

Kleuter dagen met dode vader in huis

WEESP - Een kleuter van vier jaar heeft zich vier dagen met zijn overleden vader in één huis bevonden. Toen pas merkten buurtbewoners de kleuter op die hard huilend voor een raam op de eerste etage stond. Het jongetje had zich al die dagen in leven gehouden met hapjes uit de koelkast en met frisdrank. De gearmeerde politie trof de doede 56-jarige vader van het kind in huis aan. Een ander gebeurde vorige week donderdag maar is eerst nu bekendgemaakt. Eerder al verloor het kind zijn moeder.

Opleving economie heeft vaste bodem
PAGINA 7

Gouverneur niet tegen nevenfuncties
PAGINA 13

De spruitjes van hoogleraar Jongen
PAGINA 15

Mislukte start MVV tegen NEC
PAGINA 19

Winstpunt voor Roda met Iwan
PAGINA 19

Gedeelde vreugde in de Baandert
PAGINA 21

Amateurvoetbalbijlage '94-'95

Een vooruitblik op het amateurvoetbalseizoen '94-'95 aan de hand van reportages, interviews en achtergrondverhalen.

Bezuinigingen op cultuur gaan deels niet door Coalitiepartners maken nu al ruzie in de Kamer

DEN HAAG - De regeringspartijen VVD en PvdA zijn het openlijk oneens over ingrepen in de aow, bezuinigingen bij Defensie, de omvang van de ontwikkelingshulp, het inkomensbeleid en de lastenverlichting. De fractieleiders Bolkestein en Wallage lieten dit gisteren nadrukkelijk blijken bij het debat over de regeringsverklaring van het nieuwe kabinet-Kok.

De voorgenoemde bezuinigingen op cultuur werden gisteren door de hele Kamer bekritiseerd. Premier Kok zal vandaag meedelen dat die bezuinigingen grotendeels van tafel gaan.

VVD-fractievoorzitter Bolkestein voerde gisteren het verzet aan tegen ingrepen in de aow voor bejaarden met een partner jonger

dan 65 jaar. De liberale regeringspartij kreeg bijval van het CDA en de ouderenpartijen; samen een Kamermeerderheid. Ook de kleinste regeringspartij D66 twijfelt aan de ingreep, die 440 miljoen moet opleveren en die alleen door de PvdA wordt verdedigd. Wallage erkende dat er een 'groot politiek conflict' is met de VVD over bezuinigingen bij Defensie en de omvang van de ontwikkelingshulp. VVD en D66 vinden dat Defensie niet met minder geld toe kan, terwijl PvdA en D66 circa één miljard gulden meer willen uitgeven aan ontwikkelingshulp dan de liberalen.

Zie verder pagina 5

● Kok moet nu reeds als vredeslichter optreden

Provincie stelt zes carpoolauto's ter beschikking

URMOND - De provincie en Rijkswaterstaat hebben zes splinternieuwe witte Volvo's 440 gratis ter beschikking gesteld aan carpoolers. Twee weken lang mag de hoofdbestuurder gratis en voor niets door het hele land rijden. De actie is bedoeld om het carpoolen meer onder de aandacht te brengen en potentiële carpoolers over de drempel te trekken. Uit een onderzoek is namelijk gebleken dat, als carpoolen langer dan twee weken wordt volgehouden, de kans zeer groot is dat kandidaten blijven carpoolen. Gisteren gingen de eerste twee carpool-probeer-auto's in Limburg al rijden in het kader van de opening van het nieuwe carpoolplein langs de A2 bij Urmond. De auto's komen volledig voor rekening van provincie en Rijkswaterstaat.

Zie verder pagina 13

● Limburgs bedrijfsleven positief over carpoolen

(ADVERTENTIE)

GRATIS keukenapparaten

WEGENS GROOT SUCCES HERHAALT!

Voor alle mensen die op vakantie waren viert Hans Verkerk Keukens nog een keer zijn dubbel feest. Hans Verkerk Keukens bestaat 30 jaar en opende zijn 40e filiaal. En dat viert hij met een ongelooflijke actie. Als u deze week in één van onze filialen een complete keuken koopt krijgt u 5 apparaten gratis.

OVEN - KOOKPLAAT
KOELKAST - AFZUIGKAP
VAATWASSER

of de helft van de geldwaarde als extra korting. Kom snel langs en profiteer NU van deze actie.

*Geldt niet samen met andere aanbiedingen.

HANS VERKERK KEUKENS

MAASTRICHT
BERGERSTRAAT 70B - 043-626277

(ADVERTENTIE)

80,- voordeel!

Schitterende
HERENKOSTUUMS
maten 48 t/m 60/4,
diverse kleuren
adviesprijs 259,-

NU 179,50

Heren-
kolberts
vanaf 129,50
Bijpassende
pantalons
vanaf 69,50

HENDRIKS TEXTIEL

HEERLEN SCHELSBERG 88, TEL. 045-721124 (5 MAANDAGS GEOPEND VANAF 10.30 UUR)
SITTARD BRUGSTRAAT 1, TEL. 045-51 56 56 VAALS KERKSTRAAT 4, TEL. 0445-6 36 36

TEXTIEL, SCHOENEN EN SPORTARTIKELN... NERGENS BETER, NERGENS GOEDKOPER!

limburgs agblad
DE KRANT VAN LIMBURG

Bel gratis voor 'n abonnement! 06-022 99 11.

Carnaval in katholieke wijken • Dreigementen uit protestantse hoek IRA stopt gewapende strijd

Van onze redactie buitenland

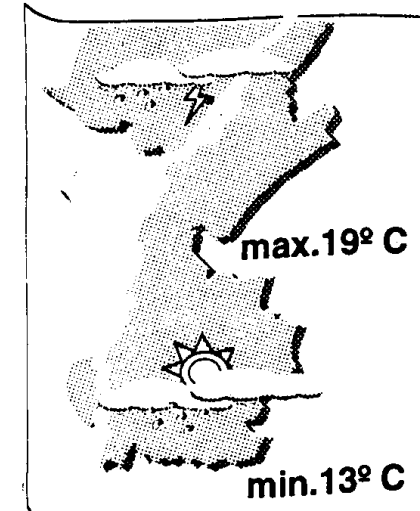
LONDEN - Na een kwart eeuw bloedvergieten heeft de IRA de wapens neergelegd. De Britse en Ierse regeringen verwelkomden het staakt-het-vuren. De aankondiging van het bestand leidde gisteren direct tot carnavaleske taferelen in de katholieke getto's van Belfast en Londonderry. Duizenden mensen gingen de straat op, sommigen zwaaiend met de Ierse vlag. Over de protestantse wijken hing echter een sluier van vrees en onzekerheid.

Die vrees werd verwoerd door dominee Ian Paisley, leider van de Protestantse Democratic Unionist

Ook ufo in Gulpen gezien

HEERLEN - De ufo-gekte lijkt losbarsten in Zuid-Limburg. Nadat in Heerlen videobeelden zijn opgenomen van een merkwaardig vliegend object, meldten zich gisteren tientallen mensen die ook een ufo gezien menen te hebben. In de nacht van 4 op 5 augustus, toen een Heerlense agent een onbemand vliegtuig voorwerp boven winkelcentrum 't Loon signaleerde, lijkt het gevaarte ook gezien te zijn door inwoners van Gulpen en Loonsebroek. En na een publicatie in het Limburgs Dagblad belde vorige week een Heerlense met de politie om te vertellen dat haar zoon exact dezelfde waarnemingen had gedaan als de politiemann, met dien verstande dat haar zoon het voorwerp op 14 augustus zag.

Zie verder pagina 14
"Mama, daar gaat de Enterprise!"

LIJNS OP ONWEER
Een lagedrukgebied boven onze omgeving zorgt vandaag voor veel bewolking en perioden met (buiige) regen. Ook bestaat er een kans op onweer. De wind is zwak tot matig, in hoofdzaak uit zuidelijke richtingen. De middagtemperatuur wordt ongeveer 13 graden. Komende nacht valt het kwik naar 13 graden.

Heerlen in de ban van ufo's

Party. Paisley betichtte premier Major van geheime concessies aan de IRA. Hij zei: „Niemand gelooft dat de IRA zo maar zijn wapens heeft neergelegd.”

Een andere protestantse leider, James Molynaux van de Official Unionist Party, was gematigder. Maar hij wees erop dat de IRA had verzuimd om te spreken van een 'permanent' bestand. Krachtens het Brits-Ierse vredesvoorstel van december vorig jaar zijn IRA en zijn politieke arm, Sinn Féin, welkom aan de onderhandelingsstafel indien zij een 'permanent en volledig staakt-het-vuren' in acht nemen. Het feit dat het woord 'permanent' in de IRA-verklaring ontbrak, noopte Major tot voorzichtigheid. Major verklaarde dat zonder een 'permanent bestand' geen onderhandelingen mogelijk zijn.

Albert Reynolds, de Ierse premier, sloeg een optimistisch toon aan. „Het ligt nu allemaal achter ons,” verzuchtte hij in een verwijzing naar het bloedvergieten. „Van nu af slaan we een andere weg in.” Tot zijn ambtgenoot Major sprak de Ierse premier: „Naar mijn mening is het voorgoed voorbij.” Reynolds kreeg binnen een uur na de historische IRA-verklaring een telefoontje van president Clinton. „Hij was verrukt,” zei Reynolds later. „En hij verzekerde me dat hij een pakket met economische hulp gaat samenstellen om het vredesproces te schragen.”

In een toespraak tot een grote menigte aanhangers eiste Sinn Féin-leider Gerry Adams de vrijlating van 'politieke gevangenen' (IRA-terroristen) en de 'demilitarisatie' van Noord-Ierland. Hij benadrukte echter dat de inwilliging van die eisen geen voorwaarde was voor het bestand.

De grote vraag is nu hoe de protestantse terreurgroepen zullen reageren. Paisley omschreef het staakt-het-vuren als een 'recept voor een burgeroorlog', daarmee het spookbeeld oproepend van protestantse aanslagen op de katholieke getto's. De terreurgroepen zelf gaven een korte, maar onheilspellende verklaring uit. Ze zeiden „niet te zullen dansen op de muziek van de IRA.”

Zie ook pagina 5
● Commentaar

(ADVERTENTIE)

BBZ
Stichting Bureau voor Belgische Zaken
Op het gebied van de sociale verzekeringen

Zitdagen voor Belgische en Nederlandse grensarbeiders bij het arbeidsbureau.

Voor vragen op sociaal verzekeringsgebied in de verhouding Nederland-Belgie kunt u in de maand september terecht op vrijdag 2 en vrijdag 16 september op het adres: Het Bat 12A, Maastricht

Foto: REUTER

(ADVERTENTIE)

Ingrijpend vernieuwd! Schunck nodigt u uit!

HERENPULLOVERS

Pullover en vesten van BREIDHOF
(met kleine schoonheidsfoutjes). Maten 46 t/m 62.

**NORMAAL 139,- 159,- EN 179,-
VOORDEELPRIJS 79,-**

Schunck
promenade heerlen

daar winkel je voor je plezier!

(ADVERTENTIE)

Ik combineer natuurlijk...

Combineren in hout. In alle vrijheid. Met het flexibele woonsysteem van LUNDIA natuurlijk. Voor elk vertrek, voor elke stijl biedt LUNDIA duizenden woonideeën. Haal nu de gratis Woonbrochure in de LUNDIA-winkel. Of bel: 06-0702.

LUNDIA Het flexibele woonsysteem.

HEERLEN, Akerstraat 20, tel. 045-719706 / MAASTRICHT, Kleine Gracht 36, tel. 043-255306

Achttiende-eeuwse stijlkamers aan het Vrijthof Collectie Wagner-De Wit veertig jaar in Maastricht

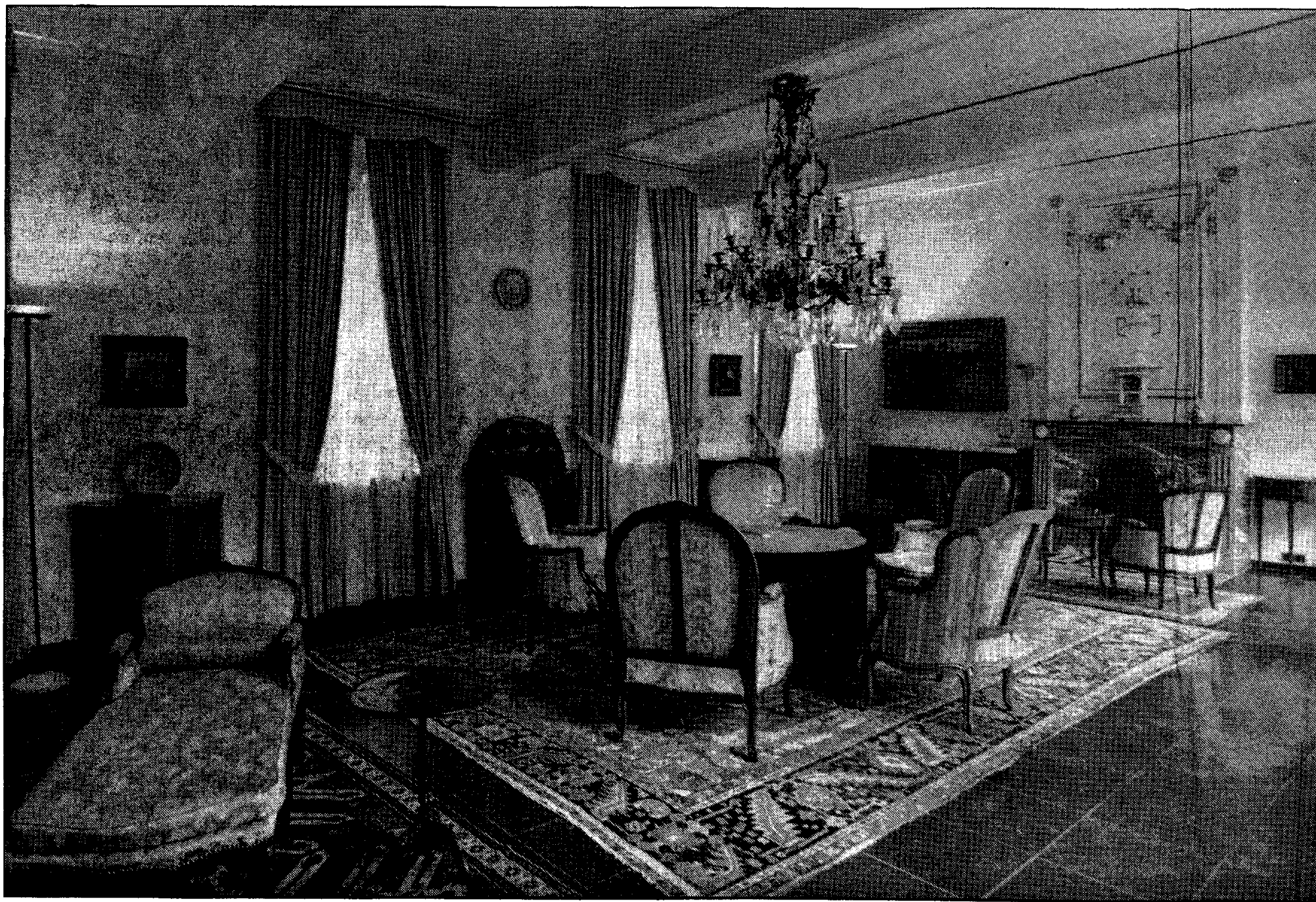
DOOR CATHARIEN ROMIJN

MAASTRICHT – Met de gemeente Maastricht hadden Fré Wagner en Broos Wagner-de Wit eigenlijk niets te maken. Het schatrijke, kinderloze Haagse echtpaar vond de stad gewoon leuk. En na een gesprek met het enthousiaste gemeentebestuur hakten ze in 1954 de knoop door. Hun uitgebreide collectie meubilair, porselein, zilverwerk en schilderijen, ondergebracht in een stichting, zou een definitief thuis aan het Vrijthof krijgen. Uiteindelijk kreeg de verzameling pas in 1972 een vaste plek. In het gerestaureerde Spaans Gouvernement, ooit kapittelhuis en nog steeds bezit van de kanunniken van Sint Servaas. Deze week is het veertig jaar geleden dat de Stichting Wagner-de Wit werd opgericht. Reden om de achttiende-eeuwse stijlkamers van het Museum Spaans Gouvernement dit weekeinde wijd open te zetten voor het publiek.

De onbekendheid van het museum wijt conservator Monique Dickhaut aan de betrekkelijke toegankelijkheid. „Aankankelijk waren de stijlkamers alleen voor een zeer select gezelschap te bezichtigen. Pas sinds 1989 zijn wij een museum met vaste openingstijden. Maar nog steeds mag het publiek hier alleen onder begeleiding de collectie bezichtigen omdat het meubilair zo kwetsbaar is. Dat heeft als nadeel dat je niet op je eigen houtje kunt rondwandelen. Maar als groot voordeel dat je uitgebreide informatie over de inrichting krijgt.”

Zo krijgt de geïnteresseerde tijdens de rondleidingen een fraai beeld van het leven van de gegoede burgerij in de achttiende eeuw. Zilver in Lodewijk XIV-, XV- en XVI-stijl, Delfts aardewerk, Chinees porselein uitgestald in vitrinekasten. Stoelen, dekenkasten, commodes en secretaires. Allemaal afkomstig uit de erfenis van de grootmoeder van Fré Wagner, een welgestelde dame die op grootse wijze het inmiddels verdwenen landhuis Hulsens bij Nijmegen inrichtte.

Monique Dickhaut heeft deze acht-

● De stijlkamers van het Museum Spaans Gouvernement geven een fraai beeld van het leven van de gegoede burgerij in de achttiende eeuw.

Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

tiende-eeuwse verzameling aangevuld met een bruikleen uit dezelfde periode van het Bonnetantenmuseum. Fraaie eenvoudige eikenhouten kasten, een lokale variant op de Franse Régence-stijl. Met deze boedel uit Luik en Maastricht heeft zij op de eerste verdieping de Luikse eetkamer ingericht. Ook het aangebouwde paviljoen van het museum is een juweeltje. Compleet met de oorspronkelijke deuren, raamomlijstingen en lambrizering uit het afgebroken achttiende-eeuwse woonhuis Vilain XIV in de Tongerestraat. Met fraaie spiegels en schil-

deringen in neo-Régencestijl, vervaardigd door de Luikse schilder Charles Soubre.

Ook de verzameling schilderijen uit de zeventiende eeuw die het Haagse echtpaar naliet is volgens de conservator van museumniveau. Werken van schilders als Van Berghem, Van Baburen sieren de wanden. Maar ook stukken uit het legaat van de Maastrichtse schilder Rob Graafland uit het begin van deze eeuw, leermeester van Jonas en Bellefroid. Boven de schoorsteenmantel een vroege Breitner. En in het ver-

bindingsgalerij Middeleeuwse schilderkunst, Vlaams en Italiaans.

In diezelfde verbindingsgalerij staan ook de voorwerpen die het Haagse echtpaar op zijn reizen aankocht. Want nadat Fré Wagner zijn militaire carrière afsloot, doorkruiste hij met Broos jarenlang Europa en Egypte. Uit Italië, Portugal en Spanje komen fraaie dekenkasten, huwelijkskisten, tafels en stoelen.

Ze passen niet in de achttiende-eeuwse collectie maar zijn zo fraai dat Monique Dickhaut ze niemand

wil onthouden. Bovendien zijn deze meubels, de reüssouvenirs, met grote passie vergaard. Die verzamelpassie wil de conservator in ere houden. Want zonder passie zou volgens Monique Dickhaut de hele collectie Wagner-De Wit nooit tot stand zijn gekomen.

Het Museum Spaans Gouvernement aan het Vrijthof 18 is geopend op woensdag, donderdag en vrijdag en ieder eerste weekeinde van de maand van 14 uur tot 17 uur geopend. Toegangsprijs 4,50 gulden. Dit weekeinde gratis.

Openbare restauratie van topwerken Vermeer

1661, was dat volgens de restaurateurs broodnodig. De conditie van dit schilderij baarde het museum al jaren zorgen. De grote angst dat de verf niet meer aan het doek vastzat, bleek na technisch onderzoek ongegrond. De restauratie van het 'Meisje met de parel' had meer een esthetische achtergrond. Van dit schilderij, dat ongeveer in 1665 is vervaardigd, is lange tijd niet bekend geweest dat het door Vermeer was geschilderd. Pas na de verkoop van het doek in 1881 (voor f 2,30) bleek wie de schilder was.

Ook eerdere restauraties in het Mauritshuis hebben beide schil-

derijen geen goed gedaan. 'Gezicht op Delft' werd in 1956 voor het laatste behandeld. De oever op de voorgrond kreeg een meer roze gloed en de schaduw op de Schiedamse poort op het water werd iets naar links verplaatst. Bij de restauratie van het 'Meisje met de parel' in 1960 werden een donkere vernislaag en enkele overschilderingen aangebracht. Die overschilderingen zijn in de loop der jaren gaan verkleuren. Met de verkleuringen en de oude vernislagen wordt nu weer rigoureuze afgerekend. De huidige generatie restaurateurs wil de schilderijen weer laten zien zoals ze oorspronkelijk zijn bedoeld. Bij vorige behandelingen waren

de restaurateurs nog een andere mening toegedaan. Het verwijderen van de vernislaag bleek vooral bij het 'Meisje met de parel' veel gecompliceerder te zijn dan de restaurateurs hadden gedacht. Met oplosmiddelen werden de lagen verwijderd. Daarna bleek echter dat er honderden zwarte en groene pigmentkorrels op het schilderij zaten. Vermoedelijk zijn die erop gekomen, doordat het vernissen tijdens de laatste restauratie is gebeurd toen de verf nog niet droog was. Voor het publiek moet die periode van de restauratie volgens Wadum verschrikkelijk saai zijn geweest. De 'verschrikkelijke'

gaten in het 'Meisje met de parel' zijn inmiddels zo goed als weggevoerd. De grondige schoonmaak heeft de restauratie echter wel vertraagd. Het publiek kan nog tot 25 september - een maand langer dan gepland - de werkzaamheden blijven volgen. Volgende restauraties zullen daarna weer achter gesloten deuren plaatshebben. De twee Vermeers zijn begin oktober weer op hun oude plaats in het museum te zien.

Hoewel het werk in het Mauritshuis nog niet geheel is voltooid, heeft de restauratie volgens Wadum niet alleen esthetische, maar ook historische waarde gehad. „De kunstenaar Vermeer is voor ons nog heel vaag. Over zijn kalligrafie en de manier waarop hij zijn penselen hanteerde, is weinig bekend.” Na deze restauratie worden alle nieuwe gegevens opgeslagen in een database, waarin ook gegevens van eerdere restauraties staan geregistreerd. „Wellicht weten we daarna eindelijk wat Vermeer eigenlijk voor een jongen was”.

Erwin Olaf debuteert bij Nationale Ballet

AMSTERDAM – De fotograaf en filmer Erwin Olaf debuteert bij Het Nationale Ballet (HNB). Hij heeft twee korte films gemaakt die tijdens het ballet Dames van de Spaans-Belgische choreograaf Alfredo Fernandez te zien zullen zijn. Dat ballet gaat op 5 september in Het Muziektheater in Amsterdam in première.

Het openingsprogramma van HNB bestaat ook uit de balletten Agon van George Balanchine en Ginastera van Rudi van Dantzig. Na een reeks voorstellingen in Amsterdam is het programma in september ook in het AT&T Danstheater in Den Haag te zien.

Fernandez danst sinds 1987 bij HNB. Dames is zijn eerste choreografie voor het grote toneel. Het stuk gaat volgens het balletgezelschap over alle clichés over vrouwen. De dansers zijn uitgerust met stilettohakken, en in de filmpjes zien we de meiden uitgedost in schaarsgeklede pakjes, afgezet met bont aan het kruis.

Olaf werkte voor de vampfimpjes samen met Reinier van Brummelen (camera) en Ben van Os (art direction). Marieke Simons en Enrichetta Cavallotti, dansersessen van het HNB, spelen de hoofdrollen. Decor vormde een zuurstokroze peeskamer-tje.

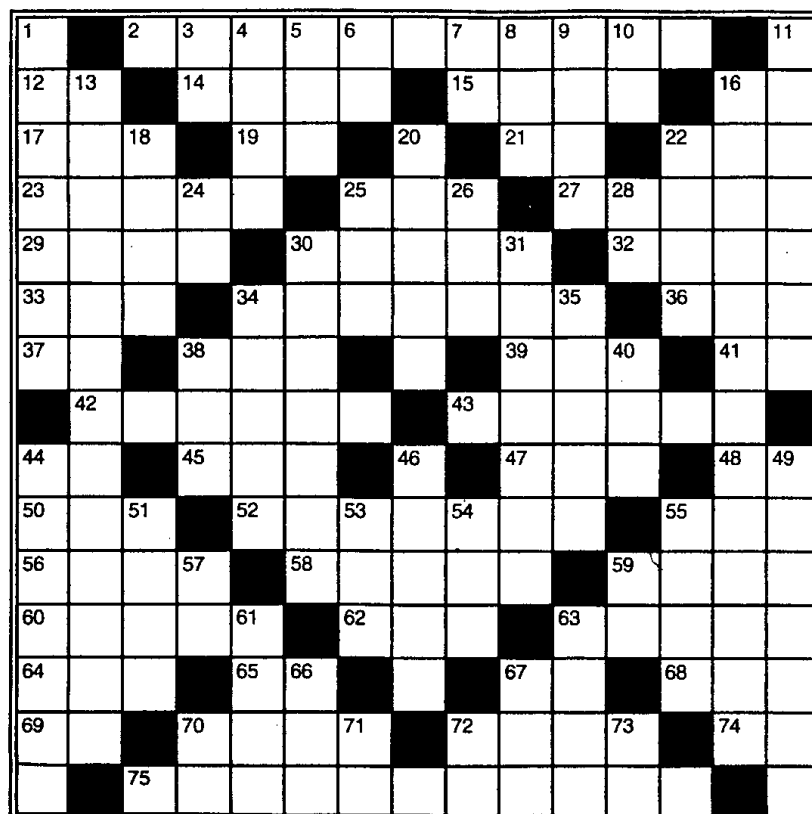
Freek de Jonge start nieuwe show

DEN HAAG – Cabaretier Freek de Jonge start op 1 november met zijn nieuwe show onder de titel Chinez. Na de try-outs is de eerste voorstelling in het Rotterdamse Luxortheater, hoewel De Jonge die niet als een officiële première wil zien. Hij blijft tot 20 november in het Luxortheater. Daarna treedt hij in Amsterdam op.

De laatste cabaretshow die De Jonge op de planken bracht was Losse Nummers die in 1991-1992 draaide. Dat was nadat hij enige tijd daarvoor had aangekondigd het theater te zullen mijden en zich op het schrijven te richten.

Na deze show heeft de cabaretier onder meer met succes de nar gespeeld in King Lear van William Shakespeare en heeft hij een lange reis naar het Verre Oosten gemaakt.

puzzel van de dag

P&P E1810

62	41	56	60	64	27	3	35	74	16	61	13	10	33	2
----	----	----	----	----	----	---	----	----	----	----	----	----	----	---

Welk winwoord komt er in het balkje?

HORIZONTAAL: 2 eerlijk; 13 niet parkeren; 14 liedjeszanger; 15 vrl. dier; 16 per expresse; 17 berg; 19 spijl; 21 de oudere; 22 jonge hond; 23 snoer; 25 vaatwerk; 27 snaarinstrument; 29 traliehek; 30 voedsel; 32 snelheid; 33 boom; 34 medelijden; 36 postbedrijf; 37 naschrift; 38 huid; 39 heidemeertje; 41 ut supra; 42 kamerplant; 43 Eur. hoofdstad; 44 verzekerings; 45 vr. munt; 47 betuider; 48 maandstand; 50 kunst; 52 geneesmiddel; 55 projectieplaatje; 56 baas; 58 volk; 59 sluiting; 60 ophef; 62 ondericht; 63 schreeuw; 64 metaal; 65 lidw.; 67 achter; 68 taart; 69 editie; 70 buis; 72 gebruik; 74 voorz.; 75 ondernemend.

VERTIKAAL: 1 breken; 2 riv. in Rusl.; 4 voeg; 5 titel; 6 buiten dienst; 7 vr. munt; 8 noodsein; 9 wierde; 10 titel; 11 gewrijf; 13 souplesse; 16 sliepheid; 18 raket; 20 vis; 22 spekdarm; 24 Romanum Imperium; 25 voor; 26 vat; 28 in persoon; 30 meemaken; 31 legerafld.; 34 deelgetal; 35 reeks; 38 ondergang; 40 drinkgerei; 44 waken; 46 doopmoeder; 49 burcht; 51 teken; 53 raar; 54 maaltijd; 55 water; 57 nazenden; 59 regeringsreglement; 61 groot; 63 oeverdam; 66 voortd.; 67 gevangenis; 70 uitgeteld; 71 militair; 72 familielid; 73 vogelv.

oplossing gisteren

HORIZONTAAL: 1 lemoen; 6 leider; 11 Eva; 12 bod; 14 pro; 15 mode; 17 koren; 19 Aden; 21 meermin; 22 als; 29 sen; 30 met; 32 Golan; 34 Lisse; 36 Sir; 37 meteor; 38 air; 39 strek; 41 trias; 44 aan; 45 Ria; 47 eer; 49 i.m.; 51 hegge; 53 ze; 54 sieraad; 56 entere; 58 isis; 59 meent; 61 last; 62 nto.; 64 net; 65 pijn; 66 elders; 67 kikker.

VERTIKAAL: 1 Limmen; 2 mede; 3 overal; 4 e.a.; 5 hor; 7 ep; 8 Irakes; 9 dodo; 10 renner; 12 bonus; 13 de; 16 oei; 17 kit; 18 nar; 20 eer; 21 nederig; 27 aorta; 28 samen; 30 mir; 31 tsaar; 32 gis; 33 nek; 34 lot; 35 eis; 40 raarste; 42 iegelijk; 43 visite; 44; 46; 48; 49; 50; 51; 52; 53; 54; 55; 56; 57; 58; 59; 60; 61; 62; 63; 64; 65; 66; 67; 68; 69; 70; 71; 72; 73; 74; 75; 76; 77; 78; 79; 80; 81; 82; 83; 84; 85; 86; 87; 88; 89; 90; 91; 92; 93; 94; 95; 96; 97; 98; 99; 100; 101; 102; 103; 104; 105; 106; 107; 108; 109; 110; 111; 112; 113; 114; 115; 116; 117; 118; 119; 120; 121; 122; 123; 124; 125; 126; 127; 128; 129; 130; 131; 132; 133; 134; 135; 136; 137; 138; 139; 140; 141; 142; 143; 144; 145; 146; 147; 148; 149; 150; 151; 152; 153; 154; 155; 156; 157; 158; 159; 160; 161; 162; 163; 164; 165; 166; 167; 168; 169; 170; 171; 172; 173; 174; 175; 176; 177; 178; 179; 180; 181; 182; 183; 184; 185; 186; 187; 188; 189; 190; 191; 192; 193; 194; 195; 196; 197; 198; 199; 200; 201; 202; 203; 204; 205; 206; 207; 208; 209; 210; 211; 212; 213; 214; 215; 216; 217; 218; 219; 220; 221; 222; 223; 224; 225; 226; 227; 228; 229; 230; 231; 232; 233; 234; 235; 236; 237; 238; 239; 240; 241; 242; 243; 244; 245; 246; 247; 248; 249; 250; 251; 252; 253; 254; 255; 256; 257; 258; 259; 260; 261; 262; 263; 264; 265; 266; 267; 268; 269; 270; 271; 272; 273; 274; 275; 276; 277; 278; 279; 280; 281; 282; 283; 284; 285; 286; 287; 288; 289; 290; 291; 292; 293; 294; 295; 296; 297; 298; 299; 300; 301; 302; 303; 304; 305; 306; 307; 308; 309; 310; 311; 312; 313; 314; 315; 316; 317; 318; 319; 320; 321; 322; 323; 324; 325; 326; 327; 328; 329; 330; 331; 332; 333; 334; 335; 336; 337; 338; 339; 340; 341; 342; 343; 344; 345; 346; 347; 348; 349; 350; 351; 352; 353; 354; 355; 356; 357; 358; 359; 360; 361; 362; 363; 364; 365; 366; 367; 368; 369; 370; 371; 372; 373; 374; 375; 376; 377; 378; 379; 380; 381; 382; 383; 384; 385; 386; 387; 388; 389; 390; 391; 392; 393; 394; 395; 396; 397; 398; 399; 400; 401; 402; 403; 404; 405; 406; 407; 408; 409; 410; 411; 412; 413; 414; 415; 416; 417; 418; 419; 420; 421; 422; 423; 424; 425; 426; 427; 428; 429; 430; 431; 432; 433; 434; 435; 436; 437; 438; 439; 440; 441; 442; 443; 444; 445; 446; 447; 448; 449; 450; 451; 452; 453; 454; 455; 456; 457; 458; 459; 460; 461; 462; 463; 464; 465; 466; 467; 468; 469; 470; 471; 472; 473; 474; 475; 476; 477; 478; 479; 480; 481; 482; 483; 484; 485; 486; 487; 488; 489; 490; 491; 492; 493; 494; 495; 496; 497; 498; 499; 500; 501; 502; 503; 504; 505; 506; 507; 508; 509; 510; 511; 512; 513; 514; 515; 516; 517; 518; 519; 520; 521; 522; 523; 524; 525; 526; 527; 528; 529; 530; 531; 532; 533; 534; 535; 536; 537; 538; 539; 540; 541; 542; 543; 544; 545; 546; 547; 548; 549; 550; 551; 552; 553; 554; 555; 556; 557; 558; 559; 560; 561; 562; 563; 564; 565; 566; 567; 568; 569; 570; 571; 572; 573; 574; 575; 576; 577; 578; 579; 580; 581; 582; 583; 584; 585; 586; 587; 588; 589; 590; 591; 592; 593; 594; 595; 596; 597; 598; 599; 600; 601; 602; 603; 604; 605; 606; 607; 608; 609; 610; 611; 612; 613; 614; 615; 616; 617; 618; 619; 620; 621; 622; 623; 624; 625; 626; 627; 628; 629; 630; 631; 632; 633; 634; 635; 636; 637; 638; 639; 640; 641; 642; 643; 644; 645; 646; 647; 648; 649; 650; 651; 652; 653; 654; 655; 656; 657; 658; 659; 660; 661; 662; 663; 664; 665; 666; 667; 668; 669; 670; 671; 672; 673; 674; 675; 676; 677; 678; 679; 680; 681; 682; 683; 684; 685; 686; 687; 688; 689; 690; 691; 692; 693; 694; 695; 696; 697; 698; 699; 700; 701; 702; 703; 704; 705; 706; 707; 708; 709; 710; 711; 712; 713; 714; 715; 716; 717; 718; 719; 720; 721; 722; 723; 724; 725; 726; 727; 728; 729; 730; 731; 732; 733; 734; 735; 736; 737; 738; 739; 740; 741; 742; 743; 744; 745; 746; 747; 748; 749; 750; 751; 752; 753; 754; 755; 756; 757; 758; 759; 760; 761; 762; 763; 764; 765; 766; 767; 768; 769; 770; 771; 772; 773; 774; 775; 776; 777; 778; 779; 780; 781; 782; 783; 784; 785; 786; 787; 788; 789; 790; 791; 792; 793; 794; 795; 796; 797; 798; 799; 800; 801; 802; 803; 804; 805; 806; 807; 808; 809; 810; 811; 812; 813; 814; 815; 816; 817; 818; 819; 820; 821; 822; 823; 824; 825; 826; 827; 828; 829; 830; 831; 832; 833; 834; 835; 836; 837; 838; 839; 840; 841; 842; 843; 844; 845; 846; 847; 848; 849; 850; 851; 852; 853; 854; 855; 856; 857; 858; 859; 860; 861; 862; 863; 864; 865; 866; 867; 868; 869; 870; 871; 872; 873; 874; 875; 876; 877; 878; 879; 880; 881; 882; 883; 884; 885; 886; 887; 888; 889; 890; 891; 892; 893; 894; 895; 896; 897; 898; 899; 900; 901; 902; 903; 904; 905; 906; 907; 908; 909; 910; 911; 912; 913; 914; 915; 916; 917; 918; 919; 920; 921; 922; 923; 924; 925; 926; 927; 928; 929; 930; 931; 932; 933; 934; 935; 936; 937; 938; 939; 940; 941; 942; 943; 944; 945; 946; 947; 948; 949; 950; 951; 952; 953; 954; 955; 956; 957; 958; 959; 960; 961; 962; 963; 964; 965; 966; 967; 968; 969; 970; 971; 972; 973; 974; 975; 976; 977; 978; 979; 980; 981; 982; 983; 984; 985; 986; 987; 988; 989; 990; 991; 992; 993; 994; 995; 996; 997; 998; 999; 1000; 1001; 1002; 1003; 1004; 1005; 1006; 1007; 1008; 1009; 1010; 1011; 1012; 1013; 1014; 1015; 1016; 1017; 1018; 1019; 1020; 1021; 1022; 1023; 1024; 1025; 1026; 1027; 1028; 1029; 1030; 1031; 1032; 1033; 1034; 1035; 1036; 1037; 1038; 1039; 1040; 1041; 1042; 1043; 1044; 1045; 1046; 1047; 1048; 1049; 1050; 1051; 1052; 1053; 1054; 1055; 1056; 1057; 1058; 1059; 1060; 1061; 1062; 1063; 1064; 1065; 1066; 1067; 1068; 1069; 1070; 1071; 1072; 1073; 1074; 1075; 1076; 1077; 1078; 1079; 1080; 1081; 1082; 1083; 1084; 1085; 1086; 1087; 1088; 1089; 1090; 1091; 1092; 1093; 1094; 1095; 1096; 1097; 1098; 1099; 1100; 1101; 1102; 1103; 1104; 1105; 1106; 1107; 1108; 1109; 1110; 1111; 1112; 1113; 1114; 1115; 1116; 1117; 1118; 1119; 1120; 1121; 1122; 1123; 1124; 1125; 1126; 1127; 1128; 1129; 1130; 1131; 1132; 1133; 1134; 1135; 1136; 1137; 1138; 1139; 1140; 1141; 1142; 1143; 1144; 1145; 1146; 1147; 1148; 1149; 1150; 1151; 1152; 1153; 1154; 1155; 1156; 1157; 1158; 1159; 1160; 1161; 1162; 1163; 1164; 1165; 1166; 1167; 1168; 1169; 1170; 1171; 1172; 1173; 1174; 1175; 1176; 1177; 1178; 1179; 1180; 1181; 1182; 1183; 1184; 1185; 1186; 1187; 1188; 1189; 1190; 1191; 1192; 1193; 1194; 1195; 1196; 1197; 1198; 1199; 1200; 1201; 1202; 1203; 1204; 1205; 1206; 1207; 1208; 1209; 1210; 1211; 1212; 1213; 1214; 1215; 1216; 1217; 1218; 1219; 1220; 1221; 1222; 1223; 1224; 1225; 1226; 1227; 1228; 1229; 1230; 1231; 1232; 1233; 1234; 1235; 1236; 1237; 1238; 1239; 1240; 1241; 1242; 1243; 1244; 1245; 1246; 1247; 1248; 1249; 1250; 1251; 1252; 1253; 1254; 1255; 1256; 1257; 1258; 1259; 1260; 1261; 1262; 1263; 1264; 1265; 1266; 1267; 1268; 1269; 1270; 1271; 1272; 1273; 1274; 1275; 1276; 1277; 1278; 1279; 1280; 1281; 1282; 1283; 1284; 1285; 1286; 1287; 1288; 1289; 1290; 1291; 1292; 1293; 1294; 1295; 1296; 1297; 1298; 1299; 1300; 1301; 1302; 1303; 1304; 1305; 1306; 1307; 1308; 1309; 1310; 1311; 1312; 1313; 1314; 1315; 1316; 1317; 1318; 1319; 1320; 1321; 1322; 1323; 1324; 1325; 1326; 1327; 1328; 1329; 1330; 1331; 1332; 1333; 1334; 1335; 1336; 1337; 1338; 1339; 1340; 1341; 1342; 1343; 1344; 1345; 1346; 1347; 1348; 1349; 1350; 1351; 1352; 1353; 1354; 1355; 1356; 1357; 1358; 1359; 1360; 1361; 1362; 1363; 1364; 1365; 1366; 1367; 1368; 1369; 1370; 1371; 1372; 1373; 1374; 1375; 1376; 1377; 1378; 1379; 1380; 1381; 1382; 1383; 1384; 1385; 1386; 1387; 1388; 1389; 1390; 1391; 1392; 1393; 1394; 1395; 1396; 1397; 1398; 1399; 1400; 1401; 1402; 1403; 1404; 1405; 1406; 1407; 1408; 1409; 1410; 1411; 1412; 1413; 1414; 1415; 1416; 1417; 1418; 1419; 1420; 1421; 1422; 1423; 1424

ETTEN-LEUR - Een 32-jarige hulpverleenster is dinsdagavond op brute wijze verspreid over haar lichaam een vrouw die haar hoofd hadden geroepen. Het meisje vloegde met geweld de woning te ontvluchten. De verdachten zijn aangehouden en in verzekering gesteld. De hulpverleenster kreeg dinsdagochtend van de 32-jarige J.W. in Etten-Leur het dringende verzoek om naar zijn woning te komen. De man krijgt voor zijn alcoholprobleem professionele hulp. De aanpak van het slachtoffer ook in op zijn verzoek om naar de woning te komen. Bij binnenkomst bleek ook nog een bekende van W.

Man en vrouw verkrachten hulpverleenster

aanwezig te zijn, de 32-jarige vrouw Y.W. uit Etten-Leur. De mannelijke verdachte begon de hulpverleenster zonder aanleiding te schelden en te slaan. Hij bedreigde haar bovendien

met een mes. Onder bedreiging van geweld verkrachtte W. vervolgens zijn slachtoffer. De vrouw die bij hem in huis was, was hem daarbij direct behulpzaam. Politiewoordvoerder R. van Kuik spreekt over 'een mensonterende verkrachting'. De hulpverleenster slaagde er op een onbewaakt moment in via de keuken de woning te ontvluchten. Ze moest over een schutting klimmen om zich in veiligheid te brengen. Deels ontdekt werd ze opgevangen door burendie de politie inschakelden. De verdachten worden deze week voorgeleid aan de officier van Justitie.

Rechter stelt verzekeraar in het ongelijk Harttransplantatie in België toch vergoed

Van onze redactie binnenland

DEN HAAG - Nationale Nederlanden moet de in België uit te voeren harttransplantatie van Theo Kemper vergoeden. Dat heeft de president van de rechtbank in Den Haag, mr. A. van Deiden, gisteren beslist. De verzekeraar weigerde de ingreep te betalen met een beroep op de polisvoorwaarden. De 43-jarige Zaandammer spande hierop een kort geding aan.

De raadsman van Kemper noemt de uitspraak een 'buitengewone doorbraak' die 'drijvend' ligt onder alle polisvoorwaarden. Nationale Nederlanden stelt dat het vonnis vergoeden gevolgen heeft die het de zorgverzekeraars moeilijk zullen maken. De verzekeraar gaat niet in hoger beroep, maar wil dat gezondheidszorg en politiek zich ernstig over de kwestie bezinnen. Tijdens het kort geding voerde Na-

tionale Nederlanden aan dat Nederlandse artsen weigeren de transplantatie te verrichten. Zij vrezen mislukking, omdat ook de bloedvaten van de man niet in orde zijn. Medici in het ziekenhuis in de Belgische plaats Aalst denken er anders over. Kemper staat daar op de wachtlijst. Maar de polisvoorwaarden van de verzekeraar stellen dat alleen wordt betaald voor ingrepen in een Nederlands ziekenhuis. In de medische wereld is het gebruikelijk bij dergelijke zware beslissingen een 'second opinion' te vragen. Nederland telt echter maar één transplantatieteam. Daarom is het volgens mr. Van Deiden terecht dat de Zaandammer is uitgeweken naar België. „Aalst is een alleszins redelijk alternatief,” aldus de rechter.

De rechtbankpresident vindt dat de verzekeringsmaatschappij zich niet op de polisvoorwaarden kan beroepen. Hij acht in dit geval de voorwaarden niet bindend omdat toepassing ervan onredelijk is. Eventueel is er een wettelijke bepaling die vergoeding in de weg staat.

De operatie in Aalst kost anderhalf a twee ton. Kemper stierf als de operatie niet plaats heeft. Volgens zijn advocaat zit hij steeds in spanning of hij de volgende dag nog leeft. De patient is momenteel in Aalst voor regulier onderzoek.

'Minstens twee verballen per agent per dag'

DEN BOSCH - Om een einde te maken aan de onveiligheid en de toenemende agressie in het verkeer zou elke 'straatagent' met ingang van volgend jaar dagelijks ten minste twee processen-verbaal moeten uitschrijven. Dat schrijft de Bossche politiefief W. Hoefsloot in een concept-beleidsplan.

Tot nu toe werd na een overtreding vaak alleen een waarschuwing uitgedeeld. Dat beleid heeft er niet toe geleid dat het aantal overtredingen is verminderd.

Als het aan Hoefsloot ligt, komt daarin verandering. „Er moeten meer verballen worden opgemaakt. De politie moet op zijn moment ook duidelijk maken waarom een bon wordt uitgedeeld,” aldus een zegsman.

Opnieuw lijken in Rwandese rivier

NAIROBI - Er drijven opnieuw verminkte lijken in de grensrivier tussen Rwanda en Tanzania. Nadat er enige tijd geen dode lichamen meer waren gesignaleerd in de Akagera, hebben de Tanzaniaanse autoriteiten de afgelopen twee weken weer enkele honderden dode lichamen uit het water gevist. De VN menen dat het gaat om door Hutu-milities gedode vluchtelingen. Daarmee worden de vermoedens bevestigd dat de Hutu-milities, die in april, mei en juni een half miljoen mensen 'hebben afgeslacht' in Rwanda, nog altijd actief zijn. Ditmaal opereren ze vanuit de vluchtelingenkampen in onder andere Tanzania. Hun slachtoffers zijn wederom Tutsi's en stammenoten die tegen de zin van de milities naar hun vaderland willen terugkeren.

Volgens het Hoge Commissariaat voor de Vluchtelingen van de VN (UNHCR) drijven er nu weer dagelijks zo'n acht lichamen de Akagera af. Evenals enkele maanden geleden, toen vele tienduizenden dode Rwandezers in het water terecht kwamen, zijn de meeste lichamen ernstig verminkt.

punt uit

• Milosevic

De Servische president Milosevic wordt niet langer internationaal waargenomen als de leider van het Servische volk. Hij is nu te beschouwen als een gewone crimineel. Het is nu de taak van de internationale gemeenschap om hem te arresteren. De Servische regering heeft zich hiervoor niet bereid te verklaren. De Servische regering heeft zich hiervoor niet bereid te verklaren.

• Cellen

Een op vijf gevangenen in Nederland wordt in de gevangenis opgevangen. Dit is een probleem voor de gevangenis. De gevangenis moet meer cellen hebben. De gevangenis moet meer cellen hebben.

• Organen

Eurotransplant heeft nu jaarlijks meer dan 1000 organen te verspreiden. Het aantal organen dat wordt verspreid is toegenomen. Het aantal organen dat wordt verspreid is toegenomen.

• Sarajevo

Het Vaticaan heeft volgens de Bosnische minister-president Slijanovic het bezoek van de paus aan Sarajevo in september bevestigd. Het bezoek van de paus is bevestigd. Het bezoek van de paus is bevestigd.

• In scene

Een 22-jarige vrouw in Vlaanderen heeft vorige week een ontvoering in scène gezet om thuis weg te komen. De vrouw vindt dat ze te veel moet werken. De vrouw vindt dat ze te veel moet werken.

• V-raad

Duitsland en Japan worden in 1995 geen permanent lid van de VN-Veiligheidsraad. Het recht van veto. De huidige leden zijn het gisteren niet eens geworden over een nieuwe structuur van de V-raad.

• Fusie

Geïntegreerd en Overijssel onderzoeken op korte termijn de voor- en nadelen van een fusie tussen beide provincies. Door zelf het initiatief te nemen, hopen ze te voorkomen dat het eigen grondgebied wordt uitgehouden. Het nieuwe kabinet neigt er naar de stedelijke knooppunten Arnhem, Nijmegen en Enschede Hengelo tot nieuwe mini-provincies te benoemen. Geïntegreerd en Overijssel willen die twee regio's koste wat het kost binnen de eigen grenzen houden. Ze hebben nu besloten samen een valst te maken richting Den Haag.

'Klein wonder' na tientallen jaren van overleg Ontwerpverdrag op stop kernproeven toch rond

Van onze redactie buitenland

GENEVE - De Geneefse Ontwapeningsconferentie heeft gisteren eindelijk een ontwerpverdrag voor een totaal en wereldwijd verbod op alle kernproeven rond gekregen. De voorzitter van het overleg tussen 37 landen, de Mexicaanse ambassadeur Miguel Marin-Bosch, noemde het 'een klein wonder' dat het, na tientallen jaren van veelal vruchteloos overleg, eindelijk zover was gekomen. Maar hij wees er meteen op dat men het nog niet eens is over alle aspecten van toezicht op de naleving van het verdrag en eventuele uitzonderingen voor zogenaamde 'vredezaam' kernexplosies voor economische of industriële doeleinden.

Het ontwerpverdrag van bijna honderd pagina's is in ongeveer acht maanden rond gekomen en is volgens Marin-Bosch 'een collectief werkstuk van 37 landen' en niet, zoals in de jaren vijftig en zestig, een door de 'nucleaire club' van vier of vijf staten opgelegd document. Dat verdrag ging alleen over het verbod van kernexplosies in de atmosfeer. Ondergrondse kernproeven gingen onverdroten door, tot dat na het eind van de koude oorlog Washington, Moskou en Londen besloten deze te staken. Daarna kondigde ook Frankrijk, zij het met tegenzin, een moratorium af op zijn kernproeven bij de atol Mururoa in de Stille Oceaan.

Dwarsligger

De enige dwarsligger blijft China, dat kort geleden nog een ondergrondse kernexplosie bekendmaakte en op de Geneefse conferentie de mogelijkheid wilde openhouden voor eventueel nucleair spit- en graafwerk „om de loop van rivieren te verleggen,” zoals voorzitter Marin-Bosch met enige ironie constateerde.

„Het zal nog zeker een klein jaar duren voordat alles in kennis en „kraken is,” aldus de voorzitter, „maar in deze tijden is er hoe langer hoe minder behoefte aan kernproeven, omdat je veel in laboratoria kunt simuleren.”

De Mexicaanse voorzitter bleek niet overtuigd van de recente pogingen tot afschaffing van de splijtstof van Russische herkomst in Duitsland en Hongarije aan de man te brengen. „De meeste kopers tot dusverre zijn politiegagenten geweest,” stelde hij vast. „Voor de fabricage van een kernwapen is een gigantische technologie nodig en ik denk niet dat iets binnen het bereik ligt van een criminele organisatie. Maar het is van het grootste belang dat er wereldwijd een inventarisatie komt van plutonium of voor kernwapens geschikt verrijkt uranium.”

Vreedzaam

Marin-Bosch voegde de vloer aan met het begin 'vreedzame kernproeven.' „Een kernexplosie is een kernexplosie en de rest is een kwestie van politieke uitleg,” aldus de voorzitter. „De Chinezen zijn op zich niet tegen een totale stop, maar hun militairen willen dat het liefst een paar jaar uitstellen om hun eigen technologie op niveau te brengen met de anderen.”

Woedend over 'fooi'

• Een voormalig Koreaans 'troostmeisje' - een ander woord voor de 200.000 in de Tweede Wereldoorlog door de Japanners tot prostitutie gedwongen vrouwen - gooit eieren naar de Japanse ambassade in Seoel. Haar woede is opgewekt door de aankondiging gisteren van de Japanse regering dat in de komende tien jaar een bedrag van 1,8 miljard gulden aan projecten beschikbaar wordt gesteld om door Japan toegebracht leed in de Tweede Wereldoorlog te helpen verzachten. Japan wil in de vorm van ondermeer studiebeurzen, opleidingen en culturele uitwisselingen symbolisch verontschuldigen aanbieden aan landen die tussen 1931 en 1945 door het Japanse imperialisme werden getroffen. De slachtoffers van de Japanners willen echter persoonlijk schadevergoeding.

Foto: EPA

Uit protest tegen nog meer bezuinigingen

Ook landmacht-baas overweegt af te treden

Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG - Bevelhebber Couzy van de landmacht overweegt af te treden wanneer het nieuwe 'paarse' kabinet te radicaal bezuinigt op de defensie. Couzy zou daarmee het voorbeeld volgen van de chef van de Defensiestaf, generaal Van der Vlis, die eerder deze maand zijn functie neerlegde uit protest tegen de bezuinigingsplannen van de coalitie van VVD, PvdA en D66. Couzy vindt dat de inkringing van het leger niet gepaard mag gaan met gedwongen ontslagen.

Doorgaans goed ingelichte bronnen bij het ministerie van Defensie ontdekken echter met klem geruchten dat de voltallige legertop heeft overwogen het voorbeeld van Van der Vlis te volgen en af te treden. Het

voornemen tussen de 500 en 900 miljoen te bezuinigen op defensie heeft wel voor buitengewoon veel onrust gezorgd. Ook binnen de regeringscoalitie zorgt die bezuiniging voor de nodige spanningen: de VVD vindt dat de uitvoering van de 'prioriteitennota', het herstructureringsplan voor het leger, niet in gevaar mag komen.

Premier Kok omschreef 'een verantwoordelijke uitvoering' van de Prioriteitennota in zijn regeringsverklaring als 'een randvoorwaarde' voor het binnenhalen van het bezuinigingsbedrag. Naast het voorkomen van gedwongen ontslagen vindt Couzy ook dat Nederlandse militairen die bijvoorbeeld deelnemen aan VN-operaties niet met verouderd materiaal op pad gestuurd mogen worden.

Onderklasse steeds groter

Maatregelen kondigt zij niet aan. De bewindsvrouw ontkent dat drugs de kern van de problemen voor deze groep zijn, ook al bestaat dat beeld wel in de maatschappij. Dit leidt ertoe dat het draagvlak voor het drugsbeleid afneemt. Borst zegt dat criminaliteit geen directe relatie heeft met drugsgebruik of handel. Dat is alleen het geval bij een minderheid van problematische gebruikers van harddrugs in

gebruikers van harddrugs. Waar de drugscene dominant aanwezig is, treedt wel een openbare ordeprobleem op. Te veel repressie leidt er echter toe dat de scene zich naar elders verplaatst. Van de andere kant moet gewaakt worden voor te veel gedogen.

Er zijn ongeveer 21.000 problematische gebruikers van harddrugs in

Zwerver opgepakt bij nieuwe vuurzee Vijf brandstichtingen Eindhoven opgelost

Van onze redactie binnenland

EINDHOVEN - Een 27-jarige zwerver heeft gisteren tegenover de politie bekend dat hij in Eindhoven vijf branden heeft gesticht. De man werd in de nacht van dinsdag op woensdag aangehouden toen hij stond te kijken naar het blussen van een door hem aangestoken brand in een houten schoolgebouw. Een woordvoerder van de politie heeft dit meegedeeld.

Het gebouw, bestaande uit dertien lokalen, brandde uit. De verdachte voldeed aan het signalement van een man die was gezien bij eerdere grote branden. Bovendien gedroeg hij zich opvallend. Toen de politie hem aansprak legde hij een tegenstrijdige verklaring af. De politie hield hem ter plekke aan.

De politie onderzoekt momenteel of de man ook betrokken is geweest bij andere brandstichtingen in Eindhoven en omgeving. In verband met het onderzoek wil zij daar geen verdere mededelingen over doen. Overigens sluit de politie niet uit dat er sprake is van meerdere daders. In verband daarmee blijft zij de komende tijd tijdens de normale surveillance extra aandacht besteden aan brandgevaarlijke panden, aldus de woordvoerder.

Eindhoven is de afgelopen twee maanden geteisterd door een lange reeks branden die vermoedelijk allemaal zijn aangestoken. Inmiddels is het aantal verdachte branden opgelopen tot twaalf. De totale schade wordt geraamd op enkele tientallen miljoenen gulden.

De meest spectaculaire brand woedde in Veldhoven waar een veilingloods in de as werd gelegd. De schade bedroeg tien tot vijftien miljoen gulden. In Eindhoven werden ondermeer een houten kerk en een gemeenschapshuis annex theaterje verwoest. Ook moest de brandweer enkele keren uitrukken om brandende pallets te blussen. Eerder deze week woedde ook al brand in het Eckartcollege. Bij die gelegenheid gingen elf lokalen verloren. De schade aan de school bedraagt meer dan twee miljoen gulden.

De verdachte heeft bekend dat hij brand heeft gesticht in de twee schoolgebouwen, de kerk en het kinderdagverblijf. Ook heeft hij een caravan in brand gestoken. Over het motief van de man wil de politie geen mededelingen doen.

Sterke stijging brandstichtingen

HEERLEN - Het aantal brandstichtingen in Nederland is sinds 1980 verzesvoudigd. Dat blijkt uit gegevens van het CBS. Werden in 1980 nog 1.700 moedwillig aangestoken branden geregistreerd, vorig jaar waren dat er meer dan tienduizend. Het totaal aantal branden in Nederland steeg in die periode een stuk minder snel: van 32.000 in 1980 tot ruim 39.000 in 1993. Bijna een kwart is aangestoken. Spelen met vuur of vandalisme is de tweede belangrijkste oorzaak (22 procent).

sen die te veel drank op hebben voor een bedrag van 500 miljoen gulden. Veertig procent van alle agressiedelicten is toe te schrijven aan te veel drankgebruik. Dat geldt ook voor 30 procent van de mishandelingen van vrouwen in het huwelijk en zeventien procent van alle kindermishandeling in gezinnen.

De minister erkent dat het aantal verslaafden in gevangenis toe neemt. Tussen 1990 en 1992 steeg het aantal van bijna 9.400 tot ongeveer 12.000. De groei deed zich vooral voor bij het aantal verslaafden aan heroïne.

(ADVERTENTIE)

3 Jaar Bankgarantie.

Als u zekerheid voor alles kiest, maar ook de schoonheid van natuurlijker leert, dan is dit uw bank. Rendite in optimale vorm.

En met een bankgarantie die ook al niet stuk kan...

Leert verkrijgbaar in verschillende kleuren.

Mooi Voor Maar

1425,-

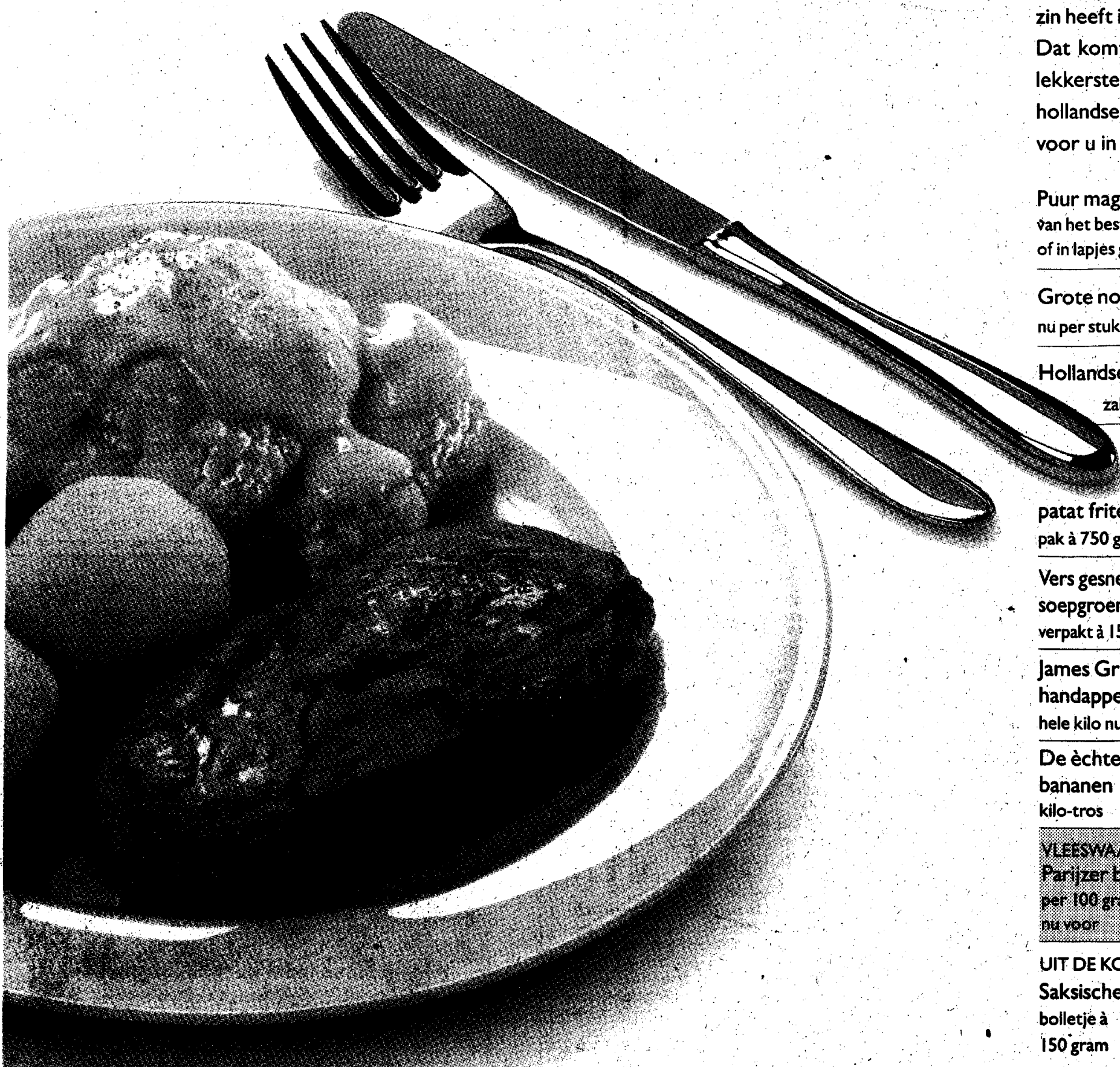
MONTËL De Bank van Nederland

In de Cramer 175 - Woonboulevard Heerlen - Tel: 4575 4221

Montel is een bank van Nederland. Montel is een bank van Nederland. Montel is een bank van Nederland.

Heeft u er ook weer zin in?

Best lekker al die pasta's, dolma's, paëlla en ratatouille... maar wedden, dat u ook wel weer eens zin heeft in een typisch nederlandse maaltijd?

Dat komt prima uit, want Jan Linders heeft nu de lekkerste varkensfricandeau, de mooiste noord-hollandse bloemkool en heerlijke Gloria aardappelen voor u in de aanbieding. Wat zal dat goed smaken...

Puur magere varkensfricandeau van het beste deel van de ham, aan 't stuk of in lapjes gesneden, hele kilo 19.50 nu **14.50**

Grote noordhollandse bloemkool nu per stuk voor **2.98**

Hollandse Gloria aardappelen zak à 5 kilo nu voor **3.98**

Lord Chips: verse patat frites pak à 750 gram **1.98**

Vers gesneden soepgroenten verpakt à 150 gr **0.99**

James Grieve handappelen hele kilo nu **1.95**

De echte Chiquita bananen kilo-tros **2.98**

VEESWAAR V/D MAAND: Parijzer boterhamworst per 100 gram nu voor **1.45**

UIT DE KOELING: Saksische leverworst bolletje à 150 gram **0.69**

Extra malse, kalkoen-tournedos 100 gram nu **1.99**

Limousin puur mals bouillonnevles 500 gram 10-40 nu **9.90**

Fijne varkens-oesters 500 gram 10-50 nu **9.90**

Gemengd gehakt 500 gram nu voor **4.95**

Ons echt limburgs zuurvlees hele kilo 16-50 nu **14.90**

VEESIDEE V/D MAAND: gehakt cordon bleu ± 120 gram. Nu 2 stuks **2.98**

KAAS VAN DE MAAND: Halveta 20+ kaas naturel/komijn, vers van 't mes 500 gram 7-75 **6.75**

Bij aankoop van 500 gram Goudse kaas, vers van 't mes of vacuüm verpakte 'n Bon Patis stokbrood à 200 gram t.w.v. 0.99 **GRATIS!** of de helft contant.

Melkunie verse volle chocoladevla literpak 2-29 **1.99**

TOETJE VAN DE MAAND: Mona luchtige room-pudding met pistache beker à 500 gr elders 2-99 **2.59**

Lekker candybrood ± 390 gram van 2-65 voor **1.95**

Ons dagelijks brood wit, bruin of volkoren gesn. verpakt **1.69**

Verse kruimelvlaai Ø27 cm ± 1000 gr van 8-45 nu **5.45**

Satino tissue toilet-papier pak à 4 rollen 1-49 **0.99**

Perfekt chocoladehagel slag melk of puur pak 400 gr géén 3-69 onze prijs **2.59**

Goldberg maxi-choc ijs black, doos à 3 x 120 ml 2-98 Nu elke 2e doos halve prijs: **1.49**

Yofresh yogorine kuip à 500 gram 2-35 Nu 70 cent voordeel **1.65**

WIJN VAN DE MAAND: Côtes de Duras '92 A.C. fles à 75 cl géén 6-95 nu **4.95**

Guyt braadharing glas à 250 gram vaste lage prijs: **2.69**

Aviko aardappelkroketjes zak à 450 gram elders 1-55 bij ons **1.15**

Dixan waspoeder vat à 6 kilo 28-95 Nu 4.00 voordeel: **22.95**

Gouda's Glorie fritessaus pot à 500 ml 1-79 onze prijs **1.50**

Koolen doperwtjes met worteltjes e.f. glas à 720 ml **1.19**

Duyvis tijgernootjes diverse smaken, zak 200 gr 2-59 **2.19**

Sense Light dieet-halvarine kuip à 500 gram elders 2-25 onze prijs **1.99**

McCain Golden Longs lange dunne franse frietjes zak à 450 gram vaste lage prijs: **0.99**

Sisi sinas 1,5 literfles 1.99. 3 halen, 2 betalen! (exclusief statiegeld).

60 ct voordeel! Nutricia Chocomel vol, literfles of pak 2-59 1.99 of halfvol, literfles of pak 2-29 1.69

Akties gelden t/m zaterdag 3 sept. '94.

't Allerbeste voor 'n vriendelijke prijs.

Kamermeerderheid heeft onoverkomelijke bezwaren

Korting aow op de helling

Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG – Het kabinetsplan om op de aow te bezuinigen door het ouderpensioen, inkomensafhankelijk te maken, haalt het vrijwel zeker niet. Zowel regeringspartij VVD als het CDA en de ouderpartijen hebben onoverkomelijke bezwaren tegen de korting. Daarmee dreigt voor de bewindslieden Melkert (PvdA) en Linschoten (VVD) van Sociale Zaken een begrotingstekort van 450 miljoen gulden.

Aow'ers met een partner jonger dan 65 jaar krijgen nu nog een toeslag op hun oudedagsuitkering. Het kabinet wil dat vanaf 1996 veranderen: indien de jongere partner een eigen inkomen heeft, zou de toeslag lager moeten worden. Bij een aanvullend pensioen wordt de toeslag gekort of vervalt geheel.

De maatregel geldt alleen voor degenen die na 1 januari 1996 de leeftijdsgrens van 65 passeren. In 1998 treft dit circa 50.000 aow'ers, op de lange termijn oplopend tot zo'n 100.000 65-plussers met een jongere partner. De korting op de toeslag vervalt als de partner zelf 65 wordt, hetgeen gemiddeld drie jaar duurt. Het kabinet verdedigt de bezuiniging van 450 miljoen met een verwijzing naar het betaalbaar houden van de aow.

VVD-fractievoorzitter Bolkestein stelde gisteren dat de maatregel zeer hard uitwerkt. Daarnaast ontstaat er rechtsongelijkheid met 65-plussers zonder partner en straf de maatregel ouderen die gespaard hebben voor een aanvullend pensioen. Ook vreesde de VVD dat de maatregel massaal ontdoken zal worden, doordat aow'ers hun aanvullend pensioen pas laten uitbetalen als de partner eveneens 65 jaar is.

Steun

Bolkestein wil dat Melkert afziet van de maatregel en op een andere wijze de bezuiniging vindt. Hij wordt daarin gesteund door in ieder geval het CDA en de ouderpartijen, bij elkaar bijna een Kamermeerderheid. De ouderpartijen vinden toch al dat hun achterban te eenzijdig de lasten van de kabinetsplannen draagt. Ook regeringspartij D66 heeft moeite met de aow-korting.

Zorg om privacy

DEN HAAG – Privacy en zelfbeschikking krijgen niet langer de bescherming, die jarenlang vanzelfsprekend was. Fraudebestrijding staat hoog op de politieke agenda. Het gevaar dreigt dat in het huidige klimaat de waarde van privacy veronachtzaamd wordt en dat er sprake is van zelf onrechtmatig met persoonsgegevens wordt omgegaan. Dat schrijft de Registratiekamer in zijn jaarverslag.

In de geestdrift voor een striktere rechtshandhaving of fraudebestrijding ontstaat volgens de Registratiekamer het gevaar dat er koppelingen worden gerealiseerd tussen bestanden met persoonsgegevens, zonder dat er goede waarborgen bestaan. Grote groepen burgers kunnen daardoor onrecht het stempel van fraudeur opgedrukt krijgen.

• Premier Kok bezig met de regeringsverklaring, terzijde gestaan en geruggesteund door zijn ministers en staatssecretarissen. Foto: ANP

Harde maatregelen maken minister Pasqua steeds populairder

Frankrijk zet twintig fundamentalisten uit

DOOR HANS GERTSEN

PARIJS – Frankrijk heeft gisteren in alle vroegte twintig van sympathieën met Algerijnse extremisten verdachte moslims het land uit gezet. De twintig maakten deel uit van een groep van in totaal 26 vermoedelijke moslim-fundamentalisten die begin augustus huisarrest kregen opgelegd in een voormalige kazerne in het Noordfranse plaatsje Folembay. De advocaten van de twintig en tal van mensenrechtenorganisaties zijn laaiend over de in hun ogen totaal onrechtmatige uitzetting. De overige zes zijn elders onder huisarrest geplaatst.

In eerste instantie weigerde het Franse ministerie van Binnenlandse Zaken te zeggen naar welk land de twintig waren uitgezet. Zelfs de advocaten waren niet op de hoogte. Pas in de loop van de middag werd duidelijk dat ze met een speciaal vliegtuig naar het Westafrikaanse Burkina Fasso gestuurd waren. Volgens de minister van Buiten-

landse Zaken van het overwegend islamitische Burkina Fasso, Ablasse Ouedraogo, heeft zijn land de twintig Algerijnen opgenomen 'uit humanitaire overwegingen'. De uitgezette Algerijnen zijn volgens Ouedraogo in zijn land vrij om te gaan en te staan waar ze willen.

Het merendeel van de twintig Algerijnen werd begin augustus aangehouden na de moordaanslag op vijf Fransen in Algerije. Onmiddellijk na die aanslag ging de Franse politie op bevel van minister Charles Pasqua (Binnenlandse Zaken) over tot grootscheepse en spectaculaire identiteitscontroles en aanhoudingen van vermeende sympathisanten van het Islamitisch Reddingsfront (FIS) in Frankrijk.

„Ik hoop dat dit een les is voor al degenen die de wetten van dit land en onze gastvrijheid niet respecteren,” zei minister Pasqua gisteren na afloop van de wettelijke ministerraad. Een dag eerder al verklaarde premier Balladur in een interview dat het huisarrest dat de 26 was opgelegd „in overeenstemming is met de Franse wetten en overtuigingen.”

De advocaten van de uitgezette Algerijnen denken daar duidelijk anders over. Ze wilden de internering

van de 26 vandaag via een juridische procedure aanvechten, maar Charles Pasqua heeft hen met de uitzetting op het laatste moment het gras voor de voeten weggehaald. „Pasqua heeft onze cliënten via een achterbakse manoeuvre aan een normale rechtsgang onttrokken,” aldus één van de advocaten.

De advocaten zijn echter niet van plan het er bij te laten zitten. Ze willen de uitzetting aanvechten. Volgens hen was er geen enkele reden voor de 'bijzondere spoedprocedure' waarop Charles Pasqua zich beroept. Die procedure wordt normaal gesproken alleen toegepast in het geval van mensen die een acute bedreiging voor de staatsveiligheid vormen.

Daar lijkt in dit geval geen sprake van. Het overgrote deel van de twintig uitgezette Algerijnen verbleef al jaren in Frankrijk en beschikte over geldige verblijfsvergunningen. Het enige dat hen te verwijten is, is dat ze hun sympathie voor het FIS niet onder stoelen of banken staken.

Volgens diverse mensenrechtenorganisaties heeft Charles Pasqua de Franse Grondwet opnieuw met voeten getreden. „Dit getuigt van min-

achting voor justitie,” zo zei een woordvoerder van de federatie van verenigingen van gastarbeiders, Fasti. „Hiermee is een stap gezet op weg naar de aantasting van de mensenrechten en dat zonder dat het publiek weet wat hen (de uitgezette Algerijnen, red.) ten laste is gelegd.”

Charles Pasqua, de man die als geen ander 'recht en orde' belichaamt, lijkt de kritiek van de advocaten en mensenrechtenorganisaties niet erg hoog op te nemen. Pasqua weet zich gesteund door de publieke opinie. Recente opiniepeilingen tonen aan dat de man die vrijwel de hele zomer in het nieuws was met zijn harde acties tegen moslim-fundamentalisten en illegale vreemdelingen, hard op weg is om één van de populairste politici van Frankrijk te worden. De veel meer gematigde premier Balladur durft het bovendien acht maanden voor de presidentsverkiezingen evenmin aan om zijn machtige minister van Binnenlandse Zaken tot de orde te roepen. Balladur heeft Pasqua straks waarschijnlijk hard nodig.

Dans om buitenlandse miljarden

DEN HAAG – Nu al staat vast dat minister Jan Pronk van Ontwikkelingssamenwerking het de komende jaren niet makkelijk gaat krijgen. Maximaal 600 miljoen gulden kan op Ontwikkelingssamenwerking bezuinigd worden zonder de letter van het regeerakkoord geweld aan te doen, zo werd gisteren duidelijk. Met dat geld kan een ander ministerie dat zich ook steeds meer met de Derde Wereld bezighoudt – Defensie – mooi uit de brand worden geholpen. De 'dans om de buitenlandse miljarden' speelde een hoofdrol tijdens de eerste ronde over de regeringsver-

klaring van het kabinet-Kok. Geen wonder: in het regeerakkoord zijn de scherpe tegenstellingen tussen VVD en PvdA op dit punt niet overbrugd, maar op het bordje van Pronk (PvdA) en Defensie-minister Voorhoeve (VVD) gelegd. Dat het kabinet de defensiepolitiek aan ontwikkelingsamenwerking heeft gekoppeld, is op zich geen verrassing. De grenzen tussen beide departementen zijn steeds meer vervaagd sedert Nederlandse soldaten zijn opgehouden vijanden af te schrikken en nu voedsel distribueren. Pronk moet het opnemen tegen minister Voorhoeve die met

een eenvoudige zakcalculator kan aantonen dat de hervorming van de strijdmacht door de bezuiniging van 900 miljoen op losse schroeven wordt gezet.

Voorhoeve heeft het regeerakkoord als steun in de rug. De bezuinigingen op zijn begroting gaan alleen door als de Prioriteitennota (waarin de herstructurering en extra investeringen zijn aangekondigd) overkort kan worden uitgevoerd. Daarmee vergeleken heeft Pronk minder houvast aan de passage dat „gestreefd wordt naar verhoging van het ontwikkelingsbudget.”

Noord-Ierland

Voor het eerst in 25 jaar en na meer dan 3000 doden gloort er echte hoop in het door geweld geteisterde Noord-Ierland. Het 'totale bestand' dat het Ierse Republikeinse Leger (IRA) gisteren aankondigde, met ingang van 01.00 uur vanmiddag, is een eerste duidelijke stap op een lange en

moeizame weg door het mijnenveld van de Noord-Ierse politiek naar duurzame vrede.

Dit staakt-het-vuren was immers een onvoorwaardelijke eis van het vredesakkoord dat de Britse en de Ierse regeringen afgelopen december overeenkwamen. Nu kan Sinn Féin ('Wij Alleen', de politieke vleugel van de IRA) binnen drie maanden deelnemen aan de onderhandelingen over de toekomst van de Noord-Ierse provincie. Een al te groot optimisme over deze doorbraak dient echter getemperd te worden. De wantrouwende en onzekere protestanten in Ulster, die nu vrezden dat Londen hen langzaam in de steek zou laten, hebben immers niet beloofd mee te werken aan een verzoening.

En ook zij hebben, net als de IRA, voldoende meedogenloze terroristen in hun gelederen, die in staat zijn met enkele gewelddadige aanslagen de haat in deze stammenoorlog weer te doen opblazen als hen dat zo uitkomt.

Dat is de IRA immers ook gelukt in de jaren zeventig, toen de spontaan door Betty Williams en Mairead Corrigan (later winnaars van de Nobelprijs voor de Vrede) opgerichte Peace People-organisatie door uitgekend geweld versnipperd werd. De Peace People ontstonden uit de verontwaardiging van de bevolking over de dood van vier kinderen, die door een vluchtende IRA-terrorist werden aangereden. Zij waren echter niet bestand tegen de verscheurende werking van de niet-aflattende terreurcampagne.

De bevolking van Ulster is het geweld zat; er is bijna geen familie meer die er niet door getroffen is. Maar tientallen jaren van haat en wantrouwen worden niet gemakkelijk overbrugd. De volharding en oprechtheid van de betrokken partijen zal nog danig op de proef gesteld worden.

R.B.

CDA geeft kabinet nog voordeel van de twijfel

Kok moet nu reeds als vredestichter optreden

Vervolg van pagina 1

DEN HAAG – Het CDA lijkt van de verdeeldheid in de coalitie te profiteren en kondigde aan beide bezuinigingen te willen schrappen. Premier Kok zal de meningsverschillen binnen zijn coalitie vandaag, bij de hervatting van het debat, bezweren door te stellen dat voor volgend jaar goede afspraken zijn gemaakt. Maar volgens CDA- en oppositieleider Heerma komt het voortbestaan van het kabinet daarna direct onder grote druk te staan. Heerma gaf het kabinet 'het voordeel van de twijfel', maar verweert het wel veel zaken voor zich uit te schuiven. Ingrepen in de kinderbijslag noemde hij 'onaanvaardbaar' terwijl de nieuwe opzet van het hoger onderwijs 'ondoordacht en onrijp' werd genoemd.

D66-fractievoorzitter Wolffensperger riep de coalitiegenoten gisteravond op „voorzichtig” te zijn met het etaleren van meningsverschil-

len en het voortbestaan van het kabinet niet in de waagschaal te stellen. De voorlieden van PvdA en VVD benadrukten zich aan het regeerakkoord gebonden te voelen. Bolkestein verdedigde zijn kritische opstelling door te zeggen dat zijn fractie „een eigen verantwoordelijkheid” tegenover de ministersploeg heeft. Wallage zei dat de PvdA-fractie als inzet heeft gekozen het regeringsprogramma ook te helpen uitvoeren. Waar de PvdA'er kanttekeningen plaatste bij de privatisering van de Ziektewet en de wao, omarmde D66 die voorstellen juist.

Bolkestein betwijfelde of de uitkeringen na 1995 de loonstijging van de helft kunnen volgen zoals in het regeerakkoord staat. De VVD'eist verder een extra lastenverlichting voor het bedrijfsleven van 1,5 miljard gulden. Wallage waarschuwde de ondernemers juist dat de beloofde lastenverlichting op de tocht komt te staan als er niet meer banen komen, ondermeer via herverdeling van werk.

Voor oplossing Noordiers conflict is wonder noodzakelijk

Bestand is nog geen vrede

DOOR CEES VAN ZWEDEN

LONDEN – John Major voelde zich 'aangemoedigd' en Bill Clinton was zelfs 'verrukt'. In de Ierse hoofdstad Dublin declameerde premier Albert Reynolds: „De nachtmerrie is over.” Historici weten dat de geschiedenis zich nooit herhaalt, maar in de Times herinnerde politiek columnist Simon Jenkins zijn lezers aan een eenvoudig feit uit de bloedige geschiedenis van Noord-Ierland: dit was de derde keer dat de IRA een bestand aankondigde.

De eerste keer dat de terroristen de wapens neerlegden, was in 1972, de tweede keer in 1975. Beide pogingen tot vrede mislukten, aldus Jenkins, omdat de IRA alleen vrede wilde op zijn voorwaarden. En deze keer zal het niet anders zijn. De doelstellingen van de IRA en zijn politieke partij, Sinn Féin, zijn de afgelopen kwart eeuw onveranderd gebleven. Ze laten zich vatten in twee woorden: 'Brits Out'!

De IRA wil hereniging van

Noord-Ierland met de Ierse Republiek. Om die reden verwierp de organisatie nog maar vijf weken geleden het Britse vredesvoorstel. Krachtens dat voorstel was de IRA welkom aan de onderhandelingsstafel als het de wapens neerlegde. Maar uitgangspunt van die onderhandelingen zou zijn dat de status van Noord-Ierland alleen veranderd kan worden met instemming van de (protestantse) meerderheid aldaar. En die meerderheid heeft ook al een kwart eeuw een doelstelling die zich in twee woorden laat duiden: 'Brits In'!

Raadsel

Waarom de IRA nu ineens door de bocht is gegaan, is een raadsel. De BBC-correspondent in Noord-Ierland, Dennis Murray, zei eenvoudig: „Ik denk gewoon dat ze zo lang nodig hebben gehad om tot het besef te komen dat ze hun strijd met politieke middelen moeten voortzetten.”

In een BBC-interview zei John Major dat een 'volledige beëindiging' van al het geweld, zoals

de IRA heeft aangekondigd, niet genoeg was. Wat de premier wilde, was een 'permanente beëindiging van het geweld'.

Maar die uitlatingen waren waarschijnlijk vooral bedoeld voor de oren van de Official Unionist Party, zonder wiens Lagerhuisleden de premier nauwelijks nog over een parlementaire meerderheid beschikt. De Britten zullen de IRA op zijn daden beoordelen, niet op zijn woorden. Naarmate de wapens langer zwijgen, zullen de concessies aan de IRA toenemen.

De eerste concessie zal van Dublin komen, waar de regering de IRA wenst uit te nodigen voor een Pan-Ierse conferentie over vrede op het eiland. Dat is de eerste stap naar erkenning van de terreurorganisatie.

Dan zal de druk op Londen toenemen om ook een gebaar te maken. De Britten zouden daaraan kunnen toegeven door bijvoorbeeld alle IRA-gevangenen die in Engeland vastzitten, over te plaatsen naar cellen in Noord-Ierland. Daarmee zou Londen niet toegeven aan de

eis om vrijlating van alle 'politieke gevangenen', maar het wel eenvoudiger maken voor hun familieleden hen op te zoeken. Of de Britten zouden het aantal militaire patrouilles in de katholieke getto's kunnen verminderen.

Provoceren

Het is denkbaar dat protestantse terroristen zullen pogen de IRA tot hervatting van haar gewapende strijd te provoceren met aanvallen op katholieke wijken. De protestantse terreurgroepen UDA/UFF en UVF, die dit jaar meer slachtoffers hebben gemaakt dan de IRA, hebben in het verleden getoond cynisch geweld niet te schuwen. In januari 1993 wandelden zij in het gehucht Greysteel een pub binnen en schoten een zevental 'katholieken' dood.

IJs en weder dienende, zit de IRA binnen drie maanden met de Britse en Ierse regering en de politieke partijen in Noord-Ierland (minus die van Paisley) aan de onderhandelingsstafel. Alleen, dat is het moment wanneer de echte problemen beginnen.

• Een grote groep katholieke Noord-Ieren stroomde na het bekend worden van het bestand naar een plein in Belfast. Daar sprak onder anderen Gerry Adams, de leider van Sinn Féin, de mensen toe. Hij riep de Britse regering op alles in het werk te stellen om nu te komen tot een definitieve vredesregeling. Foto: AP

De IRA en de protestantse partijen staan diametraal tegenover elkaar. Hoe kunnen zij het ooit eens worden over een nieuwe status voor Noord-Ier-

land? Vele premiers voor Major hebben gepoogd de kwadratuur van de cirkel te tekenen, betoogde Jenkins in zijn politieke column. En hij

schreef erboven: 'Een bestand is nog geen vrede'.

Soms herhaalt de geschiedenis zich toch.

piccolo's
In de Cramer 37, Heerlen
Postbus 3100, 6401 DP Heerlen
Postbank: 1035100
Bank: ABN-AMRO 57.75.35.935
Fax: 045-739204 of 739364

Piccolo's
Over 1 of 2 kolommen, in kleine letters met één woord in hoofdletters. Minimumhoogte: 10 millimeter. Prijs per millimeter hoogte: f 1,40.
Afhankende tarieven voor rubrieken: Proficiat en Vermet/Gevonden f 1,25 per mm, Onroerend Goed en Bedrijven Transacties f 1,90.

Reuzepiccolo's
Over 1 of 2 kolommen, in 4 mogelijke lettergrootten met minimaal één woord in grotere letter (14-punts). Minimumhoogte: 10 millimeter. Foto's, logo's en illustraties zijn mogelijk. Prijs per millimeter hoogte per kolom: f 1,90.
Afhankende tarieven: Contacten/Klubs en 06-lijnen: f 2,35. Advertenties onder nummer: f 7,50.
Bewijsnummers op aanvraag: f 4,75.

Prijzen zijn exclusief 17,5% BTW. Betaling contant of met de acceptatiekaart die u wordt toegezonden.
Enkele rubrieken UITSLUITEND a contant en met legitieme.

Telefonisch opgeven
045-719966

Maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Opgave - in de regel - tot 12.00 uur daags voor plaatsing.
Schriftelijk opgeven
Opgave via de 1e post daags voor plaatsing.

Persoonlijk opgeven
Via de balie van onze kantoren maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Voor plaatsing op zaterdag en maandag geldt vrijdag 11.00 uur.

Wij kunnen geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor schade van welke aard ook, ontstaan door niet, niet tijdig of onjuist plaatsen van advertenties.

Het Limburgs Dagblad wordt dagelijks gelezen door bijna 200.000 personen van 13 jaar en ouder.

Beloning: Sharp Organizer verloren bij H. Scholte. Tel. 045-461361.

Verloren: Stofferdeur in de Cramer 37, Heerlen. Tel. 045-739204.

Verloren: Stofferdeur in de Cramer 37, Heerlen. Tel. 045-739204.

Verloren: Stofferdeur in de Cramer 37, Heerlen. Tel. 045-739204.

Verloren: Stofferdeur in de Cramer 37, Heerlen. Tel. 045-739204.

Verloren: Stofferdeur in de Cramer 37, Heerlen. Tel. 045-739204.

Verloren: Stofferdeur in de Cramer 37, Heerlen. Tel. 045-739204.

Verloren: Stofferdeur in de Cramer 37, Heerlen. Tel. 045-739204.

Verloren: Stofferdeur in de Cramer 37, Heerlen. Tel. 045-739204.

Verloren: Stofferdeur in de Cramer 37, Heerlen. Tel. 045-739204.

Verloren: Stofferdeur in de Cramer 37, Heerlen. Tel. 045-739204.

Verloren: Stofferdeur in de Cramer 37, Heerlen. Tel. 045-739204.

Verloren: Stofferdeur in de Cramer 37, Heerlen. Tel. 045-739204.

Verloren: Stofferdeur in de Cramer 37, Heerlen. Tel. 045-739204.

Verloren: Stofferdeur in de Cramer 37, Heerlen. Tel. 045-739204.

Verloren: Stofferdeur in de Cramer 37, Heerlen. Tel. 045-739204.

Verloren: Stofferdeur in de Cramer 37, Heerlen. Tel. 045-739204.

Verloren: Stofferdeur in de Cramer 37, Heerlen. Tel. 045-739204.

Verloren: Stofferdeur in de Cramer 37, Heerlen. Tel. 045-739204.

Verloren: Stofferdeur in de Cramer 37, Heerlen. Tel. 045-739204.

Verloren: Stofferdeur in de Cramer 37, Heerlen. Tel. 045-739204.

Verloren: Stofferdeur in de Cramer 37, Heerlen. Tel. 045-739204.

Verloren: Stofferdeur in de Cramer 37, Heerlen. Tel. 045-739204.

Verloren: Stofferdeur in de Cramer 37, Heerlen. Tel. 045-739204.

Verloren: Stofferdeur in de Cramer 37, Heerlen. Tel. 045-739204.

Verloren: Stofferdeur in de Cramer 37, Heerlen. Tel. 045-739204.

Verloren: Stofferdeur in de Cramer 37, Heerlen. Tel. 045-739204.

Verloren: Stofferdeur in de Cramer 37, Heerlen. Tel. 045-739204.

Verloren: Stofferdeur in de Cramer 37, Heerlen. Tel. 045-739204.

Verloren: Stofferdeur in de Cramer 37, Heerlen. Tel. 045-739204.

Verloren: Stofferdeur in de Cramer 37, Heerlen. Tel. 045-739204.

Verloren: Stofferdeur in de Cramer 37, Heerlen. Tel. 045-739204.

Het Limburgs Dagblad vraagt Bezorg(st)ers voor Bochtoltz en Simpeldveld
Voor meer info over de aard van het werk, de duur van de bezorgtoer en de hoogte van de vergoeding en extra's kunt u tijdens kantooruren even langskomen of bellen. Limburgs Dagblad, in de Cramer 37, 6411 RS Heerlen. Tel. 045-739330.

Bouwbedrijf Borger Brunssum
zoekt met spoed voor Duitsland en grensstreek ervaren metselaars en betonimmerlieden
Telefoon: 045-275772

Fritse Zeswegen vraagt
MEDEWERKSTER met ervaring v.a. 18 jaar. Tel. 045-72764 na 14.00 uur.

Gevraagd: POETSHULP
in Eygelshoven 1 ochtend per week. Tel. 045-461173.

Gevr. CHAUFFEUR voor vrachtauto met aanhangwagen, plm. 20 uur per week. In Nederland. Schriftelijke reacties aan: Postbus 203, 6190 AE Beek. Tel. 045-321946.

Voeger kan VOEGWERK
aannemen: o.a. voegen, uitkappen, stralen en impregneren met eigen steiger. Telefoon: 045-321946.

Word RIJ-INSTRUCTEUR
(m/v). Voor auto, veel vraag. Ook voor rij-instructeur motor en nieuw ook bromfiet. Ook voor rij-instructeur vrachtauto, autobus en aanhangwagen. U kunt ook instructeur worden voor alle categorieën. Of rij-instructeur. Binnen vijf maanden kunt u het officiële Kadertijdsdiploma bezitten. Wil u vast en zeker full-time of part-time werk als rij-instructeur of een succesvolle rij-school? (zonder middenstandsdiploma) Dit is ook voor u mogelijk. Binnenkort starten de opleidingen in Maastricht. Bel voor gratis studieboek: De Kadertijdschool (24 uur per dag bereikbaar ook in weekend) 045-259550 b.g.g. 04938-99425.

Ben je 18-24 jaar, ongeboort, ambitieus en wil je werken in DUITSLAND in een uitmuntend en goedscorend verkoopteam? Verdiensten: Dm 1.000/DM 1.500 p.w. Verkooptraining en hotels worden verzorgd. Info: 020-6100119 (9.00-18.00 uur).

Bunij bouwbedrijf b.v. vraagt
met spoed voor werk in Duitsland collines ervaren METSELAARS. Hoog loon en goede sociale voorzieningen. Tel. 045-217358.

Wij zoeken met spoed een
OPPASSER voor onze zoonstief. Tel. 045-742583.

Wilt u op een leuke manier
de bijdragen aan het 'SIEK' RADEN? Tel. 046-754514.

JVL Bouw vraagt met spoed
METSELAARS en betonimmerlieden voor projecten in Duitsland. Tel. 043-337357 of 08-3212457804.

Geld verdienen met de verkoop
van een uitstekend product voor gewichtshechting. Als onafhankelijke DISTRIBUTIEUR van Herba Life bepaalt u inzet mede de verdienste. Bel voor info: 045-446130.

KLUSSENBEDELAF kan uw
grote of kleine klus nog aanpakken. Vrijb. offerte mogelijk. Tel. 043-615739.

Gevraagd: HULP in de huis-
houding. 2 ochtenden per week. Tel. 046-514785.

Aantrekkelijke BIJVER-
DIENSTE. Het Algemeen Dagblad zoekt voor Limb. bricht net bezorger. Tel. 045-274548, tussen 18.00-19.00 uur.

Handelsondern. Romeco
vraagt voor direct METSELAARS en handlangers. Tel. 045-714870.

Restaurant het Pepermeule-
n vraagt vrouwelijke MEDEWERKSTER voor weekend. Tel. 045-213305.

Enkele ervaren LOCK-
STERS gevraagd. Tel. 045-215637.

Gevraagd: KEUKENMEDE-
WERKER min. leeftijd 17 jaar ervaring gewenst, evt. kookopleiding. Voor: tel. 045-322346.

(REKAME)BEZORGBERS
gevraagd, min. leeftijd 15 jr. voor Simpeldveld, Bleijdehoed, Heeterbaan en Meezenbroek. Tel. 045-257974.

Prd. autopossbedrijf zoekt
serieuze JONGEMAN (18-24 jr.) voor autoposswerkzaamheden. Vast loon met Schijntje, richt. naar: RS Autobedrijf, Economischstr. 41a, Heersbroek, t.a.v. Dhr. J. Kuipers.

TV/VIDEO reparatie. Zonder
voorrijkosten. Gergens, Industrieter, Abdissenbosch. Landgraaf. Tel. 045-314122.

TEBBEN koeltechniek koel-
kast/verwarmingssystemen met garantie. Voor part. geen voorrijkosten. Tel. 045-480471.

DIETRIJES en koelkastre-
paraties, zonder voorrijkosten. Tel. 046-745230. Service binnen 24 uur met garantie.

TV-DETECT, wij repareren
binnen 4 uur, geen voorrijkosten, 3 mnd. garantie. Tel. 04750-30199.

ONDERDELENBANK
Tel. 043-2715.

Te koop: PAARDE- en veer-
traiers (merk Weyer), open- en gesloten aanhangwagens, diverse uitvoeringen, RDW-gekeurd, nieuw en gebruikt. Wenen aanhangwagens en wagenbouw. Dinslaken 56, Laveroy. Tel. 043-2715.

Te k. prima TARWESTRO
waterpomp op wielen inhoud 1000 ltr. Tel. 045-242539.

Te k. PAARDENSOELARIUM
LANDBOUWGROND omg. Beek. Tel. 046-378676.

Te koop gevraagd AARD-
APPELEN voor directe levering of uit opslag. Alle rassen beschikbaar. Bel naar Nicola. Koel. Limburg b.v., Maastricht. Tel. 043-633636, autoleef. 06-52-981279.

Te k. Blauw/Tex. RAMMEN.
Tel. 04492-2592.

Te koop 2 FERGUSONS, 1
Duitse, 1 Hannover en 1 Elche met frontlader, 1 tuinhoe, 1 zitmaaier, 1 cirkelmaaier, 1 tuinhoeftrees. Tel. 04488-54886.

Wij hebben plaats voor: 1
leerling brood en BANKETBAKER. Echte bakker Jos Driessen. Heersbroek. Tel. 045-212706.

Gevraagd: WERKSTER v.d.
ochtenduren. Tel. aspr. tussen 9.00-12.00 uur tel. 00-49-24541450.

Handelsondern. Romeco
vraagt voor direct METSELAARS en handlangers. Tel. 045-714870.

Restaurant het Pepermeule-
n vraagt vrouwelijke MEDEWERKSTER voor weekend. Tel. 045-213305.

Enkele ervaren LOCK-
STERS gevraagd. Tel. 045-215637.

Gevraagd: KEUKENMEDE-
WERKER min. leeftijd 17 jaar ervaring gewenst, evt. kookopleiding. Voor: tel. 045-322346.

(REKAME)BEZORGBERS
gevraagd, min. leeftijd 15 jr. voor Simpeldveld, Bleijdehoed, Heeterbaan en Meezenbroek. Tel. 045-257974.

Prd. autopossbedrijf zoekt
serieuze JONGEMAN (18-24 jr.) voor autoposswerkzaamheden. Vast loon met Schijntje, richt. naar: RS Autobedrijf, Economischstr. 41a, Heersbroek, t.a.v. Dhr. J. Kuipers.

TV/VIDEO reparatie. Zonder
voorrijkosten. Gergens, Industrieter, Abdissenbosch. Landgraaf. Tel. 045-314122.

TEBBEN koeltechniek koel-
kast/verwarmingssystemen met garantie. Voor part. geen voorrijkosten. Tel. 045-480471.

DIETRIJES en koelkastre-
paraties, zonder voorrijkosten. Tel. 046-745230. Service binnen 24 uur met garantie.

TV-DETECT, wij repareren
binnen 4 uur, geen voorrijkosten, 3 mnd. garantie. Tel. 04750-30199.

ONDERDELENBANK
Tel. 043-2715.

Te koop: PAARDE- en veer-
traiers (merk Weyer), open- en gesloten aanhangwagens, diverse uitvoeringen, RDW-gekeurd, nieuw en gebruikt. Wenen aanhangwagens en wagenbouw. Dinslaken 56, Laveroy. Tel. 043-2715.

Te k. prima TARWESTRO
waterpomp op wielen inhoud 1000 ltr. Tel. 045-242539.

Te k. PAARDENSOELARIUM
LANDBOUWGROND omg. Beek. Tel. 046-378676.

Te koop gevraagd AARD-
APPELEN voor directe levering of uit opslag. Alle rassen beschikbaar. Bel naar Nicola. Koel. Limburg b.v., Maastricht. Tel. 043-633636, autoleef. 06-52-981279.

Te k. Blauw/Tex. RAMMEN.
Tel. 04492-2592.

Te koop 2 FERGUSONS, 1
Duitse, 1 Hannover en 1 Elche met frontlader, 1 tuinhoe, 1 zitmaaier, 1 cirkelmaaier, 1 tuinhoeftrees. Tel. 04488-54886.

Te koop ALU-PLATEN,
vanaf f 25,- afm. o.a. 150x60 cm. en 2,5 mm dik. Tel. 0450-4240 na 18.00 u.

Te koop SUIKERMAIS extra
zoet, Penders, Kerkrade 55, Dieteren. Tel. 04499-1582.

Te koop SCHARRELKIP-
PEN. Einighauserweg 3, Einighauserweg 3, Einighauserweg 3. Tel. 045-250322.

Automatische afstandsbe-
dienting voor GARAGEPOORT, v.a. f 595,- excl. BTW. Stralen. Gulle, Eijkensweg 18. Tel. 043-641044.

KANTELPOORTEN, rol-
sectiepoorten, in alle maten. 23 standaard maten, direct uit voorraad, tegen absolute de allerlaagste prijs. Stralen. Gulle, Eijkensweg 18. Tel. 043-641044.

Te koop ALU-PLATEN,
vanaf f 25,- afm. o.a. 150x60 cm. en 2,5 mm dik. Tel. 0450-4240 na 18.00 u.

Te koop SUIKERMAIS extra
zoet, Penders, Kerkrade 55, Dieteren. Tel. 04499-1582.

Te koop SCHARRELKIP-
PEN. Einighauserweg 3, Einighauserweg 3, Einighauserweg 3. Tel. 045-250322.

Automatische afstandsbe-
dienting voor GARAGEPOORT, v.a. f 595,- excl. BTW. Stralen. Gulle, Eijkensweg 18. Tel. 043-641044.

KANTELPOORTEN, rol-
sectiepoorten, in alle maten. 23 standaard maten, direct uit voorraad, tegen absolute de allerlaagste prijs. Stralen. Gulle, Eijkensweg 18. Tel. 043-641044.

Te koop ALU-PLATEN,
vanaf f 25,- afm. o.a. 150x60 cm. en 2,5 mm dik. Tel. 0450-4240 na 18.00 u.

Te koop SUIKERMAIS extra
zoet, Penders, Kerkrade 55, Dieteren. Tel. 04499-1582.

Te koop SCHARRELKIP-
PEN. Einighauserweg 3, Einighauserweg 3, Einighauserweg 3. Tel. 045-250322.

Automatische afstandsbe-
dienting voor GARAGEPOORT, v.a. f 595,- excl. BTW. Stralen. Gulle, Eijkensweg 18. Tel. 043-641044.

KANTELPOORTEN, rol-
sectiepoorten, in alle maten. 23 standaard maten, direct uit voorraad, tegen absolute de allerlaagste prijs. Stralen. Gulle, Eijkensweg 18. Tel. 043-641044.

Te koop ALU-PLATEN,
vanaf f 25,- afm. o.a. 150x60 cm. en 2,5 mm dik. Tel. 0450-4240 na 18.00 u.

Te koop SUIKERMAIS extra
zoet, Penders, Kerkrade 55, Dieteren. Tel. 04499-1582.

Te koop SCHARRELKIP-
PEN. Einighauserweg 3, Einighauserweg 3, Einighauserweg 3. Tel. 045-250322.

Automatische afstandsbe-
dienting voor GARAGEPOORT, v.a. f 595,- excl. BTW. Stralen. Gulle, Eijkensweg 18. Tel. 043-641044.

KANTELPOORTEN, rol-
sectiepoorten, in alle maten. 23 standaard maten, direct uit voorraad, tegen absolute de allerlaagste prijs. Stralen. Gulle, Eijkensweg 18. Tel. 043-641044.

Te koop ALU-PLATEN,
vanaf f 25,- afm. o.a. 150x60 cm. en 2,5 mm dik. Tel. 0450-4240 na 18.00 u.

Te koop SUIKERMAIS extra
zoet, Penders, Kerkrade 55, Dieteren. Tel. 04499-1582.

Te koop SCHARRELKIP-
PEN. Einighauserweg 3, Einighauserweg 3, Einighauserweg 3. Tel. 045-250322.

Automatische afstandsbe-
dienting voor GARAGEPOORT, v.a. f 595,- excl. BTW. Stralen. Gulle, Eijkensweg 18. Tel. 043-641044.

KANTELPOORTEN, rol-
sectiepoorten, in alle maten. 23 standaard maten, direct uit voorraad, tegen absolute de allerlaagste prijs. Stralen. Gulle, Eijkensweg 18. Tel. 043-641044.

Te koop ALU-PLATEN,
vanaf f 25,- afm. o.a. 150x60 cm. en 2,5 mm dik. Tel. 0450-4240 na 18.00 u.

Te koop SUIKERMAIS extra
zoet, Penders, Kerkrade 55, Dieteren. Tel. 04499-1582.

Te koop SCHARRELKIP-
PEN. Einighauserweg 3, Einighauserweg 3, Einighauserweg 3. Tel. 045-250322.

Automatische afstandsbe-
dienting voor GARAGEPOORT, v.a. f 595,- excl. BTW. Stralen. Gulle, Eijkensweg 18. Tel. 043-641044.

KANTELPOORTEN, rol-
sectiepoorten, in alle maten. 23 standaard maten, direct uit voorraad, tegen absolute de allerlaagste prijs. Stralen. Gulle, Eijkensweg 18. Tel. 043-641044.

Te koop ALU-PLATEN,
vanaf f 25,- afm. o.a. 150x60 cm. en 2,5 mm dik. Tel. 0450-4240 na 18.00 u.

Te koop SUIKERMAIS extra
zoet, Penders, Kerkrade 55, Dieteren. Tel. 04499-1582.

Te koop SCHARRELKIP-
PEN. Einighauserweg 3, Einighauserweg 3, Einighauserweg 3. Tel. 045-250322.

Automatische afstandsbe-
dienting voor GARAGEPOORT, v.a. f 595,- excl. BTW. Stralen. Gulle, Eijkensweg 18. Tel. 043-641044.

KANTELPOORTEN, rol-
sectiepoorten, in alle maten. 23 standaard maten, direct uit voorraad, tegen absolute de allerlaagste prijs. Stralen. Gulle, Eijkensweg 18. Tel. 043-641044.

Te koop ALU-PLATEN,
vanaf f 25,- afm. o.a. 150x60 cm. en 2,5 mm dik. Tel. 0450-4240 na 18.00 u.

Doet het nu! SPOUW-
MUURISOLATIE met Gesol- besparing 8-10 m3 gas per m2 per jaar. Voor info: Ges- kal Geleen, 046-743865.

Doet het nu! SPOUW-
MUURISOLATIE met Gesol- besparing 8-10 m3 gas per m2 per jaar. Voor info: Ges- kal Geleen, 046-743865.

Doet het nu! SPOUW-
MUURISOLATIE met Gesol- besparing 8-10 m3 gas per m2 per jaar. Voor info: Ges- kal Geleen, 046-743865.

Doet het nu! SPOUW-
MUURISOLATIE met Gesol- besparing 8-10 m3 gas per m2 per jaar. Voor info: Ges- kal Geleen, 046-743865.

Doet het nu! SPOUW-
MUURISOLATIE met Gesol- besparing 8-10 m3 gas per m2 per jaar. Voor info: Ges- kal Geleen, 046-743865.

Doet het nu! SPOUW-
MUURISOLATIE met Gesol- besparing 8-10 m3 gas per m2 per jaar. Voor info: Ges- kal Geleen, 046-743865.

Doet het nu! SPOUW-
MUURISOLATIE met Gesol- besparing 8-10 m3 gas per m2 per jaar. Voor info: Ges- kal Geleen, 046-743865.

Doet het nu! SPOUW-
MUURISOLATIE met Gesol- besparing 8-10 m3 gas per m2 per jaar. Voor info: Ges- kal Geleen, 046-743865.

Doet het nu! SPOUW-
MUURISOLATIE met Gesol- besparing 8-10 m3 gas per m2 per jaar. Voor info: Ges- kal Geleen, 046-743865.

Doet het nu! SPOUW-
MUURISOLATIE met Gesol- besparing 8-10 m3 gas per m2 per jaar. Voor info: Ges- kal Geleen, 046-743865.

Doet het nu! SPOUW-
MUURISOLATIE met Gesol- besparing 8-10 m3 gas per m2 per jaar. Voor info: Ges- kal Geleen, 046-743865.

Doet het nu! SPOUW-
MUURISOLATIE met Gesol- besparing 8-10 m3 gas per m2 per jaar. Voor info: Ges- kal Geleen, 046-743865.

Doet het nu! SPOUW-
MUURISOLATIE met Gesol- besparing 8-10 m3 gas per m2 per jaar. Voor info: Ges- kal Geleen, 046-743865.

Mooie deuren zonder verven, zonder vuil!

Maak kennis met de PORTAS renovatie

Gedaan met schuren, plamuren en lakken. PORTAS maakt deuren en deuren weer helemaal "nieuw", in vele varianten en dessins, onderhoudsvriendelijk en duurzaam. Voordeiger dan u denkt.

Bel ons of breng ons een bezoek!

PORTAS-vakbedrijf van Wel bv
Hoekerweg 4
6241 NG Bunde
☎ 043-647833

JÜRGEN KRIEGER, UTA MARX,
GABRIELA HAMMERS
UND FRANZ-GERD BEND

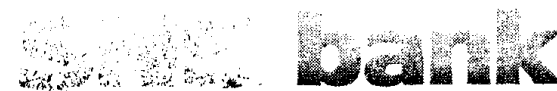
EUROPEES DENKEN BETEKENT OOK EUROPEES HANDELEN

Als ondernemer, maar ook als particulier worden u zowel in Nederland als in Duitsland interessante financieel/economische mogelijkheden geboden. Om deze nieuwe markten te ontdekken en daardoor nieuwe kansen te kunnen creëren, werken wij in Duitsland samen met een sterke partner:

en uw Duitse zakenrelatie in de grensregio's of bij het zoeken naar vastgoed of bij financieringen. Door deze nauwe samenwerking kunnen wij u op maat toegesneden adviezen verstrekken. Onze Duitse collega's districtdirecteur Jürgen Krieger, Uta Marx, Gabriela Hammers en Franz-Gerd Bend zijn u gaarne van dienst.

Profiteer dus van het nieuwe Europese denken.

De samenwerking met de Sparkasse Aachen en haar 113 filialen betekent voor u nog meer voordeel. Zo kunnen wij via onze Duitse relatie bemiddelen tussen u

ik wil.....

.....als
het einde
nadert

Sterven betekent niet altijd rustig inslapen. U kunt demen worden, in coma raken, ongeneeslijk ziek worden. Het stukje vlak voor de dood is vaak onzeker. Wat gebeurt er met u? Wat wilt u? Wellicht zijn het vragen die u, of mensen in uw omgeving bezig houden. Daarom is er nu een boekje met de titel 'Tussen leven en dood: over wilsverklaringen en euthanasie'. Vraag het aan en sta eens stil bij straks. Stuur een briefkaart naar Postbus 978, 1000 AZ in Amsterdam. Plak f 1,- extra aan postzegels als bijdrage in de portokosten.

De Hyundai H 100 2.5 diesel.

De
goedkoopste
kubieke
meters van
Nederland.

Goed nieuws over onze ongekend succesvolle bestelwagens. De H 100, de sensatie van de bedrijfswagenmarkt, is in 2.5 dieseluitlevering tijdelijk extra gunstig geprijsd.

Op de verlaagde prijs van f 23.300,- geven we ook nog eens een chequekorting van f 1.500,-. Zodat u al voor f 21.800,- in een complete H 100 diesel rijdt. Nergens vindt u zo'n complete bestelwagen voor

f 21.800,-

minder geld. En de Hyundai H 100 biedt méér dan een zeer aantrekkelijk kostenplaatje per kilometer.

Met een onverwoestbare 2.5 liter (55 kW/75 pk) dieselmotor, een beschikbaar laadvolume van ca. 5,7 m³ en een laadvermogen van 1.272 kg is de H 100 een van de meest nuttige en praktische in z'n klasse. Aan het comfort is veel aandacht besteed, zelfs een

stereo-installatie is standaard. Evenals veiligheidsvoorzieningen zoals stalen balken in de portieren. En drie jaar garantie uiteraard.

De H 100 is ook met multipoint-injectiebenzine-motor leverbaar. Het scala aan uitvoeringen omvat onder meer een bestelwagen in gesloten uitvoering of met ramen rondom, een dubbele cabine, een 9-persoonsbus, en een taxibus voor 8 passagiers. Daarnaast kunnen we talloze inbouwvarianten voor

specifieke toepassingen verzorgen. Kom binnenkort eens bij ons langs. Voor een proefrit en alle informatie over de mogelijkheden, aantrekkelijke leasetafstanden, financiering, etc. U bent van harte welkom.

PRIJZEN EXCL. BTW EN KOSTEN RIJKLAAR MAKEN. INFORMEER NAAR DE GUNSTIGE LEASETAFFIEN. DE H 100 IS EEN PRODUKT VAN HYUNDAI MOTOR COMPANY.

BRUNSSUM: AUTOCENTRUM SANDERS BV, AKERSTRAAT 128, TEL. 045 - 251644. **HEERLEN:** AUTO VAESSEN, BEITEL 19, TEL. 045 - 424010. **SITTARD-LIMBRICHT:** AUTO LEYMBORGH BV, BORNERWEG 2-8, TEL. 046 - 515838.

BEDRIJFSHOGESCHOOL KATHOLIEKE LEERGANGEN
VOORHOUTEN LIMBURG SPD-OPLEIDINGEN BROUWERS

PD LOONADMINISTRATIE

In september start bovenstaande cursus. Bel voor gratis prospectus, Bedrijfshogeschool Katholieke Leergangen, Tulpweg 1, 6400 AA Heerlen, telefoon 077-520440.

LENEN MOET LEUK BLIJVEN. WELKOM BIJ DE GKB!

Lastig gedoe kunt u niet gebruiken als u een lening aanvraagt. U hebt geld nodig. Punt uit. Tegen een prettige lage rente. En aardige mensen die de persoonlijke lening vlot voor u regelen. Evenals een doorlopend krediet, als dat de bedoeling is. Dus geen gezeur alsjeblieft.

Mee eens? Dan is de Gemeentelijke Kredietbank uw juiste adres. Bel voor informatie. Of nog beter: kom gewoon even langs. Wij helpen u graag aan geld.

Doorlopend krediet

limietbedrag	theoretische looptijd	aflossing per maand	effectieve rente per jaar
f 15.000,-	66 maanden	f 300,-	10,8%
f 25.000,-	65 maanden	f 500,-	10,4%
f 40.000,-	65 maanden	f 800,-	10,4%

Persoonlijke lening

in handen	looptijd	aflossing per maand	effectieve rente per jaar
f 10.000,-	48 maanden	f 253,95	10,5%
f 20.000,-	48 maanden	f 507,91	10,5%
f 40.000,-	60 maanden	f 847,68	10,3%

Wijzigingen voorbehouden.

Openingstijden:
maandag t/m vrijdag van 9.00 - 16.00 uur

GOED VOOR UW LENING
Gemeentelijke Kredietbank
Geerstraat 34
Postbus 103, 6400 AC Heerlen
tel. 045-715211

Van onze verslaggever

KERKRADE - Op scholen in Kerkrade en Geleen hebben vertrouwde directeuren de leerlingen een pamflet meegegeven voor de ouders waarin zij worden gewaarschuwd voor een 'nieuwe drug': LSD op wrijfplaatjes en stickers.

Volgens Lex Temme van de Kerkrade politie is er 'onnodig paniek gezaaid'. 'LSD is een vloeistof, samengesteld uit een aantal chemische middelen. LSD is een gevaarlijke stof met een vernietigende uitwerking. Wat dat betreft kan uitleg over

Schooljeugd krijgt 'onzinnig' pamflet over LSD-stickers

LSD geen kwaad. Maar die drug houdt niet op stickers en plakplaatjes. Voorlichting is prima, maar de school had er beter aan gedaan eerst contact op te nemen met de politie alvorens een onzinnige brief mee te geven aan de kinderen.

De LSD is volgens Temme geïmpregneerd op minuscule stukjes vloeipapier waarop een figuurtje (bijvoorbeeld een wielrenner of vlinder) is afgebeeld. Temme: 'Ze worden met grote vellen tegelijk aangemaakt en van een perforatie gezien. Op het vloeipapier met een doorsnee van vijf millimeter zit een druppel LSD. Die stukjes papier werden onder de tong gelegd, de LSD komt in de bloedbaan waardoor men gaat hallucineren.'

De brief die veel schoolkinderen de afgelopen week hebben ontvangen is een kopie van reeds jaren geleden opgedoken pamfletten over LSD-plakplaatjes.

CAD: weglaten condoms dreigt door klantengebrek 'Acties Zeswegen trekken seksuele perverselingen'

DOOR JOOS PHILIPPENS

HEERLEN - De bewoners van de Heerlense wijk Zeswegen moeten hun acties tegen de overlast van heroïneprostituees beëindigen. Ze hebben een duidelijk signaal afgegeven en de gemeente werkt hard aan een betere oplossing. Maar door de voortdurende acties dreigt escalatie en gevaar voor de volksgezondheid. Dat vindt directeur Laurens Melissie van het Consultatiebureau voor Alcohol en andere Drugs (CAD) in Heerlen. De bewoners staan dagelijks bij de CBS-weg. Ze proberen de 75 geregistreerde prostituees het werken moeilijk te maken. 'Door de acties blijven veel vaste klanten weg,' zegt Melissie. 'De vrouwen moeten daarom veel langer werken, vaak tot vijf of zes uur 's

ochtends. Minder klanten betekent bovendien dat de vrouwen onder de prijs gaan werken.' Het nachtelijke werken van de vrouwen trekt volgens Melissie ook allerlei perverselingen. 'Dat zijn mensen met allerlei bizarre seksuele wensen. De vrouwen zien zich nu gedwongen daarop in te gaan. Wij hebben nadrukkelijk aanwijzingen dat zonder condoom wordt gewerkt.'

Dat brengt volgens het CAD gevaar voor de volksgezondheid met zich mee, bijvoorbeeld aids. 'De meeste klanten wonen wel degelijk in Heerlen,' stelt Melissie. 'Dit is niet de Ver van m'n Bed-show. Het gevaar zou wel eens naast je in bed kunnen liggen.'

Hij vindt de acties ook vernederend voor de prostituees. 'Zelfs kinderen van acht jaar roepen hen na. Onvoorstelbaar dat de bewoners deze vrouwen nauwelijks als mensen zien.'

'Voor de vrouwen is dit een overlevingsstrategie, maar die lijkt nu tot volksvermaak geworden. De bewoners spreiden een saamhogigheid ten toon als van een groep voetbalsupporters. Nu willen ze weer iets ludieks doen dat ze 'Cultura Hoera' noemen.'

Melissie vreest escalatie. 'Jongeren uit Zeswegen hebben al verslaafd met knuppels geslagen en een vrouw mishandeld,' zegt hij. Ook medewerkers van het CAD, die aan de CBS-weg hulp verlenen vanuit een bus, zouden al bedreigd zijn.

Melissie erkent dat de situatie op de CBS-weg verre van ideaal is. 'Maar dit is altijd als een tijdelijke oplossing gezien. Iedereen in Zeswegen kan dat weten. Met de ervaringen die we als hulpverleners op de CBS-weg opdoen, kun je je voordeel doen bij de echte geoordeelde. Dat moet een rondrijcircuit worden, waar de burgers geen of nauwelijks hinder van ondervinden.'

De CAD-directeur vindt dat de Zeswegenaars één ding goed moeten beseffen. 'Ze trekken nu allerlei elementen naar de wijk die ze daar zeker niet willen hebben.'

Drie jaar voor verwonden vriendin

MAASTRICHT - De rechtbank in Maastricht heeft aanzienlijk milder dan het Openbaar Ministerie geoordeeld over de moordpoging met een groot vleesmes van Jo K. (30) uit Landgraaf op zijn vriendin Sandra. De eis van zes jaar van mr. L. Ummels halveerde de rechtbank tot drie jaar. Jo K. stormde op 15 mei de woning van het meisje binnen en stak haar vrijwel onmiddellijk met een mes neer. K. was woest omdat hij van een kennis had gehoord dat die met het meisje had geslapen. K. dacht dat hij zich de verloofde van het slachtoffer mocht noemen. K. was niet bij de uitspraak aanwezig.

Betsy Maes terecht

MAASTRICHT - De 38-jarige Betsy Maes uit Maastricht is weer terecht. De vrouw, die sinds 23 augustus vermist was, werd door de politie in een woning in de wijk Nazareth aangetroffen. Naar aanleiding van artikelen in de krant kreeg de politie gisterochtend meer dan tien telefoontjes over de vermissing van Betsy Maes. Ook bij de stichting Jan Baptist kwamen meerdere tips binnen. Bijna alle belers wisten te melden dat Betsy Maes verbleef op een adres in de wijk Nazareth. Daar werd zij door de politie ook rond tien uur gevonden. Uit het onderzoek is gebleken dat de vrouw aanpassingsmoeilijkheden had en daarom het gezinsvervangend tehuis van de stichting Jan Baptist was ontvlucht.

Busbedrijf op overnamepad

HEERLEN - Busonderneming Munchhof Reizen uit Horst heeft twee bedrijven overgenomen en is daardoor uitgegroeid tot een van de grootste personenvervoerders in Noord- en Midden-Limburg. Een belangrijke overname was Taxi Bovee uit Broekhuizen en Arcen, met veertien taxi's en busjes. Het totaal aan taxi's van Munchhof bestaat daardoor nu uit vijftien. In Horst werd Autoverhuur De Driesprong overgenomen.

Drie jaar voor Kerkraadse dealer

MAASTRICHT - Een 44-jarige Kerkraadse is gisteren door de rechtbank in Maastricht veroordeeld tot drie jaar gevangenisstraf wegens handel in harddrugs en verboden wapenbezit. Het was niet de eerste maal dat de man als dealer terechtstond.

Hogeschool tegen facilitaire studie

HEERLEN - De Hogeschool Heerlen, gesteund door vier andere collega-instellingen, heeft juridische stappen ondernomen tegen het Ministerie van OCW. De instellingen zijn faikant tegen de toekenning van een opleiding Facilitaire Dienstverlening (FD) aan de hogescholen in Dieren en Rotterdam. De reden is dat geen behoefte bestaat aan een groter aantal afgestudeerden met die opleiding. FD-afgestudeerden ambiëren een managementfunctie bij cateringbedrijven, gebouwenbeheer, schoonmaak, beveiliging en evenementenorganisaties.

Brand om blunders te verdoezelen

GENK - Een brand dié maandag in de vooravond woedde in een woning aan de Hornsbergstraat in Genk, is aangestoken. De 37-jarige eigenaar had bij verbouwings- en vernieuwingswerken blunders begaan, waardoor de stabiliteit van het huis in het gedrang kwam. Een verzakking deed zich voor en de gevels vertoonden scheuren en barsten. In de hoop dat de verzekering hem schadeloos zou stellen, stak de man de woning in brand. Het pand wordt waarschijnlijk gesloopt.

Fotograaf strijdt tegen NedCar

GELEEN/BORN - Fotograaf John Baggen in Geleen heeft gisteren tijdens een kort geding een schadevergoeding van ruim vier ton geëist van NedCar in Born, danwel 200.000 gulden als voorschot op de daadwerkelijke schade die hij raamt op zeven ton. Hij claimt dié omdat het bedrijf als opdrachtgever niet langer met hem wilde samenwerken en volgens Baggen het contract opzegde. De reden daarvoor was de vermeende zwakke financiële positie van de fotograaf en daarmee de vrees dat het foto-archief dat hij voor de fabriek beheerde, verloren zou gaan. Gisteren zijn stukken overgelegd waaruit volgens Baggen blijkt dat zijn financiële positie 'zich in positieve richting beweegt'. NedCar stelde dat Baggen geen contract had, maar overeenkomsten in de vorm van zogenaamde inkoopbonnen. Het werk van de fotograaf zou daarnaast niet meer voldoen aan de voorwaarden.

'Verblijfsontzegging' opvolger openbare orde-bevel

Nieuw middel Maastricht tegen de drugstoeristen

Van onze verslaggever

MAASTRICHT - De gemeente Maastricht wil vanaf 7 september via het geven van verblijfsontzeggingen de drugstoeristen, dealers en gebruikers uit (delen van) de stad weren. De eerste keer geldt de ontzegging voor twee weken; recidivisten mogen gedurende vier weken niet meer het stadsdeel komen waarvoor de regeling geldt. Daadwerkelijke uitzettingen zijn niet meer mogelijk.

het gebied waar de regeling van kracht is, kan afhankelijk van waar de overlast zich voordoet, worden veranderd. Het college geeft de zogenaamde 'drugsoverlastgebieden'.

De regeling mag vanuit beleidsrechtelijk oogpunt niet voor de hele stad worden afgekondigd. De daadwerkelijk uitzetten van Nederlanders, dealers en junks is niet meer mogelijk. Op het niet opgeven van een verwijderingsbevel kan enkel een strafrechtelijke actie; het niet opvolgen van een wettelijk bevel is een misdrijf. De gemeente constateert zelf al dat de effectiviteit van deze regeling gebaseerd wordt op een nog in uitvoering bepaling in de APV, veel minder is dan die van de eerder uitgevaardigde nood- en openbare orde-bevelen. Krachtens die bevelen, waarvoor vereist is dat sprake is van een noodsituatie, zijn tot nu toe in totaal 3300 junks de stad uit gezet. Daarmee werd begonnen te werken met de sluiting van het parkje, medio juli.

Volgens de gemeente is de nieuwe regeling noodzakelijk om het ingekerkelde - harde - drugsbeleid te kunnen voortzetten.

Personen die bij de politie bekend zijn als dealer of gebruiker van verdovende middelen kunnen worden veroordeeld tot het gebied te verlaten. Dat 'bekend zijn' kan blijken uit persoonlijke waarnemingen, waarvan dan wel een rapport opgesteld dient te worden. Voorwaarde voor het geven van een bevel is verder dat de 'bekenden' zich schuldig maken moeten hebben aan overtrekking van de Opiumwet of aan overtrekking van de overlastbepaling in de APV. Daarvan moet telkens een proces-verbaal worden gemaakt. Een beter alternatief is er niet.

Verder pagina 13
Verblijfsontzegging
gebeurt schriftelijk

Vrouw springt van toren St-Janskerk

MAASTRICHT - Een jonge vrouw van de leeftijd van achttien à negentien jaar is gistermiddag van de zeventig meter hoge toren van de St-Janskerk nabij het Vrijthof in Maastricht gesprongen. Dat gebeurde op een moment dat de toren was opengesteld voor bezichtiging. De politie was nog niet bekend. Het enige dat zij zich droeg was een treinkaartje naar Haarlem-Maastricht, enkele reis. De politie heeft kort voor de sprong nog geprobeerd haar op andere gedachten te brengen. De politie zette onmiddellijk de omgeving af. De toren werd later op de dag weer opengesteld voor bezoekers.

de beste garantie voor een flexibele inzet is mischien wel een tijd lang niet reorganiseren punaise

De eerste railnertjes probeerden gisteren de nieuwe crèche al uit.

Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Eerste crèche NS in Maastricht

Van onze verslaggever

MAASTRICHT - Wethouder Veronica Dirksen van Maastricht heeft gisteren de eerste kindercrèche van de NS in Nederland geopend. Het railrunnerhome, zoals de opvang in het Maastrichtse stationsge-

bouw heet, is vooral bedoeld als extra service voor de reizigers. Voor bijvoorbeeld mensen die een dagje in Maastricht willen doorbrengen. Maar ook de inwoners van Maastricht kunnen in de crèche met hun kroost terecht. Professionele begeleiding, kindvriendelijk-

heid, veiligheid en een goede hygiëne staan voorop bij deze opvang.

De capaciteit van de opvang is 45 plaatsen. De kinderen kunnen maximaal vijf uur in het railrunnerhome verblijven, à raison van vijf gulden per uur

voor het eerste kind en 3,75 gulden vanaf het tweede kind. In de crèche kunnen kinderen terecht van 1,5 tot zeven jaar.

Voor de mensen die dat willen bestaat de mogelijkheid een semafoon mee te nemen, zodat ze steeds bereikbaar zijn. De openingstijden zijn van maandag tot en met zaterdag van 8.30 uur tot 18.30 uur. Reserveren is mogelijk via telefoonnummer 043-281609.

Vermiste broertjes gezien in Heerlen

LANDGROAF/ZEIST

De Somalische broertjes Mahad (13) en Faisal (14) Aden, die sinds vrijdag 19 augustus worden vermist, zijn de eerste week na hun verdwijning meerdere malen gezien in het centrum van Heerlen.

Uit de nagetrokken tips, die binnenkwamen via oproepen in

dagbladen en op de televisie, blijkt dat het tweetal zich ophield bij het NS-station. Mahad en Faisal Aden waren na een korte vakantie bij hun oom in Landgraaf op weg naar hun woonplaats Zeist. Via buslijn 28 van de VSL zijn ze volgens getuigen wel aan de achterkant van het NS-station in Heerlen

aangekomen. Daarna ontbreekt verder elk spoor.

Inmiddels heeft de politie regio Utrecht, district Binnensticht posters laten drukken in het Nederlanden en in het Somalisch. Op de poster staat een oproep van de vader van de jongens, waarin hij mensen die meer informatie hebben, verzoekt met hem contact op te nemen. De posters worden vandaag ook in deze regio verspreid.

(ADVERTENTIE)

New Only the best

OUT-LAW Casual Wear

Preccnts: Replay
Chevignon
Liberto
Knock Out
etc.

Heerlen
Dautzenbergstraat 23
tel. 045-715084

je zult ze maar winnen!

Iedere week aan prijzen plus in de extra gratis ronde de superhoofdprijs de

t.w. f 27.500,-
Koop nu uw kaarten!

Gratis kans op de auto bij aankoop van uw Bingo kaarten.

De Limburgs Dagblad Bingo kaarten koopt u bij de bekende verkooppunten. Voor informatie bel: 045-739888.

Vergunning voor Limburgs Dagblad Bingo is verleend door de Staatssecretaris van Justitie onder no. L.O. 940-0081-0096/94

limburgs agbl

BINGO

Medezeggenschapsraad wil helderheid over toeslag

Overleg met raad van bestuur AZM opgezegd

Van onze verslaggever

MAASTRICHT - De Medezeggenschapsraad (MR) van het Academisch Ziekenhuis Maastricht heeft het overleg met de raad van bestuur opgeschort. Volgens de MR heeft de raad van bestuur volledig misgekeurd bij de uitvoering van en informatieverstrekking over de onregelmatigheidstoelag (ORT) over de vakantieperiode. „We hebben het zwaarste middel uit de kast gehaald omdat de zaak ons heel hoog zit,” verklaart MR-voorzitter Jos Bielders.

AZM-medewerkers hebben sinds de status van rijksambtenaar. Voor hen geldt dan ook het Bezoldigingsbesluit. Rijksambtenaren krijgen de beloning voor onregelmatige werken geregeld is. Het AZM maakt ook volgens de regels uit, al niet over de vakantieperiode, wel dat wel in het besluit zo is bepaald. Jos Bielders geeft toe dat de regeling eerst over het hoofd is gegaan, maar later is er wel op geattendeerd. „Vorig jaar september heeft de raad van bestuur het bevestigd genomen om de ORT wel uit te betalen. Dit besluit is echter nooit uitgevoerd en niet bekend gemaakt. Het salarisstrookje van juli stond bij iedereen vermeld 'vakantie ORT'. De uitleg die daaraan werd gegeven was zeer onduidelijk.

leden gaan zich beraden over de manier waarop men uit deze impasse kan komen. „Die discussie moet nog beginnen.”

Miljoenen

De raad van bestuur laat bij monde van AZM-woordvoerder Jean Servais weten de gang van zaken te betreuren. „De raad van bestuur heeft tijdens de laatste vergadering de MR nieuwe informatie verstrekt, maar geen volledige inzage kunnen geven in het intern onderzoek dat nog niet is afgerond. Geprobeerd wordt zo snel het onderzoek af te ronden.” Op verzoek van de raad van bestuur worden de vakbondsvertegenwoordigers uitgenodigd voor een gesprek. Servais weet niet hoe hoog het bedrag is dat aan achterstallige betalingen zou moeten worden uitgekeerd. „Het is in ieder geval niet zo hoog dat het AZM in financiële problemen komt.” Volgens Bielders gaat het om miljoenen gulden.

'Laat me toch in Sittard blijven'

Italiaan moet nog vijf jaar zitten

DOOR ROB PETERS

MAASTRICHT/SITTARD - De arm van de Italiaanse justitie reikt ver. De Italiaanse staatsburger Albert C. (30) uit Sittard weet dat sinds 23 mei ook. Op 23 mei werd tijdens een onafhankelijke verkeerscontrole vastgesteld dat hij in zijn eigen land nog gevangenisstraffen van in totaal bijna vijf jaar moet uitzitten. De aanklager in Benevento heeft daarom ook internationaal de uitlevering van de man gevraagd.

De rechtbank in Maastricht, die de uitleveringsverzoek gisteren heeft geweigerd, heeft de man en zijn raadsman René Corten hem in afwachting van een definitief advies aan de minister van Justitie voorlopig vrij te laten af. Volgens de rechtbank bestaat het gevaar dat C. de vlucht zal nemen om zijn straf te ontlopen en gelastte daarom de gevangenhouding van C.

„Waar moet ik in godsnaam heen vluchten? Toch niet naar Italië...”, vroeg C. zich bedroefd af.

Milde straffen voor dollemansrit door heuvelland

Van onze verslaggever

MAASTRICHT - De rechtbank in Maastricht heeft de dollemansrit van twee jongies uit Heerlen in een volen auto door Zuid-Limburg heuvelland minder ernstig beoordeeld dan officier van justitie mr. L. Ummels. Die eiste veertien dagen cel en tegen zijn maat achter de voorruit Ton B. (26) eveneens vier cel en nog vijf jaar ontzegging van de rijbevoegdheid.

De rechtbank liet het gisteren bij twee maanden en twee weken en vijf ontzegging van de rijbevoegdheid voor de chauffeur.

(ADVERTENTIE)

SEIKO
0% Discount
KORTING
via onze groothandel.
alle collecties Alleen zaterdag open!

TIME
impres

Hoofdstraat 10
Amsterdam
Tel. 04492-5303
Ook na telefonische afspraak.

Bijzitter De B., die vanuit de rijdende auto met een helm en een radio op achtervolgende agenten mikt, kreeg achttien maanden voor onder andere poging tot doodslag. De straffen zijn van dien aard dat mr. Ummels overweegt hoger beroep aan te tekenen.

Zoals bekend reed B. op 12 mei als een gek van Vaals, via Baneheide naar Wittem en Schoonbrunn met de politie op zijn hielen, nadat hij en zijn maatje waren betrapt bij een poging een motor te stelen nabij het Drielandpunt. Volgens de politie een levensgevaarlijke rit, waarbij uiteindelijk slechts een gewonde viel, toen B. met de gestolen auto een fietser aanreed. Die poging tot doodslag achtte de rechtbank echter niet bewezen en sprak de chauffeur daarvan vrij.

Maastrichtenaar wordt hoogleraar

NIJMEGEN - Oud-Maastrichtenaar dr. Jan van Groenendaal is benoemd tot hoogleraar aquatische oecologie aan de Katholieke Universiteit Nijmegen (KUN). Van Groenendaal is nu nog verbonden aan de Landbouwwetenschappelijke Faculteit van Wageningen, waar hij ook woont.

Daar was hij betrokken bij de oprichting van het Centrum voor Oecologie. Verder is hij lid van de MER-commissie (Milieu Effect Rapportage) en redacteur van het wetenschappelijke tijdschrift Journal of Ecology. Van Groenendaal begint zijn werkzaamheden aan de Faculteit der Natuurwetenschappen van de KUN op 15 september.

Burgemeesters

HEERLEN - In onze berichtgeving van gisteren over de 'strafverzekering' die in Meerssen is afgesloten voor leden van het college van B en W en voor het ambtelijk apparaat, is een fout geslopen. Voor de goede orde: burgemeester H. Kaiser is burgemeester van Roermond en C. Majoor is burgemeester van Meerssen.

Eerbetoon

De weduwe van generaal Spoor was aanwezig bij de plaatsing van het beeld.

Foto: JAN-PAUL KUIT

Beeld generaal Spoor bij Indië-monument

Van onze verslaggever

ROERMOND - Bij het Indiëmonument in het Roermondse stadspark Hattum is gisteren een borstbeeld van generaal Simon Spoor geplaatst. In de sokkel is de medaille ingemetseld die de generaal ontving toen hij werd benoemd tot commandeur in de Militaire Willemsorde, een onderscheiding die verder alleen is verleend aan prins Bernhard.

Spoor overleed op 25 mei '47 in hart-kwaal.

Indië aan de gevolgen van een hart-kwaal. Spoor was Knil-officier. Bij het uitbreken van de Japanse oorlog week hij uit naar Australië en keerde in '46 terug naar Indië. Dat hij als legercommandant voor en met de troepen streefde, is ook tot uiting gebracht op het kerkhof Menteng-Pulu Djakarta waar hij tussen een soldaat en een korporaal begraven ligt.

Het beeld is gemaakt door kunstenaar Marianne Gobius uit Voorburg. Eenzelfde beeld kreeg

eerder een plaats bij de Generaal Spoorkazerne in Ermelo. Het monument in Roermond, opgericht door de Stichting Nationaal Indië-monument, is op 7 september 1988 onthuld door prins Bernhard. Aan die datum wordt ook vastgehouden voor de jaarlijkse herdenking van de zesduizend in Indië omgekomen militairen. Voor deze plechtigheid komen ieder jaar zo'n tienduizend veteranen naar Roermond. Die worden ook weer volgende week woensdag verwacht.

Op initiatief van de genoemde stichting zal binnenkort vlakbij het monument ook een Generaal Spoorpad worden gebouwd. Dat zal bij herdenkingen dienst doen als documentatiecentrum en tevens als ontvangstruimte.

Auto's voorzien van een speciale opdruk Limburgs bedrijfsleven positief over carpoolen

Bij het 'uitdelen' van de eerste probeer-auto's voor carpoolers kreeg gedeputeerde Lodewijk van Rijkswaterstaat een kruiswagen en bezem om het nieuwe carpoolplein schoon te houden.

Foto: PETER ROOZEN

De proef duurt tot augustus 1995. De kosten belopen ongeveer 300.000 gulden. Uit een onderzoek is gebleken dat, als werknemers twee weken carpoolen, de kans bijzonder groot is dat ze langer samen zullen rijden. „Die uitkomst willen we in de praktijk testen,” zei een woordvoerder gisteren.

Het ministerie van Verkeer en Waterstaat noemt de test vooral een 'regionale invulling van het overheidsbeleid'. Van een landelijk proefproject is vooralsnog geen sprake. „We zijn natuurlijk altijd benieuwd naar de resultaten van alle plaatselijke initiatieven,” aldus een woordvoerder.

Met het carpoolen is het overigens in Limburg niet bedroevend gesteld. Uit een onderzoek is gebleken dat van alle werknemers de Limburgse automobilisten 29 procent carpooler is. Het landelijk gemiddelde ligt op 25 procent. Uit dit onderzoek is verder gebleken dat Limburgse bedrijven vaak positief staan tegenover carpoolen, maar bedrijfsvervoersplannen vaak te ambitieus vinden.

De beschikbaar gestelde auto's zijn een onderdeel uit een omvangrijke communicatieplan van Rijkswaterstaat en provincie. Carpoolen moet volgens de organisatoren tot een onderwerp

gemaakt worden, want het vergroot de invloed op de houding en het gedrag van mensen.

Wrang

Wij weten het: je mag geen appels met peren vergelijken. Maar je kunt je voorstellen dat de 'silicose-kompels' en hun naasten of nabestaanden met enige verbazing de berichtgeving volgen over het fenomeen 'carpoolen'. Eerst was er de carpool-strook van de voormalige minister van Verkeer

en Waterstaat, Hanja Maij-Weggen. Een strook die tientallen miljoenen gekost heeft, niet werkte, en door nota bene een andere ex-minister van datzelfde departement via de rechter terecht om zeep geholpen is.

En nu stellen de provincie Limburg en de directie Limburg van Rijkswaterstaat zes fonkelnieuwe personenauto's op basis van contracten gratis ter beschikking van het Limburgse bedrijfsleven. Werknemers van ondernemingen mogen de auto's steeds twee weken gebruiken als carpool-voertuig met minimaal drie inzittenden. Kosten: een slordige drie ton.

Natúúrlijk is dit appels met peren vergelijken. Natúúrlijk moet de fileproblematiek worden aangepakt (al is het zeer twijfelachtig of dat via het fenomeen carpoolen ooit zal lukken).

Maar voor die 'silicose-kompels' die nog in grote onzekerheid verkeren of hun aanvraag voor een 'uitering' ooit gehonoreerd zal worden, is het wrang om te lezen hoe relatief gemakkelijk er steeds geld voor carpool-projecten gevonden wordt waarvan de uitkomst reeds mislukt (de strook) of minstens dubieus (de carpool-probeerwagens) is. Het leed van de ex-kompels is daarentegen schrijnend duidelijk.

Appels en peren? Jazeker. Maar toch...

R.B.

Gouverneur niet tegen nevenfuncties opvolger Riem

BRUNSSUM - Gouverneur Van Voorst tot Voorst vindt dat een nieuwe burgemeester in Brunssum toch nevenfuncties in het bedrijfsleven moet kunnen vervullen. „Laten we hier geen theologisch punt van maken,” zo riep de gouverneur de Brunssumse raad gisteravond op.

Hij reageerde daarmee op de passage in de gisteren gepresenteerde profielschets waarin de raad nadrukkelijk stelt dat de opvolger van Riem geen nevenfuncties in het bedrijfsleven mag hebben.

De commissaris van de koningin noemde het 'een beetje een gedachtenfout om te denken dat een kandidaat die een relatie met het bedrijfsleven heeft bij voorbaat fout is.' Van Voorst tot Voorst: „Juist bij een aantal para-overheden, zoals bijvoorbeeld AVL (nv Sturing Afvalverwijdering Limburg, red.), bestaat veel meer kans op verstrenging van functies dan in de commerciële sfeer.”

Gezien de kwestie Riem kon de gouverneur overigens wel begrip opbrengen voor de extra aandacht

die de raad vraagt in de profielschets voor nevenfuncties. „Maar laten we hier niet overdrijven.” De wens van de raad om de vertrouwenscommissie meer invloed te geven bij het selecteren van de burgemeesterskandidaten die worden uitgenodigd voor een gesprek werd niet gehonoreerd door de gouverneur. Hij wenste niet te tornen aan landelijke procedures die gelden voor de benoeming van burgemeesters.

Van Voorst tot Voorst wil van de raad op korte termijn meer duidelijkheid over de vraag welk type burgemeester er moet komen in Brunssum. Hem was na het lezen van de profielschets niet helemaal duidelijk of de raad een harde manager of juist een vredesdichter wil hebben. De raad zal de gouverneur na intern beraad hierover binnenkort berichten.

Het is volgens Van Voorst tot Voorst nadrukkelijk de bedoeling dat voor het eind van dit jaar een opvolger is benoemd van de ontslagen en van corruptie verdachte Riem.

Verblijfsontzegging gebeurt schriftelijk

Vervolg van pagina 11

MAASTRICHT - Verblijfsontzegging moet uit oogpunt van rechtszekerheid schriftelijk gebeuren, zo blijkt uit een toelichting op het raadsvoorstel. „Dat brengt mee dat zo'n bevel tevens een beschikking is, waartegen de betrokkene bezwaar en beroep kan aantekenen”. Iemand die zo'n bevel krijgt, kan zelfs naar de president van de rechtbank (van de sector bestuursrecht) stappen met het verzoek de werking van dat bevel onmiddellijk te schorsen. Dat is dezelfde procedure die de vereniging Leefbaarheid Sint-Pieter heeft gevoerd na de aanwijzing van de MTB-loods in de wijk tot opvangcentrum voor zwaar verslaafde junkies.

Om te bereiken dat de concrete toepassing van de regeling in de praktijk zorgvuldig geschiedt en met de nodige waarborgen is omkleed, heeft de burgemeester een instructie vastgesteld voor de politie. Een

belangrijk criterium daarbij is, dat de betrokkene aan de politie-ambtenaar duidelijk moet maken waarom hij of zij zich in het gebied ophoudt. Als iemand daar namelijk een 'redelijk belang' bij heeft, bijvoorbeeld vanwege bezoeken aan advocaat, huisarts, ziekenhuis, CAD of hulpverleningsinstantie, dan mag zo'n bezwaar niet worden doorkruist met een verblijfsontzegging. Een naar tijd en dag beperkte verblijfsontzegging is dan mogelijk.

De gemeenteraad wordt gevraagd op 6 september in te stemmen met een wijziging van de openbare orde- en overlastbepalingen van de APV, waarbij deze nieuwe bestuurlijke voorziening wordt ingevoerd.

Als blijkt dat in Maastricht weer een uitzonderingssituatie ontstaat, dan kan naast deze regeling wederom een openbare orde-bevel worden gegeven. De gemeente wil echter eerst afwachten hoe deze regeling van verblijfsontzeggingen uitpakt.

NBT verdubbelt budget buitenland van VVV

Van onze verslaggever

VALKENBURG - Als eerste provinciale VVV in Nederland heeft de VVV Limburg een contract gesloten met het Nationaal Bureau voor Toerisme (NBT) voor een gezamenlijke promotie in het buitenland.

Lucratief onderdeel van het contract is dat het NBT elke gulden zal verdubbelen die de provinciale VVV extra gaat besteden aan buitenlandpromotie. Als het aan VVV-directeur Ruud de Jong ligt, zal het daarbij gaan om een bedrag van vierhonderdduizend gulden, waarvan provinciale VVV en NBT ieder de helft voor hun rekening zullen nemen.

Maar het vrijkomen van de extra middelen is helemaal afhankelijk van het provinciaal bestuur, dat aanstaande vrijdag een standpunt bepaalt in de toekenning van de subsidie voor de komende vier jaar. Momenteel krijgt de provinciale VVV een subsidie van de provincie van bijna 1,2 miljoen gulden per jaar. In 1991 is evenwel besloten om daarop met ingang van volgend jaar driehonderdduizend gulden te bezuinigen.

Het contract tussen de provinciale VVV en het NBT wordt vandaag tijdens een presentatie van het promotieplan voor komend jaar in het watersportcentrum Marina Oolderhuuske te Roermond gesloten. De overeenkomst geldt voor drie jaar.

School loopt vergoeding mis

DEN HAAG/ROERMOND - De scholengemeenschap voor Economisch Onderwijs in Roermond is een vergoeding van 1300 gulden voor de reparatie van de verwarming misgelopen. De afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State heeft deze week een beroepszaak van de school tegen de weigering van het ministerie van Onderwijs om het geld uit te betalen niet in behandeling genomen. Volgens de Raad van State heeft het schoolbestuur twee weken te lang gewacht met het indienen van een beroep.

Het ministerie van Onderwijs verzond de weigering om de vergoeding te betalen op 23 juli van het afgelopen jaar. Dit betekende dat tot 23 augustus bij de Raad van State beroep ingesteld kon worden. Het beroepschrift bereikte de Raad van State echter pas op 9 september.

De kansen voor de rijdende winkel nemen weer toe, zo blijkt uit omzetcijfers van de kleinste kruideniers. De wijkverpleging doet steeds meer zijn werk in rijdende kantoren. En op 'eigen weg' wordt door pretparken en grote objecten in toenemende mate gebruik gemaakt

van de milieuvriendelijke elektrisch aangedreven people-movers. Spijksaal Carrosserieën bv in Weert vaart daar wel bij. Het Weertse bedrijf verwerft de ene opdracht na de andere. Sukkeldraf heeft er plaats gemaakt voor full speed.

per jaar verdienen en zo'n 65 uur per week werken.

Bij Spijksaal denkt men een nieuw gat in de markt ontdekt te hebben: het mobiele kantoor. Kortingen op de gezondheidszorg leiden bijvoorbeeld tot sluiting van wijkgebouwtjes. Desondanks moeten instellingen als het Groene Kruis hun cliënten blijven bedienen. „Dan kiezen ze dus vaak voor mobiele kantoren zoals wij die nu op basis van het chassis van een Fiat Ducato ontwikkelen.” Voordelen van zo'n mobiel kantoor is dat de auto niet zwaarder is dan 3.500 kilo en een vrachtwagen-rijbewijs dus niet nodig is. Iedereen met een BE-rijbewijs mag zo'n wagen besturen. Het volume is, mede dankzij de lage vloerhoogte van 35 centimeter boven het wegdek, 32 kubieke meter.

Symposium

Zorgverzekeraars, bedrijfsge-neeskundige diensten, woningbouwverenigingen en instellingen van de wijkverpleging beoordelen de vinding zo positief dat ze zich reeds uitgebreid hebben laten informeren. Het thema is zo actueel dat er binnenkort onder het motto 'de mobiele unit als consultatiebureau' door de Katholieke Universiteit Nijmegen en de Stichting Thuiszorg Midden-Gelderland een symposium aan gewijd wordt. Het eerste in Weert geproduceerde mobiele kantoor werd onlangs overgedragen aan zorgverzekeraar 'Het Zilveren Kruis' in Rotterdam. Spijksaal verwacht de auto in de toekomst ook te kunnen leveren als marktverkoopwagen en stadsdistributiewagen. „De opdrachtgever krijgt hem zoals hij hem wil hebben,” klinkt de klant-is-koning-formule van Deckers.

Eco-bus

Los van deze noviteit, produceert Spijksaal al jaren van a tot z opleggers voor vrachtwagens. Zo kreeg het bedrijf een paar dagen geleden een order voor Van Gend en Loos-opleggers. Met de productie van de 250 gevaar-tes is deze week begonnen. Om de rest van de orders niet in gevaar te laten komen, wordt het werk gespreid tot april of mei 1995. „Nee, wij hebben niet te klagen,” zegt Deckers wiens algemeen-directeur C. Böhme van de Spijksaal-holding op een grote buitenlandse autobeurs verblijft. Een van de centrale thema's die daar aan de orde komen: de milieuvriendelijke, stille en elektrisch aangedreven eco-bussen voor personenvervoer in steden en zogenoemde people-movers in attractieparken. Deckers glundert.

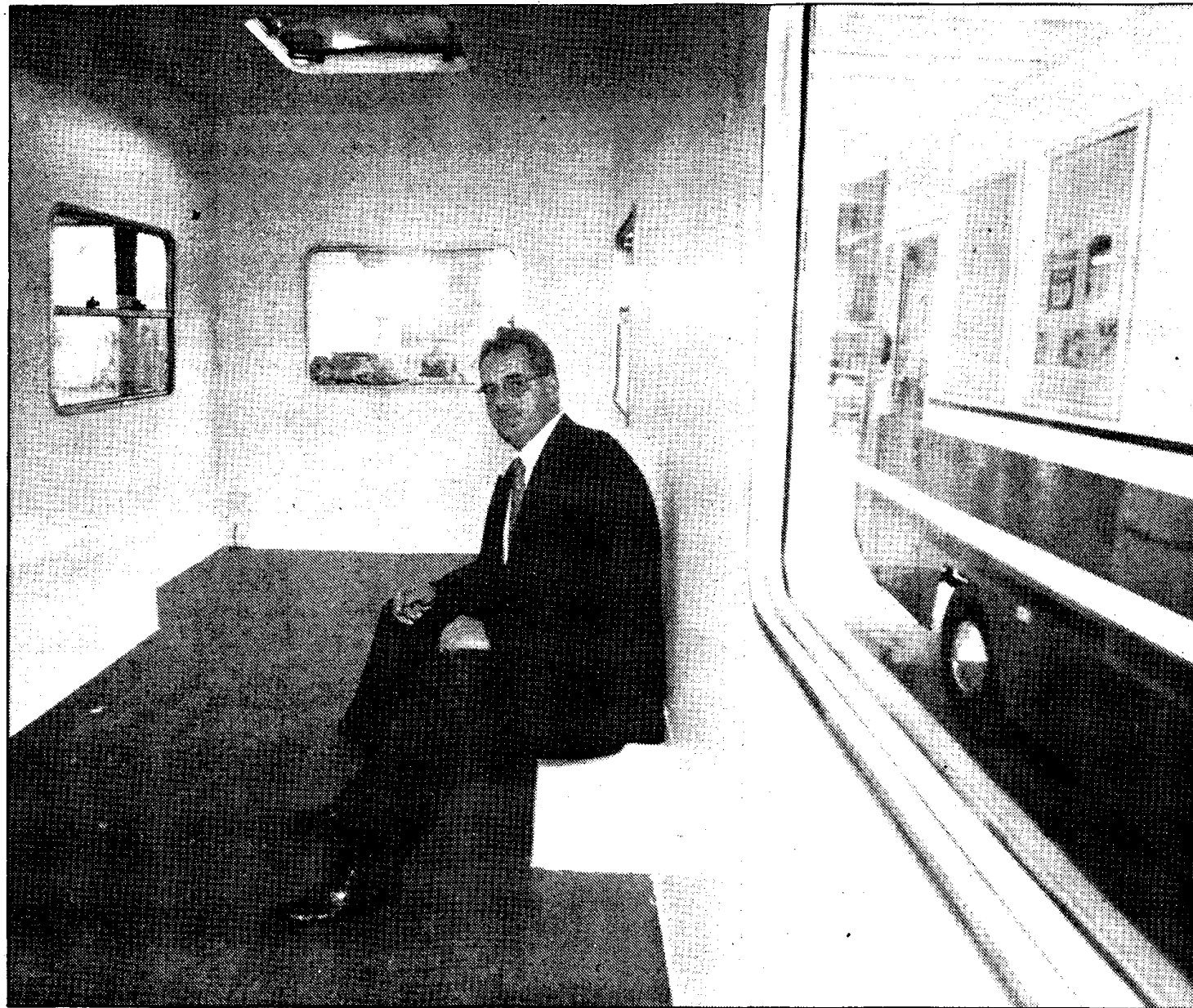
Spijksaal in Weert bouwt ene mobiele kantoor na het andere Leve de man van de SRV

DOOR JOS VAN DEN CAMP

WEERT - Deckers' piepkleine kantoor is niet meer van deze tijd. De linoleumvloer en het houten bureautje van de directeur zullen dan ook binnenkort in de container gaan. Want Spijksaal bouwt binnenkort een gloednieuw hoofdkantoor aan de plaatselijke Graafschap Horne-laan waar straks niet alleen Spijksaal Carrosserieën, maar ook de nu nog in Spijkenisse ondergebracht holdingmaatschap-pij van Spijksaal wordt gevestigd. De verhuizing was een voorwaarde van de nv Industrie-bank Liof.

Die nam in juni van dit jaar een belang van dertig procent in de aandelen van het Weertse carrosseriebedrijf. Met het minderheidsbelang hoopt het Liof Spijksaal Holding bv 'een bredere basis te geven voor verdere groei, uitbouw van de internationale marktpositie en de ontwikkeling van nieuwe vervoersmogelijkheden en producten'. De vestiging in Weert telt 75 werknemers die zich bezighouden met de ontwikkeling en bouw van rijdende winkels en een aantal daarvan afgeleide mobiele ruimten en elektrisch aangedreven bussen. De overige 65 werknemers van de holding zijn werkzaam bij toeleverancier Spijksaal Elektro bv in Spijkenisse (aandrijvingen en motoren) en bij Spijksaal Brandbeveiliging in Hogeveen (brandweerwagens).

L. Deckers is directeur van Spijksaal Carrosserieën dat al in 1950 begon met de bouw van 'elektrische hondjes', wagentjes die een maximale snelheid haalden van zo'n twintig kilometer en met name gebruikt werden door venters van Campina. Maar venters beperkten zich later niet meer tot het bedienen van één wijk en verlangden een groter, sneller en comfortabeler vervoermiddel. In de jaren zeventig leidde dat tot de bouw van tallo-

● Directeur L. Deckers in de nieuwste Spijksaal-vinding: het 'mobiele kantoor. Rechts door het raam is de andere Spijksaal-specialiteit te zien: de rijdende winkel.

Foto: JAN-PAUL KUIT

ze rijdende winkels die steeds groter en professioneler werden.

De 'SRV-wagens' van de jaren negentig beheersen nog steeds het beeld in de grote productieh-hal van Spijksaal Carrosserieën. „De rijdende winkel heeft toekomst,” beweert Deckers die zich in die stelling mede gesteund ziet door N. Geschiere, scheidend algemeen directeur

van de Groma-Holding, landelijk exploitant van rijdende winkels. „Het toekomstperspectief voor rijdende winkels is weer goed,” zegt Geschiere.

„Door alert in te spelen op consumentenvragen, hebben bestaande rijdende winkeliers weinig te vrezen. Producten in opkomst, zoals voorgesneden groente en salades bieden de on-

dernemers de mogelijkheid om consumenten gemak te leveren,” aldus Geschiere volgens wie een gemiddelde rijdende winkelier dit jaar weer kan rekenen op een omzetstijging van 2,5 procent. Volgens hem is de afkalfing van rijdende winkels zeer waarschijnlijk stopgezet en doen de huidige 1800 detaillisten het goed. Een alerte SRV'er zou meer dan 75.000 gulden bruto

Telescoop-pen zorgt voor sneller herstel van botbreuken

Van onze verslaggever

MAASTRICHT - Zo'n tien jaar heeft AZM-ongevallenchirurg Joutert Stapert gewerkt aan de ontwikkeling van een nieuw soort pen die botbreuken sneller moet herstellen. Aanstane vrijdag presenteert hij zijn geesteskind tijdens een congres in het Mecc.

Speciaal aan deze zogenaamde telescoop-pen is dat zij als een soort schokdemper werkt en dunner is dan de reguliere pen-nen die worden gebruikt. „Simpel gezegd sluit deze methode veel beter aan bij de natuurlijke botgenezing. Botten groeien goed aan elkaar als ze bewegen. Die mogelijkheid krijgen ze door deze nieuwe beweegbare pen,” legt Stapert uit. De pennen die nu nog worden gebruikt bewegen niet in het bot, waardoor genezing soms wordt vertraagd.

De telescoop-pen is de derde generatie pennen die wordt gebruikt als operatief moet worden ingegrepen bij een botbreuk.

Maastricht speelt bij de ontwikkeling van deze hulpmiddelen nationaal gezien al vele jaren een prominente rol. „We zijn begonnen met het aanbrengen van platen met schroeven op botten en het inbrengen van pinnen in de mergholte van het bot. Met platen werken we hier niet meer; de pinmethode is later aangepast en heeft geleid tot de derde generatie pennen.”

Inmiddels zijn zo'n honderd ledenmaten voorzien van een telescoop-pen. De meeste patiënten zijn geopereerd in het Medisch Spectrum Twente waar Stapert tot voor kort werkte. In het Academisch Ziekenhuis Maastricht zijn tot nu toe vijf patiënten geholpen. De resultaten zijn volgens Stapert zo goed, dat de pen ook in andere ziekenhuizen in Nederland is geïntroduceerd. Vrijdag

Ongevallenchirurg presenteert vrijdag Nederlandse primeur

„De voordelen van deze nieuwe pen zijn enorm. We hebben geconstateerd dat de opname-duur van patiënten korter is en dat zij vaak al meteen kunnen lopen of de arm kunnen belasten. In sommige gevallen is het gebruik van krukken na enkele weken niet meer nodig. Bovendien is de telescoop-pen makkelijker aan de lengte van de verschillende botten in te korten, waardoor we niet meer zoveel verschillende maten hoeven te gebruiken,” legt Stapert uit. Een ander voordeel is dat we de mergholte minder of niet hoeven uit te boren omdat de telescoop-pen dunner is. Ook het gipsen van het been is overbodig geworden.

De ontwikkeling van de telescoop-pen ziet Stapert meer als een hobby dan een logisch gevolg van zijn werk als hoogle-raar en ongevallenchirurg. In zijn koffer zit naast zijn collectie pennen het eerste prototype van de telescoop-pen. Hij loopt er al jaren mee rond. „Tien jaar geleden heeft iemand van de technische dienst dit plastic buisje in elkaar gezet. Drie of vier prototypes verder konden we pas tevreden zijn met het resultaat.”

● Joutert Stapert bekijkt een röntgenopname van een botbreuk die is hersteld met een telescoop-pen.

Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

(ADVERTENTIE)

Licht-Studio 2000

Heerlen, Spoorringel 1a
tel.: 045-729735
Veel voordeliger in klassieke en moderne verlichting

(ADVERTENTIE)

Deze week:

Tegen inlevering van uw Gouden Munt één van deze topproducten voor de 1/2 prijs!

	BOLLETTJE SPECULAAS ROL pak à 250 gram 1,79	1/2 PRIJS 0.89
	VERKADE FLINTERS naturel of paprika zak à 100 gram 1,29	1/2 PRIJS 0.64
	APPELSIENTJE MET VRUCHTVLEES 2 pakken à 75 cl 3,50	1/2 PRIJS 1.75
	OETKER RISTORANTE PIZZA'S champignon, ham of salami, per 3 stuks 10,00	1/2 PRIJS 5.00

JUMBO SUPERMARKTEN

35-94

'Mama, daar gaat de Enterprise!'

Vervolg van pagina 1

HEERLEN - Het 6-jarige dochtertje van de familie Op de Buys uit de Dr. Delissenstraat in Gulpen kon op de avond van 4 augustus niet goed in slaap komen. Rond 22.20 uur riep ze naar beneden: „Mam, kijk gauw naar buiten, daar gaat de Enterprise!” Toen de moeder naar buiten keek zag zij niets, maar haar dochtertje Femke vertelde honderduit over het immense ovaal-vormige voorwerp dat in de lucht had gehangen. „Het had een grijsachtige kleur en mijn dochtertje had ook vensters gezien waaruit een geelachtig licht scheen. Het bewoog uiteindelijk heel vlug van links naar rechts en verdween toen. Ik heb direct de sterrenwacht gebeld en die vertelde dat het misschien de effecten waren van een uit zijn baan geraakte satelliet, maar dat geloof ik niet. Dit moet ovaal en immens groot zijn geweest. Mijn dochtertje fantaseert niet zo gauw, ik geloof haar.”

Mevrouw J. van Melis uit de Montfortstraat in Hoensbroek zat op 4 augustus rond middernacht in haar tuin, toen ze boven haar hoofd plotseling een enorm gevaarte zag opduiken. „Ik dacht eerst aan een vliegtuig maar het maakte helemaal geen geluid. Bovendien straalden voortdurend felle rode lampen uit het voorwerp. Mijn man veronderstelde dat het een vrachtvliegtuig was, maar ik weet absoluut zeker dat het iets anders moet zijn geweest. Het ging doodstil over ons huis en even later hoorden we een motor aanslaan. Ik vond het maar een rare zaak, vooral die vele rode lampen.”

Een 28-jarige Heerlenaar zag op zondagavond 14 augustus een enorm voorwerp boven Vriehede langzaam richting centrum

drijven. Hij vertelde het verhaal aan zijn moeder die vorige week, na de publicatie over de rapportage van de agent, de Heerlense politie hiervan in kennis stelde.

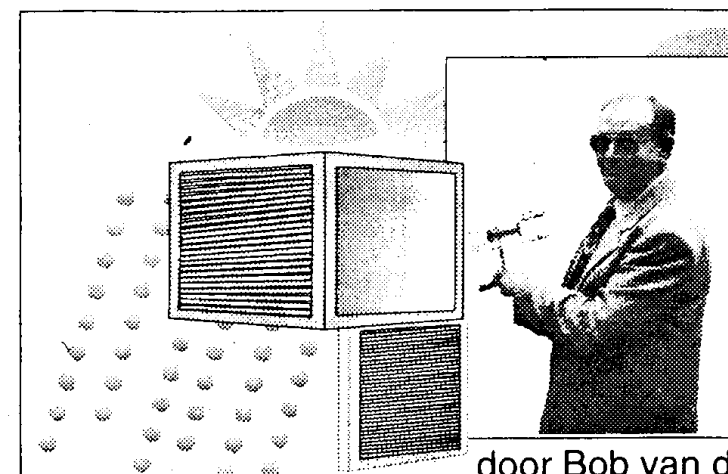
Regelmaat

„De beschrijving van mijn zoon kwam sterk overeen met die van de agent, alleen hoorde mijn zoon geen geluiden en nam hij diverse lichten van verschillende sterkten waar. Bovendien vloog het voorwerp niet écht, maar dreef het als het ware op de wind.” De vrouw vraagt zich af of er een zekere regelmaat in de waarnemingen zit. „De agent zag het voorwerp op 4 augustus, mijn zoon zag het op 14 augustus en de video-opname in Heerlen werd op 24 augustus gemaakt. Er zit telkens 10 dagen tussen, maar dat kan toeval zijn.”

Bij Horst Anstatt in Heerlen, die gisteren aan het Limburgs Dagblad vertelde dat hij video-opnamen had gemaakt van het onbekende voorwerp, werd de deurtelplagelopen door mensen die allemaal 'de film' wilden zien. „Ik heb een bord op de deur gehangen met de tekst 'Nicht zuhause',” vertelt Anstatt.

Videodeskundigen van de politie die zijn film dinsdagmiddag aan een nadere beschouwing onderwierpen kwalificeerden de beelden volgens Anstatt als 'een fenomeen' maar konden er verder geen afdoende verklaring voor geven. Een politiewoordvoerder kon gisteren niet bevestigen of andere instanties bij het onderzoek zijn ingeschakeld, zoals TNO in Rijswijk, dat vaker te hulp wordt geroepen als dergelijke meldingen worden geregistreerd. „We hebben het in feite voor kennisgeving aangenomen, want wat moet je er verder ook mee doen?”, aldus de politiewoordvoerder.

limburgs weerhoekje

door Bob van der Moolen

Augustus: warm en vrij droog

In het begin van de laatste zomermaand werd met tropische temperaturen de zomerse trend van juli voortgezet. De hoogste temperatuur werd bereikt op 4 augustus, toen het kwik op tal van plaatsen in Limburg ruim 37 graden aanwees; de warmste dag van de laatste vijftig jaar. Daarna gingen de maxima langzaam omlaag en op 10 augustus kwam een einde aan een recordperiode van 32 zomerse dagen op rij. Enkele dagen later kwam het kwik voor het eerst sinds 8 juli niet meer boven de twintig graden en daarmee werd een periode van 35 warme dagen op rij beëindigd. Klimatologisch was dit uniek. Hoewel de tweede helft van de oogstmaand duidelijk koeler werd, is de gemiddelde etmaaltemperatuur toch ruim hoger geworden dan normaal (18,6, normaal is 17). Augustus 1994 leverde 22 warme dagen af, waaronder dertien zomers en drie tropische dagen en eindigde in stijl: woensdag werd het bijna 25 graden! Door de plaatselijk zware (onweers)buien zullen de neerslaghoeveelheden van plaats tot plaats sterk verschillen, maar de trend was toch aan de droge kant. Gemiddeld is tussen vijftig en zeventig mm afgetapt, tegen 85 mm normaal.

	Norm.	1990	1991	1992	1993	1994
gem.etmaaltemp.	17.0	19.7	13.6	15.0	16.4	18.6
warme dagen	20	26	31	26	21	27
zomerse dagen	8	20	14	13	7	13
tropische dagen	1	9	2	4	0	3
neerslag in mm	85	62	43	123	46	62

Zeer warme en droge zomer

Het zomerseizoen was dit jaar zo warm dat het een vierde plaats in deze eeuw heeft ingenomen. Alleen 1947, 1976 en 1983 waren nog warmer. In deze drie maanden kwam een periode van bijna zeven weken voor waarin het weer het predikaat zomer volledig wist waar te maken. De oogst van zomer 1994 mag er zijn: 78 warme dagen, waaronder vijftig zomerse en maar liefst 22 (vier is normaal!) tropische dagen.

De zomer begon in juni met droog, zonnig en warm weer. De gemiddelde etmaaltemperatuur lag bijna twee graden boven normaal. De regenmeters tapten met vijftig à zestig mm gemiddeld ongeveer 75 procent van de normale hoeveelheid af.

Juli verdient de hoofdprijs omdat met veel thermisch stuntwerk bijna alle warmtorecords werden gebroken. De hooimaand leverde naast 26 zomerse en 16 tropische dagen, ook nog drie hittegolven op rij af. De gemiddelde etmaaltemperatuur was bijna 5,5 graden boven normaal. Op de meeste plaatsen werd slechts 30 procent van de normale hoeveelheid neerslag afgetapt. Samen met augustus is de gemiddelde etmaaltemperatuur in deze zomer drie graden boven het dertigjarig gemiddelde uitgekomen (19,5, tegen 16,5 normaal). De drie zomermaanden waren duidelijk te droog. Onder normale omstandigheden vangen de regenmeters in het zomerseizoen 200 à 220 mm op, de zomer 1994 liet tussen de 130 en 160 mm in deze instrumenten achter.

Het zomerseizoen in cijfers

	Norm.	1990	1991	1992	1993	1994
gem.etmaal-temp.	16.5	17.9	17.8	18.9	16.9	19.5
warme dagen	54	68	70	83	65	78
zomerse dagen	19	41	31	39	28	50
tropische dagen	4	13	11	9	3	22
neerslag in mm	211	173	193	300	171	151

weerspreuk

'Was de zomer heet, lang en wit het winterkleed'

Lang voordat de commercie een trend ontzettende, piekerde Heerlenaar Wim Jongen (44) zich al suf over de positieve en negatieve eigenschappen van voedsel. De reclame wil ons laten geloven wat goed voor ons is. Minder vet, verrijkt met calcium, en cholesterol-verlagend. Jongen blijft de ontwikkelingen een stapje voor: vandaag begint hij officieel als hoogleraar geïntegreerde levensmiddelen technologie, een nieuwe leerstoel aan de Landbouwniversiteit Wageningen. Een prestatie die Jongen vooral te danken heeft aan zijn niet aflatende speurtocht naar het 'betere voedsel', want een universitaire opleiding heeft hij niet.

in het nieuws

DOOR MONIQUE PARREN

WAGENINGEN – Een tijd lang is hij door collega's en vrienden uitgelachen omdat hij in een interview zei liefhebber van spruitjes te zijn, niet alleen om de specifieke smaak, maar nog om de aanwezigheid van een antikankerstof in deze oer-Hollandse groente.

Gezondheidsvoedsel, zoals hij ze zelf omschrijft, interesseert Wim Jongen bovenmatig. Zo erg zelfs, dat hij er zijn levenswerk van heeft gemaakt. Ook de nieuwe studierichting, die hij in Wageningen mag opzetten, is deels gericht op zijn reeds vergaarde kennis en onderzoeken naar beschermende stoffen in voeding. Jongen heeft bijna zeventig wetenschappelijke publikaties over het onderwerp op zijn naam staan.

De gedrevenheid van Jongen om de relatie tussen voedsel en gezondheid te ontleden, bleef niet onopgemerkt. De oud-Heerleenaar maakte wat je noemt een bliksemcarrière: in minder dan twintig jaar tijd schreef hij het van hbo'er tot hoogleraar. Zonder universitaire diploma.

„Ik heb het leven genomen, zoals ik kwam,” zegt hij daarover.

Tot zijn 22ste woonde en studeerde de jongen uit de Heerlenese wijk Heksenberg in Limburg. Eerst volgde hij een middelbare opleiding aan het Eijckhagencollege in Landgraaf, daarna de opleiding chemie aan wat toen nog heette de Laboratoriumschool in Sittard.

Na zijn studietijd had hij verschillende chefs, die hem naar eigen zeggen stimuleerden en vooral vrij lieten. In zijn vrije uren dook de leergierige hbo'er in de boeken.

Bij een instituut voor bestrijdingsmiddelenonderzoek (toxicologie) in Wageningen deed Jongen van '72 tot '75 onderzoek als analist. Vervolgens maakte hij een overstap naar de vakgroep toxicologie van de landbouwniversiteit. Op die plek raakte hij gefascineerd door voedsel.

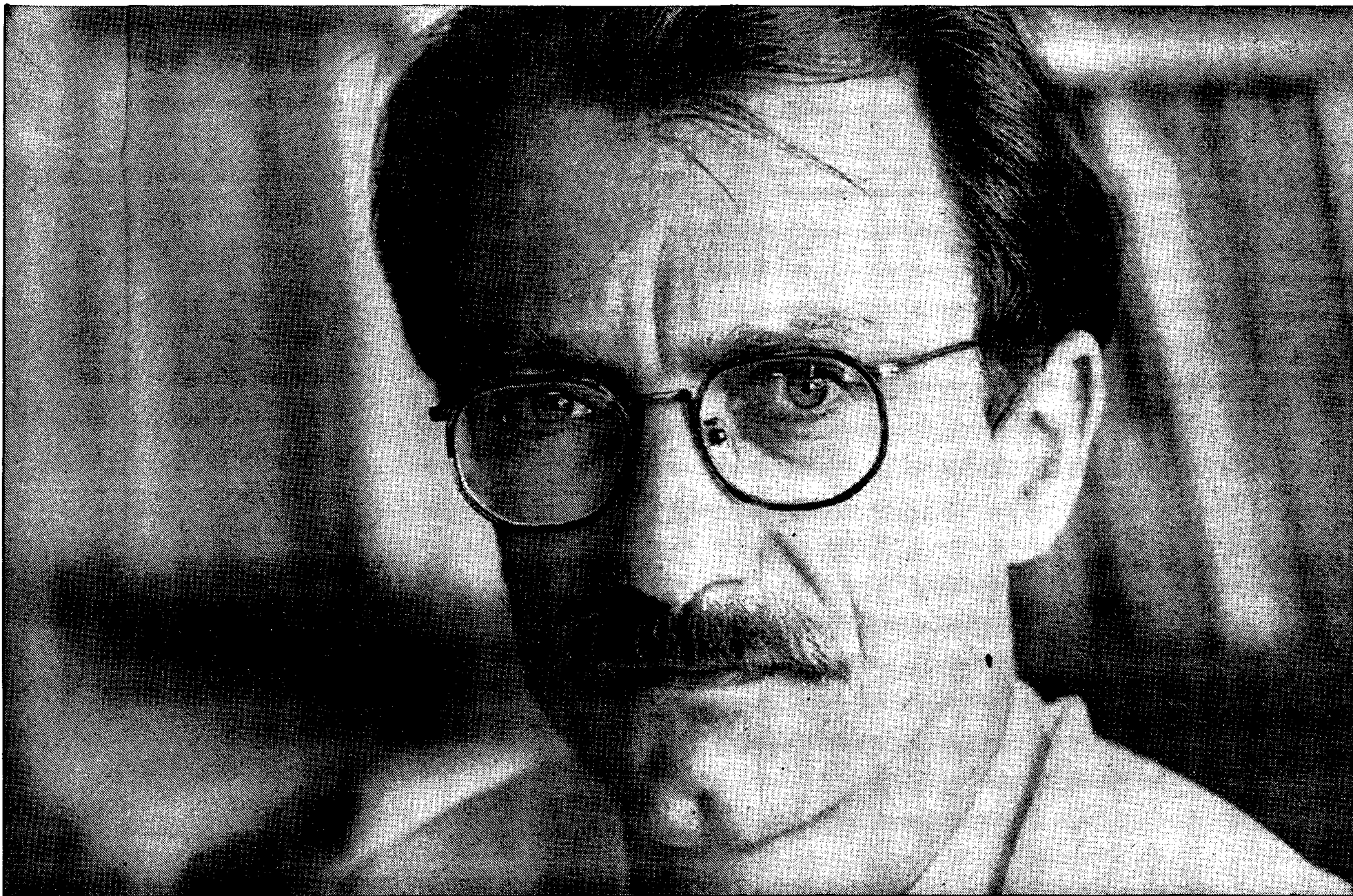
„In de toxicologie is alleen maar aandacht voor de negatieve aspecten van voeding. Toch worden we met z'n allen vrij oud met wat we eten. De natuur is er blijkbaar toe in staat om goede en slechte dingen in ons voedselpakket te stoppen. Juist die balans intrigeert mij.”

Na een periode van intensieve (zelf)studie en enkele wetenschappelijke publikaties werd Jongen in 1985 benoemd tot universitair docent. Krap drie jaar later zag Jongen ondanks zijn drukke werkzaamheden en tal van wettelijke belemmeringen kans te promoveren. „Ook als een van de eerste hbo'ers in Nederland,” lacht hij, „althoewel de wet in mijn tijd niet erg meewerkte. Gelukkig mogen hbo'ers nu wel promoveren zonder universitaire studie, dat is een belangrijk winstpunt. En een hbo'er met ambitie moet dat zeker proberen, in die zin zie ik mezelf wel een beetje als voorbeeld. Want het kan.”

In 1989 verruilde Jongen het universitaire bestaan voor een baan als sectorhoofd bij het nieuw opgerichte (universiteits)instituut ATO-DLO. Op de functie van hoogleraar heeft Wim Jongen simpelweg gesolliciteerd. „Er stond een advertentie in de krant, dus ik heb de stoute schoenen aangetrokken. Laat ik nu net degene zijn die precies op de profielschets aansluit.” In zijn nieuwe studierichting wil Jongen bepaalde informatie over

Heerlenaar gefascineerd door 'gezondheidsvoedsel'

Spruitjes vormen basis carrière hoogleraar

• Wim Jongen.

Foto: ARIE NIJHOF

produkten vertellen naar de maatschappij. „Je moet het zo zien, dat alle vragen over de kwaliteit van één produkt samenkomen.”

In Japan is een miljoenenmarkt ontstaan rondom de gezondheidsvoedsels. In het land van de Rijzende Zon zijn functional foods in de handel: produkten die gezond zijn, maar die je niet nodig hebt voor de voedingswaarde.

Ook in Nederland signaleert Jongen steeds vaker de vraag naar gezond voedsel. „Die publieke belangstelling voor gezond voedsel is een trend, zeg maar een modieuze aspect.”

Jongen vindt dat je daarmee niet te ver moet gaan. Voor hem geen maaltijden in de vorm van pilletjes of kant-en-klare oplossingen. „Het eetgenot moet altijd voorop blijven staan. Zelf hou ik ook

van lekker eten en dat blijf ik doen,” klinkt het beslist.

De kersverse hoogleraar wil onderzoeksresultaten waar mogelijk wel gebruiken om voeding te verbeteren. „Zeker in deze vergrijzende maatschappij kun je met beter voedsel invloed uitoefenen op ouderenziektes, zoals hartinfarcten,” meent Jongen. „Je kunt die kwalen nooit helemaal uitroeien, maar wel een

halt toeroepen.” Welke voeding nu precies beschermende stoffen bevat, wil Jongen liever niet prijsgeven, bang als hij is voor Amerikaanse toestanden. Hij houdt het bij het voorbeeld van de spruitjes en wil ook nog wel kwijt dat broccoli diezelfde antikankerstoffen heeft. Noch spruiten, noch broccoli zorgen echter voor een wonderbaarlijke genezing, waar schuwt hij.

streeksgewijs

Cursus spreken in het openbaar

HEERLEN – Er zijn omstandigheden waarin het nodig is ineens het woord te voeren. Sommige mensen draaien daar hun hand niet voor om, andere kunnen van pure angst geen woord meer uitspreken.

Landgravenaar A. Elands start in september met een cursus Spreken in het Openbaar en Verkoopstraining. In de zalen van het Hotel Heerlen, Terworm 10, is op 19 september om 20 uur een informatieles voor eerstgenoemde cursus. De lessen Verkoopstraining worden een dag later, op 20 uur voorafgegaan door een introductie. Info: 045-324042.

Installatie pastoor Alleman

KERKRADE – Per 1 juni is pastoor Nico Alleman benoemd tot pastoor van de O.L. Vrouw van Lourdes-parochie in Kerkraade-Gracht. Pater Alleman was voordien rector van het Kerkraade ziekenhuis.

Zaterdag 3 september vindt de installatie plaats tijdens de avondmis van zeven uur. Op die dag wordt tevens afscheid genomen van deken H. Schnackers en pastoor C. Dogge.

Cultuurprijs Landgraaf

LANDGRAAF – De gemeente Landgraaf heeft zeven genomineerden voor de jaarlijkse cultuurprijs. In willekeurige volgorde zijn dat Vocaal Ensemble Musica Cantar, Werkgroep Litere Brunch, dirigent/musicus Bert Dirks, Galerie Gaudi, Jo Peeters Uitgeverij Herik, Landgraafs Mannenkoor St.-Joseph en koordirigent Chris Manusama.

De feestelijke ontvangst van de genomineerden en de daarbij behorende uitreiking van oorkonden, juryrapporten en prijzen vindt plaats op vrijdagavond 30 september in de burgerzaal van het raadhuis in Landgraaf.

Schommel cadeau

• **Vlak na de oplevering van 128 vrije sector-koopwoningen in het plan Welten/Kommert IV in Heerlen, heeft de firma Stienstra de buurtbewoners verrast met het plaatsen van een groot speeltuig. Van de schommel, die is geplaatst op een grasveldje aan de Prof. van Itersonstraat, kunnen zes kinderen tegelijk gebruik maken. De overdracht van de schommel aan 'Nieuw Welten' ging met veel vlagvertoon gepaard. Op een grote speelweide tussen de autoweg en Welten/Kommert wordt momenteel een voetbalveldje aangelegd.**

Foto: DRIES LINSEN

HOENSBROEK – In Hartje Hoensbroek vindt van 2 tot en met 4 september voor de vijfde keer het Winzerfest plaats. Het winfeest wordt vrijdagmiddag om een uur geopend. Vanaf dat tijdstip start de wijnverkoop door de Duitse wijnboeren. In het winkelcentrum staan diverse wijncarroussels opgesteld.

De muziekverenigingen Lyra en Mesenich, allebei uit Trier, verzorgen tussen half zes en acht uur concerten op het Gebroekersplein. Aansluitend gaat men in optocht naar Kasteel Hoens-

Wijnfeesten in Hoensbroek

broek, waar vanaf half negen een dans- en feestavond plaatsvindt met medewerking van het Mannenkoor Hoensbroek, gemengd koor Paluda, Mannenkoor Die Gebroeker Sanghers en de Original Berghofer Musikanten. De entree bedraagt tien gulden.

Kaarten zijn uitsluitend in de voorverkoop verkrijgbaar bij de sigarenspecialisten Peeters

aan de Hoofdstraat en Offermans aan de Kouvenderstraat. Zaterdag worden tussen 12.30 en 22.00 uur concerten gegeven van de Duitse gastverenigingen Lyra en Mesenich en de Hoensbroekse gezelschappen fluit- en tamboerkorps Prinses Margriet, fanfare St.-Hubertus en harmonie St.-Cecilia. De Ritmisch Group zorgt voor de gezellige avond-ambiance. Het eerste lustrumfeest wordt zondag afgesloten met een mis om 9.30 uur in de Grote St.-Jankerk. Aansluitend is fröhschoppen in hotel Amicitia.

journaal kort

HEERLEN

• In het Vrouwenhuis en 'Open Huis' starten eind september cursussen bewegingsexpressie en verbeelding met een gratis kennismakingsles. De avondles is dinsdag 20 september van half acht tot tien uur en de dagles vrijdag 23 september van tien tot half een. Voor info: Petra Timmermans, 710055.

• In het Sionskerkje aan de Kampstraat in Heerleheide vindt vrijdag van 14 tot 16.30 uur een kledingbeurs plaats.

• Kerkelijk zangkoor St.-Caecilia Heerlebaan houdt zondag van 10 tot 17 uur snuffelmarkt in café Drieliuk tegenover de kerk.

• Het Vrouwenhuis houdt zaterdag vanaf 21 uur een swingend feest. Entree vijf gulden.

HOENSBROEK

• In pand Kouvenderstraat 160 is onlangs een christelijk/evangelische boekhandel geopend met als hoofddoel evangelisatie.

• De mis, die zondag om 11 uur wordt opgedragen in de parochiekerk van Amstenrade, wordt tegelijkertijd op de KRO op Radio 5 uitgezonden.

KERKRADE

• Het bisschoppelijk Centrum voor Gezinspastoraal geeft een gezinscursus op acht zaterdag in Hoeve Kloosterrade. Voor informatie: 045-646840.

• Mensen uit Kerkraade en omgeving willen zich gaan bezighouden met ontwikkelingssamenwerking, vredeswerk en eerlijke handel met de Derde Wereld. Wie mee wil denken en doen is dinsdag 6 september om 20 uur welkom in de Jreets.

BRUNSSUM

• In en om jongerencentrum Sheltur, Merkelbeekstraat 3, wordt zondag van 11 tot 17 uur een rommelmarkt gehouden. Wie nog spullen te missen heeft kan bellen: 0250025 of 253445. Ook kan men spullen bij Sheltur afgeven; vrijdag na 21 uur en zaterdag vanaf 20 uur.

• CV De Hofnarren houdt zater-

dag van 10 tot 15 uur rommelmarkt in zaal Hofland, Schildstraat 22 in Treebeek. Voor standhuur: 219932.

• De Tsjech Thomas Kus exposeert tot 8 oktober in het kantoor van de Woningvereniging, Dorpsstraat 121. Men kan er elke werkdag van 9 tot 12 uur terecht.

VOERENDAAL

• Schutterij St.-Sebastianus viert zaterdag de overwinning op het OLS in Stokkum. Om 17 uur is er een besloten onvangst in het gemeentehuis. Het winnend zeshalve van 19 tot 21 uur receptie in het feestpaviljoen naast hoeve Cortenbach. Zondag is om 14 uur het koningsvogelschieten extra feestelijk in verband met het 450-jarig bestaan. Om 15 uur schieten burgers, sponsors, jeugd- en oudleden en om 17 uur begint het koningsbal. Voor het burger- en jeugdschieten kan men tot 14.45 uur inschrijven.

BINGELRADE

• De leden van de Limburgse Vrouwen Beweging (LVB) presenteren dinsdag 6 en woensdag 7 september nieuwigheden op modegebied. De shows beginnen om 20 uur in het Ontmoetingscentrum.

Maria-verering in Hoensbroek

HOENSBROEK – In de kerk van Mariagewanden aan de Zandbergsweg in Hoensbroek vindt zondag 4 september om 16 uur de jaarlijkse verering van de Zwarte Madonna plaats. In de afgelopen 44 jaar zijn de Polen in Nederland voor deze bedevaart steeds bijeen gekomen.

De viering begint met een plechtige mis die wordt opgedragen door de Poolse aalmoezenier pater Nowak. De mis wordt vocaal opgeluisterd door het Pools gemengd zangkoor 'Wesoly Tulacz'. Niet alleen de Poolse gemeenschap, maar iedereen is welkom om aan deze Maria-verering deel te nemen.

exposities

• HEERLEN

Stadsgalerij, Raadhuisplein. (lm)possible Waltz. T/m 4/9. Open di t/m vr 11-17, za en zo 14-17 uur.
Galerie 't Weertje, De Wever Ziekenhuis. Werk van Grietje Notenboom en Arno Sijben. T/m 14/9.

• KERKRADE

Raadhuis, Markt 1. Werk van Egidius Knops. Van 13/8 t/m 23/9. Open ma t/m vr 10-17 uur.
Botanische tuin, Hubertuslaan 74. Werk van Egidius Knops. Van 13/8 t/m 23/9. Open di t/m vr 9-17 uur, za en zo 13-17 uur.

• LANDGRAAF

Ipomai, Kerkberg 2. Piotr Kiepuszewski en Tomasz Lubaszka. Van 28/8 t/m 9/10. Open za en zo van 14-17 uur.

• BRUNSSUM

Gregorius-ziekenhuis. Acrylwerk van Rosita Botterweck. T/m 12/9.

• SITTARD

Het Domein, Kapittelstraat 6. Werk van Stan Roukens. T/m 4/9. Portretten en naakten van Joke van Katwijk. T/m 4/9. Open di t/m vr 10-17 uur, za en zo 14-17 uur.
Kunstcentrum Sittard, Leyenbroekerweg 113a. Beelden en tekeningen van Ine Schröder. Van 28/8 t/m 9/10, open wo t/m zo 14-17 uur.

• GELEEN

Galerie Hanenhof, Groenstraat 44. Fotografie van Marco Naseman en typografie van Nathalie Arts. Van 4/9 t/m 23/9, open do en vr 18-20 uur en za en zo van 14-17 uur.

• MAASTRICHT

Gallery Bell'Arte, Achter de Comedie 16a. Beelden van Jean en Marianne Bremers. Open do t/m zo 12-17.30 uur.
Theater aan het Vrijthof. Foto-expositie De eerste, de beste. T/m 3/9, open ma t/m za 11-16 uur.
Tuin verpleegkliniek Klevarie. Beelden en installaties van Marjo Boesten en Paula Knooren. T/m 30/10.
Kamer van Koophandel, Maasboulevard 5. Werk van Arjen van Prooijen. T/m 3/10, open tijdens kantooruren.
Salon Artistiek, St. Amorsplein 10. Werk van Christell Prints, Wiel Essers en Charles den Haan. T/m 6/9, open ma 13-18 uur, di t/m za 9-18 uur.
Galerie Hout, St. Nicolaasstraat 26c. Werk van Curt Stenvert. T/m 3/9, open do t/m za 15-19 uur.
Studio Maastricht, Brusselsestraat 59. Vlakglas. Maastricht, de masters en hun werken. Van 4/9 t/m 25/9, open do t/m zo 13-18 uur.
Galerie Dis, Tafelstraat 28. Pep Scheeren, werken op papier en schilderijen. Van 3/9 t/m 28/10. Open wo t/m zo van 13 tot 17 uur.

• VALKENBURG

Streekmuseum, Grote Straat c31. Overzichtsexpositie Jos Caelen. Van 5/8 t/m 25/9. Gemengde technieken van Yvon Orbons. Van 5/8 t/m 25/9. Open di t/m zo 10-17 uur.

• ROERMOND

Galerie Wansink, Neerstraat 76. Recente werken van Theo Kuipers. Van 4/9 t/m 1/10.

• SCHIMMERT

Galerie Hof van Oensel, Haagstraat 5 Oensel. Schilderijen van Annelies Hoek en beelden van Vera de Haas. Van 27/8 t/m 2/10. Open do t/m zo van 14.00 tot 17.00 uur.

• STEVENSWERT

Historische kern. Land en water. Van 4/9 t/m 20/10. Galeriestevenwerdt, Jan van Steffeswertplein 8. Land en water, binnensexpositie. Open do t/m zo 14-17 uur.

• WEERT

Galerie SVU/SKW, Muntpassage 7a. De Vierkante Meter. Van 21/8 t/m 14/9, open ma t/m vr 10-17 uur, zo 14-17 uur.
Verpleeghuis St. Martinus, Emmasingel 25. De Vierkante Meter. Van 21/8 t/m 14/9, open ma t/m vr 10-17 uur, zo 14-17 uur.

• VENLO

Museum Van Bommel-Van Dam, Deken van Oppensingel 6. Wissels 2, werk van Noud van Dun & Noelle van Eugen. Vanaf 10/6, open di t/m vr 10-16.30 uur, za en zo 14-17 uur.
Limburgs Museum, Goltziusstraat 21. In Uitvoering 1. T/m 4/9, open di t/m vr 10-16.30 uur.

Leiding Wolfskoele op non-actief

Van onze verslaggever

VAALS – Het complete managementteam van zorgcentrum De Wolfskoele in Vaals is met onmiddellijke ingang op non-actief gesteld. Het managementteam in Vaals bestaat uit directeur Jan Martens en de hoofden van de afdelingen civiele dienst en verzorging. Het bestuur van de stichting VZR (Verpleging, Zorg en Reactivering) zegt dat de maatregel nodig is omdat er 'zeer serieuze signalen zijn over het functioneren van het managementteam'. Inmiddels is een commissie ingesteld die een onderzoek gaat doen naar de klachten. De commissie zal binnen enkele weken de resultaten van dat onderzoek meedelen aan het bestuur.

De maatregel heeft voorlopig een tijdelijk karakter. De drie leden van het team zijn van hun taken ontheven en zullen de komende tijd ook niet meer in het verzorgingshuis aanwezig zijn. De klachten over het functioneren van het managementteam zijn, aldus de stichting, gekomen vanuit het zorgcentrum in Vaals zelf. Directeur Malherbe van de stichting wil geen uitspraken doen over de aard van de klachten.

Hoewel gisteren alle betrokkenen in Vaals commentaar weigerden, is de maatregel van het bestuur van de stichting VZR bij veel medewerkers hard aangekomen. Nauwelijks een jaar geleden werd 'De Wolfskoele' na een moeizaam proces een onderdeel van de nieuwe stichting. Personeel en medewerkers spraken toen meermalen hun vertrouwen in directeur en bestuur uit.

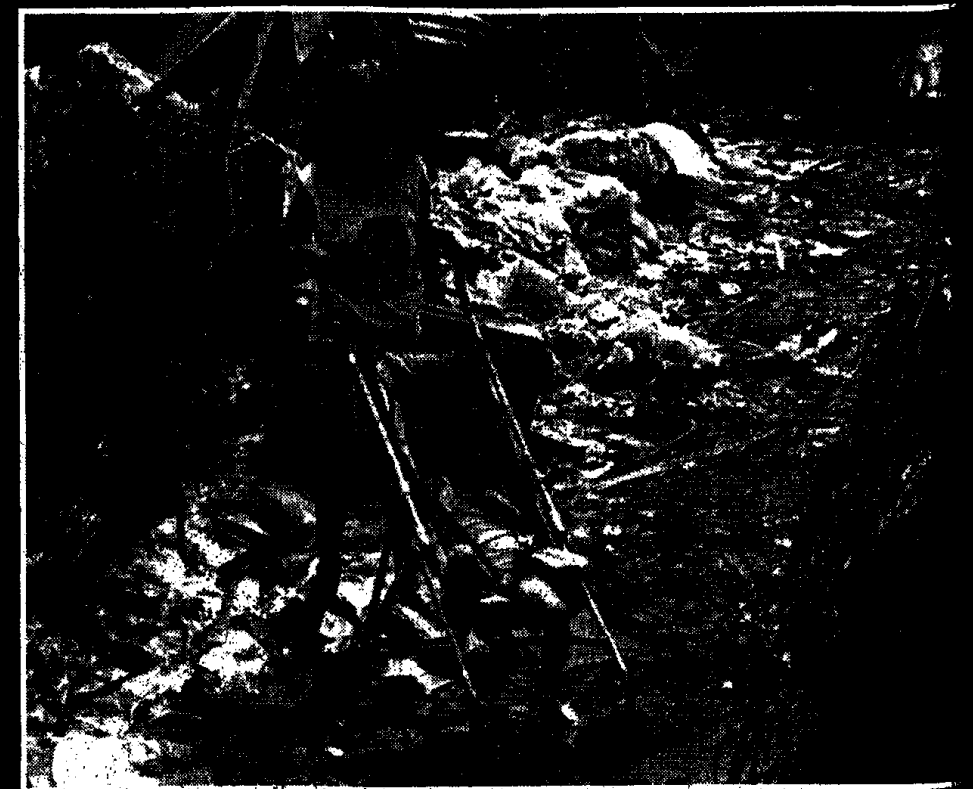
De zeswekendienst zal gehouden worden op zondag 4 september a.s. om 10.00 uur in de St. Pancratiuskerk te Heerlen.

De zeswekendienst zal worden gehouden op zaterdag 3 september a.s. om 19.00 uur in de Vincentius à Paulokerk te Brunssum-Rumpen.

vergadering 2 september 1994

V.V. ijziging verordening geldelijk

desbetreffende ambtelijk secretaris
van de commissie: Economische
Zaken: 043-897274 en Financiën en

SPEELPLAATS

SPEELPLAATS

HULP HELPT. HELP Mensen in Nood. GIRO 1111.2

Mensen in Nood

Postbus 1041, 5200 BA 's Hertogenbosch.
Telefoon (073) 144544

Voor de vele blijken van medeleven ons be-
toond bij het overlijden en de begrafenis van
onze moeder en oma.

betuigen wij onze oprechte dank.

Familie v.d. Linden
Familie Boosten
Familie Koenen

De plechtige zaszwekendienst zal gehouden worden op zaterdag 3 september a.s. in de kerk van St. Franciscus van Assisië, Leanderstraat te Heerlen.

Daar het dus onmogelijk is eenieder persoonlijk te bedanken voor de vele blijken van medeleven die wij mochten ontvangen tijdens de ziekte, het overlijden en de begrafenis van mijn man, vader, schoonvader en opa

betuigen wij u hiermede onze oprechte dank.

Mevrouw D. Rutten-Toones
kinderen en kleinkinderen

Gleason, September 1894

De plechtige zeebekendmaking zal gehouden worden op zaterdag 3 september a.s. om 12.30 uur in de H. Verrijzeniskerk, Potterstraat, Geleen.

Verleiding die diep gaat

Omega Seamaster Professional
Chrono Diver.
Horloge van het jaar 1994!
Automatisch uurwerk.
In stal, titanium
en/of titanium goud
en tantalum.
Waterdicht tot
300 meter.
Prijzen vanaf
f 3.995,-
Swiss made
since 1848.

OMEGA
The sign of excellence

JUWELIER MEERTENS
DAUTZENBERGSTR. 24
6411 LC HEERLEN
TEL. 045-711415

SCHOON WATER BROODNODIG

GRATIS boekje
"Water - een
wereldkwestie

SIMAVI
WATERFONDS

giro
375
SIMAVI
WATERFONDS

Sprinklerstraat 6, 2012 JK Harlem. Telefoon (023) 31-80

NISSAN

Je blijft erin rijden.

**LAAT
CARA-
PATIENTE
NIET
STIKKE**

Astma **Fa**
Giro 55055

**Zonde
uw be-
scherm-
hebbe
dierer
geen
leven**

Dieren beschermen. En
beschaven. Wie vindt
ons respect verdienen.
goed aan de Dierbare
te nemen. De enige orga
te komen voor het lot van
En dat sinds 1864.
per jaar helpt u ons te
na beter dierenwelzijn
want dan 6 keer per jaar
natieve magazine DIER
vandaag nog. Al was
iets terug te doen
wat dieren geven
Want zonder u w be
bescherming hebben
dieren geen leven.

070-3423

DE DIERENBESCHER

Méér zomer voor je geld bij de Nissan dealer.

De Nissan Micra live. Nu met schuif-/kanteldak voor maar 250,- extra.

Vraag bij de Nieuw dealer naar de gratis betalingsadvieslijn. Via de online verbinding met Nieuw Financier maakt hij u in enkele minuten een offerte op maat. Consumentenservice incl. BTW en BPM, excl. kosten van de bank. Wettelijke voorbehouden.

Financieringsvervoerskosten (niet stoptoeren/tweede)		Effectieve omzet op goederen	Loopprijs op goederen	Transportkosten	Tweede verpakking	Verpakking kosten (excl. btw)	Verpakking kosten (incl. btw)	Opslag op verpakking op stoptoeren	Verpakking I	Verpakking II	Wat dienen we geven! Want zonder uw be-	
Verpakking I	11%	28 maanden	118.290,-	14.995,34	7.104,35	14.995,34	14.995,34	26.805,24	Verpakking I (excl. btw)	Verpakking II (excl. btw)		
Verpakking II									Verpakking I (incl. btw)	Verpakking II (incl. btw)		
Verpakking III									Verpakking I (excl. btw)	Verpakking II (excl. btw)		
Verpakking IV									Verpakking I (incl. btw)	Verpakking II (incl. btw)		

Voorbeeld 1	11%	48 maanden	144.995,-	15.689,32	1.175,44	1.260,-	120.584,32	Kredietlijn
-------------	-----	------------	-----------	-----------	----------	---------	------------	-------------

*Het krediet wordt verschaft door Nibank Finance B.V. Zie ook alle kredietvoorwaarden bij het Bureau Krediet Registratie (BKR) te Tel: 0900-12000. Excl. btw en btw.

Beek: Jo Cruizen Auto's B.V., Stationsstraat 115, tel. 046-371727. **Katkrade:** Jorgen Autocentrum B.V., Langheckweg 36, tel. 045-452570. **Maasbracht:** Auto Van Laar B.V., Hazenspoor 9, tel. 04746-3811.
Meertricht: Autobedrijf André Fays B.V., Duitse Poort 15, tel. 043-214175. **Melleck (Roermond):** Garagebedrijf Geelen B.V., Groenstraat 33, tel. 04769-2021. **Sittard:** Garage Schoenmakers Sittard B.V.,
 Luchterweg 78, tel. 046-512814. **St. Geertruid:** Autobedrijf G. Nelissen Sint Geertruid B.V., Burg. Wolfstraat 6, tel. 04408-1201.

HEERLEN - De eerste vijf zwerfjongeren nemen vandaag hun intrek in het geheel gerenoveerde pension Mijnzicht aan de Ganzeweide in Heerlen.

Het opvanghuis in het voormalige Ora-hotel voor gehandicapten, biedt plaats aan dertig zwerfjongeren. Ook worden twintig kamers ver-

Intrek eerste zwerfjongeren in pension Mijnzicht

huurd aan studenten of werkende jongeren. Alleen (zwerf)jongeren tussen de 12 en 24 jaar oud kunnen in Mijnzicht terecht. In het pension

kunnen ze hun leven op nieuw inhoud geven via de formule wonen-leren-werken. De jongeren krijgen alleen dan een plek in het pension, als

ze aan hun toekomst willen werken door het zoeken van werk of het volgen van een opleiding. Kandidaten krijgen hiervoor zes maanden de

tijd. De jongeren betalen gedurende die periode kost en inwoning.

Het pension is een particulier initiatief van de stichting Zwerfjongeren Limburg. In 1992 werd de eerste aanzet gegeven voor de ontwikkeling van het opvanghuis, omdat de problematiek van zwerfjongeren groot is in de Oostelijke Grintstreek.

Rimburgers: voorlichting is volksverlakkerij

Landgraaf wil weg over dam Wormdal

Van onze verslaggever

LANDGRAAF - De 850 inwoners van het Landgraafse buurtschap Rimburch staan voor een voldongen feit: er wordt hoe dan ook een dam gebouwd in hun geliefde Wormdal. De Rimburchers kunnen nog wel kiezen of die dam helemaal op Duits grondgebied gerealiseerd wordt, of ook voor de helft op Nederlandse bodem. In dit laatste geval houdt Landgraaf nadrukkelijk rekening met de mogelijkheid van een snelweg over de dam, zo bleek gisteravond tijdens een hoorzitting tot grote woede van ruim 150 Rimburchers.

Voor de meeste inwoners van het landelijke gehucht zijn beide alternatieven voor de dam niet acceptabel. Het scheelde niet veel of de door de gemeente belegde bijeenkomst in 't Straatje verzande in een scheldpartij tussen gemeente

en plannemakers aan de ene kant en de Rimburchers aan de andere kant.

De hoorzitting werd door veel aanwezigen omschreven als 'volksverlakkerij'. Ook het feit dat er niet gediscussieerd mocht worden, omdat het een voorlichtingsavond betrof, viel niet in goede aarde. „Plannen staan al vast en wij mogen alleen maar ja-knikken.” De Duitse professor Achten, die de technische plannen voor de dam heeft gemaakt, werd uitgejoeld en gesommeerd zijn praatje in het Nederlands te houden.

Waterbekken

De geplande dam moet dienen als een soort waterbekken en het door overstromingen geteisterde Geilenkirchen ontlasten in tijden van zware regenval. Als het project geheel aan de Duitse zijde wordt gerealiseerd, verrijst er in de toekomst pal achter de spoorlijn op de grens van Ubach-Palenberg en Rimburch een betonnen kolos van zo'n acht meter hoog, vijf meter breed en 650 meter lang.

B en W van Landgraaf willen wel meewerken aan een 'elegantere' oplossing door een stukje Rimburch op te offeren voor het gevaarte. De dam wordt bij dit alternatief maar maximaal vijf meter hoog, omdat het bekken een groter gebied beslaat en dus relatief meer water kan opvangen. De lengte blijft hetzelfde.

De dam wordt in dit plan helemaal opgenomen in het glooiende Wormdal en later beplant met groen. Het kon de Rimburchers allemaal niet schelen: „Groen of grijs, we zitten toch ineens naar een enorme berg te kijken en de natuur gaat naar de knoppen.”

De Rimburchers kregen het helemaal te kwaad toen bleek dat de dam in de 'Landgraafse versie' ineens twaalf meter breed is. Prof. Achten speelde de gemeente Landgraaf ongewild de zwarte piet toe door te verklaren dat de dam wat Duitsland betreft helemaal niet zo breed hoeft te worden. „Maar Landgraaf heeft ons dit gevraagd, omdat ze misschien een weg over de dam willen aanleggen.”

Volgens ambtenaar Kooiman loopt het allemaal niet zo'n vaart met die weg. „Of die er nu wel of niet komt, daar doe ik geen uitspraak over. De gemeente wil in ieder geval de optie openhouden, maar de politiek moet zich uiteindelijk uitspreken.”

in gesprek

• Zeswegen

Als bewoner van Zeswegen bezocht ik op 30 augustus 1994 het Heerlense gemeentehuis om aldaar een commissievergadering bij te wonen. Op de agenda stond de behandeling van de overlast door straatprostitutie en aanverwante zaken in de wijk Zeswegen en aangrenzende wijken. Verontwaardigd en geschokt - en velen met mij - verliet ik na afloop de vergadering. De uittalingen van de heer Pleumeekers en enige raadsleden waren daarvan de oorzaak. Als een schoolmeester zijn klas sprak de burgemeester zijn burgers waarschuwend toe. Hij verweet de aktievoerders een gebrek aan verantwoordelijkheidsgevoel als zij, indien het een en ander zou escaleren, niet daarvoor de verantwoordelijkheid wilden nemen. Zonder de intentie beleedigend te willen zijn vergeet Pleumeekers de hand in eigen boezem te steken en hard me culpa te roepen. Niet de protesterende burgers hebben dit onheil over Heerlen afgevoerd maar de politiek. Door niet tijdig in te grijpen is het nu behoorlijk uit de hand gelopen en worden burgers met onoverkomelijke problemen geconfronteerd. De heer Pleumeekers gaf aan dat hij verdere akties niet meer zag zitten, hij ging zelfs verder, te ver, ten opzichte van goedwillende burgers die hun vrije tijd opofferen voor de veiligheid en sociale rust in hun wiken. Hij sprak onverbloemd, velen vonden zijn uitspraken zelfs dreigend, in de richting van de aktievoerders en gaf aan dat hij, indien nodig, de APV zou aanscherpen om de veiligheid te waarborgen. Wiens veiligheid vraag ik mij dan af? De veiligheid van mijn echtgenote die al tweemaal is lastig gevallen door een langstrijdende prostituant? De veiligheid van een twaalfjarig meisje dat door een van de pooiers werd klemgereden en lastig werd gevallen? De veiligheid van de pooiers die aktievoerders lieten weten dat hun mes begint te jeuken omdat hun inkomen daalt? De veiligheid van een vijftienjarige jongen die van achteren wordt neergeslagen terwijl hij kentekens zit te noteren. (mede op verzoek van de politie)? Zo kan ik nog wel even doorgaan. Door zijn opmerkingen plaatst Pleumeekers, misschien ongewild, de protesterende burgers in een crimineel daglicht.

Het is provocerend dat op de CBS-weg iedere avond talloze malen de wet wordt overtreden, burgers dit constateren, waarbij er nauwelijks wordt opgetreden door de overbelastte politiefunctarissen. Iedere avond krijgt bij veel bewoners het rechtsgevoel een forse deuk. Als slotopmerking voor kritikasters: ik ben geen lid van het aktiecomité, maar steun de akties uit persoonlijke overtuiging.

HEERLEN George Berben

Door redactie ingekort

Politiek

● De raadsvergaderingen zijn weer begonnen, de vakantieperiode is voorbij, de mouwen worden weer opgestroopt. Een ding is inmiddels duidelijk: de pijn over de coalitievorming is nog niet overal verdwenen. Dat heeft onder meer tot gevolg dat niet iedereen meer meedoet met het bezoek in de politieke cafés, dat zijn dus de lokaleiteiten waar na afloop van de raadsvergaderingen vaak de echte politiek wordt gemaakt. De kasteleins hebben nog niet gemeld welke politieke groepering voor de meeste omzet zorgt en binnen welke partij de drankconsumptie het sterkst is teruggelopen!

Straatnamen

● De gemeenteraad van Voerendaal heeft de straatnamen voor de nieuw aan te leggen wegen in het plangebied Overheek vastgesteld. Gekozen is voor Europese landstreken zoals Bourgondië, Algarve, Korinthië enzovoorts. De raad leek de keuze van de straatnamen een goed idee omdat het gebied in de directe nabijheid van een autosnelweg komt te liggen die deel uitmaakt van het Europees wegennet. Niet iedereen was met de keuze even gelukkig.

Straatnamen 2

● Raadslid Jo Curvers van de Democraten Voerendaal merkte op dat er misschien enige verwarring kan ontstaan als je iemand vraagt: „Waar woon je?” Het antwoord kan dan zijn: „In Bourgondië of Korinthië”. Een beetje vreemd vond Curvers. Hij vroeg voor de toevoeging van straat, weg of plein aan de nieuwe straatnamen. Maar volgens burgemeester Hub Strous klinkt dat niet. „Het huisnummer achter de nieuwe straatnaam zorgt wel voor duidelijkheid,” oordeelde Strous. En zo geschiedde dinsdagavond in de raadszaal van Voerendaal.

Wereldwinkels

● De 350 Wereldwinkels in Nederland dringen bij het Europees parlement aan op een eerlijke koffiehandel, en starten daartoe in september een handtekeningactie. De handtekeningen worden verzameld in zogenaamde bonenboeken die in de Wereldwinkels liggen. Na de actie die de hele maand september duurt, zullen de boeken in Brussel worden aangeboden. Voorwaarden voor een rechtvaardige koffiehandel, stelt de landelijke vereniging van Wereldwinkels, zijn minimum-koffieprijs, afschaffing van importtarieven en minimumlonen voor koffieplukkers.

Gids

● Gehoord. Een groep wandelaars huurt een 'in Zuid-Limburg en grensstreek' bekende gids voor een meedagse tocht door het prachtige Limburgse heuvelland. Na drie dagen wandelen is de groep echter de weg kwijt. „Ik dacht dat u zo'n goede gids was in uw streek,” zei een van de uiterst vermoede wandelaars tegen de gids. „Ben ik ook. Maar ik heb het gevoel dat we nu ergens in Luxemburg zitten...”

Contract met kloostereigenaar nog niet helemaal rond

Raad Nuth gedooft komst asielzoekers

Van onze verslaggever

NUTH - De komst van 260 nieuwe asielzoekers naar het voormalige klooster Op de Vles in Schimmert kan vanaf vandaag beginnen. De gemeenteraad van Nuth is daar gisterochtend mee akkoord gegaan, hoewel het contract van de gemeente met kloostereigenaar Jo Rödiger nog niet helemaal rond is.

De raad gedooft de komst van de asielzoekers (ongeveer vijftig per week) omdat het ministerie van VVC vergaande garanties verstrekt. Als het contract met Rödiger onderhoopt niet doorgaat, dan zijn alle asielzoekers, ook de huidige 140, op 1 december weg uit Schimmert,” verklaarde burgemeester El Coenen. „Voor elke dag overshrijving wil het ministerie een vangsom betalen.” Coenen trommelde de raad gisterochtend om acht uur bijeen na dringende telefoontjes van het ministerie. „Ze zitten daar vreselijk omhoog met acht asielzoekers die letterlijk op straat staan. Maar u als gemeenteraad heeft besloten dat de asielzoekers pas morgen komen als het contract met Rödiger rond is.”

Onderpand

En daar zit het probleem. „In dat contract wordt geregeld dat het klooster na vier jaar wordt gesloopt. Op het gebouw zit nog een hypotheek. Wil je het onderpand slopen, dan moet eerst de hypotheek afgevoerd zijn,” verklaarde Coenen. Daar zijn gesprekken over met de bank, maar de directeur is op vakantie. Het kan best nog twee of drie weken duren voordat deze zaak helemaal rond is.”

De 13 (van de 17) aanwezige raadsleden gingen na de toelichting van Coenen akkoord met het gedogen. De burgemeester verklaarde dat binnen een maand duidelijkheid bestaat. „Dan weten we of het contract rond komt of niet. In dat tweede geval heb je tot 1 december de tijd om de zaak af te bouwen.” Maar Coenen gaf erant uit dat het asielzoekerscentrum gewoon doorgaat. „Dat is ook in het belang van Rödiger. Hij heeft er niks aan als het gebouw straks helemaal leeg staat, dan komt bij hem geen geld binnen.”

Verkeerd citaat

BRUNSSUM - Per ongeluk is een afspraak van raadslid Paul van Betuw over de opvolging van burgemeester Riem van Brunssum in de raads van gisteren toegeschreven in het raadslid Gerrit Boumans. Het betreft de uitspraak: „De opvolger van Riem mag geen afgedankt raadslid zijn. En ook niet iemand die zijn ervaring bij de provincie heeft opgedaan.” Deze uitspraak is gedaan door Van Betuw van Progressief Akkoord. Onze excuses.

'Drugsfamilie' in Heerlen aangehouden

HEERLEN - De politie heeft woensdagmiddag in een woning aan de Gosingstraat in de Heerlense wijk Schaesbergerveld zeven familieleden aangehouden. Ze zijn vijf mannen en twee vrouwen worden ervan verdacht op grote schaal te handelen in verdovende middelen.

De zeven familieleden, goede bekenden van de politie, variëren in leeftijd van 28 tot 73 jaar. In de woning vonden de politie-mensen, geassisteerd door enkele „drugshonden”, ruim 250 gram heroïne en cocaïne. Ook werd voor een bedrag van ruim 50 mille aan Nederlandse en buitenlandse valuta aangetroffen. Uit diverse aanwijzingen bleek dat de familie op het punt stond een vakantie door te gaan brengen in Marokko. De politie is geruime tijd bezig geweest om de zaak voor te bereiden. Mede naar aanleiding van klachten uit de buurt werd besloten tot aanhouding van de personen. Vijf van de aangehouden personen zijn ingesloten, twee van hen werden in vrijheid gesteld.

Overlast Awacs-toestellen

● Het aantal klachten over overlast van Awacs-toestellen is flink toegenomen.

Archiefoto: DIJKSTRA

Klachtenlijn uitlaatklep voor boze Brunssummers

DOOR JAN HENSELS

BRUNSSUM - „Overvliegende Awacs-toestellen zijn best hinderlijk. Ik slaap toch al licht. Als je 's nachts wakker wordt van die vliegtuigen, ben je overdag doodmoe. Dat komt de concentratie niet ten goede.” Aan het woord is geen lid van de werkgroep Awacs-overlast Brunssum. Het zijn de woorden van de Brunssumse ambtenaar Ron Verkissen die belast is met het aannemen van klachten over Awacs. „Ik weet waar ze het over hebben,” zegt hij. Tijdens het gesprek met hem komt er geen klacht binnen op de speciale Awacs-klachtenlijn. Verkissen verwacht tijdens zijn werkdag wel nog enkele telefoontjes. „Het is in augustus behoorlijk raak geweest. Er zijn dagen bij dat ik acht uur bezig ben met het afhandelen van Awacs-klachten. Daardoor blijft ander werk dan even liggen.” Om die reden wil hij niet op de foto. „Dan wordt ik ook op straat nog de hele tijd over Awacs aangesproken.”

Even de cijfers: in augustus kwamen 203 klachten binnen, in juli waren dat er beduidend minder, namelijk 88. Geluidsklachten voeren de boventoon:

Maar wat te denken van ambtenaren die hem afgelopen maand wezen op dode vissen in hun vijver. „Gezien de oliefilm op het water begin ik wel te denken in de richting van Awacs. Bij een volgende klacht daarvoor laten we een onderzoek instellen.”

Verkissen kreeg onlangs ook een telefoontje van zijn vrouw: in de woning stonk het naar kerosine en de was was vies geworden. Verkissen: „We wonen net onder de stijgroute van de Awacs-toestellen.” De Awacs-klachtenlijn van de gemeente Brunssum (045-278640) ging 29 oktober 1993 van start. Aanvankelijk liep het niet storm. Verkissen: „De mensen dachten dat ze toch niet serieus werden genomen.” Ook steeds meer mensen van buiten Brunssum belden op. Verkissen: „Dat was niet de bedoeling, maar het ging vanzelf.” Een kleine achthonderd klagers namen inmiddels de moeite te bellen. Vanaf begin

dit jaar wisten steeds meer mensen de klachtenlijn te vinden.

Uitlaatklep

Soms zijn de bellers behoorlijk kwaad, is de ervaring van Verkissen. De lijn is onder meer ook bedoeld als uitlaatklep. Hij laat de mensen hun verhaal doen en verwerkt het gedetailleerd in een rapportage die eerst naar het college gaat en vervolgens bij de Awacscommissie terechtkomt.

Nogal wat klagers vinden zich op over het gegeven dat de toestellen regelmatig hun zondagsrust verstoren: „Een harmonie mag zondags alleen met een vergunning door de straten, die vliegtuigen kunnen zo vliegen,” zeggen ze dan. Ook begrijpen sommigen niet dat horecagelegenheden voor veel geluidsbepaalde maatregelen moeten nemen, terwijl volgens bellers dergelijke beperkingen niet worden opgelegd aan de vliegbasis.

En veel verwijzingen naar de vliegcramp in de Bijmer. Mensen die vrezen dat er op een dag zo'n toestel 'in de slaapkamer wordt geparkeerd'. Vooral onder flatbe-

woners leeft die angst. De herrie van overvliegende toestellen maakt bij veel ouderen herinneringen los aan het oorlogse tijdperk, weet Verkissen uit de telefoontjes.

Een groep van zestig tot zeventig personen belt vrij regelmatig. Anderen sporadisch. Mensen kunnen wat Verkissen betreft elke keer bellen als ze een klacht hebben. Een misverstand wil hij graag uit de wereld helpen: „Als iemand belt die tien meldingen van overlast doorgeeft, dan registreer ik dat als tien klachten, niet als een.” Die mensen raadt hij overigens uit oogpunt van werkdruk aan om de klachten éénmaal per maand schriftelijk in te dienen.

Vervangen

Verkissen is ervan overtuigd dat het verzamelen en doorgeven van de klachten aan de Awacscommissie wel degelijk zin heeft. „Het ministerie van Vrom heeft ons naar aanleiding van klachten in oktober van het vorig jaar bericht dat de oude motoren van de toestellen op de basis in Geilenkirchen vervangen zullen worden door motoren die minder herrie maken.” Hij betwijfelt of dat inmiddels gebeurd is.

Vandaag gaat hij naar het gemeentehuis van Onderbanken waar de Awacscommissie vanaf twee uur 's middags vergadert. Om met eigen ogen te aanschouwen wat de commissie doet met de verzamelde klachten.

Vier gewonden bij aanrijding

LANDGRAAF - Vier gewonden, waaronder twee jongens van 7 en 14 jaar, zijn gisteravond na een frontale botsing tussen een busje en een Mercedes op de autoweg Kerkrade-Brunssum (SW26) per ambulance naar het ziekenhuis gebracht.

Het busje, bestuurd door een 32-jarige man uit het Duitse Geilenkirchen, kwam rond 17.30 uur met het rechtvoertwiel in de berm terecht en raakte in een sloop. Vervolgens reed deze frontaal tegen de Mercedes, bestuurd door een 47-jarige, man uit het Duitse Gangelt.

In de Mercedes zaten verder nog een vrouw en de twee jongens. De bestuurder van de Mercedes liep een lichte shock op. De autosnelweg was ruim anderhalf uur voor het verkeer in beide richtingen afgesloten.

Beide voertuigen werden totaal vernield. De brandweer van Kerkrade moest er aan te pas komen om het wegdek schoon te spuiten.

Foto: FRANS RADE

● De ravage na de aanrijding op de SW26.

Limburgs Dagblad

REGIONALE EDITIE

Wachtwoord: 045 278640

KANTOREN

Heerlen
Hoofdkantoor: In de Gansel
045 278640
045 278641
045 278642
045 278643

Kerkrade
Rayonkantoor: Markt 42
045 278644
045 278645
045 278646

Brunssum
Rayonkantoor: Kruisstraat 1
045 278647
045 278648
045 278649

sinn

Das Modehaus im Herzen der historischen Altstadt Aachens

"Moda Uomo"
Seidenkrawatten
italienische Dessins

39,00

**"Arpino New Classic by
Seidensticker"**
Herren-City-Hemden,
pflegeleicht, uni
und klassische Streifen

29,00

"State of Art"
Klassische Herren-Pullover
in Ausfaller-Farben,
Rundhals
und Polokragen

129,- 98,00

"Top-Classic"
Herren-Sweat-Shirts
hochrund,
Baumwollmischung
in verschiedenen Farben

39,80

Damen-Rollkragenpulli
in Cashmere-Optik
in vielen Farben

79,80

Damen-Baumwoll-Pullis
in verschiedenen
Zapfvarianten
modische
Herbstfarben ab

69,80

Damen-Glanzgam-Pullis
in den aktuellen
Farben der Saison z.B.

89,00

**Damen-Boucle-Shirts und
Jacken**
in reiner Baumwolle
mehrere
Farben

79,80 69,80

Damen-Blusen
100% Baumwolle
weiß mit dekorativen
Streifen oder in
schickten Streifendessins

69,80

Damen-Blusen
reine Seide, sportive Hemdenform
mit aufgesetzten
Brusttaschen, in
aktuellen Herbstfarben

69,80

Damen-Hosen
aus Baumwolle und Cord
in aktueller Reiterform
aufwendig verarbeitet,
mit Gürtel
in Modelfarben

89,00

Zerres Stretch-Hosen
in Schurwoll-Mischung,
perfekte Passform,
in modischen
Mischfarbvarianten

98,00

Aktuelle Stretch-Röcke
in Kurzform, mit Gürtel,
in vielen Uni- und
Mischfarbvarianten

79,80

Herren Mexx Baumwollhosen
verschiedene Farben
Gr. 48-54

59,00

Herren Levis Jeans
beige, braun, dunkelblau

98,00

**Herren Knock-Out
Hemden**
Baumwolldruck

79,80

Sportive Herren-Cordhosen
mit Bundfalten, in den
Farben natur,
braun und tanne

98,00

Modisch weite Sportswear-Hosen
von "Wimmers"
stoffig weiche Ausführung

149,00

Rustikale Flauschjanker
in Wollmischung,
runder Halsausschnitt

149,00

Herren-Baumwoll-Kurzmäntel
von "Stones", mit Wollfutter
in den Farben natur,
oliv, braun

279,00

Legere Herrenanzüge
in neuer Form, könnige Qualität,
Hose mit 3 Bundfalten und
ohne Umschlag,
ein- und
zweireihige Form

398,00

Sympatex Herren-Freizeitjacken
von "Busch"
funktional und mit vielen
verschiedenen Taschenlösungen,
aufwendige
Innenausstattung

298,00

1000 Parkplätze rund um Sinn.

Auch an Samstagen durchgehend zu erreichen.
Heute, Donnerstag bis 20.30 Uhr geöffnet.
Langer Samstag 3.9.94 bis 16.00 Uhr geöffnet.

Sterven betekent niet altijd rustig inslapen. U kunt dement worden, in coma raken, ongeneeslijk ziek worden. Het stukje vlak voor de dood is vaak onzeker. Wat gebeurt er met u? Wat wilt u? Wellicht zijn het vragen die u, of mensen in uw omgeving bezig houden. Daarom is er nu een boekje met de titel 'Tussen leven en dood; over wilsverklaringen en euthanasie'. Vraag het aan en sta eens stil bij straks. Stuur een briefkaart naar Postbus 978, 1000 AZ in Amsterdam. Plak f1,- extra aan postzegels als bijdrage in de portokosten.

SIRE

Als klant van Edah zit u deze maand weer goed. Want er zijn deze maand alweer nieuwe aanbiedingen in de Daverende Spaar-aktie. Nieuwe artikelen dus waarop u een aantrekkelijke korting van 5 gulden krijgt. En u weet inmiddels hoe simpel dat gaat. Voor elke volle 10 gulden aan boodschappen ontvangt u gratis één spaarzegel. De zegels plakt u op de speciale spaarkaart die u bij Edah voor u klaar ligt. Is de spaarkaart vol, dan krijgt u daarmee de korting van maar liefst 5 gulden op de aanbiedingen van de maand. U vindt ze elders op deze pagina. Natuurlijk kunt u uw volle spaarkaart ook nog steeds gebruiken voor de aanbiedingen uit de Daverende Spaaraktie die tot december lopen. Dus deze maand weer volop keuze.

Alweer nieuwe aanbiedingen in de Daverende Spaaraktie.

NIEUWE SPAARAKTIE-AANBIEDINGEN:

Elève shampoo
250 ml. of crème-
spoeling 200 ml.
keuze uit diverse
soorten, Edah-prijs 5,95,
bij inlevering van een
volle spaarkaart 95

Omo
Power
- nieuwe formule -
probeeran-
blik 440 gram 2,19
Edah-prijs 6,99,
bij inlevering
van een

Unox knaks 1,99

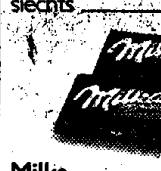
blik 200 gram 2,19

Lupack 1,89

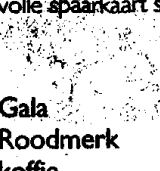
boterhamworst
blik 440 gram 2,19

Blauwe druiven 1,89

schaal à 1 kilo

Milka
reuze-chocoladetabletten
diverse smaken, 300 gram, Edah-prijs
4,29, bij inlevering van een
volle spaarkaart 2 reuze-
tabletten voor slechts 3,58

Gala
Roodmerk
koffie
vacuüm, gemalen,
pak 500 gram,
bij inlevering van
een volle spaarkaart
f5,- korting op 2 pakken.

Tomaten 89

per 500 gram

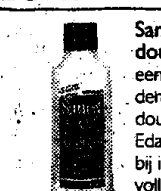
SPAARAANBIEDINGEN GELDIG T/M 31 DECEMBER 1994:

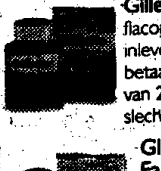
Pickwick luxe thee
gevuld met 48 zakjes Pickwick
vruchten thee in 6 soorten, Edah-prijs
van 32,95 voor 29,95, bij inlevering
van 1 volle spaarkaart betaalt u 14,95,
bij inlevering van 2 volle spaarkaarten slechts 11,95

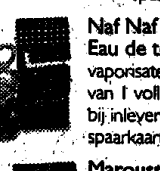
Nescafé à la Carte
gevuld met 80 zakjes koffiespecialiteiten in
5 verschillende soorten, Edah-prijs 49,50,
bij inlevering van 1 volle spaarkaart betaalt u 44,50, bij 2 kaarten
39,50, bij 3 kaarten 34,50 en bij
inlevering van 4 volle spaarkaarten slechts 29,50

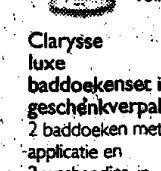
Sauer
douche-gel
een reuze fles 900 ml.
demoproduct
douche-gel,
Edah-prijs 10,95,
bij inlevering van een
volle spaarkaart 5,95

Gillette aftershave "Cool wave"
fles 100 ml, Edah-prijs 5,95,
bij inlevering van 1 volle spaarkaart
betaalt u 10,95, bij inlevering van 2 volle spaarkaarten slechts 5,95

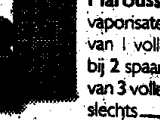
Naf Naf
Eau de toilette
vaporisateur-fles 30 ml, bij inlevering
van 1 volle spaarkaart betaalt u 14,95,
bij inlevering van 2 volle spaarkaarten slechts 9,95

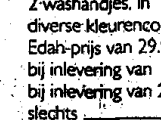
Clarisse
luxe
badfoam
in
geschikt verpakking,
2 badfoam met
applicatie en
2 washandes, in
diverse kleurencombinaties.
Edah-prijs van 29,95 voor 24,95,
bij inlevering van 1 volle spaarkaart slechts 19,95
bij inlevering van 2 volle spaarkaarten slechts 14,95

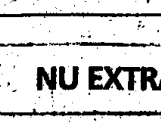
Gloria Vanderbilt
Eau de toilette
vaporisateur-fles 30 ml, bij inlevering
van 1 volle spaarkaart betaalt u 14,95,
bij inlevering van 2 volle spaarkaarten slechts 9,95

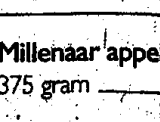
Maroula Eau de toilette
vaporisateur-fles 30 ml, bij inlevering
van 1 volle spaarkaart betaalt u 21,95,
bij inlevering van 2 volle spaarkaarten slechts 11,95

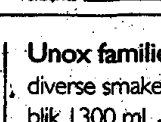
Sauer
douche-gel
een reuze fles 900 ml.
demoproduct
douche-gel,
Edah-prijs 10,95,
bij inlevering van een
volle spaarkaart 5,95

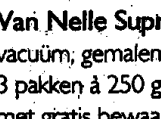
Van Nalle Supra koffie roodmerk
vacuüm, gemalen,
zak 200 gram,
nu met 50 gram extra gratis 8,69
met gratis bewaarblik 48,77

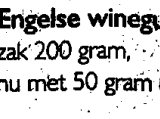
Engelse winegums
zak 200 gram,
nu met 50 gram extra gratis 1,49

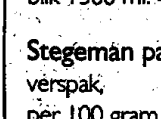
Alte Weintradition
fles 1 liter 3,99

Heineken pils
spaar bij Edah voor gratis Heineken
cadeaus, bijvoorbeeld
deze fraaie paraplu,
kort 24 x 30 cl. 18,59

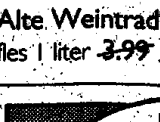
Fryling appelsterren
6 stuks 1,99

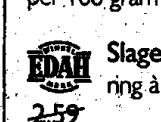
Pepsi cola
regular, light of Max,
fles 1500 ml. 1,99

Duyvis tigernoten
bacon/kaas of sateh/curry, zak 200 gram,
met gratis pluche tijger,
zie aktieverpakking 2,59

Rookalarm
veiligheids-
gast
boven alles, Dit
betrouwbare rookalarm waarschuwt
bij brand en rookvorming.
Gemakkelijk te monteren en
te verplaatsen.
Inclusief batterij,
per stuk 18,95

Stegeman palingworst
verpakt,
per 100 gram 1,49

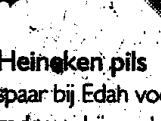
Edah's
EXTRA'S
Chambray hemd
met t-shirt
prachtig Chambray
hemd met lange
mouw, met bij-
passend t-shirt of
of gestreept. Eerste klas kwaliteit,
100% katoen, in diverse kleuren
en de maten
X, L en XL,
per set 34,95

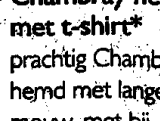
Brie 60+ Marco President
verpakt,
200 gram 4,29

St. Moret
verse Franse roomkaas,
verpakt, 150 gram 2,59

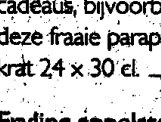
Abee Cajunsalade
bakje 200 gram 2,98

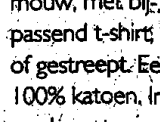
VLAAI VAN DE WEEK:
Appelkruimelmel
doorsnede 27 cm, verpakt,
per stuk 4,45

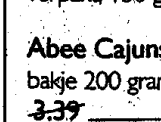
Brie 60+ Marco President
verpakt,
200 gram 4,29

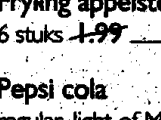
Pepsi cola
regular, light of Max,
fles 1500 ml. 1,99

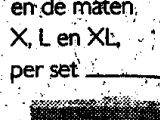
Stegeman palingworst
verpakt,
per 100 gram 1,49

Brie 60+ Marco President
verpakt,
200 gram 4,29

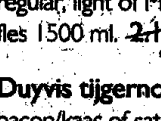
Pepsi cola
regular, light of Max,
fles 1500 ml. 1,99

Stegeman palingworst
verpakt,
per 100 gram 1,49

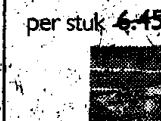
Brie 60+ Marco President
verpakt,
200 gram 4,29

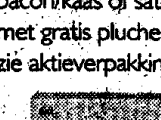
Pepsi cola
regular, light of Max,
fles 1500 ml. 1,99

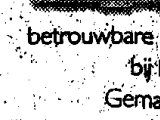
Stegeman palingworst
verpakt,
per 100 gram 1,49

Brie 60+ Marco President
verpakt,
200 gram 4,29

Pepsi cola
regular, light of Max,
fles 1500 ml. 1,99

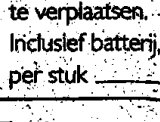
Stegeman palingworst
verpakt,
per 100 gram 1,49

Brie 60+ Marco President
verpakt,
200 gram 4,29

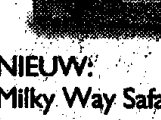
Pepsi cola
regular, light of Max,
fles 1500 ml. 1,99

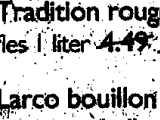
Stegeman palingworst
verpakt,
per 100 gram 1,49

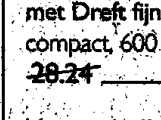
Brie 60+ Marco President
verpakt,
200 gram 4,29

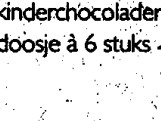
Pepsi cola
regular, light of Max,
fles 1500 ml. 1,99

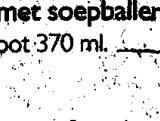
Stegeman palingworst
verpakt,
per 100 gram 1,49

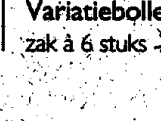
Brie 60+ Marco President
verpakt,
200 gram 4,29

Pepsi cola
regular, light of Max,
fles 1500 ml. 1,99

Stegeman palingworst
verpakt,
per 100 gram 1,49

Brie 60+ Marco President
verpakt,
200 gram 4,29

Pepsi cola
regular, light of Max,
fles 1500 ml. 1,99

Stegeman palingworst
verpakt,
per 100 gram 1,49

Brie 60+ Marco President
verpakt,
200 gram 4,29

ik wil.....

als ik dement word

Edah. Uw prijsattractieve supermarkt.

EDAH

RKC en Roda JC laten weinig goeds zien: 1-1

Kaartenfestival in Waalwijk

DOOR IVO OP DEN CAMP

WAALWIJK - Het verdient aanbeveling dit seizoen boekhouders op de tribunes van het betaalde voetbal te posteren. De door de KNVB ingevoerde interpretatie van de nieuwe spelregels zorgde gisteravond in het natte Waalwijk bij RKC-Roda JC voor een regen aan gele kaarten. Zeven keer greep de warrig fluitende scheidsrechter Blom naar zijn borstzak voor geel; eenmaal voor rood. Daarbij toonde de leidsman zich wel erg clement voor de thuisclub: RKC-Roda JC werd 1-6 in gele prenten. In doelpunten moest de ploeg van trainer Huub Stevens zich tevreden stellen met een 1-1 puntdeling.

RKC-Roda JC 1-1 (1-1). 9. Van Galen 0-1, 32. Boogers 1-1. Scheidsrechter: Blom. Toeschouwers: 2500. Gele kaart: Schreuder (RKC). De Kock, Doornik, Atteveld, Iwan, Trost, Senden (Roda JC). Bijzonderheid: Brands (RKC) mist strafschop in 45e minuut. RKC: Vonk; Hutten, Brands, Streppel en Van Haaren; Ten Hag, Decheiver en Schreuder; Van Aerde, Boogers en Petta (79. Petrovic). Roda JC: Hesp; Senden, De Kock, Luijpers en Doornik; Atteveld, Van de Luer en Van Galen (75. Trost); Babangida (61. Iwan), Graef en Huiberts.

RKC en Roda JC speelden een lekker vriendschappelijk potje in het Olympiapark, totdat de scheidsrechter de spelregels wat al te nauwkeurig ging toepassen. Met name de gele kaart voor de sinds gisteren speelgerechtigde Tomec Iwan was een lachertje van de bovenste plank. De Pool, na een kwartier in de tweede helft ingevallen voor de onzichtbare Babangida, besloot om het spel niet langer op te houden en zich niet per brancard van het veld te laten dragen. Dat was tegen de regels en dus werd Iwan in het boekje van Blom geteerd.

Opstootjes

De vlam sloeg in de pan. Meerdere opstootjes waren het gevolg, waarbij met name verzorger Nor Keulen van Roda JC het moest ontgelden. Hij mocht met een rode kaart de tribune opzoeken wegens beledigende opmerkingen aan het adres van Blom. „Ik vond het belachelijk,” zei Huub Stevens met een alleszeggende grimas op zijn gezicht. „Ik vroeg de scheidsrechter om begrip in het geval Iwan en kreeg vervolgens toegesmaakt dat ik mijn gelijk maar voor de rechtbank moest halen.”

De interpretatie van de spelregels was onderwerp van gesprek bij beide oefenmeesters. Ook Bert Jacobs van RKC vroeg zich af waar het dit seizoen naar toe moet gaan. „Er staat ons nog wat te wachten. Maar

● Beeld van de strijd in het Olympiapark. De oprukkende Roda-spits Maurice Graef wordt door RKC-verdedigers Brands (links) en Hutten in de tang genomen.

Foto: GÉRARD DAMOISEAUX

ik wil niet bij voorbaat de scheidsrechter de schuld geven. Misschien lag het wel aan de verlichting in het stadion,” stak hij de draak met de leidsman. Net als Stevens vond ook Jacobs dat beide ploegen er een leuke wedstrijd van wilden maken. Dat lukte aanvankelijk met name Roda JC aardig. De Kerkradenaren trokken het initiatief naar zich toe en het combinatievoetbal zag er goed verzorgd uit. Barry van Galen stond al na acht minuten aan de basis van de openingstreffer, die hij vervolgens zelf scoorde. Op eigen helft trok de fanatieke aanvaller eerst een tegenstander onderuit, rende vervolgens richting frontlinie, waar hij de bal

door Doornik panklaar kreeg aangespeeld. Alleen voor Vonk maakte Van Galen geen fout: 0-1.

„Daarna hebben we het heft uit handen gegeven,” concludeerde Stevens. RKC profiteerde slim en na een half uur scoorde de door Roda JC nog niet zo lang geleden felbegeerde Marco Boogers de gelijkmaker. Opnieuw kwam aan het licht dat de RKC-aanvaller een gouden kracht is. Bij alle gevaarlijk Waalwijkse aanvallen was de man, voor wie Roda/s suikerom Nöl Hendriks nog altijd zeven ton overgemaakt moet krijgen, betrokken.

Op slag van rust mocht Roda JC

zich bij Ruud Hesp bedanken dat het niet op achterstand werd gezet. Maurice Graef maakte hands in het eigen strafschopgebied. Een penalty was het gevolg. Vreemd genoeg bleef de gele kaart nu wel op zak, net als eerder bij twee overtredingen waarbij doorgebroken spelers de doorgang werd belet. Hesp redde het eerste punt door de te zwak ingeschoten bal klemvast te parreren.

In de tweede helft werd het voetbal er niet beter op. Omdat ook het niveau van scheidsrechter Blom tot een bedenkelijk niveau zakte, waren de kansen op de vingers van een hand te tellen. Slechts bij spelhervattingen ontstond er af en toe

gevaar; van vloeiende combinaties was geen sprake meer. Dat maakte Blom ook onmogelijk. Hij bezorgde de wedstrijd een onvriendelijk aanzien, hoewel het te ver voert het falen van beide elftallen af te wentelen op de scheidsrechter. De vorige seizoen gewonnen Fair Play-cup zal Roda JC dit jaar wel weer moeten inleveren. Zes prenten in een wedstrijd is zowat de helft van de totale productie van het vorig seizoen.

Voetballend hebben Stevens en assistent Achterberg nog veel werk. Roda's defensie oogt sterk, maar aanvallend schort er nog het een en ander. De abominabele voorbereiding breekt de ploeg op. De lange onzekerheid omtrent de overgang van De Kock en Iwan kwam de rust niet ten goede. De pas twee weken geleden uit Nigeria gearriveerde Babangida komt conditioneel nog te kort. Kortom, Roda gaat een moeilijke periode tegemoet. Zeker met het oog op het loodzware programma van de komende weken.

Zie verder pagina 22

● **Kuijer hekelt handelwijze Stichting Arbeidszaken**

Nep-journalisten op dievenpad in Fortuna-perskamer

SITTARD - Twee zich voor journalisten uitgevende Duitsers hebben gisteren tijdens de wedstrijd Fortuna - Sittard-Excelsior geprobeerd de perskamer

van de Sittardse club leeg te roven.

Direct na de rust liet het tweetal zich insluiten. Een oplettende medewerkster van Fortuna kreeg

argwaan en ging kijken, waarop het duo vluchtte. De buit bestond uit vier clubvlaggetjes, die de muur van de perskamer sieren.

De Duitsers hebben op de parkeerplaats van het stadion vermoedelijk een auto gestolen. Bij hun vlucht ramden ze een eraast geparkeerde auto.

Stunt VVV in slotkwartier

Van onze correspondent HENK HAMMANS

VENLO - Amper twintig minuten voor tijd prijkte op het scorebord nog een riante voorsprong voor Helmond Sport. Die marge van twee doelpunten (1-3) was verdiend en leek toereikend voor de Brabantse winst. Schijn bedriegt, want wat zich in het slotkwartier in de Koel afspeelde is met geen pen te beschrijven. Liefst vijf maal scoorden de 'ontwaakte' Venlonaren en sleepten alsnog een uiterst geflatteerde overwinning uit het vuur: 6-3.

VVV-Helmond Sport 6-3 (1-2). Score: 21. Taihuttu 0-1, 22. Cattenstart 1-1, 45. Taihuttu 1-2, 63. Taihuttu 1-3, 73. Cattenstart 2-3, 78. Sibon 3-3, 80. Braem 4-3, 88. Sibon 5-3, 90. Boer 6-3. Toeschouwers: 3.000. Scheidsrechter: Luyten. Gele kaarten: Corneille (VVV); Vincent, Martens, Van Aerle (Helmond Sport). VVV: Roex, Smits, Corneille, Spee, Derix, Verberne, Driessen (64. Braem), Van der Meer, Knippenberg (78. Boer), Sibon, Cattenstart. Helmond Sport: Wapenaar, Meeuwse, Schol, Schuman, Martens, Van Aerle, Vincent, Van Leeuwen, Schippers (53. Sijahailatua), Taihuttu, Gerestein.

Het keerpunt in de wedstrijd was een kapitale blunder in de Helmondse defensie. Ivo Cattenstart profiteerde van een communicatiestoornis tussen Meeuwse en doelman Wapenaar. Beide Helmondse lieten de eer aan elkaar om de bal te onderscheppen. Toen was het voor de VVV'er een bekeken zaak. Door dit cadeautje - het werd toen 2-3 - ging VVV plots weer in haar eigen mogelijkheden geloven en pakte de positieve draad weer op. De achterste linie van Helmond Sport zag het opeens niet meer zitten en liet de Venlonaren aan alle kanten langs zich heen gaan. Dat was koren op de molen voor de technisch-behendig combinerende Venlonaren die de gasten schietles gaven.

„Dat zal niet vaak meer gebeuren,” opperde Reynierse na afloop. Zo eerlijk was de VVV-trainer wel dat hij de talrijke minpunten uit de voorafgaande vijf kwartier niet onbesproken liet. Zijn kritisch oog had ook geconstateerd dat Helmond Sport veel sneller en agressiever aan de wedstrijd was begonnen. „Over de eerste helft ben ik zeer ontevreden. We waren lang niet scherp genoeg. Bij balverlies liepen we met te veel spelers te snel terug in plaats van meteen de jacht op de tegenstander in te zetten. Toch ben ik tevreden over de mentale weerbaarheid. Ondanks de achterstand en de dreigende nederlaag bleven we volledig gemotiveerd tot de laatste seconde.”

In de eerste vijftien minuten was Helmond Sport absoluut de be-

tere ploeg. Jerry Taihuttu - Venlo-naar in Helmondse dienst - smaakte het genoeg om de openingstreffer langs Roex te knallen. Een minuut later was de score weer gelijk dank zij een bevestiging van Jay Driessen. Hij stuurde Juno Verberne in de diepte en uit diens voorzet prikte Cattenstart de gelijkmaker in het net. Op slag van rust nam Helmond Sport opnieuw de leiding door Taihuttu, die een doorgekopte bal (na een hoekschop) voor het intikken had. Die voorsprong was - gemeten naar het aantal scoringskansen - dik verdiend.

Aan John Roex had de thuisclub te danken dat de achterstand tot die ene treffer beperkt was gebleven. Er leek geen vuilte aan de lucht voor Helmond Sport. Dat vond ook Adri Koster. De Helmondse trainer had zijn formatie tijdens de rust nog vermanend toegesproken om geconcentreerd en scherp te blijven spelen.

„VVV gaat aanvallen en neemt achterin risico's. Jullie krijgen voldoende doelkansen.” Hij had gelijk, want nadat Driessen vanaf de aftrap voor een leeg doel over had geknald, pakte Helmond Sport meteen weer het initiatief over. Roex kreeg heel wat keeperswerk te verrichten, o.a. een vlamdend schot van de doorgebroken Vincent, maar moest zwichten toen drie aanvallers voor hem opdoken: 1-3.

Eerste zege Anderlecht

BRUSSEL - Het duurde drie speel-dagen, maar de Belgische topclubs hebben eindelijk een overwinning binnen. Anderlecht en Club Brugge wonnen gisteren voor het eerst in het nieuwe seizoen. Beide clubs deden dat buitenshuis en met dezelfde cijfers: 2-1 tegen respectievelijk Lommel en AA Gent. Lierse en Standard Luik blijven na de derde overwinning op rij met zes punten op kop. Het kostte zowel Anderlecht als Club Brugge veel moeite de eerste dubbele punten binnen te halen. De landskampioen kwam tegen Lommel op voorsprong door Walem, incasseerde de gelijkmaker van Van Geneugden, maar zag Weber nog voor de rust de eindstand op 2-1 bepalen.

Weer hoofdrol Ronaldo

EINDHOVEN - Het forse aankoopbeleid van PSV en FC Utrecht heeft in de eerste twee speelronden van de eredivisie optimaal gerendeerd. De clubs wonnen gisteren ruim in thuisduels, van respectievelijk Go Ahead Eagles en Heerenveen. Zij namen de eerste en tweede plaats in op de nog verse stand. Ajax en Vitesse, die niet speelden, zijn de enige andere clubs zonder puntverlies.

Tegen Vitesse op de openingsdag maakte PSV-aanwinst Ronaldo één doelpunt en Nijls twee. Tegen Go Ahead Eagles (4-1) was de verhouding juist andersom. Samen zijn de nieuwelingen goed voor zes van de acht doelpunten van PSV. Van de „oude hap” scoorden alleen Linskens (zondag) en Hoekstra.

Spectaculair was de eerste treffer van Ronaldo, met een hakbal achter het standbeen langs. Na 24 seconden. Ook de goal van Nijls, die zichzelf prachtig vrijspelde en de bal over doelman Hiele prikte, was het aanzien waard.

Feyenoord klom naar de derde plaats door de derby tegen Sparta met 1-0 te winnen. Een blinkende combinatie tussen Larsson, Blinker en Witschge stelde de laatste in de gelegenheid te scoren.

Bergkamp en Taument niet tegen Luxemburg

ROTTERDAM - Gaston Taument en Dennis Bergkamp spelen niet met het Nederlands elftal tegen Luxemburg. De aanvaller van Feyenoord heeft een dijbeen-bleesure. Hij deed woensdagavond al niet mee in de derby tegen Sparta. Dennis Bergkamp heeft al geruime tijd rugklachten.

Bondscoach Dick Advocaat maakt de selectie van Oranje vandaag bekend. De zestien gekozen spelers verzamelen zich vrijdag in Noordwijk. Een dag later is de al bijna traditionele oefenpartij tegen Jong Oranje, in Amsterdam.

De wedstrijd van woensdag in Lu-

xemburg is de eerste wedstrijd van Oranje sinds het WK. Het betreft een kwalificatieduel in het kader van de Europese titelstrijd. Van de groep die voor Oranje in de Verenigde Staten actief was ontbreken in ieder geval ook Wouters, Rijkaard en Koeman. De drie routiniers hebben hun interlandloopbaan be-

ëindigd.

Internationale en Lazio Roma laten Wim Jonk en Aron Winter zonder problemen naar Nederland vertrekken, waar ze zich morgen melden in het trainingskamp van Oranje. Het duo mist daardoor de openingswedstrijd van de Italiaanse competitie.

NEC-trainer Van Kooten: 'Misschien was gelijkspel eertijker geweest'

Valse start MVV

DOOR FRED SOCHACKI

MAASTRICHT - De Geusselt moest twee keer slikken. De start in het nieuwe voetbalseizoen hadden de 5500 toeschouwers zich enigszins anders voorgesteld. Anders in elk geval dan de 1-2 nederlaag tegen NEC. In een wedstrijd waarin voor MVV veel fout ging en uiteindelijk ook nog het geluk ontbrak. De ploeg

MVV - NEC 1-2 (0-1). 5. Stock 0-1, 62. Joordens 1-1, 72. Pothuizen 1-2. Scheidsrechter: Van Vliet. Toeschouwers: 5500. Gele kaart: Dikken, Stock, Pothuizen (NEC). MVV: Van Grinsven; Straal, Thal, Delahaye en Van As; Joordens; Lankohr (72. Libregts) en Reijnders (45. Hofman); Visser, Scheepers en Roelofs. NEC: Broekhuis; Dikken, Van der Linden, Aalbers en Stock; Van Diemen, Crüden en Pothuizen (90. Wijnhoven); Kooistra, Lok en Van Eykeren.

van Sef Vergoossen was leegge-seld, zonder aan voetballen toe te komen. De voetballers in de Maastrichtse gelederen lieten het afweten en de werklast alleen bleek onvoldoende.

„Een kar met vierkante wielen,” was het beeld dat het elftal bij coach Vergoossen opriep. „Een moeizame start en verkrampt voetbal. Na de pauze ging het wat beter, mede door het goede invallen van Maurice Hofman.”

Aan kracht ontlepen MVV en NEC elkaar vrijwel niets; qua doeltreffendheid was het verschil des te groter. Wat de thuisclub met vijf goede mogelijkheden niet voor elkaar kreeg, daarvoor hadden de Nijmegenaren exact een halve kans nodig. Hoekschoop Jeffrey Kooistra, kopstoot Eric Stock: 0-1. En dat terwijl alles en iedereen zich concentreerde op de Gelderse luchtmacht Lok en Van Eykeren.

Bij MVV verdrong de ongebreidelde drang om op gelijke hoogte te komen, het laatste greintje voetbalvermogen. De haast waarmee een en ander gepaard ging, vond zijn weerslag in het benutten van de kansen. De boogbal van Roberto Lankohr vloog net langs het doel; Richard Roelofs strandde op Wilfried Broekhuis en kopte even later

over. Broekhuis gaf ook geen krimp op de vrije trap van Hans Visser en het schot van Twan Scheepers. Mogelijkheden te over, maar de ploeg verdween met lege handen richting kleedkamer om op verhaal te komen. „Ik tekende een vierkant op het bord. Zo spelen we nu. Vervolgens maakte ik een cirkel en zei: zo moet het na de pauze. In de eerste helft hebben niet veel meer kunnen doen dan de eigen fouten herstellen. Na de pauze moest er simpeler gevoetbald worden,” aldus Vergoossen. Met Maurice Hofman werd de druk op de Nijmeegse verdediging verder opgevoerd. De robuuste defensie was er niet tegen bestand en vertoonde haarscheurtjes. Yvo Joordens, die andermaal een verdienstelijke wedstrijd speelde, glipte door zo'n minieme opening met een schitterende beweging, kapte doelman Broekhuis uit en scoorde de gelijkmaker. „Ik heb altijd al als rechtsbenige speler aan de linkerkant gevoetbald. Alleen maar daar kun je een dergelijke actie maken,” verduidelijkt Joordens.

De koude douche kwam op het moment dat de euforie over de gelijkmaker MVV argeloos had gemaakt. Een fout van Reginald Thal bezorgde Patrick Pothuizen de vrije doortocht. De middenvelder liet zich de buitenkans

● Een van de gemiste MVV-kansen. Yvo Joordens schiet over.

Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

niet ontnemen en MVV mocht weer achter een achterstand aanhollen.

Vanaf dat moment kwam bij de voetballende tekortkomingen

ook nog stomme pech. Schoten van Libregts en Roelofs lieten op lat en paal en NEC bleef, zij het wankelend, overeind. „Pech zit in zo'n wedstrijd opge-

sloten,” vond Sef Vergoossen. „Misschien was een gelijkspel eerlijker geweest,” probeerde collega Kees van Kooten te troosten.

PHILIPS 'EASY LOGIC' KLEURENTELEVISIE

55 cm Black-HiBri
FSQ beeldbuis • On-Screen Display • 60 Voorkeurszenders • Teleleki TOP/FLOP • Afstandsbediening

Van 1299,-
VOOR

SONY NEW MONITOR DESIGN KLEURENTELEVISIE KY-X2571

63 cm Super Trinitron beeldbuis • Plaatsje beeldbuis ter wereld • SPF kleurenkanon • Intelligent Teleleki • HiFi-sterio 60 Watt • Incl. double duty afstandsbediening

Van 1999,-
VOOR

SONY VIDEO-RECORDER SEV 330

3 Koppen • PDC • Perfect stillaars • beeld • Jog Shuttle • LCD Afstandsbediening

Van 999,-
VOOR

OP ZOEK NAAR TOPMERKEN? GA DAN NAAR DOM VAN DEN BERGH.

PHILIPS MAGNAVOX TURBO DRIVE VIDEO-RECORDER

2 Videokoppen • Start aansluiting • Afstandsbediening

Van 599,-
VOOR

PHILIPS HI 8 CAMCORDER M 870

Groothoeklens • Electronische zoom • 8x Motorzoom • Lichtbreik 2-tux • Feder • HiFi-steriogeluid • Afstandsbediening

Van 2499,-
VOOR

WHIRLPOOL WASAUTO-MAAT AWM 827 ECO

18 programma's voor uw verschillende soorten wasgoed, inclusief wolvast • Centrifugeertental van 400 en 800 tpm

Van 999,-
VOOR

Van 899,-
VOOR

BETAAL IN 4 KEER, KOST NIET MEER*
*Vraag voor inlichtingen in onze winkels

PHILIPS MIDI-SET MET DCC-SPELER F 370 DCC

Sirakke evertzichelijke vormgeving • Turner met 30 voorkeurszenders • Verstarker 2x75 Watt • DCC • CD • Afstandsbediening • Incl. boxen

Van 2199,-
VOOR

AEG AFWASAUTOMAAT FAVORIT 443

Zuinig • Rustig • 3 Sproei-niveaus • Random be-veiligd • 4 Programma's

Van 899,-
VOOR

MIELE ELECTRONISCHE CONDENSROGER

9 Electronisch gestuurde programma's • Wisselende draairichting • Binnenverlichting

Van 1999,-
VOOR

PHILIPS ZWENK-HEMEL HB 540

8 Cleo UV-lampen • Timer • Verstelbaar • Ventilator • Gemakkelijk verplaatsbaar

Van 999,-
VOOR

TAPE VAN DE WEEK!

3 Sony 8 mm
Tapes van 60 minuten 25,-

3 Philips VHS Extra High
Grade tapes van 180 minuten 29,-

PALM BEACH COMPACT SUN

3 HPA 400 Watt Philips
quartz lampen • Verrijdbaar • In hoogte verstelbaar • Timer 60 min. • Groef
bruinselend 190 x 75 cm

Van 1499,-
VOOR

SAMSUNG COMBI MAGNETRON RE-1270

3-in-1 Combi
natie-oven • 7 Voorge-programmeerde kook-programma's • 6 Standen

Van 899,-
VOOR

Ook voor: Centrale verwarming, Energiebesparing, Lichtbeheersing, Alarminstallatie, Industriële installaties, 24 uur service
Voorstad 25, 6131 CP Sittard, Tel.: 046-513145, Fax: 046-524912

eerste keus, goed gekozen

DOM VAN DEN BERGH

• Sittard, Voorstad 25, telefoon 046-513145 • Heerlen, Dautzenbergstraat 48, telefoon 045-713608
• Venlo, Vleesstraat 43, telefoon 077-514818 • Maastricht, Nieuwstraat 11, telefoon 043-212774

Auto's

BMW 325i, b.w. 12-87, 4-drs., ABS, schuif-/kantak, vent., sp.vign., centr. vergr. inr. mog. Tel. 046-582561.

BMW M3, b.w. 87, 220 PK, zeer excl. apart model, event. inr. mog. Tel. 046-528336 b.g.g. 046-581841.

Te koop BMW 316 i, b.w. 6-88, kl. zwart i.z.g.st. Tel. 046-527721.

Te koop Citroën VISA, b.w. 88, met APK, vraagprijs f.1.500,-. Tel. 046-526646.

Te k. CITROËN Turbo Diesel Station, zeer luxe uitv., b.w. 88, rood, APK 7-95, f.11.500,-. Tel. 04498-51373.

Te koop CITROËN 2CV6 Special, b.w. 84, zeer mooi. Tel. 046-421102.

Citroën XM 2.0 Comfort, b.w. 91-93, zwartmet. alarm, schuifdak, trekhaak, autom. motorbed. KOMPIER, Heerlenbaan 66, Heerlen, tel. 045-428840.

Citroën BX 1.9 GTI 16V, b.w. 11-88, rood, elect. ramen, 160 PK, l.m.-velgen, apart! Automobielbed. KOMPIER, Heerlenbaan 66, Heerlen, tel. 045-428840.

Te k. CITROËN BX Leader, b.w. 88, APK 6-95, auto verk. in uist. st., f.4.750,-, inr. mog. Tel. 045-725038.

Koopje! DAIHATSU Charade 82, APK 2-95, vpr. f.575,-. Tel. 04493-4163.

Te koop GEVRAAGD: loop-en schadeauto's. Wij betalen de hoogste prijs. Tel. 045-273833.

GEVRAAGD: Lada's + Skoda's, b.w. 84 t/m 90, defect of geen APK geen bezwaar. Tel. 04958-91917, b.g.g. 06-52-04552.

Ford Sierra 2.0 GL 88 f.7.950,-. Nissan Micra 88 f.7.950,-. Golf GTI 16-V 88 f.9.500,-. Mini Mayfair 87 f.4.300,-. Opel Corsa 1.3 85 f.4.750,-. Ford Fiesta 83 f.2.950,-. Renault 21 GTD 86 f.4.900,-. Celica 1.6 84 f.2.750,-. Gar. inr. 045-210771. Overbreekstraat 54, Heerlenbaan.

FIAT Panda, 86, zeldzaam model, zuinig, APK 8-95, f.3.400,-. Tel. 045-417122.

Te k. Fiat UNO 70 SX, b.w. 88, diverse extra's, schade-vrij, i.z.g.st., f.8.500,-. Tel. 043-671865 of 671982 na 19 u.

Te koop Fiat 600, i.z.g.st., rood, b.w. 79, pr.n.o.l.k. Tel. 045-454700.

FIAT 127 b.w. 83, APK 8-90, Tel. 046-743822.

Fiat UNO 55 S b.w. 84, APK 8-95, vpr. f.2.250,-. Tel. 043-694204.

Te k. FIAT UNO 55 S, in goede staat, 84, APK 95, pr. f.1.500,-. Tel. 04450-1984.

Te k. FIAT UNO 55 S, 54.000 km, b.w. 89, 9.500,-. Tel. 0454-2153 of 1685.

Te k. Fiat Uno type 75 IE, 5-deurs, kl. blauwmet., b.w. eind 87, Tel. 04498-58998.

Te k. FIAT 127, 5-speed, 83, APK 8-95, inruil aanhang-wagen mog. Tel. 045-345600.

Te koop FIAT Ritmo 60 S, b.w. 85, kl. blauw, auto in goede staat! APK mrt. 95, pr. f.1.250,-. Tel. 046-338212.

Zuinige FIAT 900, b.w. 83, APK, 5-gang, super motor, vpr. pr. f.1.250,-. Tel. 047-289191.

Te k. Fiat UNO, b.w. 85, APK, kl. wit, Fiatto S, koopje. Tel. 046-339822.

Te koop Ford ESCORT XR3i, bouwjaar '85. Tel. 045-316271.

Ford ESCORT 1100, b.w. 83, APK 6-95, Pioneer boxen 4x 80 Watt, + radio, vpr. f.1.750,-. Tel. 045-226963 na 17.00 uur.

Te koop Ford ESCORT 1400 CL, b.w. 89, elect. ramen, schuif-/kantak, centr. deurverg., sportv., z.g.a.n.w. Tel. 045-326950.

Te koop Ford ESCORT XR3i, b.w. 88, ABS, inruil mogelijk. Tel. 046-751492.

Te koop Ford FIESTA 1300, 5-bak, type XR2, nieuw model, APK 6-95, f.4.500,-. Tel. 045-317675.

Ford FIESTA 1.1 L, b.w. 83, APK 6-95, f.2.500,-. Tel. 045-255784.

Ford SIERRA 1.8 i, b.w. 84, APK 8-95, pr. f.3.250,-. Tel. 045-255784.

Ford ESCORT 1.6 Ghia 4-drs., n.w. banden, APK 8-95, b.w. 81, i.z.g.st., vpr. f.1.950,-. 04405-2770.

Te koop Ford ESCORT 1600 Ghia, b.w. 90, 4-drs., radio, APK, trek, n.w. uil., lichtblauwmet., i.z.g.st., vpr. f.1.500,-. Tel. 043-478598.

Te k. Ford ESCORT, b.w. 83, APK gekruist, prijs f.1.650,-. Tel. 045-215973.

Te k. Ford ESCORT 1.6 L, b.w. 83, 1 jaar APK, vpr. f.2.200,-. Tel. 045-253373.

Ford Fiesta ZX, 88-88, vanaf f.6.500,-. Tel. 04954-1885 of 2153.

Te koop Ford SIERRA diesel, 3-drs., wit, b.w. 87, APK, auto, vpr. f.4.950,-. Tel. 04498-56982.

Peugeot 405 SRI 1.9, b.w. 92, groenmet., elect. schuifdak, elect. ramen, Automobielbed. KOMPIER, Heerlenbaan 66, Heerlen, tel. 045-428840.

2x PEUGEOT 205 La Costa, b.w. 85 + 86, APK 7-95, Tel. 045-441238.

Te koop PORSCHE 924 b.w. 82, i.z.g.st., inruil kleine auto mogelijk. Heerlenbaan 16, Heerlen.

Te koop PORSCHE 928 S, f.24.000,-. Tel. 046-378938.

RENAULT 21 TL b.w. 86, gase, APK 95, vpr. f.4.500,-. Tel. 043-834204.

Te k. RENAULT 19 GTD, 89, wit, 3-drs., APK 95, 88.000 km, Tel. 04493-3975.

Te koop RENAULT Clio 1.4 RN, 5-drs., b.w. 91, 1986 elg. in n.w.st. Tel. 045-1958 elg.

RENAULT Clio RT, b.w. 82, zeer veel extra's, inr. mog. Tel. 045-427289.

RENAULT 5 GTL, 5-bak, n.w. f.4.500,-, in absolute n.w.st. Tel. 045-728036.

RENAULT Espace Turbo Diesel, 7-pers. bus, 1.86, vpr. pr. f.12.500,-. Tel. 045-228438.

Te koop RENAULT 5 F0 combi, b.w. 83, APK 7-95, f.1.500,-. Tel. 046-521424.

RENAULT 19 TR, 5-bak, n.w. f.4.500,-, in absolute n.w.st. Tel. 045-728036.

Diverse SAABS 9000 en 900, b.w. van '80 tot '94, in vele uitvoeringen. Automobielbed. KOMPIER, Heerlenbaan 66, Heerlen, tel. 045-428840.

Te koop SEAT Rondo 1.2, b.w. 84, APK 95, f.1.500,-. Tel. 045-455700.

SEAT Marbella Black b.w. 11-90, km.st. 38.000, in st.v. n.w. 045-220857.

Seat Toledo 2.0 GLX, b.w. 92, beige met, ABS, elect. ramen, centr. lock, Auto-mobielbed. KOMPIER, Heerlenbaan 66, Heerlen, tel. 045-428840.

Seat Ibiza 1.5i Crono, b.w. 92, rood, l.m.-velgen, nieuw! Automobielbed. KOMPIER, Heerlenbaan 66, Heerlen, tel. 045-428840.

Te koop SUBARU Mini Jumbo, APK 95, i.z.g.st., f.1.950,-. Tel. 045-272902.

Te koop SUZUKI Alto, b.w. 84, zeer mooi, pr.n.o.l.k. Kruisdr. 42, Broekst. 19.

SUZUKI Jeep, b.w. 82, APK 6-95, f.2.900,-, inr. kl. auto mogelijk. Tel. 046-711196.

Te koop Toyota COROLLA 1.3 12 klepper, 3-drs., b.w. 85, goed onderhouden, vpr. f.4.250,-. Tel. 046-378994.

Te k. TOYOTA Starlet, b.w. 85, n.w.model, 1.0 DX, zeer mooi, pr.n.o.l.k. Kruisdr. 42, Broekst. 19.

Te k. TOYOTA Starlet 1.3, b.w. 87, f.8.500,-. Tel. 04954-1885 of 2153.

Te koop TOYOTA Tercel, b.w. 83, i.g.st., vraagprijs f.1.950,-. Tel. 04498-55454.

TOYOTA Hi-Lux 2.4 D, 2 WD, n.r., d. cab., f.15.900,-, incl. BTW. Tel. 04498-51190.

Te k. Toyota Starlet 1.3, b.w. 87, f.8.500,-. Tel. 04954-1885 of 2153.

Te koop TOYOTA Tercel, b.w. 83, i.g.st., vraagprijs f.1.950,-. Tel. 04498-55454.

TOYOTA Hi-Lux 2.4 D, 2 WD, n.r., d. cab., f.15.900,-, incl. BTW. Tel. 04498-51190.

Te k. Toyota Starlet 1.3, b.w. 87, f.8.500,-. Tel. 04954-1885 of 2153.

Te koop TOYOTA Tercel, b.w. 83, i.g.st., vraagprijs f.1.950,-. Tel. 04498-55454.

TOYOTA Hi-Lux 2.4 D, 2 WD, n.r., d. cab., f.15.900,-, incl. BTW. Tel. 04498-51190.

Te k. Toyota Starlet 1.3, b.w. 87, f.8.500,-. Tel. 04954-1885 of 2153.

Te koop TOYOTA Tercel, b.w. 83, i.g.st., vraagprijs f.1.950,-. Tel. 04498-55454.

TOYOTA Hi-Lux 2.4 D, 2 WD, n.r., d. cab., f.15.900,-, incl. BTW. Tel. 04498-51190.

Te k. Toyota Starlet 1.3, b.w. 87, f.8.500,-. Tel. 04954-1885 of 2153.

Te koop TOYOTA Tercel, b.w. 83, i.g.st., vraagprijs f.1.950,-. Tel. 04498-55454.

TOYOTA Hi-Lux 2.4 D, 2 WD, n.r., d. cab., f.15.900,-, incl. BTW. Tel. 04498-51190.

GOLF GTI 1.6 V, b.w. 5-87, 121.000 km, van Limburg, f.13.750,-. Tel. 045-231014.

Te k. GOLF TD, i.z.g.st., l.m.-velg, 195/50, b.w. 88, APK 9-95, Tel. 046-337257.

VW GOLF Cabriolet, diamantgroen, als mod. 91, ult. verg., sportv., linnen kap etc. f.8.950,-. Tel. 045-228433.

GOLF 1.3 CL, b.w. 87, sportwiel, te lak, zeer mooi, f.7.500,-. Tel. 045-424128.

GOLF 1.6 CL Cabriolet, b.w. 87, wit, bijzondere, n.w. 17.500,-. Tel. 045-424128.

Auto KALDEBORN. Wij betalen de hoogste prijs voor uw auto! 0449-411572.

Autohandel O.K. CARS: 2x Opel Kadett statcar diesel 87; Kadett 88; Opel Corsa 83; Escort XR3i 84; Chrysler Le Baron 79; Nissan 1.5 85; Sierra 86; Golf GTD 87; 2x Golf 1.6 84; Toyota Corolla 1.6 84; Inruil, financieering, garantie. Verengde Lindelaan 23, Oirschot. 04492-5782.

SUPERCARS: Alkerstraat Noord - 20a Hoensbroek heeft voor u: Kadett 1300 GT 86; Kadett 13 S 85; Golf 1600 86; Citroën AX 88; Escort 84/85; Opel Manta 85; Escort 1400 CL 86 + 87; Volvo 340 85; Sierra v.a. f.4.900,-; Mitsubishi Lancer 1500 88; Renault 11 87; Fiesta 82; Datsun Cherry autom. 83. Nog diverse goedkope inruilers. Tel. 045-224255 of 231448.

Te k. gvr. alle merken auto's. Bet. HOOGSTE prijs!!! 045-418239 tot 21 uur open.

Auto-, motor- en bromfietstverzekeringen door SPE. CIALISME goedkoop. Informatie M.A.A.F. Assurantiën, 043-616395. Voor al uw verzekeringen, pensioenen en sparen.

Wij geven het MEESTE voor uw auto. U belt wij komen. 045-423973, ook s'avonds.

UW AUTOVERZEKERING met no-claim-bescherming na 2 jaar schadevrij rijden. Max Hendriks, Born. Tel. 04498-50505.

Te k. weg. omstandigheden 2-pers. 40 km AUTOOTJE, geen rijbewijs nodig, automaat, incl. verwarming, z.g. a.n.w., n.w.pr. f.19.000,-. Nu f.7.000,-. Moet wegl. kan event. gratis gebracht worden. Tel. 035-242225.

Te koop gevraagd voor export: LADA's + Skoda's enz. b.w. 85 t/m 90, direct contact, geld. Auto Roberts, Heerlen 3, Urmond. Tel. 046-332352.

Te k. enkele mooie goede en goedk. auto's met APK. Bernardstraat 12, Munstergeleen. 046-518401.

SKODA's te koop gevraagd. Telefoon: 04977-86033.

Te koop Ford ESCORT 1.1, b.w. 87, pr. n.o.l.k. Telefoon 04458-2187.

Te koop MERCEDES 190 D, b.w. 88, div. extra's, 5-ver-sen, schuif, alarm, c.v., st. bakr., metal, get., glas, 121.000 km, zeer goed onderh., vpr. f.26.000,-. Tel. 04498-51596.

Te koop MINI 1000 Mayfair, b.w. 8-83, in goede staat, f.2.000,-. Tel. 045-753079.

Te k. MAZDA 626, b.w. 82, LPG-instal., 4 n.w. Michielin-banden, trek, APK 6-95, f.11.000,-. Tel. 04498-57717.

Te k. VW GOLF automaat, b.w. 81, APK 20-1-95, l.g.st. Tel. 043-630189.

Te k. KEVER 1200, b.w. 78, zuinig, APK gekruist, vpr. f.2.700,-. Tel. 045-428817.

GOLF Madison 1.8i b.w. 91, kl. zwart, als nieuw, koopje! Tel. 045-511293.

Te k. GOLF diesel, b.w. 80, i.g.st., APK 95, Tel. 046-755111.

Te koop VW GOLF 1.6, b.w. 11-78, APK 6-95, vpr. f.850,-. Tel. 046-751328.

Te k. VW POLO coupé CL 33 KW, b.w. 91, kl. rood, n.w.st. 52.000 km, f.9.900,-. Tel. 045-525329.

Te koop GOLF GTD (turbo diesel), b.w. 86, APK, prijs n.w. Tel. 043-437366.

Te k. VW GOLF 1.3 GL, m. 87, i.z.g.st., inr. diesel motor, pr. f.2.500,-. Tel. 04450-4145.

Te koop GOLF LS, b.w. 80, APK 6-95, vpr. f.1.500,-. 04405-3332 na 18.00 uur.

Te k. VOLVO 440 GL, b.w. 91, kl. wit, l.m.-velgen, f.71.000,-. Tel. 046-180101.

Te koop VOLVO 242 GT 81, i.g.st., APK, trek, l. ledereid, aut., sunroof, airco, f.1.850,-. Tel. 046-339855.

</

Wijze les van Magic Johnson

En neer." Johnson stopte in november 1991 met basketbal bij de Los Angeles Lakers, nadat hij besmet bleek met HIV. Oorzaak: intiem contact met een van de vrouwen die altijd rond de sterren rond hingen. Magic schijnt zich niet al te druk te maken over de tijdbom in zijn lijf die wellicht nooit afgaat. Maar misschien ook wel. „Ik leef elke dag met de wetenschap dat ik het virus draag. Ik heb daarmee niet zo'n probleem en ben gelukkig

met vrouw en kinderen. Anderen doen vaak moeilijker dan ik."

Even was Johnson dit jaar coach van de Lakers, maar hij stopte. Zijn droom was eigenaar te zijn en de club helpen terugkeren op topniveau. „Ik ben nu gedeeltelijk eigenaar. Coach-zijn is een moeilijke baan. Je bent acht, negen maanden bezig, zeven dagen per week. Ik wil op vakantie wanneer ik dat wens." Met zijn team wil hij de wereld zien. Niet om te spelen als de Harlem Globe Trotters, dat als showgezelschap furore maakt. „Nee, wij laten basketbal zien zoals het gespeeld moet worden. Professioneel. Wij komen om te winnen. Mijn persoonlijk doel is basketbal promoten en de boodschap over aids uitdragen."

Michael Schumacher voorzag problemen

PARIJS - Michael Schumacher zegt in een zaterdag verschijnend interview in het Duitse vakblad Auto Bild, dat hij voor de Grote Prijs van België problemen voorzag met de houten bodemplaat. De FIA diskwalificeerde de Duitser zondagavond, vijf uur nadat hij de Grote Prijs van België op het circuit van Francorchamps had gewonnen. De houten strip aan de onderkant van de bolide zou niet volgens de reglementen zijn bevestigd.

Hij: „Ik wist dat de strip moeilijkheden zou geven." De plaat mag niet dunner dan negen millimeter zijn en moet minimaal 90 procent van het reglementair aangegeven gewicht hebben. Bij Schumachers Benetton was meer dan twee millimeter afgeschaafd. Schumacher wijt de afwijking aan het slechte weer op de trainingsdagen. „Daardoor konden we op de droge zondag bij het installeren van de plaat niet terugvallen op meetgegevens van de training. Het was een gok. Ik heb voor de race nog aangegeven dat ze de onderkant moesten

controleren en aanpassen. Dat is gebeurd. We waren zeker dat het voldoende zou zijn."

Volgens Schumacher zou de FIA bij de introductie van de strip tijdens de Grand Prix van Duitsland al bij drie wagens oneffenheden hebben geconstateerd. Volgens de WK-klassementsleider is toen niet opgetreden omdat bij de teams de ervaring van het aanbrengen van de plaat ontbrak. „Dat argument was geldig op Hockenheim en zou de FIA ook voor Francorchamps moeten hantieren. Na twee natte trainingsdagen was het zondag droog. Dan is de afstelling weer anders."

Drie strafzaken in acht dagen. Voor de formule-1-stal van Benetton zijn het overigens drukke dagen. Na het verloren beroep tegen de schorsing van twee races voor Michael Schumacher moet de Italiaanse formatie maandag opnieuw in de strafbank plaatsnemen. In Londen staat dat het beroep tegen de diskwalificatie van Schumacher in Francorchamps op het programma. Twee dagen later komt in Parijs de brand van de bolide van Jos Verstappen op Hockenheim voor de onderzoekscommissie van de internationale automobiel federatie (FIA).

Koss steelt show op IOC-congres

PARIJS - Zelfs nu hij als actief sporter is gestopt, overschaduwde Johann Olav Koss de Nederlanders. De Noorse schaatsster blonk gisteren in Parijs uit met een betoog tijdens het Olympisch Congres in Parijs, een dag waarop het merendeel van de Nederlandse deelnemers zich roerde onder het thema „de moderne topsporter".

„Er is meer dan topsport", hield Koss de zaal voor, „weg met het egoïsme. Toen ik in Lillehammer mijn gouden plakken won, waren mijn gedachten bij mensen van mijn leeftijd in Eritrea, die zich harder dan ik moesten inspannen om hun kinderen eten te geven." In de sessie, voorgezeten door de Nederlandse wielervoorman Hein Verbruggen, was er opnieuw een aanhoudende stroom boodschappen uit de hele sportwereld. Verhevene en hoogdravende, zoals de Amerikaan Ed Moses aan het begin van de dag sprak. Zijn betoog viel zwaar tegen. Nee, dan Koss, die het IOC oepie de topsporter bewuster te maken van zijn omgeving. Of John Rodda, veteraan-journalist, die tegen het einde van veertig jaar sportjournalistiek moest vaststellen dat hij veel mooie stukken over bedrivers had geschreven. Pas nog, in Victoria, was hij nog zo blij geweest met de prestatie van de sprinter Horace Dove-Edwin uit Sierra Leone. Een prachtig produkt van de olympische ontwikkelingshulp. Maar de snelle man bleek gedroogd te zijn, zoals een aantal voor „schoon" versleten leden van de Britse ploeg. „Het olympisme is nog ver van de ideale doelstellingen", vond Rodda. Hij vroeg het IOC het voorbeeld van de niet-roken campagne in diverse landen te volgen. Er waren mooie resultaten mee geboekt. „Hoe behouden wij de menselijkheid van topsport?" Met deze vraag confronteerde Hein Verbruggen zijn sessie waarin de potentiële gevaren van de moderne topsporter ter sprake kwamen.

● **VOETBAL** - Het duel in de hoofdklasse C tussen Wilhelmia '08 en Roermond, dat voor zondag a.s. stond geprogrammeerd, wordt reeds zaterdagavond gespeeld. Aanvang 18.00 uur in Weert.

● **VOETBAL** - Jean-Pierre Papin moet donderdag een meniscusoperatie aan zijn linkerknie ondergaan. De aanval van Bayern München klaagde vorige week over pijn in zijn knie. Na onderzoek in het ziekenhuis bleek een ingreep noodzakelijk.

● **VOETBAL** - Middenvelder Enzo Francescoli heeft zijn handtekening gezet onder een contract van achttien maanden bij het Argentijnse River Plate. Na een loopbaan van acht jaar in Europa waarin hij onder meer speelde voor Olympique Marseille, Cagliari en Torino, keert de 32-jarige Uruguayaan terug naar de club waar hij zijn loopbaan begon.

● **HOCKEY** - BMW Nederland stopt met de sponsoring van de Koninklijke Nederlandse Hockey Bond. Het contract, dat op 1 september afloopt, wordt niet verlengd. Het automerk was vanaf 1983 sponsor van de KNHB. Eind 1992 nam de Nederlandse Credietverzekering Maatschappij het hoofdsponsorschap over.

● **VOETBAL** - De voetbalclub Flamengo uit Rio de Janeiro wil aanvallend Bebeto kopen. Volgens de krant O Globo zijn de onderhandelingen tussen Flamengo en Deportivo La Coruña uit Spanje in volle gang. Bebeto wilde na het gewonnen WK met Brazilië niet meer voetballen in Spanje, maar terugkeren naar zijn vaderland.

VANDAAG
05.45-06.00 Dld 1: Morgenmagazine Sport.
13.00-14.30 Ned 1: Studio Sport.
15.00-17.25 Ned 3: Tennis: US Open.
18.30-19.45 Ned 2: Sportjournaal.
21.45-22.00 RTL 5: Sportnieuws.
22.15-22.30 Ned 3: Sportjournaal.
00.15-01.45 Ned 3: Tennis: US Open.

Dopingcontrole voor startbewijs

BERLIJN - De organisatoren van internationale atletiekwedstrijden in Duitsland en die van de zogenaamde Euro-meetingen willen vanaf komend jaar dat de atleten een bewijs overleggen dat zij tijdens de training ten minste tweemaal zijn gecontroleerd op het gebruik van verboden middelen. Rudi Thiel, organisator van de ISTAF-wedstrijd in Berlijn heeft dat plan naar buiten gebracht. Atleten die geen bewijs van twee controles kunnen overleggen, mogen niet starten.

Jeroen Piket geeft simultaan

HEERLEN - Schaker Jeroen Piket geeft komende zaterdag het Grotiuscollege een simultaan. Vanaf 13.45 uur neemt veertig schakers het op tegen de Internationaal Grootmeester, die in juni een sterk bezet toernooi in Dortmund op zijn naam schreef en daardoor is doorgedrongen tot de top 10 van de Elo-ranglijst. Vorige week won Piket ongeslagen het Döner Memorialtoernooi in Amsterdam.

Atlete Modahl positief bevonden

MONACO - Het urinemonster van de Britse atlete Diane Modahl is dinsdag bij de controle expertise in een door het IOC erkend laboratorium in Lissabon positief bevonden. De verboden stoffen werden in juni aangetroffen bij de midden-afstandsloper, die waarschijnlijk een schorsing van vier jaar opgelegd krijgt. De Britse ploeg overweegt zich terug te trekken van de strijd om de wereldbeker (9 tot en met 11 september) in Londen.

FC Den Bosch krijgt licentie

DEN BOSCH - De licentiecommissie van de KNVB ziet geen aanleiding de licentie van FC Den Bosch voor het spelen van betaald voetbal in te trekken. De begroting van de Brabantse eerste-divisieclub voor het huidige seizoen is goedgekeurd. De commissie vond het enkele weken geleden nodig het budget van Den Bosch nader te bekijken. De middelen heeft de club het afgelopen tekort voor dit seizoen weggewerkt, onder meer om spelers en begeleiding afzien van premies in het bekertoernooi, om suppoosten hun werk doen zonder vergoeding en Nijhuis is verhuurd aan TOP.

Broers Strouken in rijwielhandel

OPGRIMBIE - Het Limburgse broederschap Alain en Patrick Strouken, beiden ex-wielersporters, keert definitief niet meer terug in het peloton. Ze blijven wel actief in de wielersport, aangezien beiden een rijwielzaak starten. Morgenavond om 19.00 uur wordt Strouken Cycling aan de Rijksweg 579B in het Belgische Limburgse Opgrimbie-Maasmechelen geopend. Diverse prominenten geven daarbij acte de présence. De openingsreceptie duurt tot 22.00 uur.

Tweede plaats Danny Nelissen

GRAARDSBERGEN - Danny Nelissen is gisteren als tweede geëindigd in de profwielervedstrijd van Geraardsbergen. De coureur uit Sweikhuizen moest in de race over 165 kilometer (105 deelnemers) alleen zijn merendeel erkennen in de Belg Seede gnet. Raymond Meijs eindigde als elfde. Frans Maassen maakte na twee maanden inactiviteit een geslaagde rentree met de tiende prijs.

Computer wint van Kasparov

LONDEN - Wat de meeste schakers niet kunnen, kon woensdag de Pentium Computer: Gari Kasparov verslaan. De wereldkampioen van de PCA verloor na zijn nederlaag tegen het technische brein het Grand-Prixtoernooi in Londen. Pentium is geprogrammeerd om de nulletjes en eenheden tot 100.000 schaakstellingen te combineren. Binnen één seconde kan de situatie op het bord worden geanalyseerd.

Actie zwembond tegen doping

ROME - De internationale zwembond wil de controle op het gebruik van verboden middelen aanscherpen. Aan de vooravond van de wereldkampioenschappen, die woensdag in Rome feestelijk geopend zullen worden, gaf voorzitter Mustapha Larfaoui toe dat de FINA een probleem heeft. De Algerijn: „We hebben een dopingprobleem, maar we vechten ertegen en geven niet op." De FINA volgt in Rome het olympisch voorbeeld. Elke wereldkampioen(e) moet een plasmonster afgeven, het lot wijst nog twee finalisten voor de dopingcontrole aan.

Roda-directeur des duivels ondanks werkvergunning voor Iwan Kuijer hekelt handelwijze Stichting Arbeidszaken

DOOR IVO OP DEN CAMP

WAALWIJK - De Stichting Arbeidszaken, het college dat het ministerie van Sociale Zaken moet adviseren inzake een tewerkstelling voor voetballers van buiten de Europese Gemeenschap, is opnieuw op de vingers getikt. De rechter bepaalde gisteren dat de weigering om Roda JC-speler Tomasz Iwan een werkvergunning te verstrekken ongegrond is. Daardoor kon trainer Huub Stevens gisteravond zijn Poolse middenvelder alsnog laten opdraven in het duel tegen RKC in Waalwijk.

Met name algemeen directeur Servé Kuijer van Roda JC stelt de handelwijze van de Stichting Arbeidszaken ter discussie. „De wijze waarop zij het ministerie adviseren is een schande. Het is handjevat van de bovenste plank. De topclubs krijgen zonder slag of stoot hun spelers. Ze moeten mij niets meer zeggen over corruptie in Limburg."

Weigering

MVV slaagde er al eerder in tot twee keer toe een weigering tot tewerkstelling ongedaan te maken. Zowel bij de Nigeriaanse doelman Agu twee jaar geleden als onlangs bij zijn landgenoot Balarabe verklaarde de rechter de afwijzing van het ministerie om een arbeidsvergunning te verlenen nietig.

De Stichting Arbeidszaken is onder meer in het leven geroepen om het ministerie te adviseren bij het al of niet verstrekken van een arbeidsvergunning voor niet EG-voetballers. Daarbij worden vier criteria gehanteerd. De betreffende speler moet ouder dan 18 en jonger dan 29 jaar oud zijn. Ook mag niet meer dan twintig procent van de selectie uit buitenlandse bestaan. Verder moet de speler waarvoor een arbeidsvergunning wordt aangevraagd bij de vijf best betaalde voetballers van de club behoren. Tot slot moet betreffende speler minstens vijftig procent van alle A-interlands van zijn land gedurende de laatste twee jaar hebben gespeeld.

Eisen

Met deze criteria wordt voortdurend de hand gelicht. Ronaldo, de nieuwe Braziliaanse aanwinst van PSV, voldoet niet aan de leeftijdseisen en heeft bovendien te weinig interlands gespeeld. Een positief advies van de Stichting Arbeidszaken liet

● **Servé Kuijer:** „Wijze waarop de Stichting Arbeidszaken het ministerie adviseert is een schande".

Foto: DRIES LINSSEN

desondanks niet lang op zich wachten. Maar ook volslagen onbekende spelers uit IJsland of Cyprus die door een van de drie topclubs ingelijfd wilden worden, kregen snel hun werkvergunning.

In het geval Tomasz Iwan stuitte Roda JC echter steeds op een muur van onbegrip of onwil. De Pool voldoet alleen niet aan het criterium van voldoende A-interlands. Voor de Stichting Arbeidszaken was dat voldoende om negatief te adviseren aan het ministerie, dat dit advies - zoals gebruikelijk - klakkeloos overnam en geen arbeidsvergunning verstrekke.

Servé Kuijer heeft een zeer wraange smaak overgehouden aan de hele affaire. „Er is sprake van belangenverstrengeling. Mensen van de Stichting Arbeidszaken moeten een onafhankelijk oordeel vellen, maar treden elders op als adviseur van

spelers. Dat is toch niet te tolereren."

Ook de rol van het ministerie grijpt de Roda JC-directeur niet. Terwijl de Kerkrade club al maanden zeer zorgvuldig de Nederlandse voetbalmarkt afstroopt om te onderzoeken of er alternatieven voor Tomasz Iwan voorhanden zijn, komt het ministerie bij de rechtzitting op de proppen met een lijst spelers die op geen enkele wijze past in het plaatje van Roda JC en Iwan. „Wij hebben steeds gekeken of er financieel en speltechnisch gelijkwaardige Nederlandse spelers te krijgen waren. Dat was niet het geval."

Polley. Kuijer: „In de eerste plaats zijn dat spelers voor een hele andere positie in het elftal en bovendien

zijn ze voor Roda JC niet te betalen. Verder stonden er nog wat namen op het lijstje die absoluut niet voldoen aan de normen die Roda JC hanteert. Een speler die bij een club in de eerste divisie geen basisplaats heeft, kan bij ons natuurlijk nooit slagen."

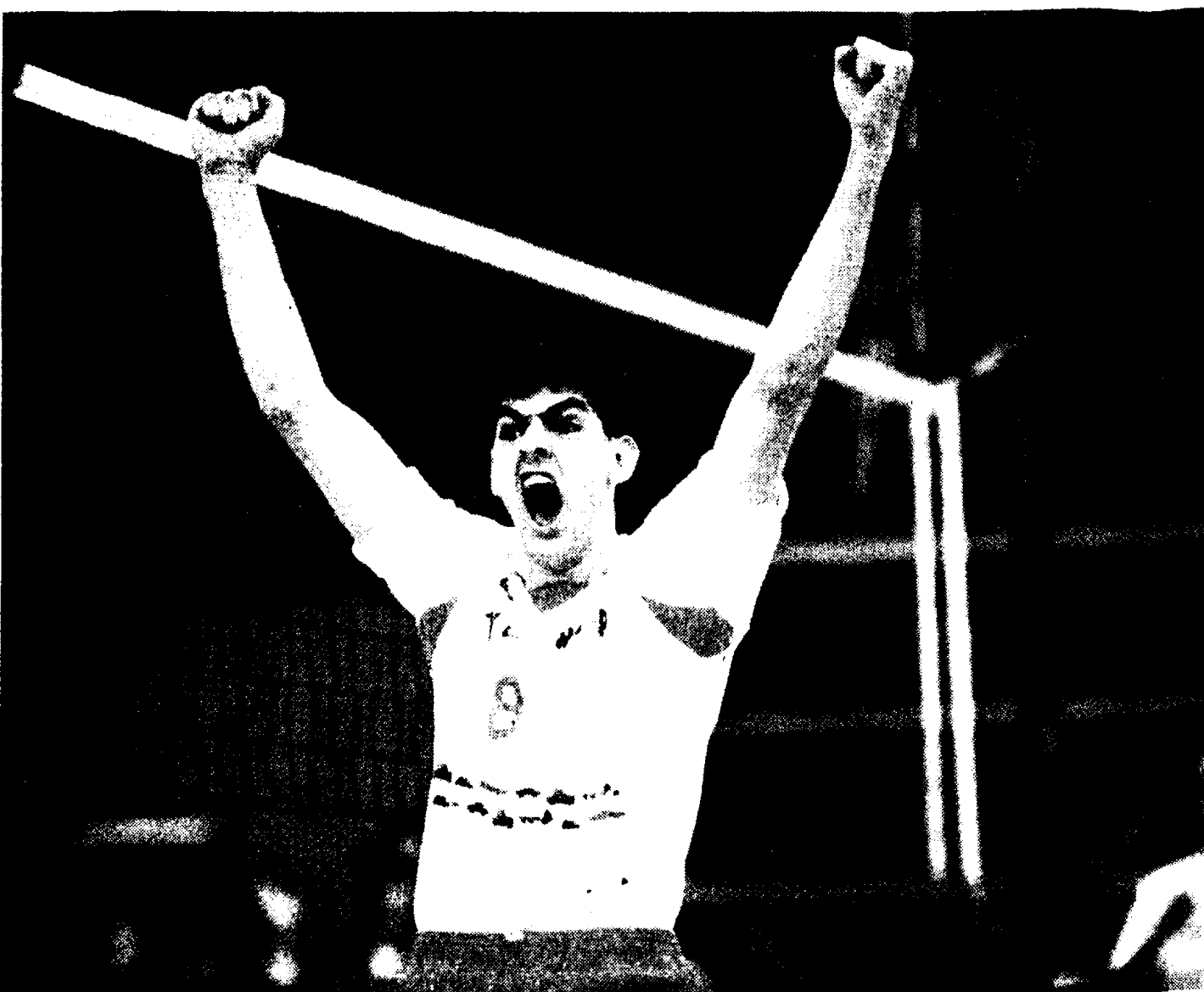
Geschut

Ofschoon Servé Kuijer niet met grof geschut wil schieten op de spelersvakbond VVCS, zet hij ook grote vraagtekens bij de handelwijze van dit orgaan. Zo bleek het ministerie daags voor de zitting in de zaak Iwan te beschikken over een verklaring van een geschikt aanbod van spelers op de Nederlandse markt. Peter Gerards, de samensteller van de bewuste lijst, trok een

dag later deze verklaring weer schriftelijk in. „Ik zeg daar liever niets over," aldus Kuijer, „maar het is duidelijk dat ook bij de VVCS sprake is van belangenverstrengeling."

Kuijer wil dat er wat gaat veranderen aan de huidige situatie. „Het is te gek voor woorden wat er gebeurt."

Ik denk dat het beter zou zijn als bepaald werd dat elke club maximaal drie buitenlanders in dienst mag nemen, ongeacht van welke afkomst of leeftijd ook. Maar dat past natuurlijk niet in het beleid van de topclubs. Die hebben meer geld te besteden. Voor ons is het frustrerend. In het verleden is Frank Farina ons zo al eens langs de neus gegaan. Die jongen is vervolgens bij Club Brugge terecht gekomen en later voor zes miljoen gulden naar Italië vertrokken. Volgens de Stichting Arbeidszaken was hij niet goed genoeg voor Nederland."

● Limburger Guido Görtzen verving in de derde periode de vermoeide Ron Zwerver.

Archiefphoto: JAN PAUL KUIT

Italië in Eindhoven met 3-2 verslagen Oranje wederom beter dan wereldkampioen

Van onze correspondent PAUL DEMELINNE

EINDHOVEN - Twee keer achtereen de wereldkampioen klopt geven. Dat is balsam voor de ziel en het zelfvertrouwen, ook al betreft het vriendschappelijke interlands. De Nederlandse volleybalploeg gaf zichzelf een moreel-versterkende injectie door Italië opnieuw het nakijken te geven: 3-2 (15-11, 16-14, 6-15, 8-15, 15-12).

Door talrijke verkeersopstoppingen arriveerden beide teams te laat in het met 4.000 toeschouwers gevulde Indoor Sportcentrum van Eindhoven. Nederland wist meer uit de ingekorte warming-up tijd te halen. Ook al omdat de Italiaanse keuzeheer Julio Velasco zijn basisteam op liefst vier plaatsen wisselde ten opzichte van het eerste duel in Arnhem. De ontmoeting ontbeerde de intensiteit en beleving die krachtmetingen tussen beide topploegen in officiële toernooien kenmerkt. Waar Italië experimenteerde met een brede

basis aan evenwaardige krachten, zocht Nederland naar speelritme. Pas terug van blessures, bleven evenwel dragende spelers als Ron Zwerver en Peter Blangé nog onder de maat. Niettemin was Oranje in de eerste twee sets met meer offensieve agressie en scorende bloks de betere ploeg: 15-11 en 16-14.

Alberda verving in de derde periode het vermoeide ogende duo Zwerver/Blangé voor Guido Görtzen en Misha Latuhihin. Het Limburgse tweetal beleefde weinig plezier aan de invalbeurt. De pass bij Nederland zakte ver terug onder de toenemende servicedruk. Bovendien verdedigde Italië achterin nu perfect en dwong op soevereine wijze (6-15 en 8-15) een beslissende set af.

Het Nederlandse sextet was de afgelopen maanden weinig gelukkig met het spelen van een barrage volgens het rally-point systeem. De wil om die negatieve reaksie te doorbreken motiveerde Oranje tot een formidabele, laatste krachtexplosie: 15-12.

AMATEURS '94/'95

**Limburgs Dagblad
Amateurvoetbalkrant**

**Teksten / samenstelling /
eindredactie:**
Rob Sporken.

Grafische Vormgeving:
Bert Kuster en Hanno Uittenbogaard

Foto's:
Dries Linssen, Frans Rade, Christa
Halbesma, Frits Widdershoven, Peter
Roozen, Ermindo Armino, Paul
• Kuit, Jeroen Kuit.

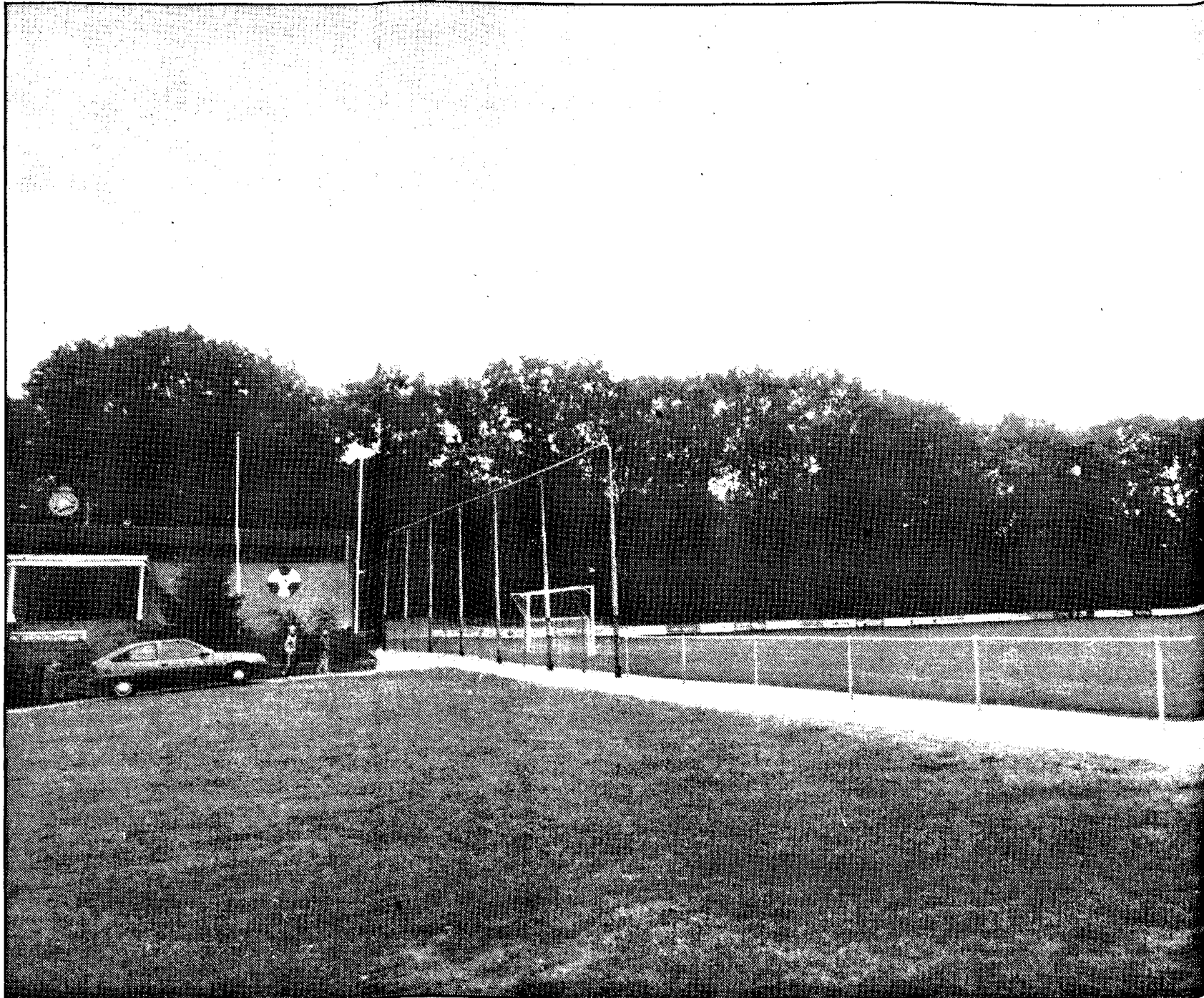

Het belang van de ligging van een sportcomplex

● In het natuurgebied Terworm ligt, geheel afgelegen van de eigen woonkern, het veld van Eikenderveld.

Foto: DRIES LINNSEN

● Het sportcomplex van RKHBS ligt tegen de rand van het Imstenraderbos. „Niet direkt in de buurt van de wijk, maar de ligging heeft wel zijn charme,” vindt voorzitter Pe Diederer.

Foto: CHRISTA HALBESMA

Rob Dijcks: 'We moeten gewoon meer pr-werk verrichten'

Om van het centrum van de grote wijk Heerterbaan naar het veld van de plaatselijke trots, het gepromoveerd naar de vierde klasse, te geraken zal de supporter meer dan anderhalve kilometer moeten afleggen. En dat berg op. Want het complex ligt tegen de rand van het Imstenraderbos. Dan maar met de auto zal de gemiddelde toeschouwer denken. Om vanuit het Eikenderveld naar het voetbalterrein te komen, moet men zelfs ruim twee kilometer overbruggen. Lekker door het veld, dat wel. Maar echt naast de deur is anders.

Onlangs het feit dat het sportcomplex van beide verenigingen redelijk ver uit de buurt van de woonkern ligt, kijken de voorzitters Pe Diederer (RKHBS) en Rob Dijcks (Eikenderveld) verschillend tegen de situatie aan.

Geschiedenis

Diederer: „RKHBS zetelt al sinds eind jaren veertig op het huidige complex in

het Imstenraderbos. In overleg met de gemeente is destijds besloten te verhuizen van het veld dat lag aan de Clemens Meulemanstraat bij het kerkhof. Van een gedwongen overgang was geen sprake.”

Dijcks: „Het veld van Eikenderveld lag ooit in het huidige industrieterrein in de Cramer. Dat was redelijk in de buurt van de wijk. We zijn vervolgens verhuisd naar een veld in de buurt van ons huidige complex. Qua accommodatie was dat een verbetering, dus er werd niet zo zeer rekening gehouden met het feit dat de vereniging uit de wijk werd weggehaald. In 1975 zijn we terecht gekomen op sportpark Terworm. Weltna diende te vertrekken bij Bekkerveld en de gemeente bood Eikenderveld en Weltna een nieuw complex aan. Ook dit was een fikse verbetering ten opzichte van onze oude huisvesting. Over de lokatie op zich werd dus weinig gezegd.”

Jeugd

Het gevoel van de afgelegen ligging kan een teruglopend ledental zijn. Immers, indien in de buurt een beter te bereiken sportcomplex ligt, zal - met name bij de jeugd - vaak de keuze vallen op het best te bereiken veld.

Diederer: „We ligen wat de bereikbaarheid betreft niet ideaal, dat klopt. Maar welke zijn de alternatieven, vraag ik me vaak af. Bij ons in de buurt liggen Kolonia en Heerter Sport. Om bij die velden te komen, moet je langs grote en drukke wegen. Is dat dan zo veilig voor de jeugd? Ik vind dat gezochte argumenten. De allerkleinsten worden tegenwoordig sowieso gebracht. De situatie is niet verontrustend. We hebben al jaren hetzelfde aantal leden en bij de jeugd hebben we niet die extreme achteruitgang gehad waar veel verenigingen wel mee kampen.”

Dijcks: „Voor het eerst sinds lange tijd

hebben we weer een C-elftal. We zijn een aantal jaar geleden begonnen de jeugd weer warm te maken voor onze club. Het vervoer leverde echter een probleem op. Daar moesten we een oplossing voor vinden. Het was onbegonnen werk kinderen met de fiets van de wijk door het open veld naar het complex te laten komen. Zeker in de winter is dat onverantwoordelijk. Daarom verzamelen de spelers tot en met twaalf jaar zich in de wijk op een centraal punt. Van daaruit worden ze met auto's naar het veld gebracht. Het is een extra service. We zijn gedwongen dit te doen.”

Sociale band

Om een goede binding met de inwoners van de wijk of het dorp te hebben, lijkt het belangrijk dat een vereniging haar domicilie heeft in de - buurt van de - woonkern.

Diederer: „Daar hebben wij helemaal

geen problemen mee. We hebben een vaste kern supporters. Die komen altijd. Ongeacht waar het veld ligt. Ruim een jaar geleden speelden we tegen het einde van de competitie een belangrijke wedstrijd tegen Laura. Toen waren er toch 1200 mensen. Daarmee wil ik zeggen dat de prestaties bepalen hoeveel mensen komen kijken en in hoeverre men zich betrokken voelt bij de club. Gaat het goed, dan wil men erbij horen. In slechte tijden, zie je minder supporters. Dat heeft weinig te maken met de lokatie van het complex.”

Dijcks: „We moeten meer werk verrichten om de mensen uit de wijk bij de club te betrekken. Het contact met de wijk wordt door de afgelegen ligging bemoeilijkt. We moeten meer pr-werk verrichten. Ik moet zeggen dat het aardig lukt. De vereniging hoort in ieder geval niet tot de kleinsten van Heerter.”

Inbraak

Een gebouw dat afgelegen ligt, is een

dankbare prooi voor inbrekers. Vaak ongestoord kunnen onverlaten 's nachts te werk gaan. Kantines die midden in de woonwijk liggen, lijken daar minder last van te hebben.

Diederer: „Er is een tijd geweest dat we meerdere keren zijn bezocht door inbrekers. De laatste jaren hebben we daar bijna geen last meer van. We hebben uiteraard het complex moeten beveiligen met rolluiken en een alarminstallatie. Bovendien ligt de Diligence naast ons veld. De verlichting van dat uitgaanscentrum is dusdanig, dat ook ons complex daar van profiteert.”

Dijcks: „We hebben veel last gehad van inbreken. Op een gegeven moment was het praktisch onmogelijk ons te verzekeren. De beveiliging is nu een stuk beter. Ik moet zeggen dat het nu meevalt, hoewel bij onze buur Weltna afgelopen seizoen een enorme ravage is aangericht. We laten in ieder geval voor zover mogelijk geen waardevolle spullen achter in de kantine.”

Toekomst

De vraag is of beide clubs tevreden zijn met de status-quo. Of dat ze zullen proberen een andere lokatie te krijgen.

Diederer: „Je kunt natuurlijk altijd een balletje opgooien, maar in principe las je geen ideale bouwsituatie achter. Voor de gemeente is de plaats waar we nu liggen niet aantrekkelijk. Daar kunnen ze niets mee doen. De Heerterbaan wordt steeds groter. Alleen heeft de wijk zich de laatste jaren in de voor ons verkeerde richting uitgebreid. Mogelijk komt daar in de nabije toekomst verandering in komt. Wij gaan dus niet naar de wijk toe, die wijk komt wel naar ons. Wij horen niet weg. Het hoofdterrein ligt prachtig in het bos. Dat heeft toch ook zijn charme.”

Dijcks: „Je kunt altijd naar de gemeente te stappen, maar het is onbegonnen werk. Dat zullen we dus niet doen. Je moet realistisch blijven. Er zijn voor ons geen alternatieven.”

Geldschietters onmisbaar als gevolg van teruglopende inkomsten en stijgende kosten

Amateurclubs kunnen niet zonder sponsor

HEERLEN - In een nog niet zo grijs verleden waren de toeschouwersaantallen in het amateurvoetbal dusdanig hoog, dat veel clubs van de entreegelden en de kantine-inkomsten het hoofd boven water konden houden. Zo'n zeventig tot tachtig procent van de inkomsten waren een direct gevolg van het thuisduel van het eerste elftal. Eind jaren zeventig kwam daar een kentering in. Steeds minder mensen vonden de weg naar de velden. De kassa's toonden een trieste aanblik, het kantinepersoneel kreeg het steeds minder druk. Om de hoger wordende kosten te kunnen dekken, dienden andere bronnen aangeboord te worden. De sponsor deed zijn intrede. Niet alleen een profclub heeft de financiële steun hard nodig. Ook voor een amateurclub is het onmogelijk fatsoenlijk te functioneren zonder één of meerdere sponsors. Sterker nog: het succes hangt voor een groot gedeelte af van de geldschietters.

Bij die laatste conclusie zullen velen de wenkbrauwen fronsen. Maar er zijn voldoende voorbeelden die het gelijk ervan onderstrepen. Clubs die met de steun van een sponsor van de vierde klasse

doorstootten naar de hoofdklasse om vervolgens weer diep weg te zakken op het moment dat de knip op de beurs ging.

Bovenstaande wil niet zeggen dat een vrijegeve schenker garant staat voor spelen op hoog niveau. Clubs die een financiële injectie ontvangen, dienen organisatorisch mee te groeien met het niveau. „Natuurlijk speelt een sponsor een grote rol. Maar de structuur van de vereniging moet goed zijn, anders is het zo gebeurd. Kijk maar naar verenigingen die de stap maken naar de hoofdklasse. Velen van hen degraderen vrij snel weer,” verklaart Karel Bauling van hoofdklasser EHC.

De Hoensbroekse vereniging speelt al sinds jaar en dag in de hoogste amateurklasse. Acteren op dergelijk niveau brengt een aardig kostenplaatje met zich mee. Geldschietters zijn derhalve onmisbaar. „Een hoofdklasser kan niet zonder sponsors draaien. Vroeger hadden we hen minder nodig. Weliswaar doneerden mensen met een hart voor de club geld, maar destijds waren sponsors minder belangrijk. Tegenwoordig heb je dermate veel uitgaven, dat deze

niet gedekt worden door de eigen inkomsten van entreegelden en kantine.”

In principe hoefde EHC zich jaren geen zorgen te maken. Aan de verbintenis met Hobru leek geen einde te komen. Totdat het aflopende contract niet verlengd werd. „We wisten dat ruim op tijd. Je hebt dus de mogelijkheid op zoek te gaan naar een ander. In de loop der jaren laten sommige mensen weten best wel bereid te zijn iets voor de club te doen. Zo'n uitspraak sla je op in je achterhoofd. Als het nodig is, ga je vervolgens met die mensen praten.”

Uitleg

Dat was in Hoensbroek het geval. EHC stapte naar Harry Notten die wel oor had naar het sponsorschap van een dergelijke vereniging. „Ik verdien mijn centen in deze regio, dus ik wil ze hier ook uitgeven,” is zijn simpele uitleg. Met zijn verwarmingsbedrijf Norad was Notten reeds financieel betrokken bij andere amateurclubs in de Oostelijke Mijnstreek. „Maar de hoofdklasse is de top. Dat is een uitdaging voor mij. Tot nu toe waren de hoofdklassers allemaal bezet. Bovendien was er geen interesse van

verenigingen. Toen EHC aan de deur klopte, had ik weinig bedenktijd nodig.”

Enkele gesprekken tussen Notten en bestuursleden van EHC leidden tot een driejarige verbintenis. De Hoensbroekse vereniging was tevreden snel een nieuwe hoofdsponsor gevonden te hebben. „Ze liggen tegenwoordig niet meer voor het oprapen. Daarom mag je blij zijn een goede sponsor te vinden. Want laten we wel wezen: wat heb je iemand te bieden, behalve hem als een heer te ontvangen en te behandelen,” is de retorische vraag van Bauling.

Daar was EHC zich ook van bewust toen men langs ging bij Notten. In navolging van Geldrop, dat zijn naam afgehopelen seizoenen veranderde in Geldrop/AEK, besloot de Limburgse club dezelfde weg te volgen. „Men vertelde mij dat de mogelijkheden er waren de naam van mijn bedrijf aan de clubnaam te koppelen. EHC heeft dit aangeboden en daar heb ik gebruik van gemaakt,” aldus Notten. De ledenvergadering stond vervolgens unaniem achter de naamsverandering: EHC heet nu EHC/Norad.

Bauling twijfelt even of hij problemen heeft met de toevoeging. „De normen en waarden veranderen. Ga je daarin niet mee, dan plaats je jezelf in een isolement. Indien het contract over drie jaar niet wordt verlengd, verandert de naam weer.” Daarmee omzeilt de manager van EHC de vraag, maar na enig aarzelen komt hij over de brug. „Het liefste blijf je gewoon EHC.”

In het profvoetbal hebben de sponsors niet zelden een stem in het kapittel. Of dat ook bij de amateurs gaat gebeuren? „Ik denk het niet. De heer Notten schenkt een bedrag, maar heeft verder geen zeggenschap,” verklaart Bauling. „Ik heb weinig van verstand van sport en zal me dus niet bemoeien met het beleid,” vult Notten aan. Om vervolgens te besluiten met: „Maar ik hoop dat we binnen drie jaar de kampioensvlag kunnen hijsen.”

Lindenheuvel

Geert Smit van Lindenheuvel sluit zich volledig aan bij de woorden van Bauling. Althans wat betreft het nut van een

sponsor. „Zo'n beetje iedere club heeft een sponsor nodig. Daarbij moet je onderscheid maken tussen hoofdklasse en vierde klasse. Hoe hoger je speelt, hoe meer bekendheid een bedrijf kan krijgen. Met als logisch gevolg dat een sponsor bereid is meer te betalen.”

Als gevolg van de fusie tussen Lindenheuvel en LHB/MC is het aantal clubs in de Geleense wijk opnieuw verminderd. De naam bleef echter praktisch ongewijzigd: Lindenheuvel RKFC. Een naamswijziging zoals die zich bij EHC heeft voorgedaan, ziet Smit absoluut niet zitten. „Je moet je eigen identiteit bewaren. Wij dragen onze naam sinds 1938. Dat willen we zo houden. Bovendien heb je dan binnen de kortste keren ellenlange namen. Het zit er dik in dat je dan afkortingen krijgt. Daar heb je helemaal niets aan. Door de verenigingsnaam aan die van de sponsor te koppelen verlies je een gedeelte van je gezicht.”

Geen andere naam bij Lindenheuvel derhalve. Indien een kapitaalcrachtige voetballiehebber zich zou aanbieden als sponsor met als voorwaarde een

vinger in de pap te mogen hebben, „Zou ik wederom een krachtig 'nee' klinken. Dat zou inderdaad onze eerste reactie zijn. Als een sponsor sportief en serieus is, hoor ik hem wel spreken, houdt het voor ons op.”

De huidige sponsor, Wagemans, is wat betreft geen moeilijkheden veroorzaakt. Hij is voorzitter geweest en genwoordig beschermheer van de vereniging. Toen de fusie ter sprake kwam, was de nieuwe hoofdsponsor snel gevonden. „Het is niet makkelijk meer geldschietters te komen. Logisch ook, want de mensen willen waar voor hun geld. Je kunt reclame voor hen maken, maar dat is een goede uitstraling. De sponsor moet trots zijn op de club,” dus Smit.

Naast de hoofdsponsor heeft Lindenheuvel RKFC nog een subsponsor waarvan de naam ook op het trui staat, en een aantal begunstigers. Die drijven die adverteren in het clubblad en reclamebord hebben.

Wat betreft de toekomst verwacht Smit geen sensationele wijzigingen. „Zolang het amateurvoetbal op deze leest schoeid is, zal er weinig veranderen. Als we de kant van het Belgische sportveld opzien, zien we dat er heel anders gaan gebeuren. Daar hebben sponsors meer invloed. Ze bemoeien zich met het aankoopbeleid, dat volgens de regels moet zijn. En laten we elkaar voor de gek houden. Hier wordt ook met spelers geschoven.”

Afdelingen en clubs moeten flink aan de weg timmeren om concurrentie voor te blijven

Kinderen kiezen niet meer automatisch voor voetbal

HEERLEN – De zesjarige Yves Smeets werd eind juni gehuldigd als 80.000ste voetballid van de afdeling Limburg, één van de twintig afdelingen van de KNVB. De Koninklijke Nederlandse Voetbal Bond is de grootste sportbond van Nederland met 981.464 leden. Na een kleine daling in de jaren tachtig, gaat het weer iets beter met de voetbalsport. In tegenstelling tot vroeger komen de nieuwe leden echter niet meer zo maar aanwaaien. De tijd dat acht van de tien jongens automatisch gingen voetballen is voorbij. De KNVB moet het nodige werk verrichten om de grootste bond te blijven. Ondanks de toenemende concurrentie ziet het er toch naar uit dat voetbal voorlopig volkssport nummer één blijft.

In 1971 meldde zich het 50.000ste lid bij de afdeling Limburg aan. Vijf jaar later lag dat getal boven de 60.000. In 1980 bedroeg het aantal leden ruim 76.000. Vervolgens kwam – een enkel seizoen uitgesloten – de klad er een beetje in. De opgaande lijn werd een halt toegevoerd en zelfs omgebogen. De top leek bereikt. Het ledental daalde tot ongeveer 74.000. Zes jaar geleden kwam er een einde aan die kleine recessie. Hoewel in de seizoenen '91-'92 en '92-'93 een lichte daling werd vastgesteld, zit de afdeling Limburg tegenwoordig weer in de lift.

Wie de getallen en de erbij horende jaartallen op een rijtje zet, komt al snel tot de conclusie dat de resultaten van het Nederlandse topvoetbal en het grote Oranje zijn weerslag hebben op het ledental van de KNVB. In de beginjaren zeventig was de groei overweldigend. Ajax, Feyenoord en het Nederlands elftal waren populair. Ieder jochie wilde Johan Cruijff of Wim van Hanegem zijn. Oranje was aanwezig op de WK's van '74 en '78 en op de EK's van '76 en '80.

Na dat laatste EK in Italië verdween Oranje van het hoogste platform. Een gebeurtenis die gevolgen had voor de KNVB. Op een gegeven moment verloor de afdeling Limburg meer leden dan dat zich voetballers aanmeldden. De groei was tot een einde gekomen. Na het EK van 1988 ging het weer beter, ondanks twee mindere jaren. Inmiddels heeft het Nederlandse voetbal weer een dergelijke uitstraling dat de aanmeldingen binnenstromen bij de afdeling Limburg.

● De toename van het aantal leden in de jongste leeftijdscategorie is de laatste jaren overweldigend. Voor deze spelers staat het plezier voorop. Met zo veel mogelijk man rond de bal, daar gaat het allemaal om bij deze jonge gasten.

Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

KNVB ruim de grootste

De KNVB is nog steeds met ruime voorsprong de grootste sportbond van Nederland. Ondanks de daling van het ledental bij de KNVB ten opzichte van vorig jaar en de sterke groei van de tennisbond is er nog altijd een verschil van 243.371. In onderstaand overzicht staan de vijftien grootste bonden. De cijfers dateren van 1 januari van dit jaar.

1. KNVB (voetbal)	981.464
2. KNLTB (tennis)	738.093
3. KNGB (gymnastiek)	265.865
4. KNZB (zwemmen)	164.401
5. NSV (skisport)	161.261
6. NVB (volleybal)	155.292
7. KNSB (schaatssport)	146.796
8. KNHB (hockey)	128.889
9. NHS (hippische sport)	112.608
10. KNWV (watersport)	97.155
11. NBB (bridge)	92.553
12. KNCV (korfbal)	92.401
13. NBB (badminton)	86.292
14. KNAU (atletiek)	76.652
15. NSSS (studentensport)	67.500

Bron: NSF

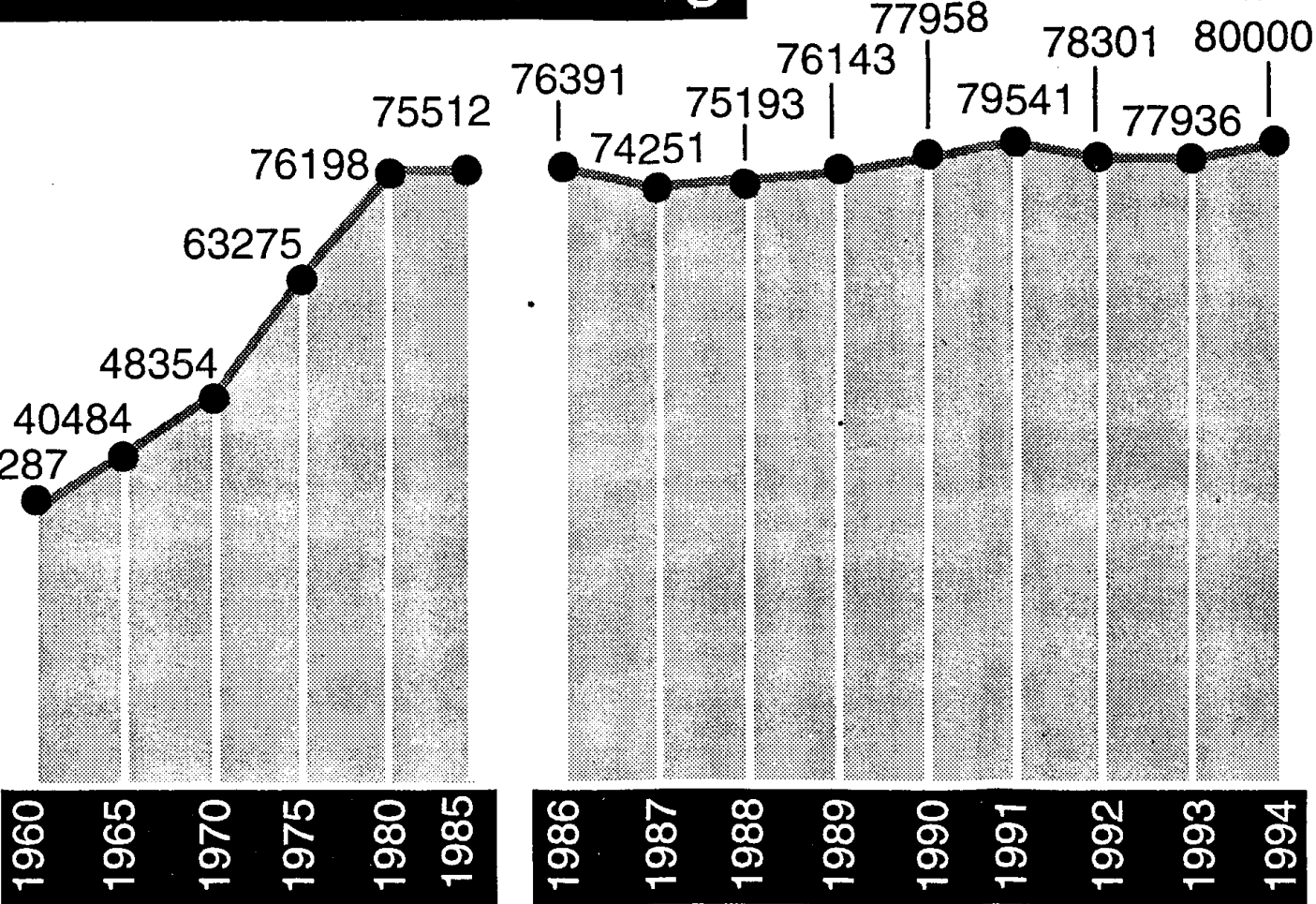
Men moet niet te snel conclusies trekken uit bovenstaand overzicht. Veel mensen joggen of fietsen in hun vrije tijd zonder lid te zijn van de KNAU respectievelijk de KNWU. Aan de andere kant moeten mensen die op de baan of in de hal voor hun plezier een balletje willen slaan, lid worden van de KNLTB. De NSV biedt haar leden een ruim pakket aan extra voordelen. Slechts een klein gedeelte van de NSV is in wedstrijdverband actief. Het overgrote deel bestaat uit mensen die op wintersport gaan en door lid te zijn van de skibond kunnen profiteren van de voordelen.

daar een slechte bij, dan krijgt de vereniging keurig een brief: 'laait Pietje stoppen, zorg maar voor een nieuwe.'

Het is duidelijk dat ondanks het grote scala aan activiteiten dat beschikbaar is voor de mensen, voetbal bij uitstek hobby nummer één is. Een situatie waarvan aan de decennia geen enkele sport of bezigheid heeft kunnen tornen. De vraag is hoelang het duurt eer het 100.000ste lid begroet kan worden. Afgaande op de ontwikkelingen van de laatste tien jaar kan dat nog wel even duren. Aan Oranje, Ajax, Feyenoord, PSV, maar ook de Limburgse profclubs te danken. Zij hebben immers baat bij een grote kwantiteit. Hoe meer zielen, hoe meer keus.

„De amateursectie en de sectie betaald voetbal zitten onder één paraplu, maar we zijn aparte organen. Financieel werken we volledig onafhankelijk van elkaar. De amateurs zien geen cent van de opbrengsten van interlands om een voorbeeld te noemen. De enige samenwerking vindt plaats bij de opleiding van talent. Daar draagt het betaald voetbal ook aan bij. Maar dat is logisch, daar profiteren ze op den duur zelf van. De beste spelers en scheidsrechters maken de stap naar het betaald voetbal,” besluit Rouschen. Het amateurvoetbal is zonder twiifel de basis voor de professionele tak. Op de trainingsvelden van bijvoorbeeld RKTSV, Almania, RKVV en Maasbracht worden de latere sterren geboren. Daar zal nooit verandering in komen. Het belang van de afdeling mag daarom nooit onderschat worden.

Aantal leden Limburg

Bron: KNVB

Stijgende geluiden derhalve uit het hoofdkantoor in Nieuwstadt. Toch krijgt men het niet voor niets. „De verenigingen moeten potentieel leden meer bieden dan de mogelijkheid wedstrijden te spelen. Clubs zijn verplicht flink aan de slag te timmeren, meer activiteiten te ontwikkelen. De tijd dat bijna iedere jongen ging voetballen is allang achtergelaten. De concurrentie van andere sporten en hobby's is moordend. Desondanks is de groei in met name de jongste categorie enorm,” aldus afdelingsmanager Rouschen.

Zeister Visie

Een van de grote oorzaken hiervan is de introductie van de zogenaamde 'Zeister Visie'. Een project dat tot doel heeft de jeugd het plezier in het spelletje te geven. De term wordt al jaren gebruikt in het (amateur)voetbal. Maar voor velen is het slechts een loze kreet. Bondscoach Bert van Lingen deelt licht in de Zeister duisternis te wekken.

„De 'Zeister Visie' houdt in, dat er wordt

ingehaakt op de waardevolle elementen van het vroegere jeugdvoetbal: proces, het straatvoetbal. Ten eerste stond voetballen op straat altijd in relatie tot de wedstrijd. De spelertjes identificeerden zich met de grote jongens die op tv waren te zien. Het tweede aspect is dat het een enorm aantal herhalingen te zien gaf. Je was als jongetje uren met dezelfde oefening bezig. Verder was er het plezier dat je ervaarde beleefde met je vriendjes op straat te voetballen. De kinderen hielden zich zonder inbreng van volwassenen bezig. En tenslotte is de tijd die vroeger aan voetbal werd besteed niet meer voorhanden. Er moet meer gebeuren in minder tijd.”

„Internationaal gezien heeft het Nederlandse jeugdvoetbal te maken met de bekende golfbeweging. Het is een utopie te denken dat door de 'Zeister Visie' de dalen van deze golfbeweging zullen verdwijnen. We kunnen niet altijd bij de top zitten. Dat kunnen enkel de grote landen zoals Duitsland, Engeland en Italië waar het aanbod vele malen groter is. We moeten zuinig zijn op onze talenten en aan de basis ontzettend veel werk verrichten.”

Het aloude straatvoetbal als uitgangspunt. Het voetballen op pleintjes, grasdorpen of gewoon op de straat zelf is de laatste jaren steeds moeilijker geworden. En juist daar begon het voor veel topvoetballers. Door de aspecten van het straatvoetbal meer te belichten, krijgt de KNVB betere voetballers te koop.

Verbetering van de kwaliteit is echter niet het belangrijkste. Het gaat er in de eerste plaats om jonge voetballers met plezier te laten spelen. Waar vroeger de E-spelers (negen en tien jaar) nog elf tegen elf speelden, is het tegenwoordig gebruikelijk de jongste categorieën (zeven tot en met tien jaar) in zeventallen te laten opdraven op kleinere velden. Het gevolg is dat de spelertjes meer balcontact hebben. In de 'Zeister Visie' gaat men nog verder. Daarin speelt het vier-tegen-vier een grote rol. Wie dan geen bal raakt, is het zelf schuld.

De aanpak heeft in zoverre vruchten afgeworpen dat het plezier bij de jongste spelers in grote mate aanwezig is. Het bezoek aan een willekeurige F-wedstrijd levert het bewijs.

Zeert frapant is de toename bij de A-jeugd (tot en met achttien jaar). Deze leeftijdscategorie was jarenlang een probleemgeval voor de KNVB. Rouschen: „Een mogelijke oorzaak is dat voetbal wat betreft contributie en aanschaaf van kleding redelijk betaalbaar is. Dat geldt niet voor alle sporten. In tijden van recessie zou dat wel eens van doorslaggevend betekenis kunnen zijn.”

De financieel minder gunstige periode heeft ook gevolgen voor sportbonden. Subsidies worden ingetrokken, de toto/lotto is op sterven na dood, privatisering is een modern verschijnsel. De inkomsten worden minder, de uitgaven stijgen. „We zijn trots op het feit dat we de contributie niet rigoreus hoefden op te krikken. We zijn geen commerciële instelling. We werken uiteraard wel met een budget, dat we ter goedkeuring voorleggen aan de verenigingen. Desondanks hebben we commerciële activiteiten ontplooid. We hebben geprobeerd het bedrijfsleven warm te maken voor het voetbal. Zodoende, was het niet nodig extra beroep te doen op de verenigingen,” verklaart Rouschen.

De clubs zelf hebben natuurlijk ook niet stilgezeten. Ze realiseerden zich dat het product voetbal niet alleen aanslaat bij jongens en mannen. De meeste verenigingen hadden twintig jaar geleden een jeugdafdeling bestaande uit A tot en met E teams. Bovendien was er een seniorenafdeling.

Daar is geleidelijk verandering in gekomen. Doordat de verenigingen de boer op gingen, werden ook andere doelgroepen bereikt. Met als gevolg dat de F-jes, de veteranen, het damesvoetbal en het zogenaamde G-voetbal (gehandicapt) hun intrede deden. De clubs groeiden in de breedte. Het was voor meer mensen uit de gemeenschap mogelijk lid te worden van een amateurclub, die meerdere takken kreeg.

De laatste ontwikkeling ligt op het gebied van het G-voetbal. „Daar zijn we vijf jaar geleden mee gestart. In hallen zijn toernooien georganiseerd. Inmiddels hebben tien Limburgse verenigingen een G-afdeling,” legt Rouschen uit.

Hoewel het seizoen loopt van september tot en met mei, probeert de KNVB ook in de zomermaanden de leden bezig te houden. Doelgroep is opnieuw de jeugd. „Daar moet je het voornamelijk van hebben,” meent Rouschen. „Tegen populaire prijzen worden jeugdvoetbalwedstrijden gehouden. Zes jaar geleden begonnen we in Heel met 130 kinderen. Onlangs is op acht plaatsen in onze

provincie wederom een dergelijk evenement gehouden. Liefst 1700 kinderen en 330 kaderleden waren daarbij betrokken. Er wordt aan basistechnieken gewerkt, er wordt acht-tegen-acht en vier-tegen-vier gespeeld, een mini-WK staat op het programma, er wordt aandacht geschonken aan spelregels en de vier professionele clubs geven spontaan hun medewerking.”

Kijkend naar de cijfers is de KNVB de laatste jaren redelijk succesvol geweest in het promoten van de voetbalsport. „Stilstand is achteruitgang. Daarom moeten we blijven werken om sport nummer één te blijven,” aldus Rouschen.

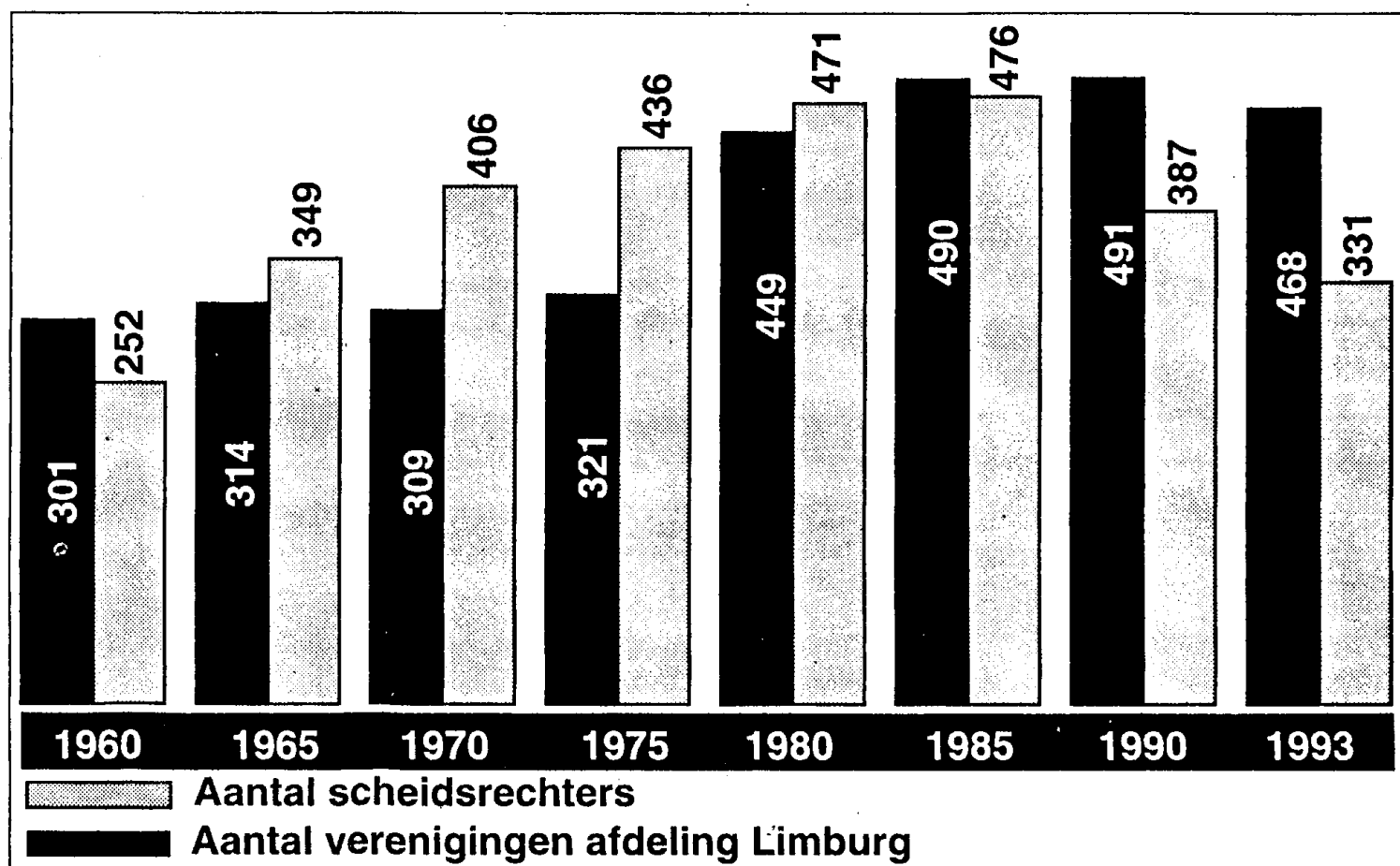
Scheidsrechters

Toch is het niet allemaal rozegeuren en maneschijn. Vooral de agressie waarmee scheidsrechters in het amateurvoetbal vaak te maken hebben, heeft geleid tot een afname van het aantal fluitisten. Rouschen: „Een zorgelijke zaak. Verloop is er altijd geweest, maar de laatste vijf jaar is het aantal afmeldingen onevenredig groot geweest. Er zijn onvoldoende scheidsrechters om alle duels in de afdeling door een onpartijdige te laten leiden. We leven schijnbaar in een tijd waarin het moeilijk is leiding te accepteren. Door de negatieve publiciteit zijn niet veel mensen bereid de fluit ter hand te nemen.”

Tot de clubs in onderstaande grafiek worden zowel veld- als zaalvoetbalverenigingen gerekend. Met name de laatste groep neemt in omvang af. Het beeld is overigens duidelijk. De laatste jaren zijn de scheidsrechters in vergelijking met de clubs in de minderheid.

In oktober '93 organiseerde de afdeling vijftien kleinschalige bijeenkomsten met amateurverenigingen. Daarin werd de clubs verzocht scheidsrechters op te leiden en oud-voetballers te vragen om te gaan fluiten. Alles op vrijwillige basis. De kans dat dit tot een grote toename van het aantal mannen en vrouwen in het zwart zal leiden moet echter niet overschat worden.

„Indien in de toekomst blijkt dat ons verzoek niet wordt opgepakt, zijn we genoodzaakt een andere weg te bewandelen,” aldus Rouschen. „Men zou kunnen denken aan het principe zoals dat in de volleybalwereld wordt gehanteerd. Een vereniging die met een bepaald aantal teams aan de competitie deelneemt, is verplicht voor een aantal scheidsrechters te zorgen. Heeft de vereniging acht elftallen, dan moet ze ook voor acht scheidsrechters zorgen om een voorbeeld te noemen. Uiteraard kunnen de verhoudingen tussen de getallen ook anders liggen. In Duitsland moeten de amateurvoetbalclubs van de bond scheidsrechters leveren. En zit

Bron: KNVB

res. 2e k

2e klasse a

[illegible][illegible][illegible][illegible]

09. oktober:
 Lagerska-Gulpen
 Kars-Bannholz
 Boys Sportclub 25
 RKSVB-Völlen
 Garsart, Boys-Zwart Wit 19,
 SKCR-Neysseler
 09. oktober:
 Sportclub 25 Kars,
 Bannholz-Lamirala
 Gulpen-SCKR
 Neysseler-Garsart, Boys-
 Zwart Wit 19, RKSVB
 Völlen-Paris
 9. november:
 Landrats-Sportclub 25
 (Kars-Paris)
 Zwart Wit 19-Nöllen
 RKSVB-Neysseler
 Garsart, Boys-Gulpen
 SCKR-Bannholz
 20. november:
 Kars-Völlen
 Paris-Lamirala
 Sportclub 25-SCKR
 Bannholz-Garsart, Boys-
 Gulpen-RKSVB
 Neysseler-Zwart Wit 19
 27. november:
 Landrats-Kars
 Zwart Wit 19-Gulpen
 RKSVB-Bannholz
 Garsart, Boys-Sportclub 25
 SKCR-Paris
 Völlen-Neysseler
 1. klasse:
 10. oktober:
 FC Garsart-Halsenberg
 Kalsberg, Boys-Halsenberg
 Abenteurer-Halsenberg
 Halsen-Hopel
 Halsen-Centrum Boys
 Martenshof-RKTES
 11. november:
 RKSVB-Halsen
 Centrum Boys-Laura
 Hopel-Abenteurer Boys
 Halsen-Paradeise Boys
 RKTES-FG Garsart
 Kars-Halsenberg
 10. november:
 FC Garsart-Halsenberg
 Kalsberg, Boys-Halsenberg
 Halsen-Paradeise Boys
 Laura-RKTES
 Halsen-Martenshof
 RKTES-Kars
 10. november:
 Halsen-Laura
 FC Abenteurer
 Hopel-B, Kalsberg Boys
 FC-FG Garsart
 Halsenberg-RKTES
 Kars-Halsen
 11. november:
 FC Garsart-Centrum Boys
 Halsen Boys-RKTES
 Halsenberg-Martenshof
 Laura-RKTES
 Halsen-Kars
 RKTES-Hopel
 11. november:
 FC Garsart-Halsenberg
 Halsen-Abenteurer
 Halsen-Kalsberg Boys
 RKTES-FC Garsart
 Centrum Boys-RKTES
 Halsen-Halsenberg
 Kars-Laura

19 november
 Casper/Caspar
 RD/CFC-K3s
 Sandström-DVO
 Schwilke/Swelin: Boys
 Spaubeek-Advo
 Langeberg-Schmitt
 6 november
 Kilia-Passat
 Casper/Schmitt
 Späthke-Langeberg
 Advo/Schwilke
 Swelin/Sanderbout
 DVO/RD/CFC
 20 november
 Casper-Langeberg
 Schmitt/Kilia
 Kilia DVO
 RD/CFC Swelin/Boys
 Sanderbout-Advo
 Schmitt/Spaubeek
 27 november
 Kilia-Casper
 Späthke/Sanderbout
 Advo-RD/CFC
 Swelin/Boys-Passat
 DVO-Schmitt
 Langeberg-Schwilke
 4e klasse e
 4 november
 Amenda-SVH-36
 Juliana K- RKSVW
 Schmitt-Oebcht
 Späthke-Umunda
 RK/Casper/Boys
 RKSVW-Thorn
 21 november
 SVH-36
 Späthke/Sanderbout
 Umunda-Schmitt
 Oebcht-Umunda K-
 RKSVW-Amenda
 SVH-36-RKSVW
 18 november
 Amenda-Oebcht
 Juliana K-Umunda
 Späthke/Sanderbout
 Sanderbout-Thorn
 RKSVW-36
 SVH-36
 11 november
 Oebcht-Sanderbout
 Späthke-Schmitt
 Sanderbout-Juliana K
 Umunda-RKSVW
 Oebcht-SVH
 SVH-36
 4 november
 Amenda/Sanderbout
 Sanderbout
 Sanderbout-Juliana K
 Späthke-SVH
 Oebcht-SVH
 18 oktober
 OVC-Sanderbout
 RKSVW-Thorn
 Späthke
 Sanderbout
 Sanderbout-Boys
 RKSVW
 Umunda-DVO
 SVH-36/Sanderbout
 18 oktober
 Amenda-RD/CFC
 Juliana K-OVC
 Sanderbout-Sanderbout
 Umunda-SVH-36
 Oebcht-Sanderbout/Boys
 RKSVW-Thorn

0 november
Crescentia-Swift 36
Hosi-KOC
Leverry-RKVB
RKAVC-Brevetola
RKESV-Elindas Boys
RKESV-Moesti
20 november
Hosi-RKVB
KOC-Crescentia
Sali-Sa-RKVB
Moesti-RKESV
Elindas Boys-RKAVC
Brevetola-Leverry
22 november
Krescentia-Hosi
Sali-Sa-Elindas Boys
Hosi-Moesti
RKESV-Swift 36
RKSV-KOC
RKVB-Brevetola
4 september
Kontinguit-Tijlaja
Pasiro-RKSVN
RKSV-Clack Dome 31
MVC 13-RKSVN
Roggel-Bavo
Syalman-Yento
11 september
Yento-Roggel
Bavo-MVC 13
Clack Dome-RKSVN
RKSV-Clack Dome 31
RKSV-Yento
12 september
Yento-Roggel
18 september
Roggel-Yento
Yento-Roggel
RKSV-Bavo
MVC 13-Yento
Roggel-Syalman
RKSVN-Tijlaja
25 september 10
Syalman-MVC 13
Yento-RKSV
Bavo-Baso
Grashoek-Kontinguit
Quak-Bos 21-RKSVN
Tijlaja-Roggel
2 oktober
Kontinguit-Bavo
Baso-Yento
RKSV-Syalman
MVC 13-Roggel
Quak-Bos 21-Tijlaja
RKSVN-Grashoek
9 oktober
Baso-RKSV
Syalman-Pasiro
Yento-Kontinguit 21
Bavo-RKSVN
Grashoek-Quak-Bos 21
Tijlaja-MVC 13
20 oktober
Kontinguit-Syalman
Baso-Roggel
RKSV-MVC 13
Quak-Bos 21
Quak-Bos 21-Bavo
RKSVN-Yento
10 oktober
MVC 13-Baso
RKSV-Kontinguit
Syalman-Pasiro
Yento-Quak-Bos 21
Bavo-Grashoek
Tijlaja-RKSV

[illegible]

1. september
 Heerden 2-Schuttersveld 2
 Walbach 2-Bekkerveld 2
 Minor 2-RKBSV 2
 Groene Star 2-EHC 2
 Hoensbroek 2-Chevronant 2
 11 september
 Chevronant 1-Groene Star 2
 EHC 2-RKONS 2
 Kolonia 2-Minor 2
 RKBSV 2-Walbach 2
 Bekkerfeld 2-Heerden 2
 Schuttersveld 2-Hoensbroek 2
 16 september
 Heerden 2-RKBSV 1
 Walbach 2-Kolonia 2
 Minor 2-EHC 2
 RKONS 2-Chevronant 2
 Groene Star 2-Schuttersveld 2
 Bekkerfeld 2-Schuttersveld 2
 26 september
 Hoensbroek 2-RKONS 2
 Heerden 2-Minor 2
 EHC 2-Walbach 2
 Kolonia 2-Heerden 1
 RKBSV 2-Schuttersveld 2
 Schuttersveld 2-Groene Star 2
 2 oktober
 Heerden 2-EHC 2
 Walbach 2-Hoensbroek 2
 Minor 2-Chevronant 2
 RKBSV 2-Groene Star 2
 RKONS 2-Schuttersveld 2
 Bekkerfeld 2-Kolonia 2
 12 oktober
 Groene Star 2-Minor 2
 Walbach 1-Hoensbroek 2
 Heerden 2-Chevronant 2
 EHC 2-Schuttersveld 2
 Kolonia 2-RKBSV 2
 Schuttersveld 2-RKONS 2
 18 oktober
 Heerden 2-Chevronant 2
 Walbach 2-Groene Star 2
 Minor 2-RKONS 2
 Kolonia 2-Schuttersveld 2
 RKBSV 2-Chevronant 2
 Schuttersveld 2-Chevronant 2
 Bekkerfeld 2-Chevronant 2
 25 oktober
 RKBSV 2-Walbach 2
 Heerden 2-Chevronant 2
 Hoensbroek 2-FRBSV 2
 EHC 2-Kolonia 2
 Schuttersveld 2-Minor 2
 1 november
 Heerden 2-RKONS 2
 Walbach 2-Minor 2
 EHC 2-Chevronant 2
 RKBSV 2-Hoensbroek 2
 Schuttersveld 2-Groene Star 2
 8 november
 Walbach 2-Schuttersveld 2
 Minor 2-Heerden 2
 RKONS 2-Chevronant 2
 Groene Star 2-FRBSV 2
 Chevronant 2-Kolonia 2
 Chevronant 2-EHC 2

4 september
Sparta 1918 3-SC Inne 2
IVO 2-FCV 2
Heldren 2-Meridale 2
Vennys 3-Vinnos Boys 2
MVC 19 2-VVV 08 2
Blarck 2-ROMSV 3

11 september
RIMS SV 3-MVC 19 2
VVV 08 2-Vennys 3
Vinnos Boys 2-Heldren 2
Heldren 2-VVV 08 2
FCV 2-Sparta 1918 3
SC Inne 2-Blarck 2

18 september
Sparta 1918 3-Meridale 2
FCV 2-Vinnos Boys 2
Heldren 2-VVV 08 2
Vennys 3-Blarck 3
MVC 19 2-Blarck 2
VVV 08 2-SC Inne 2

25 september
Sparta 1918 3-Vennys 3
RIMS SV 3-Heldren 2
VVV 08 2-IVO 2
Vinnos Boys 2-Sparta 1918 3
Heldren 2-FCV 2
SC Inne 2-MVC 19 2

2 oktober
Sparta 1918 3-VVV 08 2
VO 2-ROMSV 3
Heldren 2-Blarck 2
Vennys 3-MVC 19 2
MVC 19 2-SC Inne 2
VO 2-Vinnos Boys 2

11 oktober
VVV 19 2-Vinnos 2
Sparta 1918 3-IVO 2
RIMS SV 3-Sparta 1918 3
VVV 08 2-FCV 2
Vinnos Boys 2-Meridale 3
SC Inne 3-Vennys 3

18 oktober
Sparta 1918 3-Blarck 2
VO 2-MVC 19 2
Heldren 2-Vennys 3
Vinnos Boys 2-Blarck 2
MVC 19 2-VVV 08 2
FCV 2-ROMSV 3

25 oktober
Sparta 1918 3-IVO 2
Vennys 3-VO 2
MVC 19 2-Sparta 1918 3
RIMS SV 3-FCV 2
VVV 08 2-Vinnos Boys 3
SC Inne 2-Heldren 2

1 november
Sparta 1918 3-Vennys 3
VO 2-Heldren 2
VVV 08 2-SC Inne 2
Vinnos Boys 2-ROMSV 3
Heldren 2-Blarck 2
FCV 2-MVC 19 2

28 november
VO 2-SC Inne 3
Vinnos Boys 2-Sparta 1918 3
VVV 08 3-FCV 2
MVC 19 2-Vinnos 2
Blarck 2-Vennos Boys 2
ROMSV 3-VVV 08 2

5 december
Sparta 1918 3-IVO 2
VVV 08 2-Blarck 2
Vinnos Boys 2-MVC 19 2
Meridale 2-Vennys 3
FCV 2-Heldren 2
SC Inne 2-ROMSV 3

Slechte conditie en onvoldoende preventieve maatregelen grootste boosdoeners

Blessure begint vaak bij sporter zelf

BRUNSSUM – Een normale zondagochtend tijdens het voetbalseizoen. Het is ongeveer kwart over elf. 's Nachts is het kwik tot onder het vriespunt gedaald. Op het programma staat een wedstrijd tussen twee lagere elftallen. De spelers slenteren een kwartier voor het eerste fluitsignaal uit het kleedlokaal, sommigen met de sigaret tussen de lippen, en zoeken zo snel mogelijk een bal op. Effe op de goal rammen. Een warming-up? Al jaren niet meer gedaan. Enkels gebandageerd? Niet nodig op dit niveau. Scheenbeschermers? Veel te lastig. De gevolgen zijn bekend. Spierblessures, gescheurde enkelbanden, beenbreuken. Niet alleen profs of amateurs die op het hoogste niveau uitkomen lopen kans op een zware blessure.

dat gaat te ver om te stellen dat je zonder warming-up of zonder preventieve maatregelen te hebben genomen geblesseerd zult raken. Maar de kans erop is groter. Desondanks is het schrijnend om te zien hoe weinig voetballers zich wapenen tegen een mogelijke blessure. Het is immers bekend hoe men kan voorkomen voor het einde van een duel noodgedwongen het veld te moeten verlaten. Het wordt velden in de praktijk gebracht. Zeker op lager niveau. Onder het motto 'wij spelen vooral voor ons plezier' denkt men van beton te zijn. Helaas gaat die vlieger niet op.

Thel Janssen weet er alles van. De 32-jarige Brunssummer was jarenlang docent sportgezondheidsleer bij de NUVB. Een voetballer is een lastige sporter. Als een fysiotherapeut een geblesseerde speler aanraadt enkele weken rust te houden, is hij al gauw een 'zeur'. Een verzorger die een voetballer een korte behandeling terug de wei instuurt, is een prima vent. Maar zo werkt het natuurlijk niet.

Janssen wil zelf evenmin als zeurpiet overkomen. Maar hij weet als geen ander dat blessures knap vervelend kunnen zijn. "Het is van het grootste belang te onderkennen met welke blessure je te maken hebt. Indien een verzorger niet zeker is van de ernst van de blessure moet hij de voetballer doorverwijzen. Daar moet je je niet voor schamen. Zeker bij jeugdspelers is het zeer belangrijk tijdig op te treden bij eventuele complicaties. Doe je dat niet, dan kan het verstrekende gevolgen hebben voor zo'n spelertje."

Het alleen een goede diagnose is onvoldoende. Indien iemand weet wat er aan scheelt, maar vervolgens niet op de hoogte is van de te verrichten handelin-

Weverziekenhuis heeft men de indruk dat de kwaliteit van de begeleiding de laatste jaren verbeterd is. "De verzorgers zijn beter geïnstrueerd," meent Jo Frissen. "Toch merk je goed wanneer het voetbalseizoen weer begonnen is. Met name in het begin van de competitie en tegen het einde neemt het aantal klachten toe. In de beginfase is de honger naar de bal groot en de conditie vaak nog niet denderend. Zeker op lager niveau. Bij de laatste duels speelt het vermoeidheidsverschijnsel een rol. Al met al kan gezegd worden dat geen extreme toename van het aantal opnames waarneembaar is."

Jaarlijks worden in Nederland ongeveer 1,2 miljoen sportblessures medisch behandeld. Aan medische kosten en ziekteverzuim betekent dit ongeveer 680 miljoen gulden per jaar. Voor de gemiddelde sporter geldt dat hij binnen twee jaar een blessure kan oplopen en binnen viereenhalf jaar een blessure die hij of zij medisch moet laten behandelen. Voor een voetballer zijn deze cijfers één en twee jaar.

dat de meeste sporters die aankloppen bij artsen of specialisten de voetbal-sport beoefenen, is vrij logisch. Op de eerste plaats is het een contactsport waar het risico op een blessure groter is dan bij sporten waar geen contact mogelijk of toegestaan is. Op de tweede plaats is voetbal in competitieverband de meeste beoefende sport van Nederland.

In onderstaand overzicht staat voetbal derhalve op de eerste plaats. Ruim 29% van alle medisch behandelde blessures ontstaan bij het veldvoetbal. Relatief gezien blijkt zaalvoetbal 'gevaarlijker'. Dat is in de tweede kolom van het overzicht te zien. Daarin staat het aantal blessures per 1000 sporturen.

Tak van sport	% van totaal medisch behandelde blessures	aantal blessures per 1000 sporturen
1. veldvoetbal	29,1	2,8
2. zaalvoetbal	7,0	3,7
3. volleybal	5,8	1,7
4. trimmen/joggen	4,6	1,6
5. veldhockey	3,9	2,5
6. tennis binnen	3,9	1,4
7. badminton	3,7	1,6
8. turnen/gymnastiek	3,4	1,1
9. schaatsen	3,4	1,8
10. zwemmen	3,2	0,4

Bron: Preventie van sportblessures, GGD Breda

en, ben je evenver, zoniet verder van af. Er zijn genoeg voorbeelden bekend van verkeerde behandelingen. En de gevolgen daarvan.

In het algemeen is het redelijk goed bekend met de kennis bij de verzorgers van het amateurvoetbal. Clubs zien graag in dat je niet zonder kan. Dat was nog wel eens anders. Ik heb het nu over de eerste elftallen. Je kunt niet verlangen dat alle elftallen een goede geleide verzorger langs de kant hebben staan," meent Janssen.

Begeleiding

ook bij de EHBO van het Heerlense De

Indien op lager niveau een blessure optreedt, staat men vaak met de handen in het haar naast het slachtoffer. In principe is daar weinig aan te doen. Je zou eraan kunnen denken tijdens trainingen en wedstrijden meer aandacht te schenken aan het gezondheidsaspect. Een trainer kan de opgedane kennis dan doorgeven aan de leiders van de overige elftallen," meent Janssen.

'Voorkomen is echter beter dan genezen'. 'Wat ik niet begrijp is dat zoveel voetballers zich nog steeds niet beschermen. Je hebt toch de mogelijkheid tot het dragen van bandages en scheenbeschermers. Een valhelm is

● Een voetballer kan zich nog zo goed beschermen, bij bepaalde overtredingen helpt zelfs dat niet. Zoals bij deze situatie waarin de Duitse profvoetballer Ewald Lienen door een tegenstander aan het dijbeen is geraakt. De open wond moest met 23 hechtingen genaaid worden.

Archiefoto: LD

verplicht, autogordels ook, waarom zou je deze beschermende attributen niet verplicht kunnen stellen," vraagt Janssen zich af.

Misschien omdat het praktisch onmogelijk is? Hoeveel procent van de voetballers kan immers een goede bandage aanleggen. "Klopt. Aan een slecht aangebrachte bandage of tape heb je niets. Zij moeten de functie van een kapsel of een band overnemen. Zijn ze verkeerd aangebracht, dan heb je er nog niets aan. Het is frappant is dat je spelers soms hoort klagen over een bandage, die te strak zou zitten. 'Geen probleem', wordt dan gezegd, 'die gaat wel goed zitten'. Dat is dus onzin. Een bandage moet comfortabel zitten. Die mag echt geen pijn doen."

Jan Ekstrand deed enkele jaren geleden een uitgebreid onderzoek naar de oorzaak van blessures. Een groot aantal voetballers werd in twee groepen ingedeeld. De eerste categorie werd zeer intensief onder handen genomen: goede trainingen, lange warming-up voor de wedstrijden, adequate uitrusting (gepast schoeisel, scheenbeschermers, bandages) en begeleiding door onder anderen een orthopeed en een fysiotherapeut. De voetballers in de tweede groep kregen deze extra aandacht niet.

Het resultaat was dat het aantal blessures bij de goed geprepareerde spelers 75% lager lag. Op zich geen vreemde uitslag. Het probleem was alleen dat niet precies aangegeven kon worden welke maatregelen de kans op blessu-

res het meeste terugdrongen. Bovendien is het in de praktijk onmogelijk amateurvoetballers op een dergelijke wijze als in het onderzoek te begeleiden.

Voetbal en blessures zullen altijd onlosmakelijk met elkaar verbonden blijven.

Hoe goed iemand zich ook voorbereid heeft, een garantie dat hij heelhuids het eindsignaal haalt is nooit te geven. Een voetballer loopt altijd risico. "De eerste oorzaak is agressie. Een harde overtreding of een forse botsing. Zeer belangrijk is natuurlijk een goede warming-up en de bij sporters niet al te populaire cooling-down na de wedstrijd. Daar schort het vaak aan. Daarnaast moet de conditie op peil zijn. Vermoeidheid

kan leiden tot verkeerde bewegingen met alle gevolgen van dien. Ook slechte velden kunnen leiden tot blessures. Bovendien is het onverstandig te snel de draad op te pakken na een blessure of een ziekte," somt Janssen de belangrijkste oorzaken van blessures in het amateurvoetbal op.

In vergelijking met vroeger is veel veranderd. Dertig jaar geleden had men het over een beenbreuk, later had iedereen problemen met zijn meniscus, tegenwoordig zijn de hamstrings (een verzamelaam van de spieren aan de achterkant van het bovenbeen) zeer populair. "Men is een stuk wijzer geworden. Dan krijg je vanzelf al die nieuwe termen. Maar ook op het gebied van de genezing zelf heeft men grote stappen

voorwaarts gemaakt. Vroeger had je bij een breuk alleen gips. Nu is het zelfs mogelijk bij breuken tape te gebruiken. Had je vroeger last van de meniscus, dan werd meteen een zware operatie uitgevoerd. Tegenwoordig heeft men kijkoperaties," aldus Janssen.

Werkgever

Wie denkt dat blessures alleen vervelend zijn voor de sporter zelf slaat de plank mis. Het zal de werkgever namelijk niet altijd goed uitkomen wanneer een medewerker langere tijd is uitgeschakeld als gevolg van een blessure opgelopen tijdens een potje voetbal. Natuurlijk zit een ongeluk in een klein hoekje en kan je ook een been breken in het verkeer of tijdens werkzaamheden in huis. Maar toch. Hoe reageert een bedrijf indien een werknemer voor de tweede keer in relatief korte tijd op een maandagochtend opbeldt dat hij enkele weken moet thuisblijven, omdat hij tijdens een voetbalwedstrijd zwaar geblesseerd is geraakt.

Een rondgang langs enkele bedrijven en instellingen leert dat een dergelijke situatie zich zelden voordoet. Men kan echter met een aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid stellen, dat de 'baas' zijn wenkbrauwen zal fronsen, indien, bovengeschetste situatie zich voordoet.

Volgens Fred Hartgens, sportarts en werkzaam voor de Sport Medisch Adviescentra van Heerlen en Sittard is het niet ondenkbaar dat een werknemer door zijn baas voor een gesprek wordt uitgenodigd om hem op zijn verantwoordelijkheden te wijzen. "Ik kan me voorstellen dat een werkgever bij herhaaldelijk verzuim als gevolg van sportletsels niet positief zal reageren. Maar wie durft dat te zeggen. Als bedrijf probeer je natuurlijk niet over te komen als zou je tegen sportbeoefening zijn. Bovendien mag een werkgever zijn medewerkers niet verbieden te sporten in hun vrije tijd."

Bij het ABP kan men zich niet herinneren dat een dergelijke situatie zich ooit heeft voorgedaan. Een pasklaar antwoord op de vraag hoe te reageren heeft men dan ook niet.

DSM legt de verantwoordelijkheid bij de medewerker zelf. "We geven voorlichting hoe men verstandig kan sporten. Goed getraind zijn, hoe je onnodige risico's kunt vermijden et cetera. Slechts een zeer beperkt percentage van het ziekteverzuim heeft te maken met sportbeoefening. We willen en kunnen niemand verbieden te sporten. Ook al is een werknemer meerdere keren langere tijd uitgeschakeld door een blessure, dan nog is hij zelf verantwoordelijk voor zijn gezondheid," aldus een woordvoerder van het chemieconcern.

Toine Smeets van Arbored in Maas-tricht geeft te kennen dat deze problematiek bij werkgevers van kleinere bedrijven wel degelijk speelt. "Indien iemand arbeidsongeschikt raakt, moet je dat accepteren. Wanneer een dergelijk voorval zich een tweede keer voordoet, kan ik me voorstellen dat de werkgever daar problemen mee heeft. Een sportletsel ligt in principe in de privé-risicosfeer. Bij herhaling is het mogelijk dat de werknemer voor de keuze wordt gesteld. Of zichzelf verzekeren of een andere sport uitkiezen. We hebben gemerkt dat dit een bijzonder moeilijk onderwerp is."

Het moge duidelijk zijn. Blessures zijn vervelend voor meerdere partijen. Niet voor niets wordt de laatste jaren veel aandacht besteed aan de preventie ervan. Gezien de manier waarop veel amateurvoetballers letsel oplopen geeft overbodige luze.

Meest voorkomende voetballetsels

en voetballer kan op meerdere plaatsen geblesseerd raken. Een aantal lichaamsdelen loopt echter verhoogd risico. Een kort overzicht.

Spierblessure:

en blessure die bij het (amateur)voetbal vaak voorkomt is de spierblessure. Getrainde spelers krijgen niet zelden een kramp of een zweepslag. Ook de gesteldheid van het veld kan leiden tot dit soort blessures. Het is voor de verzorger van het grootste belang te onderkennen waarmee hij te maken heeft.

amp treedt op als de spier meer werk doet verrichten dan hij aankan. Dat kan het gevolg zijn van conditiegebrek. Amateurvoetballers die na enkele maanden rust ongetraind aan een partij beginnen, hebben een redelijke kans door kramp getroffen te worden.

ook goed getrainde profvoetballers kunnen kramp krijgen. Zeker bij het spelen van veel arbeid. Het zijn niet de enige oorzaken. Verkeerd schoeisel of te strak touwtje om de kousen hoog houden kunnen eveneens leiden tot kramp.

ken. Het is de bedoeling door warmte de bloedcirculatie weer op gang te krijgen.

Een zweepslag kan ontstaan op het moment dat een maximaal aangespannen spier ook maximaal gerekt wordt, bijvoorbeeld bij het aanzetten van een sprint. Er kunnen dusdanige krachten op de spiervezels komen te staan, dat zij uiteen vallen. De betrokken spier voelt plotseling een hevige pijn die het onmogelijk maakt de getroffen spier nog te gebruiken. Als gevolg van de meescheurende bloedvatjes treedt een bloeding op, die snel gestopt moet worden door lokale druk, ijs op het getroffen lichaamsdeel en een stevig drukverband.

Knie- en enkelband:

Op de plaats waar twee botstructuren op elkaar komen, bevindt zich een gewricht. Om dit gewricht zitten banden, een kapsel alsmede spieren en pezen. De banden zorgen voor de stabiliteit van het betreffende gewricht. Een gewricht laat bepaalde bewegingen toe. Als een verkeerde beweging wordt gemaakt, komt er een verkeerde kracht op het gewricht. De banden kunnen dan rekken of scheuren. In het laatste geval zal er een scheurtje in de band optreden of zal de band helemaal afscheuren. Als een band helemaal afscheurt, is hij niet meer bruikbaar. Het weefsel kan binnen enkele uren oplossen, waardoor operatief ingrijpen geen zin meer heeft.

Een operatie moet daarom meteen plaatsvinden. Men kan echter ook zonder band verder door het (sport)leven gaan. De spieren en pezen nemen de taak van de band over. Men kan het gewricht dan niet meer te zwaar belasten. De stabiliteit van het gewricht is een stuk minder. De afgescheurde band kan eveneens vervangen worden door een band van kunststof.

Meniscus:

De meniscus is een soort 'schokdemper' tussen het onder- en bovenbeen. Het is een wigvormige schijf die voorkomt dat beide benen rechtstreeks met elkaar verbonden zijn. Een scheur in de meniscus treedt meestal acuut op. Een voetballer kan door de knie zakken of met zijn schoen in de grond blijven steken waardoor hij zijn knie verdraait. De blessure aan een meniscus herstelt niet spontaan, omdat het kraakbeen niet doorbloed is. Vroeger werd de meniscus daarom operatief verwijderd. Tegenwoordig is men in staat kijkoperaties uit te voeren. Het is dan mogelijk stukjes eruit te halen. Indien niet wordt opgetreden bij een scheur in de meniscus, kunnen de beide zijanten van de scheur ten opzichte van elkaar gaan bewegen. Het gevolg is dat de knie 'op slot' kan raken.

Lies:

Bij chronische liesblessures wordt de term microletsels gebruikt. Daarmee wordt aangegeven dat de blessure langzaam maar zeker erger wordt. In

het begin heeft men geen last. De door een verkeerde beweging of overbelasting onstane haarscheurtjes worden echter steeds groter. Op het moment dat de voetballer zich bewust is van zijn blessure is het vaak al te laat.

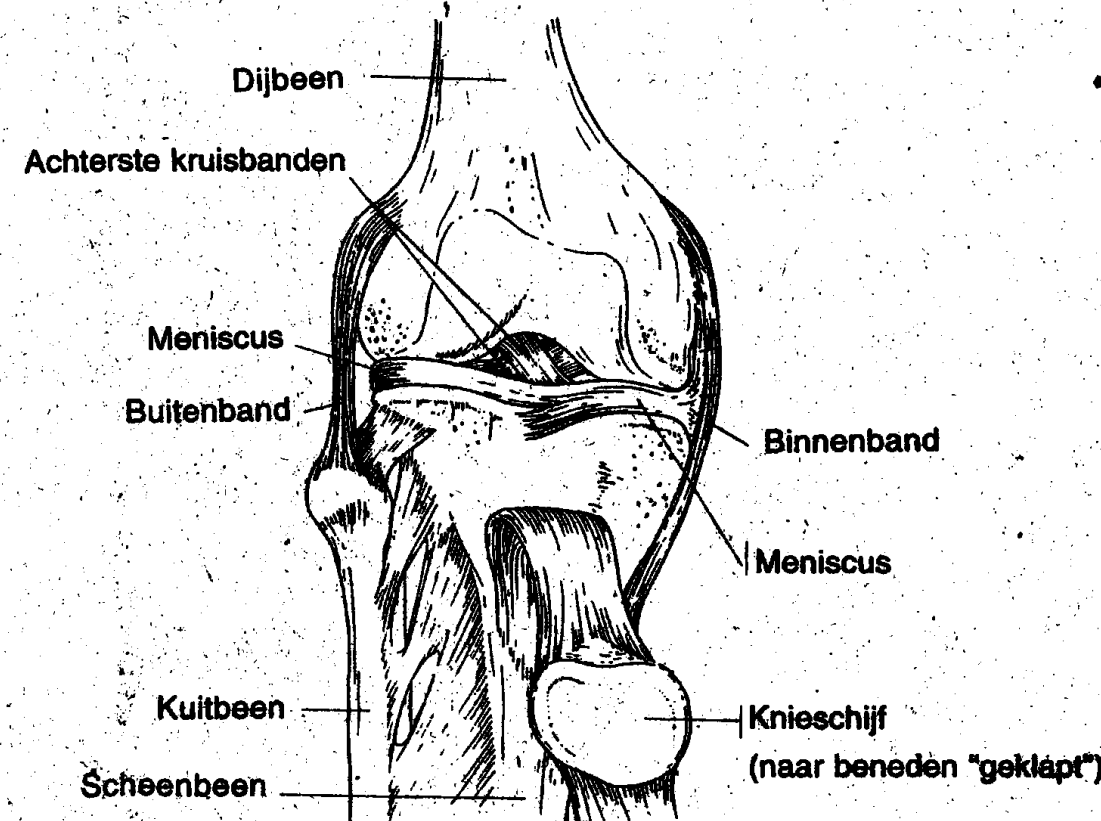
De blessure kan ook acuut ontstaan. Een plotselinge overbelasting op de spieren en pezen in de lies kan tot een pijnlijke blessure leiden. De enige remedie is rust. Immers de lies is moeilijk te beschermen met een bandage.

Achillespees:

Een pees vormt de verbinding tussen een spier en het bot. Op de plaats waar de pees en het bot samenkomen, ontstaat de grootste kracht. Bij verkeerde bewegingen, overbelasting of een flinke trap kan een pees flink beschadigd worden. Niet voor niets beschouwt men 'de aanslagen van achter op de achilles' als de zwaarste overtredingen.

Breuken en hoofdletsels:

Been- en enkelbreuken alsmede hoofdletsels zijn meestal het gevolg van overtredingen of ongelukkige botsingen. De behandeling en de duur van het herstel is uiteraard afhankelijk van de ernst van de blessure. Meest voorkomend zijn enkelbreuken en scheen- en kuitbeenbreuken, omdat deze lichaamsdelen zich normaal gesproken het dichtst bij de bal – en dus vaak bij het been of de voet van de tegenstander – bevinden.

● De knie is bij het voetbal een zeer kwetsbaar gewricht.

Meest getroffen lichaamsdelen

Knie	20%
Enkel	17%
Dijbeen	14%
Lies	13%
Onderbeen	12%
Voet	12%
Rug	5%
Overig	7%

Soort blessures

Verstuiking	20%
Overbelasting	23%
Kneuzing	20%
Verrekking	18%
Breuk	4%
Dislokatie	2%
(bijv. schouder uit de kom)	
Overig	4%

Vrijwilligers vormen het hart van elke vereniging

Jan Notten: 'Een verenigingsman heeft een gekleurd hart'

GELEEN — Hij is al meer dan dertig jaar lid van VV Kluis. Was zes jaar lang keeper van het eerste, nam zitting in het bestuur en werd na zijn actieve periode leider van het vlaggeschip. Een functie die hij dit seizoen voor het 25ste jaar zal uitvoeren. Een jubileum. Zijn naam: Jan Notten. Hobby: VV Kluis.

Het doet Notten deugd dat Kluis op de rails staat. Hij heeft er een flinke steen aan bijgedragen. Trots laat hij de kantine zien. „Het personeel dat hier rondloopt, is perfect. Daar heb je geen omkijken naar.” Het tekent de Kluisman. Als iets niet in orde is, houdt hij een oogje in het zeil. De mensen rond de club weten hem altijd te vinden. Zelfs tijdens het interview wordt hij om advies gevraagd. Enkele ballen zijn kapot. „Laat ze maar buiten liggen. Ik kijk er straks even naar,” aldus Notten.

Op zondag is hij al om 12.00 uur aanwezig. „Even naar het tweede kijken. Vervolgens de ballen klaarleggen, de scheidsrechter en de tegenstander opvangen, en je voorbereiden op de wedstrijd.” De 60-jarige is een stuk rustiger geworden. Moet ook wel na een aantal hartinfarcten. Toch leeft hij elke zondag fanatiek mee met het eerste. „Natuurlijk, je bent er al zo lang bij. Je blijft er emotioneel bij betrokken. Ik weet dat het met mijn gezondheid gevaarlijk kan zijn, maar ik kan het niet missen.”

Nooit overwoog Notten om op te stappen. Ook niet in moeilijke tijden. „Als je iets belooft, moet je je daar aan houden. Weglopen is de weg van de minste weerstand. Daar heb ik een hekel aan,” legt hij uit. „Ik kan me gewoonweg geen leven zonder Kluis voorstellen. Elk clubdier kent dat gevoel. Een echte verenigingsman heeft een gekleurd hart. De kleur van je clubje.”

Een clubje dat er dertig jaar geleden uiteraard anders uitzag dan nu. „In het

● Jan Notten is bezig met de voorbereidingen op het nieuwe seizoen. Achter hem hangt de door hemzelf vervaardigde gobelin.

Foto: PETER ROOZEN

voetbal zijn prestaties steeds belangrijker geworden. Dat kun je niet terugdraaien. Daarin moet je mee. Maar er zijn grenzen. Spelers betalen vind ik niet de juiste weg.” Maar Notten beaamt dat het ook vroeger moeilijk was vrijwilligers te vinden. „Bijna niemand doet iets voor niets. Wat dat betreft is weinig

veranderd. Ook dertig jaar geleden trok slechts een klein aantal mensen de kar. We moeten niet doen alsof het toen allemaal beter was.”

In de bestuurskamer hangen foto's van oude elftallen en van de bouw van de accommodatie. Bovendien siert een go-

belin van de kapel van Kluis de muur. „Daar heb ik zeker vijfthonderd uur in gestoken. Toen we de bestuurskamer in gebruik namen, was deze muur kaal. Daarom besloot ik iets te maken,” verklaart Notten. Het resultaat mag er zijn. En uiteraard heeft het iets te maken met Kluis.

Sjaak Paulussen: 'Vind maar eens iemand voor dit werk'

MAASTRICHT — Sjaak Paulussen kent elke millimeter van het sportcomplex van Willem I. Tijdens het seizoen loopt de terreinkecht van de Maastrichtse derdeklasser dag in dag uit over de velden. Hij controleert het materiaal en loopt even door de kantine. Het hoort bij zijn dagelijkse ritueel. Al meer dan twintig jaar. Waarom hij het allemaal doet? „Simpel. Thuis verveel ik me toch maar. Dan kan ik het zo goed hier enkele werkzaamheden verrichten.”

Eind jaren veertig keepte Paulussen in een straatvoetbalploeg, een wijkteam. „Tijdens een wedstrijd vroeg iemand me of ik bij MVV wilde komen. Na drie trai-

ningen hield ik het daar voor gezien. Mijn vrienden vroegen me terug te komen.”

Paulussen kwam nooit in verenigingsverband uit. Sterker nog, nadat hij zijn handschoenen aan de wilgen had gehangen, was hij aan geen enkele club verbonden. Totdat hij verhuisde naar een wijk nabij de Geusselt.

„Ik bezocht enkele keren de kantine van Willem I. Lekker voetballen kijken en een pilsje pakken.” Op een gegeven moment zat de vereniging verlegen om een terreinkecht. „Ze kwamen bij mij terecht en ik dacht: 'waarom ook niet'. Vijf zoons van me speelden hier. Dan krijg je toch een bepaalde band met de vereniging. Clubliefde heet zoiets.”

Sindsdien is hij niet meer weg te denken bij Willem I. Dat wil hij ook niet. „Ik zie me hier niet snel vertrekken. Soms maak ik wel eens een grapje door te zeggen naar de overkant te stappen,” en hij wijst naar het MVV-stadion. „Bovendien, vind maar eens een ander voor dit werk. Je bent er heel wat tijd mee kwijt.”

Dat blijkt ook wel als we een week tij-

dens het voetbalseizoen doornemen. „Tegen het middaguur kom ik een kijkje nemen. Controleren of alles in orde is. Op de trainingsavonden van de jeugd en de senioren ben ik ook aanwezig. Als op zaterdag en zondag gevoetbald wordt, arriveer ik om acht uur 's morgens op het complex. Pas tegen het einde van de dag zit voor mij het werk erop.”

Een aantal jaar geleden werden veel activiteiten uitgevoerd door de Sportstichting. „De meeste werkzaamheden zijn afgestoten naar de clubs. Die hebben nu de hulp van vrijwilligers meer dan ooit nodig,” meent Paulussen.

Soms krijgt hij een verwijt naar zijn hoofd geslingerd. Als een bal te hard of te zacht is opgepompt, of wanneer hij iemand duidelijk maakt een overgeschoten projectiel meteen op te halen. „Ach ouwe”, hoor je dan wel eens. Het doet me niets. Overal waar gewerkt wordt, hoor je commentaar. Dat hoort erbij.” Hij sluit de deur van de bestuurskamer. In zijn hand heeft hij een sleutelbos met daaraan de sleutels die toegestaan geven tot alle ruimtes op het complex. Sjaak Paulussen is voor alle karweitjes aanspreekbaar.

De mening van trainers in Noord-Brabant over Limburgs voetbal

HEERLEN — In Engeland wordt anders gevoetbald dan in Nederland. Tussen de speelwijze in Duitsland en Portugal bestaan meer verschillen dan overeenkomsten. Het bewijs hiervoor is terug te zien tijdens Europacupwedstrijden en interlands. Maar ook op kleinere schaal zijn er verschillen. Bijvoorbeeld in ons eigen land. In de hoofdklasse C nemen veertien ploegen het het komende seizoen tegen elkaar op: zeven uit Noord-Brabant en even zoveel uit Limburg. In de eerste klasse F dienen tien Limburgse ploegen ieder twee keer af te reizen naar het Brabantse land.

De trainers van de negen betreffende verenigingen uit Noord-Brabant kregen ieder de volgende twee vragen voorgeschiedeld:

1. Wat is het verschil tussen voetbal in Limburg en in Noord-Brabant?
2. Vinden Brabantse clubs het leuk tegen Limburgse clubs te spelen of prefereren ze tegenstanders uit de eigen provincie?

Jos Broers (Baronie):

1. Het verschil is dat in Limburg — op een enkele uitzondering na — wordt gespeeld om niet te verliezen, terwijl in Noord-Brabant meer op de winst wordt gespeeld.
2. Duels tussen Brabantse clubs zijn aantrekkelijker. We hebben het meegeemaakt dat Limburgse clubs zelfs op eigen veld meteen na de aftrap naar achter holden.

Noud van Buul (DBS):

1. We zijn via 1E in de hoofdklasse terecht gekomen en hebben zelden tegen Limburgse ploegen gespeeld. Ik hoor wel eens dat ze meer op de counter spelen, maar Wilhelmina '08, waar we vorig jaar vriendschappelijk tegen gespeeld hebben, deed dat zeker niet.
2. Ik heb nog geen verschil gezien, maar dat komt met name doordat we geen ervaring hebben met Limburgse tegenstanders.

Jan Pijpenseel (Deurne):

1. Toen we in 1F uitkwamen, merkten we dat het in Noord-Brabant technisch beter verzorgd is. In de hoofdklasse is er amper verschil. Alleen speelt men wat behoudender in Limburg.
2. In principe maakt het weinig uit waar de tegenstander vandaan komt. Daarnaast hoeft het geen nadeel te zijn indien je tegenstander verdedigend speelt.

Martien Pennings (Geldrop):

1. Brabantse ploegen spelen meer op de helft van de tegenstander. In Limburg wordt op de counter gespeeld. Overigens kan men met die speelwijze toch aanvallend spelen, in ieder geval als het goed wordt uitgevoerd.
2. Wij proberen altijd aanvallend te voetballen. Daarom hebben wij het makkelijker tegen ploegen die dezelfde speelwijze hanteren. Tegen Limburgse tegenstanders is het voor ons moeilijker spelen.

Frans Vermeulen (Halsteren):

1. Wij proberen altijd het spel te maken en krijgen daardoor vaak te maken met verdedigend ingestelde tegenstanders. Zo spelen Limburgse ploegen tegen ons, maar ook bijvoorbeeld Longa en WVO. Dus ik zie geen verschil.
2. Onze tegenstander speelt tegen ons meestal op de counter. Of die ploeg nou uit Limburg of Noord-Brabant komt. Het maakt me daarom niets uit.

Bud Brocken (Longa):

1. Je moet natuurlijk niet generaliseren, maar in het algemeen vind ik dat in Limburg behoudender wordt gespeeld. Meer vanuit de verdediging op de counter. De Brabantse ploegen zoeken eerder de aanval.
2. Veel spelers vinden het vervelend om tegen Limburgse ploegen te spelen. Vervelend in positieve zin. Lastig dus. Want kwaliteit zit er genoeg. Dat hebben ze afgelopen seizoen weer bewezen.

Henk van de Langeberg (WVO):

1. De druk in Limburg is groter. Ze spelen daarom iets voorzichtiger, maar ik denk niet dat er veel verschil is, althans niet tussen de provincies. Er wordt vaak gezegd dat er wel degelijk verschil is, maar dat heb ik niet ervaren. Een ploeg als Longa speelt op de counter en Halsteren speelde tegen ons vrij verdedigend. Dat zijn toch Brabantse ploegen. Het ligt gewoon aan het materiaal, niet waar je vandaan komt.
2. Zowel ikzelf als de spelers hebben geen hekel om tegen Limburgse ploegen te spelen.

Hans Manders (Somerens):

1. In Brabant wordt technisch verzorgder gespeeld, terwijl je in Limburg meer fysieke weerstand ontmoet. Het voetbal is meer gebaseerd op vechtlust en karakter. Ik ben wel van mening dat het verschil steeds kleiner wordt, hoe hoger je komt.
2. We hebben gevraagd om in de 'Limburgse' eerste klasse te worden ingedeeld. Afgelopen seizoen is ons gewoon goed bevallen. We missen nu alleen de derby's die er in Maastricht of Landgraaf wel zijn. Hoewel ik liever tegen ploegen speel die het van hun techniek moeten hebben, hebben we er geen problemen mee in deze klasse uit te komen.

Hans Willems (Volharding):

1. In Limburg speelt men meer op de counter, in Noord-Brabant wordt creatiever gespeeld. De meeste ploegen uit het zuiden komen naar ons voor een punt. Brabantse tegenstanders zoeken ook in Vierlingsbeek de aanval.
2. Ondanks het verschil in spelopvatting maakt het me in principe niet uit waar de tegenstander vandaan komt.

Conclusie:

Uit de antwoorden blijkt dat de meeste ondervraagden van mening zijn dat in Limburg meer vanuit de verdediging op de counter wordt gespeeld.

Jean Velraeds: 'De persoon is te vervangen, het werk zelf is onmisbaar'

VILT — Aan de rand van het dorpje Vilt ligt de niet al te modieuze accommodatie van de plaatselijke voetballers. Op de vraag waar Jean Velraeds zich bevindt, moet de dame achter de bar het antwoord in eerste instantie schuldig blijven. „Hij zal buiten wel ergens rondlopen.” En inderdaad. Als Velraeds aanwezig is, verricht hij ook werkzaamheden. Dat blijkt ook na het vraaggesprek, als hij meteen weer de kleedkamers induikt. Het werk mag niet blijven liggen.

inator van de jeugdafdeling en lid van de evenementengroep en het bestuur. Een hele waslijst derhalve.

Toch beschouwt hij zichzelf niet als onmisbaar. „Zeker niet. Het werk dat gedaan wordt door vrijwilligers is onmisbaar. De personen die de arbeid verrichten zijn echter te vervangen. Hoeveel ze ook doen,” is de mening van Velraeds.

Desondanks is het moeilijk plaatsvervangers te vinden. „Mensen zijn bang zich te binden. Als iemand zich opgeeft als jeugdleider, moet hij elke zaterdag in principe aanwezig zijn. Die verplichting willen velen niet op zich nemen. Bovendien heeft men het druk zat. Vroeger had men in het dorp een functie bij de voetbalclub of bij de harmonie. Meer was er niet. Nu voeren de meeste mensen meerdere activiteiten uit. De kinderen hebben meer hobby's, zijn lid van tal van verenigingen. Men moet zich op meerdere plaatsen laten zien. Daarnaast is men ook nog eens lid van

een vereniging op het werk. Het houdt tegenwoordig niet op.”

Velraeds ervoer aan den lijve hoe het is als geen vervanger gevonden kan worden. Negen jaar lang stond hij met de vlag langs de kant. Als grensrechter van het eerste elftal. Een opvolger was niet snel gevonden. „Je legt je werkzaamheden dan niet zo maar neer. Vlaggen is één van de meest on dankbare taken. Je weet dat je het zwaar te verduren krijgt tijdens de wedstrijd. Op een gegeven moment zag ik mezelf op de video van de kampioenswedstrijd. Mijn reactie bij de beslissende goal was dusdanig dat ik dacht: 'dit is niet goed, je moet stoppen'. Bovendien had ik zoveel functies binnen de vereniging dat het allemaal wat te veel werd. Daarom besloot ik de minst leuke activiteit eraan te geven. Gelukkig heeft men een goede opvolger weten te vinden.”

Zijn taak als hoofdjeugdleider spreekt hem het meeste aan. „Werken met de jeugd is minder veeleisend dan met vol-

wassenen. De kleinsten zijn vaak zo dankbaar. Het is ook niet zo dat de jeugd slechter is geworden. De tijden zijn gewoon veranderd. Je moet ze laten meendenken.”

Drie decennia lang brengt Velraeds meerdere uren per week door op het sportcomplex van zijn grote liefde. „Tijdens de jeugdtrainingen op woensdag ben ik aanwezig, net als op donderdag als de senioren trainen. Daarnaast ben je het hele weekeinde met voetbal bezig. Je kunt stellen dat Vilt een stuk van mijn leven is geworden. Hoewel ik nooit nooit zeg, kan ik me niet voorstellen ooit bij deze vereniging op te stappen.”

● Negen jaar lang was Jean Velraeds grensrechter van het eerste elftal van Vilt. Inmiddels heeft hij deze functie overgedragen aan een ander.

Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

NAJAARSSPEKTAKEL

bij

CRUTZEN AUTO'S

Micra
met o.a.:
fabrieks
open dak,
speakers,
16-
klep
injectiemotor,
spatlappen,
etc.

Sunny
met o.a.:
fabrieks el. open
dak, stuur-
beking, 16-
klep injectiemotor,
centrale vergen-
deling, toerenteller,
brede banden etc.

Primera
met o.a.:
stuurbeking,
airconditioning,
centrale vergen-
deling, 4 speakers,
startonderbreking,
16-klep injectie-
motor, etc.

Autobedrijf Crutzen,
Stationsstraat 115, Beek
Tel. 046 - 37 17 27
* excl. kosten rijkaar maken.

NISSAN

Huishoudelijke artikelen

**Massale magazijnverkoop
van duizenden apparaten.**

In de Witte Hal

Met volledige garantie en service!
Koelen-vriezen-wassen-hill-stereo-kleur-TV-video's etc.
waar nieuwe, licht-beschadigde of overjarige apparaten uit
de Horn-winkels worden verzameld en verkocht tot liefst...

60% korting

OP = OP. Slechts enkele stuks!

Hier enkele voorbeelden uit onze duizenden koopjes:
BLUE AIR DIEPVRIESTAST
CF 120, ruime inhoud van 120 liter, energiezuinig, snel-
vriesvak met aparte schakelaar, inclusief vriesmandje.
GEEN f 699,- OF f 399,- MAAR:

f 299,-

BAUKNECHT KOEL-VRIESTAST
PCC 3132, automatische ontdooing, invriesvak met
snelvrieschakelaar, 3 sterren vriesvak, verstelbare
rekken in koeling, ruime inhoud van 300 liter.
GEEN f 1.599,- OF f 1.199,- MAAR:

f 799,-

AEG WASAUTOMAAT
LAW 610, volautomaat met 800 toeren centrifuge, kleine
wasjes, energie spaarprogramma, RVS trommel, 5 kg. inh.
GEEN f 699,- OF f 1.199,- MAAR:

f 899,-

ZANKER MAGNETRON
MWV 1276, 34 liter, 700 watt vermogen, digitale
instelling, bruineringsscherm, aparte ontdooistand,
compleet magnetron.
GEEN f 999,- OF f 699,- MAAR:

f 399,-

SONY KLEURTELEVISIE
KVM 1430, KTV met afstandsbediening, 99 kanalen,
40 voorkeuzezenders, Trinitron beeldbuis,
automatische zendzoeker.
GEEN f 999,- OF f 699,- MAAR:

f 499,-

SANSUI MIDSET
370/CD370, 2x 30 watt versterker, dubbel cassettedeck,
equalizer, digitale tuner met voorkeuzezenders,
programmeerbare CD-speler.
GEEN f 1.149,- OF f 799,- MAAR:

f 599,-

PIONEER TUNER VERSTERKER
SX 757, 2x 55 watt vermogen, diverse aansluitpunten,
geschikt voor 4 boxen, digitale tuner met 24 voorkeuze-
zenders, regelbare hoge en lage tonen, loudness.
GEEN f 999,- OF f 699,- MAAR:

f 399,-

GRUNDIG VIDEORECORDER
GV 240, hi-fi stereo recorder, afstandsbediening,
98 kanalen, 4 koppen, sluitstand beeld,
programmabeerbaar tot 1 maand vooruit.
GEEN f 1.799,- OF f 1.299,- MAAR:

f 999,-

WITTE HAL
SITTARD, Bergweg 51-53, tel. 046-518162.
HEERLEN, Heerlebaan 273, tel. 045-426842.
MAASTRICHT, Schermerweg 66-70, tel. 043-633162.

Siemens-Bosch-Zanker-
AEG-Miele WASMACHI-
NES, drogers, koelkasten,
vriezers, vaatwassers. De
laagste prijs! Jac. Köhler,
Rijksweg N. 104, Sittard.
046-513228 / 514862.

BARBAS openhaarden, in-
zethaarden, gas-houtka-
chelen. Kachelcentrum Jac.
Köhler, Rijksweg Nrd. 104,
Sittard. 046-513228.

Te koop GASKACHEL, in
zeer goede staat, prijs
f 225,-. Tel. 046-753729.

Te koop gevraagd goede
GASHAARD, huisjesmodel
Tel. 046-757430.

HOUTKACHEL of kolenka-
chel te koop gevraagd. Tel.
046-516774.

BRANDHOUT, beukenhout,
plm. 15 m3 voor f 550,-.
Aan huis bezorgd. Van
Thoor, Holstr. 33, Margraten.
Tel. 04458-1818.

Diversen
Omgaan met
hyperventilatie
en stress?
Assistentief zijn?
Dat kan! Info 04408-2406.

Te koop THEEDOEKEN
50x70 cm. 100%, katoen per
200 stuks f 185,- incl. ver-
zendkosten. 044704-6004.

Te koop KATTELUK, heren
sportfels 5-versn. met fen-
sieur "Gazelle". Maakte
slijpsteen n.w. met gr. 2200
Watt, schijfdiameter 180.
Telefoon: 04406-3504.

Te koop TENNISSTAFEL
Duitse buffetkast f 100,-
gashard f 125,- electr. of
get Solina f 100,- 2 buiten-
deuren hardhout 205x83
f 50,- per st. 04405-2770.

Te koop wasmachine boven-
laad f 75,-, BUGGY f 30,-
zwangarschapsrek mt. 38
f 15,-. Inf. 043-253126.

Nu of nooit op=op! Verkoop
uit faillissement en partijen.
LAMINAAT parket. Beste
topmerk van Nederland. La-
met, normaal f 100,-. Nu A
of B keus f 25,- t/m f 40.
of m2 incl. onderlaag. Be-
schad. en nwe deuren v.a.
f 40,- rollen deklee 2 t/m 4
mm dik f 20,- t/m f 65,-
Dakrim f 12,50 per 2,50
mtr., Multiplex 32 mm f 75,-
enz. Rensmijerijweg
70A, Heerlen. 045-729710.

Fine diepwerkende MAS-
SAGE, isolaten en ontsper-
nen in een rustige sla-
(geen erotiek). Alleen vol-
gens afspraak. Tel. 043-
626477.

REBIRTHING (ademthera-
pie) via deze adremlings-
techniek kunt u verdrongen
en onverwerkte emoties los-
laten. Vaak is dit ook de ver-
oorzaker van hyperventilatie
en andere klachten. Inf.
Centrum voor Alternatieve
Geneeswijzen, tel. 043-
218817.

Te koop dubbeldeurs US-
KAST, telefoonkast, kast-
lendingprijs. 046-753152.

WASMACHINE volautom.,
dubbeldeurs, kast + was-
mach. combi. 046-744602.

Te koop "EKA" 4-plis GAS-
KOOKPLAAT, z.g.a.n.,
f 150,-. Tel. 04406-2612.

Te koop GASFORNUIS met
oven en afzuigkap, samen
f 75,-. Tel. 04407-1648.

Te koop IJSKAST uit eind
1860. Tel. 046-331631.

IJSK. gasf. f 95,-; wasaut.
f 175,-; diepv. f 175,-;
wasdr. f 175,-. 045-725595.

WASMACHINE volaut.,
Philips 1100 toeren; AEG bo-
veelader laag mod.; Blue Air
600 toeren. 04498-26555.

Te koop IJSKAST; droger; la-
dendrievies; diepvrieskast;
met gas. Tel. 045-222258.

AEG-COMBI f 200,-; Phil-
ips wasautomaat f 225,-;
Philips wasdroger links +
rechts f 175,-. 6 Mnd. ga-
rantie. 045-725291.

Te nu aangeboden: KOEL-
KAST, met vriesvak tegen
koelkast zonder vriesvak.
Telefoon: 04458-2438.

Te koop WASMACHINE, in-
koelkasten, 2-drs. koelkas-
ten, koelvriezers, combinaties,
diepvrieskasten, gas-
kookplaten, gasfornuizen en
wasdrogers. 046-378323.

Te koop wasautomaat volauto-
maat + bovenladers, combi-
b's dwe. merken met garantie
v.a. f 125,-. 046-744602.

Te koop AEG INFRAROVEN,
jaar oud; p.r.o.l.k. Tele-
foon 046-751233.

Elektronische VIATRONT-
HARDERS te koop. Bel voor
info: 046-4007-2035.

Te koop gevraagd GEIZER
inbouwkoelkast, bed-
den op badgids. Tel. 046-
722995 na 18.00 u.

Te koop WASHAUTOM., dubbel-
deurs, kast, afstandsbed.
Tel. 046-526376.

Te koop bolle IJSKAST, prijs
f 250,-. Tel. 046-331631.

Te koop WASHAUTOM., dubbel-
deurs, kast, afstandsbed.
Tel. 046-526376.

Te koop RACEFIETS merk
Majestic, mt. 56, f 175,-;
witte eethoek; 4 stoelen met
tafel f 350,-. Stereo-inst.,
tuner, cassette en platen-
speler incl. 2 boxen 60 W
f 275,-. 3 eiken bijzettafel-
jes, kloostermodel f 225,-;
accordeon merk Belicia
piano-toetsen f 300,-; teak
eethoek; 4 stoelen met tafel
f 50,-; 1 berber tapijt
175x250 f 75,-; schilderij
landschap 75x50 f 65,-; wit
kastje met lade en 2 deurtjes
h. 65 x br. 60 en d. 40 cm.
f 30,-; 1 kastje wit met 1
deurtje h. 43 x br. 42 en d.
40 cm. f 15,-; 1 tafeltje wit h.
43 x br. 42 en d. 40 cm.
f 15,-. Tel. 046-332054.

BURSTNER, bijl. '87, met
voort., toilet, f 8.200,-; fietsen-
rek voor boven op auto Opel
Vectra. 045-455210.

Te koop GEZICHTSBRUIJER
en rosmmelkast-spullen.
Telefoon: 045-462578.

Te koop KINDERWAGEN
Koelstra, 3 in 1; witte kinder-
box z.g.a.n.w.; nwe matras
(nog in verpak.) 210x150.
Telefoon: 045-19673.

CARAVAN '88, 3.80 mtr.
voort., toilet, Panda '85,
Wasmach., 1m3 zaad. Gevr.
telefoon: 045-250020.

MASSAGE: stress, gespan-
nen. Masseuse geeft ont-
spanningsmassage voor m/v.
Per behandeling f 50,-;
Caring Hands 045-429995 v.
9.00-21.00 uur.

Gast u VERHUIZEN, bel
046-377122, wij verhuizen
U tegen een betaalbare prijs.

PARAGNOSTE voorspell-
ing, toekomst. Ook voor ge-
zins. Tel. 046-754314.

Te koop Terra cotta
bloembakken, houtskool,
tegel, vezelcement golfplaten
in grijs en zwart, gipskanten-
platen, L.A.G. B.V. Indus-
trieweg 5, Industrieterrein,
Borculo, Gelsen.

YOGA-zwangerschaps-
yoga, conditie-bodytraining.
Deze 3 groepsspelletten
starten met nieuwe lessen in
sept. en okt. Reserveer al-
vast uw gratis proefles. Voor
inf. Centrum voor alternatie-
ve geneeswijze, tel. 045-
218917.

Te koop oude GOKKAST.
Tel. 043-633733.

KRASLOTEN 21 spel-
prijken voor horeca en ver-
eniging. Tel. 043-476065.

Schoenen 1 maat VER-
GROTEN: of verbreden, met
gar. v.a. f 20,-. Vijgen, A-
kerstr. 30, Spekholzerde. 045-
626477.

Een Integratieve MASSAGE
info: 04750-11462 of 04492-
1360.

Te koop draai Leiken EET-
HOEK met rieten zit. Leiken
telefoon: 046-754314.

Te koop 3.000x2.00 m. Terra Cotta
poten 3 heren broeken en
jaren lang v.o.n.k. Tel. 043-
218817.

NIEMANS GOEDKOOPER

ZOMER AKTIE

Tekentafels

Kantoormeubelen
Van Dooren bv 1500 m² showroom

Koop niet voordat u bij Van Dooren bent geweest!
Handelsstraat 23, (Handelscentrum Bergerweg) Sittard.
046-514867, fax 046-523600.
Dagelijks open 9.00-18.00 u. Za. 10.00-16.00 u. Do. tot 20.00 u.
gratis thuisbezorgd Prijs excl. BT

Breistudie Gen. Eikeke, Burg.
Kengestr. 38, Hulsberg. Tel.
04405-3787. Alles voor Uw
bri (machine) hobby.

Te koop houten dubbeldeurs
GARAGEPOORT, zwone-
ring (6 m. br.), fitnessstoel
(Butterfly) voor borstspieren.
Tevens te koop gev. ruime
aanhangwagen en beton-
molen. Inf. 046-512410.

KRAMEN te huur jaarmarkt
Sittard koopzondag 18 sep-
tember. Tel. na 13.00 u.
046-527582.

5 14" VELGEN met 3 ban-
den voor Volvo 300, f 85,-;
oliehaard f 75,-. Tel. 046-
331743.

Dekens, dekbedden, gordijn-
en, lakpakketten alles
enkel schoon en fris. Nu ook:
reinen van uw SPORT-
SCHOENEN voor slechts
f 9,50 p.p. Silvy's Wassalon,
Meerssen 043-622223.

Te koop KINDERWAGEN
merk Fischer 3 in 1, grijs
(groenflits) en access., i.
z.g.s., f 400,-. Halley da-
messportfels met wiel-
fren en bagagedrager, i.z.g.
st. f 300,-. Tel. 046-758339.

Omgaan met hyperventilatie
en stress? Assistentief zijn?
Dat kan! Info 04408-2406.

Te koop complete DIJKUIT-
RUSTING. Tel. 045-
740633.

Te koop witte BRUIDSUIJK
Pronovias mt. 38-40 incl.
haarstijl f 90,-. Bruides-
schoenen mt. 38-40. Tel.
0404-2284 na 18.00 uur.

Te koop 15 mtr. SCHAAPE-
WEGEN, glas en verspre-
den, in blauw, geheel stu-
ren. 046-512410.

Te koop ZONNEBANK
gen, 12 lampen en
bandmassage-apparaat.
Telefoon 043-642005.

Te koop MAZDA 323
f 2.600,-, crossmotor
da 125 CR, bwl. '93, i.z.g.
f 4.250,-, stroomaap
Honda EG-3000, f 1.2
Tel. 046-336411.

Te koop voor student i.
chester-FAUTEUILTJE,
f 25,-, 2 leunstoelen, f
per stuk, 1 leunstoel
f 40,-, 1 recente student
uitgave van Nederland
recht, f 79,-. Alles i.z.g.s.,
045-316314 na 18.00 u.

Te koop COMPUTER, com-
pleet, merk Philips, p.
f 500,-; trinitron f 75,-; z.g.a.
n.; Commodore 64 + disk-
drive met veel toebehoren.
f 200,-. Tel. 046-372253.

Te koop plm. 70 kleine
STOELTJES, zeer geschikt
voor peuters of kleuter-
school, event. per stuk voor
particulier. Tel. 043-630820.

Te koop JUKKE-BOXEN 50
60-er jaren, Neons,
koelkasten. 04951-32204.

Te koop grote SAHMOW
weegschaal, handv.
pomp, blokkenkast, B.
ers, Seffenterstr. 10, Vaals.

De Rau CARAVAN m.v.
pr. f 3.000,-. Maxi
f 500,-. Ford Scorpio
98, 045-462489, na 18 u.

Te koop 4 3-fasen el.
MOTOREN. Tel. 04-
4582.

Piccolo's in het Limb.
Dagblad zijn groot in
SULTAAT! Bel: 045-71996.

Te koop 15 mtr. SCHAAPE-
WEGEN, glas en verspre-
den, in blauw, geheel stu-
ren. 046-512410.

Te koop 15 mtr. SCHAAPE-
WEGEN, glas en verspre-
den, in blauw, geheel stu-
ren. 046-512410.

Te koop 15 mtr. SCHAAPE-
WEGEN, glas en verspre-
den, in blauw, geheel stu-
ren. 046-512410.

Te koop 15 mtr. SCHAAPE-
WEGEN, glas en verspre-
den, in blauw, geheel stu-
ren. 046-512410.

Te koop 15 mtr. SCHAAPE-
WEGEN, glas en verspre-
den, in blauw, geheel stu-
ren. 046-512410.

HOEVEEL VOLKSWAGEN

MAG JE VERWACHTEN VOOR

199,-

PER MAAND?

HEEL VEEL!

Wij nu zijn huidige auto inruilt voor de uiterst complete
Volkswagen Polo, kan de komende 6 jaar gelden voor
meer f 199,- per maand. En geloof ons: voor dat geld krijgt u veel
meer, heel veel! Omdat we een fantastisch aanbod voor u hebben.

Voorlopig geldt u voor heel weinig geld echter 6 jaar lang in een superieure
Volkswagen. Belikt het plaatje maar eens goed, dan zit u zo dat de Polo Progo wer-
kelijk al heel wat een auto kan bieden. En dat u echt heel veel Progo krijgt voor
veel geld. Ook als u niets hebt in te ruilen maar u zelf even lange komen.

u betaalt dan 72 maanden
per maand **199,-**

met een slottermijn van 8.000,-
en deze 8.000,- garanderen wij u weer bij
inruil op een nieuwe auto (* inclusief
12,6% effectieve rente).

Auto Vencken B.V.
Prins Mauritslaan 171
6191 EE Beek
tel. 046-372862

Leyenbroekweg 27
6132 CA Sittard
tel. 046-615777

Vrouwen in voetbalwereld: nog steeds geen gemeengoed

James Brown had in 1966 een grote hit met 'It's A Man's, Man's, Man's World'. De kans dat hij het had over het amateurvoetbalwereldje is zo goed als nihil. Toch zou deze tak van sport onderwerp van het nummer kunnen zijn. Geregeld wordt nog raar opgekeken tegen vrouwen met een bepaalde functie binnen een voetbalclub. Niet bij het actieve gedeelte. Veel verenigingen hebben meisjes- of

damesteams. Maar de meeste andere functies zijn voor het merendeel in handen van mannen. José Bulles (verzorgster), Lies Vaessen (scheidsrechter) en Marjo Aarts (penningmeester) beamen dit. Ze werden vaker dan eens met een vreemde blik ontvangen. Niet dat de reacties vervelend waren. Meestal wist men zich geen houding. De vraag is of daar ooit verandering in komt.

Marjo Aarts: 'Voorzitter moet wel eens zeggen dat ik bestuurslid ben'

ROERMOND – Nooit had Marjo Aarts iets om voetballen gegeven. Totdat ze in aanraking kwam met een voetballer van EMS. „Ik ging kijken naar mijn vriend, maar het spelletje op zich kon me niet bekoren. Om toch geïnteresseerd te raken, heb ik me wat meer verdiept in het reilen en zeilen van een amateurclub. Op een gegeven moment had EMS een penningmeester nodig. Aangezien ik bij een bank werkte en men van mening was dat een bankmedewerker uiterst geschikt is voor een dergelijke bestuursfunctie, kwam men bij mij terecht.”

Ze hoefde niet lang na te denken. „Ik wilde betrokken blijven bij de vereniging. De opgedane ervaringen waren positief.” Dat alles gebeurde vijf jaar na haar eerste kennismaking met de voetbalsport. Inmiddels is ze al achttien jaar onafgebroken bestuurslid van EMS.

In die periode is weinig veranderd. „Het was in het begin vreemd dat een vrouw

in het bestuur zat. Maar ik kan niet zeggen dat die opvatting gewijzigd is. Eigenlijk zie ik op dat gebied geen verschil met vijftien jaar geleden. Nog steeds zie je praktisch geen vrouwen als bestuurslid.”

Aarts maakt er echter geen probleem van. „Als we ergens komen, worden meestal alleen de heren in de bestuurskamer geroepen. Daarbij moet ik wel aantekenen dat ik meer als supporter dan als bestuurslid meega. Bij thuiswedstrijden ben ik wel vaker in de bestuurskamer te vinden. De voorzitter moet dan wel eens zeggen dat ik bestuurslid ben. Zelfs toen we een receptie hadden bij ons jubileum vond men het vreemd dat er een vrouw achter de tafel stond.”

Hoewel ze aanvankelijk sceptisch tegen het voetbal aankeek, was ze toch betrokken bij het opstarten van een damesafdeling binnen de club. Die tak was echter geen lang leven beschoren.

● Marjo Aarts heeft de papieren weer tevoorschijn gehaald. Een nieuw seizoen staat voor de deur, er is weer veel werk aan de winkel.
Foto: JEROEN KUIT

„Het leeftijdsverschil tussen de oude en de jonge garde was te groot. Daar was geen geheel van te maken. Bovendien was er geen aanwas. Dan houdt het natuurlijk helemaal op.” Enkele jaren geleden wilde ze het rusti-

ger aan gaan doen. Maar met de armen over elkaar toekijken, beviel haar niet. Ze wilde van nut zijn voor de vereniging. Tegenwoordig ondersteunt ze de penningmeester en de secretaris. „Dat zijn prima bestuursleden. Ze hadden

het echter enorm druk. Daarom ben ik bijgesprongen.” Voorlopig is Marjo Aarts niet weg te denken bij voetbalvereniging EMS. En dat terwijl ze twintig jaar geleden geen bal aan deze sport vond.

José Bulles: 'De vreemdste reacties komen uit het publiek'

José Bulles neemt een speler van Lemirsia onder handen.

Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

LEMIRS – Als een voetballer geblesseerd ter aarde stort, springt de verzorgster uit de dug-out om zo snel mogelijk assistentie te verlenen. Zelden kijkt men op als 'de man met de waterzak' in een rappe sprint het veld oversteekt. Maar als blijkt dat de verzorgster een vrouw is, wordt het publiek ineens wakker. Dat heeft José Bulles meerdere malen ervaren. „De tegenstander kijkt zelden raar op. De vreemdste reacties komen uit het publiek.”

De verzorgster van vierdeklasser Lemirsia lijdt daar niet onder. Tenzij een toeschouwer iets te grof wordt. „Het komt wel eens voor dat het publiek iets roept wat echt niet door de beugel kan. Een keer was het zo erg dat ik heb gegeroepen. Nee, ik zeg niet wat geroepen werd. Dat was te grof.”

Afgelopen seizoen maakte Bulles haar debuut als verzorgster van Lemirsia. „De toenmalige verzorgster stopte ermee en ik had wel oren naar die functie. Veel bedenkelijk had ik niet nodig toen ze me vroegen.”

Aangezien Bulles haar man al jaren begeleidde tijdens de wedstrijden van het eerste, was ze geen onbekende voor de spelers. Die stelden zich meteen positief op. „Er zijn geen afwijzende reacties geweest. Wel moesten uiteraard duidelijke afspraken worden gemaakt omtrent omkleden en douchen,” verduidelijkt ze.

Bulles runt een gezondheidscentrum waarin ook een fitnessruimte is opgenomen en aan aerobics kan worden gedaan. „Om te kunnen optreden als iets gebeurt, heb ik de cursus sportmassage gedaan. Zo ben ik aan het diploma

gekomen. We begonnen met 24 personen. Daarvan bleven er twaalf over: acht vrouwen en vier mannen. Waar de vrouwen zijn gebleven is me een raadsel.” Waarmee ook zij indirect aangeeft dat het aantal vrouwen in het amateurvoetbal nog steeds gering is. „Het logische gevolg is dat er nog steeds vreemd wordt opgekeken als een vrouw een bepaalde functie bekleeft.”

Door haar drukke werkzaamheden kan Bulles niet aanwezig zijn op trainingsavonden. Spelers met klachten kunnen echter altijd bij haar op de praktijk terecht. „Voetballers denken vaak dat ze met een wonderdokter te maken hebben. Dat ze weer zo aan de slag kunnen als ze bij mij zijn geweest. Zo werkt dat natuurlijk niet. Ik behandel enkel de lichte blessures. Als ik twijfel, stuur ik de speler meteen door naar een arts of de fysiotherapeut.”

Bulles is door de week weliswaar zelden op het sportcomplex te vinden, 's zondags is ze altijd van de partij. „Dat begint al tegen half tien als de spelers van het tweede behandeld moeten worden. Het aanbrengen van bandages, een beetje masseren. Bij veel voetballers komt het niet op zich eens te laten verzorgen. Pas als ze een keer geweest zijn, merken ze dat het helpt. Bovendien denken velen dat ik er alleen voor het eerste ben. Ten onrechte.”

Het vlaggenschip is wel het enige team waar Bulles langs de lijn staat. „Ik kijk ook vaak naar het tweede, maar dan ben ik niet in functie om het zo maar te zeggen. Zou echter iets gebeuren, dan zal ik helpen. Daar ben je immers verzorgster voor.”

● Lies Vaessen zal na haar ervaring in de eerste wedstrijd die ze moest fluiten, nooit meer een muntstuk vergeten.

Foto: DRIES LINSSEN

Lies Vaessen: 'Als je presteert, dwing je vanzelf respect af'

BRUNSSUM – Lies Vaessen is geen onbekende in het damesvoetbal. Als klein kind al deed ze niets liever dan achter een bal aanrennen. Voetbal was haar passie met als gevolg dat ze lid werd van VV Egge. Al snel bleek dat ze talent had. Ze vertoende haar kunsten in België en Duitsland, en schopte het tot het Limburgs en zelfs het Nederlands team. Maar wie goed is, moet rekenen op fikse tegenstand. „Dertien keer ben ik gepereerd. Toen kreeg ik het advies om te stoppen.”

Vaessen wilde echter per sé in het voetbalwereldje blijven. „En dus besloot ik de fluit ter hand te nemen.” Zes seizoenen heeft ze er als veldscheidsrechter op zitten. Bovendien leidt ze wedstrijden uit de hoofd- en eerste klasse van het zaalvoetbal. Een periode die bijzonder prettig is verlopen. Hoewel men bij sommige verenigingen nog nooit met een vrouw in het zwart te maken had gehad.

Met name in het begin maakte ik het vaker mee dat niemand me opving. Loosch, want ze verwachtten een man. Dan hoorde ik hoe in de kantine bestuursleden zich een kwartier voor de wedstrijd afvroegen waar de scheidsrechter bleef. Pas toen meldde ik me.”

Ook bij spelers heerste aanvankelijk onbegrip. „Ik kreeg de opmerkingen

best mee. 'Oh jee, een vrouwelijke scheids. Als dat maar goed gaat', riepen de spelers dan. Daar had ik geen boodschap aan. Het fluiten ging gewoon prima. Als je goed presteert, dwing je vanzelf respect af. Dat is me gelukt.”

Net als alle debutanten had ook zij last van plankenkoorts. „De eerste wedstrijd stond ik met de aanvoerders klaar om te tossen. Had ik geen munt bij me. Ik heb de aanvoerder van de gasten toen maar gevraagd in welke hand ik de fluit had.”

Het vinden van scheidsrechters voor wedstrijden in de afdeling, waar Vaessen komend seizoen actief is – 'ik heb een pacemaker en doe een stapje terug' – wordt steeds moeilijker. „Dat is niet vreemd. Als je ziet wat op de velden gebeurt, is het toch logisch dat velen de fluit overgeven. Men moet de boosdoeners strenger straffen. Niet zes weken langs de kant laten staan. Geef zo iemand een fluit in de hand. Dan mag hij het zelf proberen en ervaart hij zelf hoe het is wanneer spelers agressief worden.”

Zelf heeft ze nooit problemen gehad op het veld. „Ik heb wel eens iemand uit het veld gestuurd voor natrappen of slaan. Dat werd geaccepteerd. Wat ik zeker niet kan hebben is grof taalgebruik. Dan vliegt een speler er meteen

uit zonder waarschuwing. Maar dat is me nooit overkomen.”

Een zeer belangrijke reden dat ze het zelden moeilijk heeft, is het feit dat Vaessen zelf heeft gevoetbald. „Je weet dat spelers emotioneel kunnen reageren. Dat maak je als voetbalster zelf ook mee. Er wordt met kaarten gesmeten als iemand 'hé scheids' roept, maar zware overtredingen blijven ongestraft. Dat is jammer. Het hoeft namelijk niet alleen de schuld van de spelers te zijn als een wedstrijd uit de hand loopt. Vaak heeft een scheidsrechter daarin ook een rol gespeeld.”

Momenteel speelt ze op bescheiden niveau. „Damesvoetbal op lager niveau is inderdaad minder. Maar de top mag er zijn. Desondanks denk ik dat het moeilijk wordt. Echte sponsors krijg je niet en de reiskosten moeten vaak zelf worden betaald. Dan is het logisch dat sommige ploegen niet hoog willen spelen vanwege de lange reizen. Bovendien stoppen veel dames als ze verkering krijgen. Er spelen zo veel factoren een rol dat ik denk dat het nooit echt zal aanslaan.”

Het is de eerlijke mening van een ex-topper, die haar laatste jaren slijt bij Jabbeek. Soms vallen de tijden van spelen en fluiten samen. Dan heeft haar team pech.

Nieuwe indeling moet tot verbetering kwaliteit leiden

NIEUWSTADT – De afdeling Limburg heeft qua indeling een grondige schoonmaak ondergaan. Alle zogenaamde standaardteams (eerste elftallen) uit de afdeling, op een enkele uitzondering na, zijn in twee niveau's ondergebracht. Op die manier hoeft een eerste elftal in competitieverband niet meer uit te komen tegen een lager team. Onder deze twee niveau's bevinden zich de eerste tot en met vijfde reserve klassen met lagere teams en een paar standaardteams, die te kennen hadden gegeven recreatief te willen spelen.

Twee jaar geleden werd bekend dat bij de KNVB een reorganisatie zou gaan plaatsvinden. Het opgestelde AEF-rapport kreeg echter niet de benodigde meerderheid van de twintig afdelingen. Bij de afdeling Limburg was men van mening dat het rapport niet alleen slechte punten bevatte. „Een reorganisatie komt er toch. Dus besloten we de goede punten onder de loep te nemen,” aldus afdelingsmanager Rouschen.

Eén van de veranderingen had betrekking op de indeling van de afdeling. Die zou gesplitst moeten worden in een standaardklasse voor alle standaardelftallen en een reserve klasse voor de overige (lagere) teams. „Veel verenigin-

gen hadden reeds eerder dit kennen gegeven om met de eerste elftallen bij elkaar te kunnen spelen. We hadden voorheen twaalf eerste klassen. Vier daarvan bestonden uit lagere teams, maar in de overige acht was een mix van eerste teams en reserve elftallen. Het was logisch dat er bij de reserve-teams weinig animo bestond om ingedeeld te worden bij eerste elftallen. De nieuwe indeling is derhalve een oplossing voor dit probleem. Bovendien hoeven standaardteams niet meer 's morgens vroeg aan te treden en is er een verbetering van het niveau,” legt Rouschen uit.

Voor het Kerkraadse SVA, dat vanaf komend seizoen voor het eerst komt in competitieverband onder de KNVB-vlag, is de nieuwe opzet alleen maar gunstig. „Toen we eind 1992 voor het eerst bij de bond aanklopten, wisten we nog niets van deze nieuwe indeling,” verklaart penningmeester Wiel Struver. „Dit werd ons pas later duidelijk. Het is voor ons gewoon een prettige bijkomstigheid. In de oude situatie zouden we helemaal onderaan moeten beginnen, in de vierde klasse. Je speelt dan tegen lagere elftallen, soms om tien uur 's morgens.”

Nu mag SVA het meteen tegen eerste teams proberen. „Een echte uitdaging. En wat de toekomst ons brengt? Dat weten we niet, want we kennen geen enkele tegenstander. Aan de andere kant zijn wij natuurlijk ook een grote onbekende. Het gaat ons niet in de eerste plaats om de resultaten. We willen gewoon in competitieverband uitkomen. De keuze was voor ons dus makkelijk.”

Klachten waren er amper. Rouschen: „We hebben de verenigingen zelf laten kiezen. Wel moeten sommige clubs uit Midden-Limburg nu verder reizen dan voorheen. In het verleden waren er voldoende reserveteams in de buurt. Nu liggen de tegenstanders verder van elkaar. Die geluiden zijn tot ons doorgedrongen, waarna we met die clubs hebben gesproken. Een echt protest hebben we niet ontvangen.” Een goed begin is het halve werk.

Op het eerste gezicht lijkt deze opzet meer dan logisch. Maar bij de eerste indeling van de standaardteams in vier hoofd-, vier eerste en twee tweede klassen bleek dat voor die laatste categorie slechts zeventien ploegen beschikbaar waren. Het gevolg was dat ploegen uit Maastricht wedstrijden zouden moeten gaan afwerken in de buurt van Roermond en andersom. Aangezien het in dit geval voornamelijk kleine verenigingen betrof – ze waren immers niet voor niets in de laagste klasse voor standaardteams ingedeeld – zagen zij zich voor een onoverkomelijk probleem geplaatst. De kosten om geregeld een 'verre' trip te moeten maken, waren gewoonweg te hoog.

De KNVB besloot daarop een vijfde eerste klasse in het leven te roepen. De

Veranderde opzet afdeling Limburg

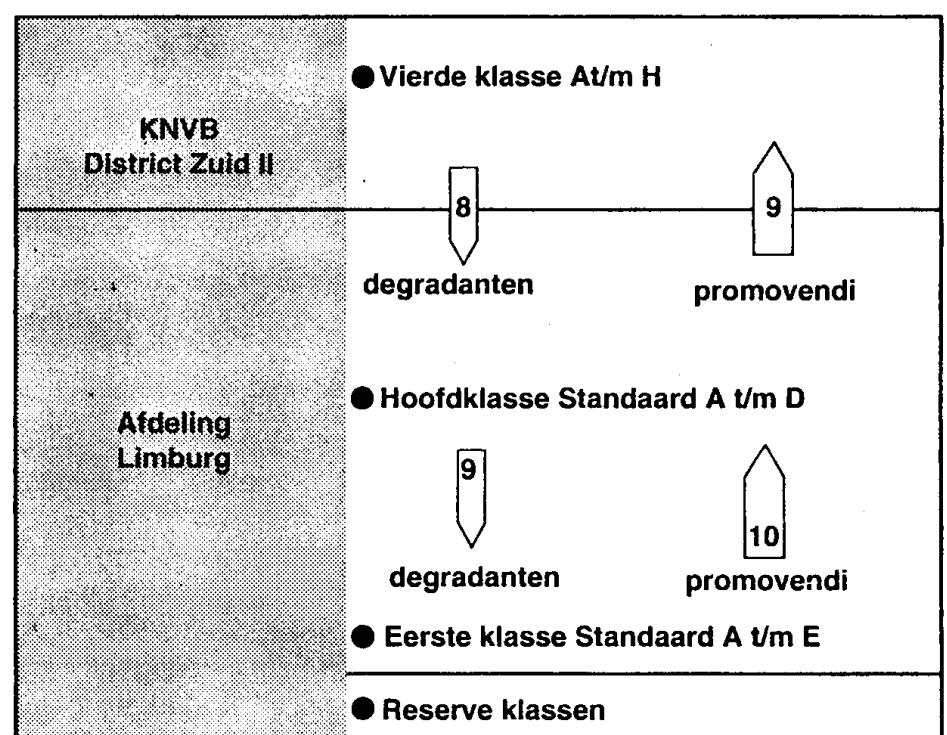
De afdeling Limburg ziet er vanaf dit seizoen als volgt uit. Er zijn vier Hoofdklassen Standaard. Daaronder bevinden zich vijf Eerste klassen Standaard. In deze negen klassen zijn alleen eerste elftallen opgenomen. Vervolgens zijn de 'lagere' teams (tweede en lagere) over de eerste tot en met vijfde reserve klassen verdeeld. Deze klassen moeten niet verward worden met de reserve klassen van district Zuid 2 voor tweede en enkele derde elftallen, die reeds eerder bestonden.

De vier kampioenen van de Hoofdklasse promoveren rechtstreeks naar de vierde klasse KNVB. Bovendien wordt aan het einde van het seizoen een halve competitie gespeeld tussen de drie periodekampioenen van elke Hoofdklasse. Dat levert nog eens vier promovendi op. Van de niet gepromoveerde periodekampioenen maakt nog één

team de stap naar de vierde klasse KNVB. Het betreft de ploeg met het hoogste winstpuntengemiddelde in de eindrangschikking van de competitie. Dat wil zeggen het aantal winstpunten gedeeld door het aantal wedstrijden.

De nummers elf en twaalf degraderen rechtstreeks naar de Eerste klasse. Daarnaast spelen de nummers tien van de Hoofdklassen A en B alsmede de nummers tien van de Hoofdklassen C en D een wedstrijd tegen elkaar. De verliezers van deze twee duels komen elkaar tegen. De ploeg die dat duel verliest, zal eveneens degraderen uit de Hoofdklasse.

De regeling in de Eerste klassen is eenvoudiger. De vijf kampioenen alsmede de vijf winnaars van de nacompetities in elke Eerste klasse maken de stap naar de Hoofdklasse. Degradatie is niet mogelijk.

Oefenwedstrijden tegen professionele clubs krenten in de pap

De 'grote jongens' komen op bezoek

Alle amateurvoetbalclubs spelen aan het begin van het seizoen meerdere oefenwedstrijden. De trainers willen zien hoe de zaken ervoor staan, testen eventuele aanwinsten of gooien het roer op taktisch gebied radicaal om. Spelers krijgen een kans zich waar te maken, proberen een basisplaats te bemachtigen. Supporters kunnen hun clubje na enkele maanden weer eens bekijken, vormen zich (te) vroeg een mening over het nieuwe seizoen. Het hoort er allemaal bij. Sommige verenigingen zijn zelfs in staat een profclub in het oefenprogramma op te nemen. De 'grote jongens' komen op bezoek. Het hoogtepunt van de oefencampagne, misschien wel van het hele seizoen.

door

ROB SPORKEN

● Even bijtanken. De spelers van SVM maken dankbaar gebruik van de rustpauze die al na ruim twintig minuten is ingelast.

Foto: PETER ROOZEN

SVM

Op 23 juli treedt Fortuna Sittard aan tegen SVM. Een traditie. Al dertien jaar lang komt de beroemde buur uit de Baandert naar Munstergeleen. Bestuurslid Richard Scholten sr. onderhield als sponsor goede contacten met Joop Castenmiller. Van het een kwam het ander. De Sittardse profs openen sinds 1981 hun oefenprogramma bij SVM.

Het spannende is er in inmiddels enigszins vanaf. „In het begin kwamen er duizend tot vijftienhonderd man op af. Nu is dat wat minder. Je mag bovendien niet vergeten dat Fortuna langzaam is weggezaakt,” verklaart wedstrijdsecretaris Zef Brands.

Een uur voor de wedstrijd is het nog stil op het complex. De Fortunezen arriveren in hun eigen auto's. Geen handtekeningjagers, geen drukte. De spelers van SVM zitten in de kantine. Klaar voor de strijd tegen Goliath. Boven de bar hangt een bordje met de afbeelding van een energiegevend drankje. „Extran: Goed voor denderende doelpunten”. Een SVM'er is blijbaar onder de indruk van de slogan en bestelt een flesje. „Hoelang werkt dat spul?” vraagt hij zich af. Het is duidelijk. De amateurs weten dat het loodzwaar zal worden. „Man, wat is het benauwd,” klaagt een ander. Overbodige opmerking.

Een jongetje in Ajax-shirt schuift ongemakkelijk op de hoge barkruk. „Ga maar eens kijken bij de kleedlokalen,” wordt hem toegelust. Het mannetje twijfelt. In de gang zal hij zeker geen Overmars of Litmanen tegen het lijf lopen. Maar toch, in je eentje op die profs af. Nee, dat is te veel gevraagd. Het respect wint het van de moed. Dan maar geen handtekening.

Buiten wordt alles in gereedheid gebracht. Er is een zeil gespannen, de tap staat klaar, de indeling is gemaakt. Iemand vraagt of de muziek buiten ook werkt. „Gisteren deden de boxen het daar niet. Lijkt me sterk dat het nu wel in orde is,” klinkt het laconiek uit de kantine.

Voor het eerst staat er geen tent voor de supporters. „Het bleek financieel niet haalbaar deze keer. De aantrekkingskracht van Fortuna is minder. Bovendien zijn de mensen moe gekeken op het voetbal,” meent Brands.

Desondanks omzomen enkele honderden liefhebbers het veld. Want hoe je het wendt of keert, je krijgt niet elke dag de gelegenheid de profs van 'hiernaast' van zo dichtbij te bezichtigen. Bovendien willen de mensen de nieuwelingen van Fortuna graag aan het werk zien,” weet Brands.

Dat blijkt ook wel. De aanwinsten zijn echter minder bekend. En dus begint meteen het gokwerk. „Wie is nu Van Weert. Die nummer elf?” „Nee, dat is die van Eindhoven, Vroomans. Ik denk dat negen Van der Weert moet zijn.” Bingo.

Na twintig minuten klinkt een fluitsignaal. De toeschouwers kijken elkaar

vragend aan. Nu al rust, dat kan toch niet? Pim Verbeek heeft de scheidsrechter voor de wedstrijd gevraagd een drinkpauze in te lassen halverwege de eerste en de tweede helft. De SVM'ers maken een sprint naar de dug-out. Het tempo van Fortuna lag hoog. De bidon is een gewild object. In het vervolg van de eerste helft ligt het water de SVM'ers zwaar op de maag. De profs lopen uit naar 0-5. Het ziet er slecht uit.

„Fortuna komt altijd graag naar ons toe. Niet alleen omdat we hen goed ontvangen, maar ook omdat we hen laten voetballen. Het bestuur geeft die opdracht mee aan de spelers. Geen getrap. Daarom gaan we vaak fors onderuit,” lacht Brands.

Bij het begin van de tweede helft loopt een Fortuna-fan ongenadeerd op Verbeek af. „Ha die Pim, de nieuwe trainer. We gaan het maken dit jaar.” Verbeek schudt lachend zijn hand. Het kan allemaal in de voorbereiding. Geen hoge hekken, geen suppoosten. De fan vat post naast de dug-out, steekt zijn pijp aan en voorziet 'zijn' Fortuna van 'taktische tips’: „Daar gaan we jongens.”

Ook de drinkpauze in het tweede bedrijf komt gelegen. Met vuurrode hoofden zoeken de amateurs beschutting bij de dug-out. Een enkeling laat zich masseren. Nog even doorblijven en het zit

erop. Of het nog wel leuk is? Veteraan Peter Mols (32) vindt van wel. „Voor de mensen langs de lijn blijft het een belevenis. En ook voor ons is het steeds een uitdaging. Je weet dat je wordt opgerold, maar je probeert er het beste van te maken.” Dat lukt SVM opmerkelijk goed. Enkel Mark van Bommel vindt nog twee keer het net: 0-7. De nederlaag is wel eens hoger uitgevallen.

Na het laatste fluitsignaal van de man in het zwart, die het zelden zo gemakkelijk zal hebben gehad, zoekt de helft van het publiek de tap op. De rest keert huiswaarts. Volgend jaar zal men weer langs de lijn staan. Of Fortuna in de subtop van de PTT-telecomcompetitie speelt of anoniem in de eerste divisie. Het blijven profs. En daar komt men graag naar kijken.

MIRANDA

Ook het naar de tweede klasse gedgegradeerde Miranda ontvangt al jaren de grote 'broer' van Kaalheide. Er is zelfs een contract voor de komende jaren getekend. De overgang van Miranda-speler Rik Plum naar de Kerkradse eredivisionist heeft daar mee te maken. Plaats van handeling is sportpark de Groene Long. Aangezien de Kerkradse verenigingen pas vanaf half augustus

tus op de eigen velden mogen, dient ook dit duel op 'vreemde' bodem te worden afgewerkt. Precies tussen de Vink en Kaalheide. Geen thuiswedstrijd voor de amateurs derhalve. Niet dat het qua resultaat wat uitmaakt. Wel wat betreft de inkomsten.

„De eigen mensen komen toch wel. Of we nu op het eigen complex spelen of thuis. Ook de Roda-fans, die hun club voor het eerst in Kerkrade kunnen aanschouwen, maakt het niets uit waar gespeeld wordt. Maar we missen nu natuurlijk wel de inkomsten van de kantine,” legt Miranda-voorzitter Jo Paas uit. En dat tikt aan. Zeker met dit weer.

Er wordt scherp op de centjes gelet. Bij de kassa krijgt uw verslaggever te horen dat hij entree dient te betalen. Ondanks het feit dat hij een NSP-kaart overhandigt, die normaliter toegang verleent tot alle sportevenementen in Nederland, uitgezonderd Europacupduels en interlands, houdt de man – nota bene behorend bij Roda JC – voet bij stuk. „De recettes moeten worden gedeeld met Miranda. U kunt me wel zo'n pasje laten zien, maar dat zegt niets. Betalen dus.” Pas als hij doorheeft dat het wel degelijk om iemand van de pers gaat, geeft hij toe. Maar het is duidelijk. Tegenwoordig moeten de amateurverenigingen elk dubbeltje omdraaien.

Ruim een uur voor de wedstrijd stelt de eerste Roda-fan zich op langs de lijn. Hij neemt geen risico, het zou wel eens druk kunnen worden. Getooid in een geel shirt, zwarte broek en baseballpet probeert hij zijn hagedruktoeter uit. Het apparaat werkt, dat hebben ze zelfs op de Vink meegekregen. Drie kwartier voor aanvangstijd lopen de spelers van Miranda zich al warm. De Roda JC'ers vinden het wel goed. Het is te vroeg en vooral te benauwd.

Langs de lijn nemen de supporters alvast een voorproefje op komend seizoen. „Als je bij die – bedoeld wordt de nieuwe trainer van Miranda, red. – niet twee keer per week traint, kun je het vergeten.” De rest knikt instemmend. Men fluistert elkaar nieuwtjes toe. Alsof het zware geheimen betreft.

De wedstrijd verloopt zoals verwacht. De amateurs doen hun best, maar zijn niet opgewassen tegen Roda. Ruim voor het einde van de eerste helft trekken de eerste toeschouwers richting kantine. De barkrukken zijn nog niet bezet. Tijdens de rust is het veel te druk. Het bestellen van een pilsje kost dan meer kracht dan het spelen tegen een profclub als amateur zijnde. In de tweede helft speelt de profclub ruim een half uur met tien man zonder dat iemand dit aan het spelbeeld merkt. De tien tref-

fers worden broederlijk verdeeld over beide helften. Na het eindsignaal keren de meeste toeschouwers huiswaarts. Niet dat de kantine ongezellig is, maar het is niet de eigen vertrouwde omgeving.

NUNHEM

De tijdsduur van de meeste ontmoetingen tussen een amateurclub en een professionele vereniging blijft beperkt tot een paar uur. De wedstrijd zelf krijgt meestal een vervolg in de kantine waar een koffietafel gereed staat of warm eten wordt geserveerd. In Nunhem pakt men de zaken echter energiek aan. Nadat Fortuna Sittard reeds enkele keren te gast is geweest in dit kleine dorp bij Haelen, is het dit jaar de beurt aan MVV. „Dat is eens wat anders,” legt Nunhem-trainer Lei Janssen uit.

Janssen is meer dan trainer, zo blijkt al snel. Hoewel hij het liever niet zo wil noemen, is hij het manúsje-van-alles. „Noem me maar sociaal werker. Vorig jaar zijn in Nunhem zeven spelers gestopt. We hebben geen A-, B- en C-jeugd. Met dit team moeten we het dus de komende jaren doen,” aldus Janssen.

Nunhem 1 is echter niet sterk genoeg om MVV enig partij te bieden. De voorzitter van de kleine club speelt hier slim op in. Het zou een 'schande' zijn indien MVV niet meer dan zes treffers verschil zou winnen. De Maastrichtenaars happen toe. Indien niet met minimaal zeven doelpunten verschil wordt gewonnen, ontvangt Nunhem een bedrag van duizend gulden.

Betalen voor profs

Amateurvoetbalverenigingen die een oefenwedstrijd willen afwerken tegen een professionele club, zullen vaak diep in de buidel moeten tasten. Dat is echter niet altijd het geval. Goede relaties met de profclub, de transfer van een amateurspeler naar de 'grote' club naast de deur, amateurclubs die hun velden beschikbaar stellen aan profclubs. In deze en vele andere gevallen is vaak een afspraak omtrent de kosten die een dergelijke oefenwedstrijd met zich meebrengt. Toch hebben veel professionele verenigingen ook een 'vaste prijs’. In onderstaand overzicht staan enkele bedragen die opgehoest moeten worden om de betreffende club voor een oefenduel uit te nodigen.

PSV	fl. 25.000,- (excl. BTW)
FC Twente	fl. 10.000,- (all-in)
Roda JC	fl. 5000,-

Feyenoord wilde het bedrag niet prijsgeven. Ajax verklaarde alleen te reageren op een schriftelijk verzoek, maar uit Amsterdam werd vervolgens niets vernomen. Prima pr. Het bedrag van Roda JC geldt voor wedstrijden buiten de directe regio. „Ploegen uit de buurt vragen we meestal niets. Zij hebben alleen de kosten van consumpties of een koffietafel. Wel wordt de recepte gedeeld,” aldus directeur Servé Kuijter. MVV speelt in principe alleen wedstrijden in de regio. „Om goede contacten te onderhouden met de amateurclubs, vragen wij niets,” aldus trainer Sef Vergoossen. „Indien je verder weg gaat spelen, zou je tussen de twee- en vierduizend gulden kunnen vragen, maar we zien het nut er niet van in buiten Limburg te gaan spelen,” vult directeur Ron Weijzen aan. Het gevolg hiervan is dat MVV in de voorbereiding van dit seizoen door de vele aanvragen meer dan dertig verenigingen heeft moeten teleurstellen. VVV speelt altijd in de regio en hanteert – afhankelijk van de tegenstander – verschillende bedragen. Ook Fortuna Sittard heeft geen standaardbedrag. „In de regio vragen we meestal niets. Die duels moet je zien als een soort promotie. Gaan we verder weg dan ligt het aan een aantal factoren welk bedrag we vragen,” verklaart manager Jacques Opgenoord.

● Jeugdige handtekeningjagers gaan op pad na de eerste helft van Leudalcombinatie tegen MVV. Roger Knarren zet een 'krabbel’.

Foto: JAN PAUL KUIT

Komend weekeinde in Heerlen en Maastricht Railshow is smullen voor treinliefhebbers

DOOR SANTE BRUN

Gebruikers van het openbaar vervoer en andere treinliefhebbers in Zuid-Limburg komen dit weekeinde aan hun trekken: Voor het eerst sinds het 150-jarig bestaan in 1889 is er weer een NS-Railshow, waarbij de bezoekers vele soorten binnen- en buitenlandse treinen van binnen en van buiten kunnen bekijken. Ze kunnen ook aan hun nostalgische trekken komen, want er zijn vele stoomlokomotieven en treinwagons die allang uit de roulatie zijn genomen. Zoals de 'Blokkeendoos' uit 1924.

Speuren naar spreekwoorden

Om maar meteen met de deur in huis te vallen. Bijna iedere Nederlander kent dit spreekwoord, maar weinigen weten dat het stamt uit de tijd waarin de huisen nog niet over een voorportaal, hal of gang beschikten, en men dus van buiten direct de woonkamer binnenstapte.

Zulke wetenswaardigheden over bijzondere kronkels van onze taalgeschiedenis worden uit de doeken gedaan in het Nederlands Openluchtmuseum in Arnhem. Dat gebeurt in de vorm van een route. De bezoeker wandelt langs een reeks locaties en attributen die de kapstok vormden voor spreekwoorden en gezegden.

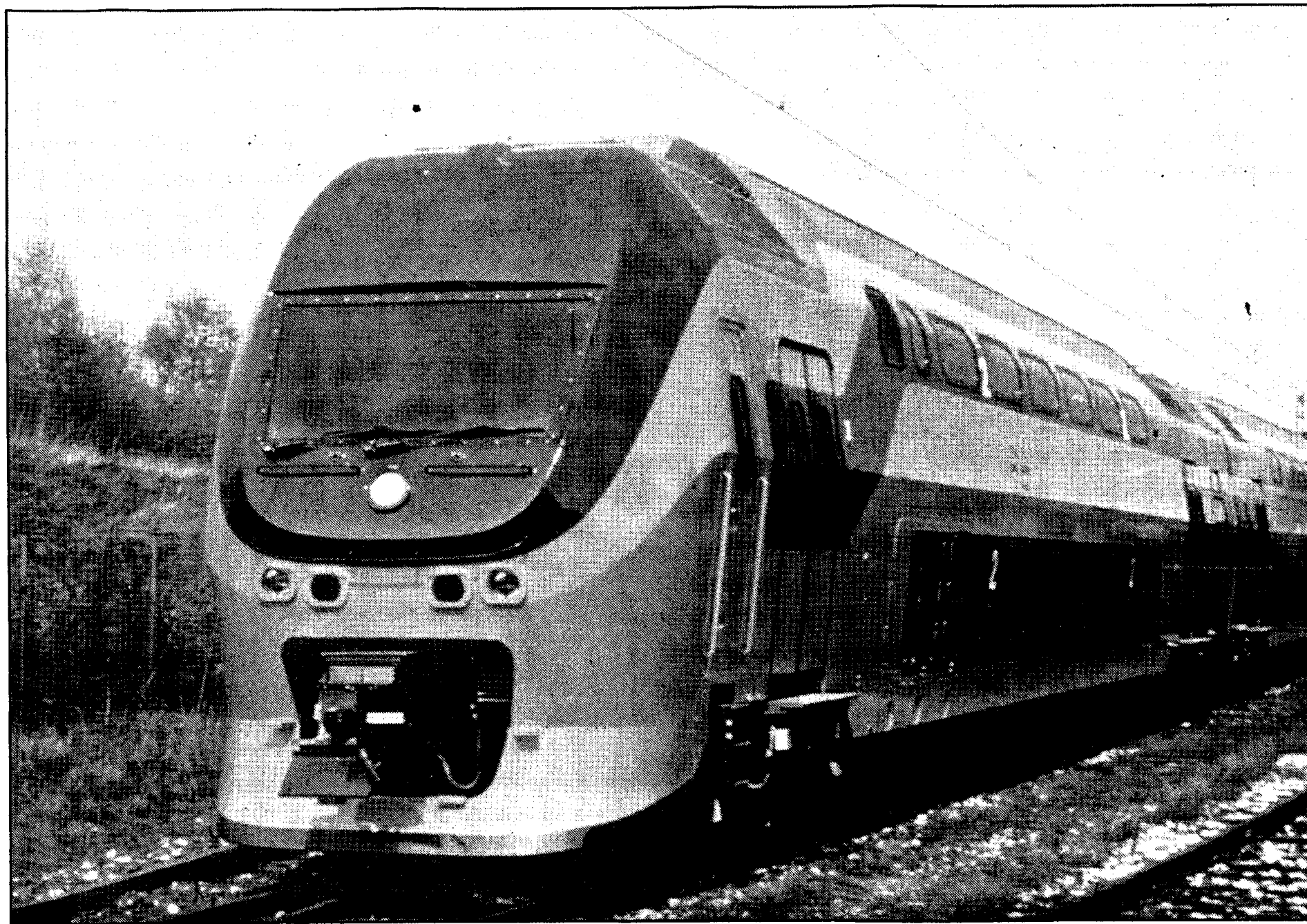
Deze bijzondere taaltrip is een speciaal project voor bezoekers van 55 jaar en ouder. Zij kunnen in september gebruik maken van een totaalarrangement. Dat biedt voor f19,50 een routebeschrijving, een rit met een Jan Plezier, een surprise en een kopje koffie met 'een koekje van eigen deeg'. De route is niet los verkrijgbaar. Info: 085-576333.

En bij kijken hoeft het niet te blijven; niet alleen zijn er deskundigen aanwezig die tekst en uitleg geven, er worden ook ritten gemaakt met een stoomtrein en een museumtrein. Ook kun je mee voor een korte rit op een 6400-lokomotief, bij de machinist in de cabine.

In Maastricht kunnen de bezoekers in kleine groepen de verkeersleidingspost bezoeken, waar treindienstleiders ervoor zorgen dat alle treinen in Nederland veilig van A naar B kunnen rijden.

De show wordt zaterdag en zondag gehouden op en bij de NS-stations van Heerlen en Maastricht. De toegangsprijs is f 8 voor volwassenen en f 4 voor kinderen. Voor dat bedrag kun je terecht op beide shows. Op de treinreis van Heerlen naar Maastricht en omgekeerd krijg je 40 procent korting op vertoon van de toegangskaart.

Bezoekers van de shows kunnen gebruik maken van de gloednieuwe kindercreche op station Maastricht, het Railrunnerhome. Daar is op de Railshowdagen voor de bezoekers het eerste uur gratis.

• De Regiorunner, de nieuwste loot van de NS-materieelboom, is ook te bewonderen op de Railshow in Heerlen en Maastricht.

Bastogne, vijftig jaar na de slag om de Ardennen

DOOR ROB VAN DEN DOBBELSTEEN

Vergeet Bastogne. Een troosteloos oord. Auto's die selen zich pruttelend door de van verkeer vergeven hoofdstraat en uit de luidsprekertjes, die boven en naast de winkeldeuren hangen, zagen de hele dag hoofdpijnverwekkende Disneydeuren. Overal slenteren toeristen, uitgebraakt door in felle tinten getatoeerd touringcars. Op de terrassen in het centrum weemt het van de Trevi-2000-japonnetjes en van af een haastig opgedoefte oorlogstank vallen jengelende kinderen zich de ene verstukking na de andere. „Mammaaaaaaaa.” Met dank aan generaal McAuliffe.

Bastogne is synoniem aan gruwelijk. In de Verenigde Staten nog meer dan in Europa. Nergens verloor het Amerikaanse leger in een enkele slag zoveel soldaten als in en rondom dit Ardennen-nest, halverwege Namen en Luxemburg. Op de avond van de 28e januari 1945, toen de kanonnen eindelijk zwegen, telden de Yanks na anderhalve maand verbitterd vechten 8447 doden, 20.905 gevangenen of vermisten en 46.170 gewonden. Maar de Duitsers (10.749 gesneuvelden) dropen af. Hetgeen ook dit jaar weer uitbundig zal worden gevierd. Exposities, concerten, nieuwe musea en natuurlijk door de straten marcherende cohorten veteranen. Opdat we nooit vergeten.

Edoch, wie echt wil weten hoe het er hier een halve eeuw geleden aan toe ging, kan Bastogne maar beter links laten liggen. En dat museum bij het gedenkteken op de hoogte van Mardasson, net buiten het plaatsje, al evenzeer. Veel te mooi. Plastic etalagepoppen met rooie appelwagentjes, gesteven uniformen, gelakte kanonnen, gepoetste mitrailleur en ander opgekafeleerd oorlogstuig, gekoppeld aan een niet

overall even authentieke film waarin het kanongebulder en het gejamr der granaten nauwelijks van de lucht is. De Slag om de Ardennen in een veel te eng kader. Echt van waarde lijkt hier slechts een rond oriëntatiepaneel waarop met listig aan- en uitvlopende lampjes de toenmalige troepenbewegingen nauwgezet uit de doeken worden gedaan.

In de vroege ochtend van de 16de december 1944 vallen 75 Duitse divisies over een front van 135 kilometer totaal onverwacht het reeds bevrijde België binnen. Voornaamste doel: het heroveren van de Antwerpse haven. Vooral in het midden, waar het vijfde pantsrleger van Hasso von Manteuffel en het zesde van Sepp Dietrich zijn ingezet, maken de Duitsers in mist, sneeuw en bittere kou, snel vorderingen. Op Eerste Kerstdag wordt Celles ingenomen, een paar kilometer van Dinant. Maar zestig kilometer oostelijker houdt het garnizoen van het door een ring van vuur en staal omsingelde Bastogne nog steeds stand.

De slag om de Ardennen, een wanhopige poging van de Duitsers om, de haven van Antwerpen te heroveren heeft het scenario van de klassieke western. De onuitwisbare naam, die Bastogne zich in de geschiedenis van de Verenigde Staten heeft verworven, is onmiddellijk verklaard als de Amerikanen worden vergeleken met de dappere kolonisten achter hun in een cirkel geplaatste huifkarren en de Duitsers met de daaromheen gillende en schietende Indianen. Bovendien was daar nog het ijlings opgeroepen ontzetsingsleger van generaal Patton plus de rol van de heldhaftige verdediger generaal McAuliffe, die slechts het bijkans onvertaalbare 'Nuts' knauwde toen de Duitsers hem op de avond van de 22ste december een ultimatum stelden, 'krijg de kolere'.

Een juiste beslissing. Vier helse dagen later immers, op 26 december, wordt het bijna dichtgesneden Bastogne vanuit het zuiden ontzet.

De gevechten zijn verbitterd en wreed en pas op 15 januari geven de rondom Bastogne gelegerde

Duitsers zich definitief gewonnen. Het stadje rookt en rouwt. In nog geen maand tijd verloren in een dodelijke cocktail van kou, kogels en honger meer dan 2500 burgers het leven.

Het hele verhaal staat op veertien tableaux, die staan opgesteld langs de 'Historische Omloop van de Slag om Bastogne'. Het in alle opzichten schitterende traject is 65 kilometer lang en voert de wandelaar, fietser of automobilist langs plekken, die rond Kerstmis 1944 van belang waren.

Verhalen, verhalen, verhalen en daarachter dat magnifieke Ardennen landschap. Nergens is een zuiverder beeld te verkrijgen van wat zich hier tussen 16 december 1944 en 18 januari 1945 precies heeft afgespeeld. De bolle heuvels, hier en daar bedekt met donkere bossen, dampen in de ochtendnevel. Tegen hellingen opslingerende weggetjes leiden door dommelende dorpjes met tussen het gloeiende herfstrood glurende kerktorens. Boeren halen met vrouw en kinderen het laatste hooi binnen op krakende schommelkarren, die worden voortgetrokken door zware Belgische paarden met harige lampkapjes om hun dikke enkels. Even wordt de knuist opgeheven als de vroege fietser passeert. Bonjour. Bonjour.

De weg van de herinnering. Een adembenemend mooie route. Recogne, Bourcy, Mageret, Assenois en - via een kleine omweg - het naar koeiemest geurende Tintange. Vervolgens het dal van de Grande Moscht, Warnach (met een snoeperig kerkje) en Bodange. In dat laatste plaatsje, in restaurant Le Martin Pêcheur, aan de gorgelende Sure, legt de bazin voor de lunch een forel op de barbecue. Eten op het terras. Het witte zonlicht lispelt tintelend tussen de bladeren en er komt wijn en stokbrood op tafel. „Dat aten generaal Bradley en generaal Patton ook toen ze hier in januari 1945 sliepen,” vertelt de eigenaresse trots.

De oorlog lijkt ver weg, maar is hier nog overal.

Info: Belgisch Verkeersbureau, Herengracht 435-437, 1017 BR Amsterdam, telefoon 020 - 625 12 51.

Brochure over Britse musea

De Britse toeristenorganisatie BTA heeft een brochure samengesteld waarin in totaal 58 bijzondere Britse musea staan beschreven: 15 in Londen en 43 daarbuiten. De brochure Great British Galleries is een nuttige en makkelijk te hanteren gids voor een rondreis langs vele kunstzinnige schatten in Groot-Brittannië en gratis verkrijgbaar, of per briefkaart aan te vragen, bij het Brits Toeristenbureau, Stadhouderskade 2, 1054 ES Amsterdam.

Lärchbergtunnel brengt dorp rust

Afgelopen maandag 1 augustus is in Oostenrijk de bijna twee kilometer lange Lärchbergtunnel geopend die het bekende vakantiestadje Lofers van veel verkeersdruk zal verlossen. Ook voor fietsers op de populaire Tauernradweg betekent de nieuwe rondweg winst. Het stuk Lofers-Enken kunnen ze straks in alle rust afleggen.

Het Limburgs Dagblad kan geen verantwoordelijkheid aanvaarden voor de juistheid van de hierboven vermelde gegevens. Evenementen kunnen worden verplaatst of afgelast, zonder dat dat ons bekend wordt gemaakt.

DE KRANT VAN LIMBURG

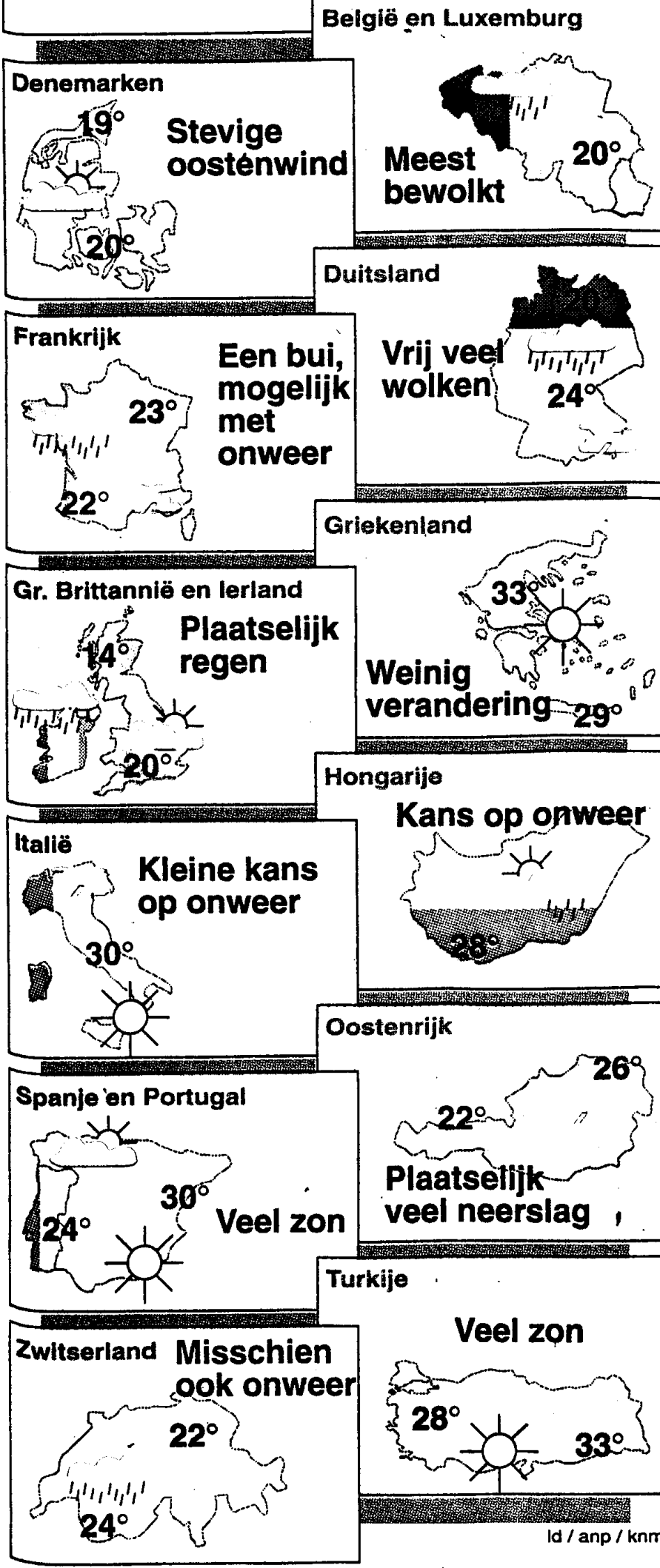
Naam:
Adres:
Postcode:
Plaats:
Telefoonnr. (i.v.m. controle bezorging):
(VEX44)
Hiervoor betaal ik
automatisch: f 29,- per maand
f 10,90 per kwartaal
via acceptatie: f 10,90 per maand
f 10,90 per kwartaal
Mijn bank-/gironummer voor automatische betaling is:
Handtekening:
Als beloning voor automatische betaling kies ik voor het volgende cadeau:
☐ badhanddoek ☐ Parkeren
☐ reiswaker ☐ pocketcalculator
Stuur deze bon in een open envelop, zonder postzegel, op naar:
Limburgs Dagblad
Postbus 1000, 6200 AA Maastricht

8 710404 400017

01-09

Weersverwachting vakantielanden

ld / anp / knmi

● Tom Hanks in 'Forrest Gump'.

● Arnold Schwarzenegger in 'True Lies'

DOOR HANS TOONEN

Eredivisie Hollywood in Royal Heerlen

Nachtmarathon goed voor negen uur entertainment

Een grotere koelbox. En langere nagels. Beide attributen heb je hard nodig tijdens de even veelbelovende als explosieve nachtmarathon die op zaterdag 10 september wordt gehouden in Royal Heerlen. Laat je je leiden door de sterren dan komt deze filmnacht in aanmerking voor het predikaat 'Moeder van alle marathons'. Harrison Ford, Tom Hanks, Jeff Bridges, Tommy Lee Jones en Arnold Schwarzenegger. Kortom, de eredivisie van Hollywood. Samen goed voor negen uur entertainment. Waarbij je je vastklemt aan de bioscoopstoel, de lakmoesproef voor elke film.

De vier uitverkoren films zijn: 'Clear and Present Danger' met Harrison Ford als de loepzuiver CIA-agent Jack Ryan; 'Forrest Gump' met Tom Hanks in een zwarte satire op de Amerikaanse samenleving; 'Blown Away' met bommen-expert Jeff Bridges en een op scherp staande gemeenreik Tommy Lee Jones; 'True Lies' met Arnold Schwarzenegger als een wat saaie computerverkoper, een bijna perfecte dekmantel voor zijn dubbelleven als geheim agent.

Wat dit kolossaal kwartet onderling verbindt, is het geluid. En dat is digitaal. Dus fenomenaal.

Hoeveel vuur Royal-directeur Laurens van Bergen uit zijn

● Harrison Ford in 'Clear and Present Danger'

● Jeff Bridges in 'Blown Away'

schoenen heeft moeten sloffen om juist deze films in één nacht uit te serveren, blijft een keukengeheim. „Wel heb ik er lang op moeten wachten, omdat de distributiemaatschappijen natuurlijk ook andere belangen hebben.”

Van Bergen jr. doet hiermee ook en vooral op de 'overkant'. Maar zijn stedelijke concurrent, directeur Henk Winkens van H5-theaters, heeft con amore ingestemd met de voorvertoon van 'Clear and Present Danger' en 'Blown Away', twee films die respectievelijk 15 september en medio november in zijn bioscopen zullen worden vertoond. De twee andere films van formaat, 'Forrest Gump' en 'True Lies', beleven hun première op respectievelijk 22 september en 13 oktober.

Uiteraard is Laurens van Bergen bereid om voor deze marathon. „Na de 'All night horrorshow' wilde ik bij de volgende filmnacht het digitale geluid als bindmiddel. Dat was mijn uitgangspunt. Meer pretenties had ik niet. Dat ik juist deze topfilms bijeen zou krijgen, had ik nooit verwacht. En ik ben nu achter het feit om me te realiseren dat ik een dergelijke klasse-combinatie nooit meer te pakken krijg.”

De prijzen voor deze marathon lopen uiteen van f 37,50 tot f 45. Daarvoor ben je van twaalf uur 's nachts tot tien uur 's morgens niet alleen van de straat. Maar zit je ook op fluweel.

Jack Nicholson onweerstaanbaar in 'Wolf'

Eindelijk chique weerwolffilm

DOOR RIJK VAN ROTTERDAM

Het werd weer eens tijd voor een nieuwe weerwolffilm, maar dan wel een chique. Aan zo'n karwei kun je regisseur Mike Nichols zetten, de man die in 1966 daverend debuteerde met 'Who's afraid of Virginia Woolf' (!) en vervolgens succes op succes oogtte met klassiekers als 'The Graduate', 'Catch-22' en (meer recent) 'Working girl'. Zo'n regisseur maakt er zich niet vanaf door met wat speciale effecten handen in borstelige klauwen te laten veranderen en acteurs vervaarlijke maskers op te zetten. Zo'n man wil een film met een echte weerwolf.

Nu hoeft je daar in Hollywood niet lang naar te zoeken, want er loopt daar een wereldberoemde rond: Jack Nicholson. Laat je hem zijn fameuze dodelijke blik in de camera werpen, dan kun je de grimeur eigenlijk wel naar huis sturen.

Een chique weerwolffilm dus, met dan ook een in zijn bescheidenheid voornamelijk 'Wolf'. Natuurlijk neemt tegen het eind van de film de haargroei op het lichaam van Nicholson wel een beetje toe, maar in de meeste scènes heeft hij aan zijn verbeten mimiek en wat ingehouden grom genoeg om het publiek ervan te overtuigen dat er een beest in hem schuilt. Een staaltje van perfecte casting is het om

● Jack Nicholson als weerwolf in 'Wolf'

Michelle Pfeiffer aan zijn zijde te zetten. Een actrice die aangaande haar rol eveneens buiten haar tekst om heel wat meer kan doen vermoeden.

Nicholson speelt de Newyorkse uitgever Will Randall, die tijdens een winternacht een wolf aanrijdt. Als hij gaat kijken of hij nog iets voor het dier kan doen, wordt hij in zijn hand gebeten. De wond wordt er de volgende dagen niet beter op. Hoewel Randall zich steeds fitter gaat

voelen, wordt hij weggepromoveerd door de kapitalist Raymond Alden (Christopher Plummer), die de uitgeverij heeft opgekocht. Randalls jongere collega Stewart Swinton (James Spader) blijkt een wit voetje te hebben gehaald bij baas Alden. Maar erger nog, door zijn steeds sterker wordende reukzin komt Randall erachter dat Swinton ook zijn vrouw Charlotte (Kate Nelligan) heeft ingepikt. Een troost is er, Randall leert de

mooie maar dwarse dochter van baas Alden kennen, Laura (Michelle Pfeiffer). Zij heeft genoeg van de sleur van het rijkdomsleven en raakt geïntrigeerd door de duistere achtergronden van Randall, die langzaam tot het besef komt dat hij er 's nachts op uit trekt om ergens zijn tanden te zetten. Laura lijkt Randalls enige redding te kunnen zijn wanneer zijn vrouw wordt vermoord en hij als hoofdverdachte wordt beschouwd.

Het weerwolfverhaal moet zijn ontknoping hebben en daar kun je dan maar beter iets spectaculairs van maken. Met de weerwolfthemaatiek ligt het anders. Die valt uit te diepen en dat heeft regisseur Nichols heel aardig gedaan.

Een juweeltje is de scène, waarin hij op de trappen van de centrale hal van het uitgeverkantoor gaat staan en luistert naar wat er zoal in de wandelgangen en kamertjes wordt gezegd. Het is in feite de sleutelscène van de film, want vanaf dat moment ontwikkelt Randall zijn strategie. Hij bouwt die op volgens de wet van de wildernis en die houdt niet zozeer 'oog om oog, tand om tand' in; wel hardvochtigheid, maar met een eerlijkheidsgraad die in de moderne samenleving ver is te zoeken. In de rij van weerwolfklassiekers zal 'Wolf' zeker een voorname plaats gaan innemen.

● Scene uit 'Après la Guerre'

Filmhuis Sittard sluit aan op Bevrijdingsfeest

In het kader van het Bevrijdingsfestival Sittard opent het filmhuis zijn nieuwe seizoen met enkele films die zich afspelen tijdens van de Tweede Wereldoorlog. Maandag 5 september is er een avondvoorstelling van Etienne Scoll's klassieke 'Una Giornata Particolare', een ontroerende liefdesgeschiedenis met Sophia Loren en Marcello Mastroianni in de hoofdrol. Het verhaal speelt zich af in mei 1939, op de dag dat Mussolini en Hitler in Rome worden toegejuicht door een uitziende menigte. Elders in de stad, in een woonkamer, ontmoeten een ontslagen radioreporter en een huisvrouw elkaar bij toeval.

Dinsdagavond 6 september volgt Roberto Faenza's 'Jonah who lived in the Whale', naar het boek 'Kinderjaren' van de Nederlandse Jona Oberski. Deze film gaat over de ervaringen van een vierjarig jongetje in de kampen Westerbork en Bergen Belzen.

Vrijdag 9 september zijn er drie dagvoorstellingen van 'Après la Guerre', een bijzonder geslaagde tragikomedie over de vriendschap tussen twee Franse jongens en een deserterende Duitse soldaat, alle drie op de vlucht in het bijna bevrijde Frankrijk. In 1989 was deze film nog goed voor de twee hoofdprijzen van het Cinekidfestival.

Speelse botsingen zeden en moraal in 'Sirens'

DOOR LEO BANKERSEN

De controversiële Australische kunstenaar Norman Lindsay is het in de jaren dertig vooral bekend om de conservatieve houding van de kerk ten opzichte van vrouwen en erotiek. Schiedaalt ontstond rond zijn schilderij 'Venus aan het kruis' dat te was op een grote overzichtstoestelling van Australische kunst in Londen. In de Britse Australische productie 'Sirens' is dit historische incident het gangspunt voor een fictief verhaal. Filmregisseur John Duce probeert hierin de botsende opvattingen van Lindsay en zijn tijdgenoten op een speelse manier uit te doeken te doen.

De kerkelijke autoriteiten schouwen 'Venus aan het kruis' als godslasterlijk en probeert Lindsay (Sam Neill) over te halen het schilderij terug te trekken. Een jonge Engelse priester en zijn vrouw (Hugh Grant, Tara Fitzgerald) mogen de kerk uit het vuur halen. Vervuld met de edelste motieven, en ook een beetje angst, zoeken ze de kunstenaar op in zijn woning in Australische achterland. Lindsay is uitermate gemusieerd en laat zich een pittige discussie met een echte priester niet gaan, zonder een haarbreed zijn standpunt af te wijken.

Kijk, het is natuurlijk best amusant om die stijve Engelsman zien schutten ten overstaan van zoveel naakt. En ach, uiteindelijk, het koosnaam voor zijn vrouw komt uit 'Win the Pooh' en bij het vrijen wordt ontschuldigd hij zich als het te veel kraakt. Niets menselijks is hem vreemd. Het feit dat Lindsay hem ondanks alle gestuich toch als een progressief en verstandig iemand schetst valt te waarderen. Aan de andere kant laat hij Lindsay mooi buitensluiten van de paradijselijke idylle rond de kunstenaarswoning geen moment ter discussie gesteld.

'The Cowboy Way' leunt op bijeen gesprokkelde scènes

DOOR LEO BANKERSEN

Het moest een film worden over hedendaagse cowboys. Die bestaan natuurlijk niet meer, behalve op zo'n rodeo in New Mexico. Robuuste boerenjongens meten hun krachten met steigerende paarden, en de kinderen mogen alvast oefenen op de rug van een schaap. Zo'n detail geeft de actiekomedie 'The Cowboy Way' bijna iets huiselijks.

Tegenover die eerlijkheid van het platteland staat de vijandige wereld van New York waar criminaliteit de dienst uitmaken. Hoopvolle vluchtelingen die daar aan wal stappen, worden direct doorgesluist naar de illegale naaiateliers. Een actueel gegeven

dat deze simpele misdaadfilm warempel een vleugje sociale bewogenheid lijkt te geven.

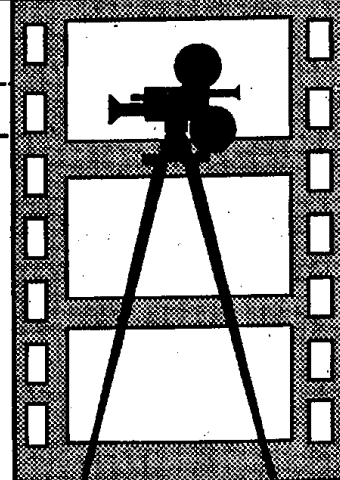
De eerste kennismaking is dus sympathiek. Jammer genoeg wordt al snel duidelijk dat die realistische trekjes van 'The Cowboy Way' toevalstreffers zijn. Twee jeugdvrienden uit New Mexico (Woody Harrelson en Kiefer Sutherland) trekken naar New York om de dochter van een Cubaanse vriend uit handen van de onderwereld te redden. Als rodeokampioenen mogen ze nu hun kunsten in de stad vertonen.

Het verhaal bestaat voornamelijk uit bij elkaar gegrabbelde actiescènes, zogenaamd komische invallen en een verplichte sentimentele noot. Kiefer Sut-

herland doet zijn best een serieuze rol te spelen als de verstandigste maar ook de koppigste van de twee. Woody Harrelson komt aanstekelijk uit de hoek als de vrolijk drinkende en versierende vrijbuiters.

Wanneer het leuk moet worden laat regisseur Gregg Champion de boerenjongens het peperdure Waldorf-Astoria binnenstappen, of mag Woody Harrelson een nuchtere party van modeontwerpers op stelten zetten. Humor die geen al te hoge eisen aan de intelligentie van de kijker stelt.

● Woody Harrelson (!) en Kiefer Sutherland in 'The Cowboy Way'

video vers

In Video Vers wordt aandacht besteed aan speelfilms die nu of binnenkort op video te huur of te koop zijn.

DOOR HANS TOONEN

'Robin Hood: Men in Tights' is toch net naast de roos. Regisseur Mel Brooks gokt in deze parodie op het klassieke avonturenverhaal te veel op meelachters. Zijn kijk op Robin Hood is namelijk doorspekt van Sam & Moos-humor rondom kerels in (te) strakke maillots. Vooral in de scène waarin Mel Brooks himself opduikt als rabbijn Tuckman, een mannetjesputter als het gaat om besnijdenissen, hangt de waslijn vol onderbreken.

Niet dat ik deze frivole variant meteen afschiet. Brooks blijft een veteraan in het uitventen van ongein. (Columbia TriStar)

'The Three Musketeers' is met plezier gemaakt. Dat straalt deze ridderfilm uit van de eerste tot de laatste scène. Toegegeven, de hoofdrolspelers zijn wat cartoonaal. Vooral kardinaal Richelieu (Oliver Platt) schijnt van de ene smerige streek naar de andere. Lady de Winter wordt dodelijk mooi vertolkt door Rebecca DeMornay. En Chris O'Donnor, Kiefer Sutherland en Charlie Sheen beleven als de musketier een jongensdroom. (Touchstone)

'Aladdin' straalt onmiskenbaar de magie uit van Disney, de getekende droomfabriek in Hollywood. Deze met twee Oscars bekroonde klassieker kun je sinds kort in drie versies kopen. In zijn originele versie, waarin Robin Williams ongekend geestig is. De Nederlandse, waarin Pierre Bokma toch ook een geestige Geest neerzet. Of in de Engelse, maar dan Nederlands ondertitelde versie. De keuze is vooral afhankelijk van de leeftijd. De klassieker is kijkplezier voor jong en oud. (Disney f 44,95).

bioscopen

● HEERLEN

Royal: Beverly Hills cop 3, do t/m zo 19 en 21.30 uur, ma t/m wo 18.15 en 20.30 uur, za zo ook 14 uur. Rivoli: Four weddings and a funeral, do t/m zo 18.30 en 21 uur, ma t/m wo 18.15 en 20.30 uur, za zo ook 16 uur. Duimelintje, za zo 14 en 16 uur, wo 14 uur. Maxim: The client, do t/m zo 18.30 en 21 uur, ma t/m wo 18.15 en 20.30 uur, za zo ook 14 en 16.15 uur.

● Dennis Hopper in 'Speed'

H5: Wolf, dag. 14.30 18 en 20.45 uur, za ook 23.15 uur. Cowboy way, dag. 14.15 18.15 en 21 uur. Speed, dag. 14.30 18.30 21 uur, za 23.30 uur. Striking distance, dag. (beh za) 18.30 en 21 uur, za ook 23.30 uur. De aristokatten, dag. 14 uur, za zo ook 16.30 uur. The flintstones, dag. 14.15 18.30, za 21 uur, za ook 16.15 22.15 en 23.30 uur, za zo ook 16 uur. Sneak preview, za 23.15 uur.

● LANDGRAAF

Autokino: Speed, do t/m wo 21 uur. The getaway, vr en za 23.15 uur.

● MAASTRICHT

Mabi: Four weddings and a funeral, dag. 18.30 en 21.15 uur, za zo ook 14.30 uur. Beverly Hills cop 3, dag. 18.30 en 21.15 uur, za 21 uur, za ook 14.30 uur. Sirens, dag. 18.30 en 21.15 uur. De aristokatten, za zo en wo 14.30 uur. Duimelintje, za zo en wo 14.30 uur. The client, dag. 18.30 en 21.15 uur. Cine-K: Como agua para chocolate, dag. 21 uur. Cinema Palace: Speed, dag. 18 en 21 uur. De aristokatten, za zo en wo 14 en 16 uur. Wolf, dag. 18 en 21.15 uur, za zo ook 14.30 uur. The flintstones, dag. 19 en 21.30 uur (ma geen voorstelling 21.30 uur), za zo wo 14 en 16.30 uur. Sneak preview, ma 21 uur. Lumière: La vie sexuelle des belges, dag. 20 uur. Bad boy Bobby, dag. 20.30 uur. Blue kite, dag. 22 uur.

● GELEEN

Roxy: Speed, dag. 20.30 uur. The client, do t/m zo 21 uur. The flintstones, do en 18.30 uur, za zo 14 en 18.30 uur. Aristokatten, za zo en wo 14 uur. Soldaat van Oranje, wo 20.30 uur. Schindler's list, ma 20.30 uur. De aanslag, di 20.30 uur.

● SITTARD

Forum: Beverly Hills cop 3, dag. 20.30 uur. Four weddings and a funeral, do t/m di 20.30 uur. Duimelintje, za zo wo 14 uur. Het meisje met het rode haar, wo 16 uur. Schindler's list, wo 20 uur.

● ECHT

Royal: The getaway, do t/m di 20.30 uur. The client, do t/m di 20.30 uur. Duimelintje, zo 14.30 uur.

● ROERMOND

Royal: Speed, do t/m wo 20.30 uur, za zo ook 14.30 uur. Royale: The flintstones, do ma t/m wo 20.30 uur, vr t/m zo 19.30 en 21.30 uur, za zo en wo ook 14.30 uur.

Gitarist Betty Goes vreedzaam overleden

ALLE - Pieter de Cort, solo-gitarist van de Belgische formatie Betty Goes, is zondag 25-jarig overleden. De Cort had kanker en kon daarvoor al niet meer meespelen op zijn recente cd *Hand Some*, ofwel *hij wel bij de productie betrokken was*. Met Betty Goes maakte hij twee albums, *all of a Show* en *Hunulalia*. De Cort werkte ook als free lance mededewerker voor het dagblad Het Volk.

Woodstock: love, peace en diefstal

UGERTIES - Woodstock gaat om love en peace en alles er gratis. Dat moeten ook de mensen hebben gedacht die aan de haal gingen met speciaal gemaakte gordijnen met een waarde van 28.000 dollar. De organisatoren van het eerder deze maand in Saugerties gehouden denkingsconcert hadden drie gordijnen laten maken met het Woodstock-logo van een gitaar en een vredesduif. De gordijnen werden de vijftien meter hoge luidstorens en het was de bedoeling dat ze geveld zouden worden voor het goede doel. Maar een onbekende man die uitgaat voor een medewerker van de platenmaatschappij Polygram belde de organisatie op en vroeg te horen dat de gordijnen waren opgeslagen in een pakhuis bij Lancaster, Pennsylvania. Daar meldde zich enkele mensen, die de gordijnen in hun truck laadden en wegdeden. Verdiensten zijn de gordijnen verloren.

Erkenning zoeken op Metropolis

G. Love & Special Sauce

ROTTERDAM - Net als in voorgaande edities wordt het gratis toegankelijke festival Metropolis zondag in het Rotterdamse Vliedpark, gekenmerkt door een progressieve programmering. Steevast treden één of meer bands aan die in Nederland op de rand van de anonimiteit balanceren. „Groepen die na hun optreden op Metropolis erkenning vinden in Nederland zijn er andere The Smashing Pumpkins, Galiano, Fishbone, King Colour, Mano Negra en de Demus & Pliers,” zegt festivalcoördinator Corinne Lambe. De organisatie verwacht twintigduizend bezoekers. Op het programma staan onder meer de Nederlandse formatie The Moon, Sinclair (F), The 1st (NL), Mother Earth (UK), Offspring (USA), G. Love & Special Sauce (USA), Shoo-Groove (USA), Primal Team (UK), Fun-da-mental (UK), Carleen Anderson (UK), The Species (UK), Wu-Tang Clan (USA), Psychick Warriors Gaia (NL) en The Prodigy (UK). Het optreden van de Amerikaanse band Spearhead gaat verloren.

De Paladins bij Omroep Limburg

MASTRICHT - Het optreden van het Amerikaanse rootsrock-band The Paladins in nederzorg-tijdens de laatste editie van het Moulins Blues festival in Tegelen, zaterdagmiddag 3 september, wordt door het Omroep Limburg programma Vrij Spel gemaakt. Naast zijn interviews te horen, met onder meer zanger/gitarist Dave Gonzales. Vrij Spel begint meteen na het nieuwsbulletin van vijf uur.

De LD-popredactie bekeek in de maand augustus een aantal tentenzaken in onze regio. De komende weken publiceren we de resultaten van dit onderzoek. Vandaag Siva in Sittard.

LP's leven nog bij Siva

DOOR GEERTJAN CLAESSENS

STARD - Bij binnenkomst in het Sittardse Siva vallen twee dingen op: de onwerkelijke rust, die schril contrast staat met het meubilair dat de meeste schijfjes tegenaan gooien, en de inrichting van de rekken, die gedomicideerd wordt door hoezen van oververwets LP-formaat. In Siva men op verzoek nog een plaat op de draaitafel.

baas bestelt van materiaal dat komt meestal ook de lp-verkoop. Dat is vooral leuk voor de fans, die de verzameling van hun favorieten ook op vinyl moeten hebben.

De winkel heeft de complete lijst van muziekkrant Oorpost op voorraad, stelt de naam. Wie een nieuwe plaat

Tijdelijke gehoorstoornissen bij Gary Moore BBM komt niet naar Bluesfestival Tegelen

Van onze verslaggever

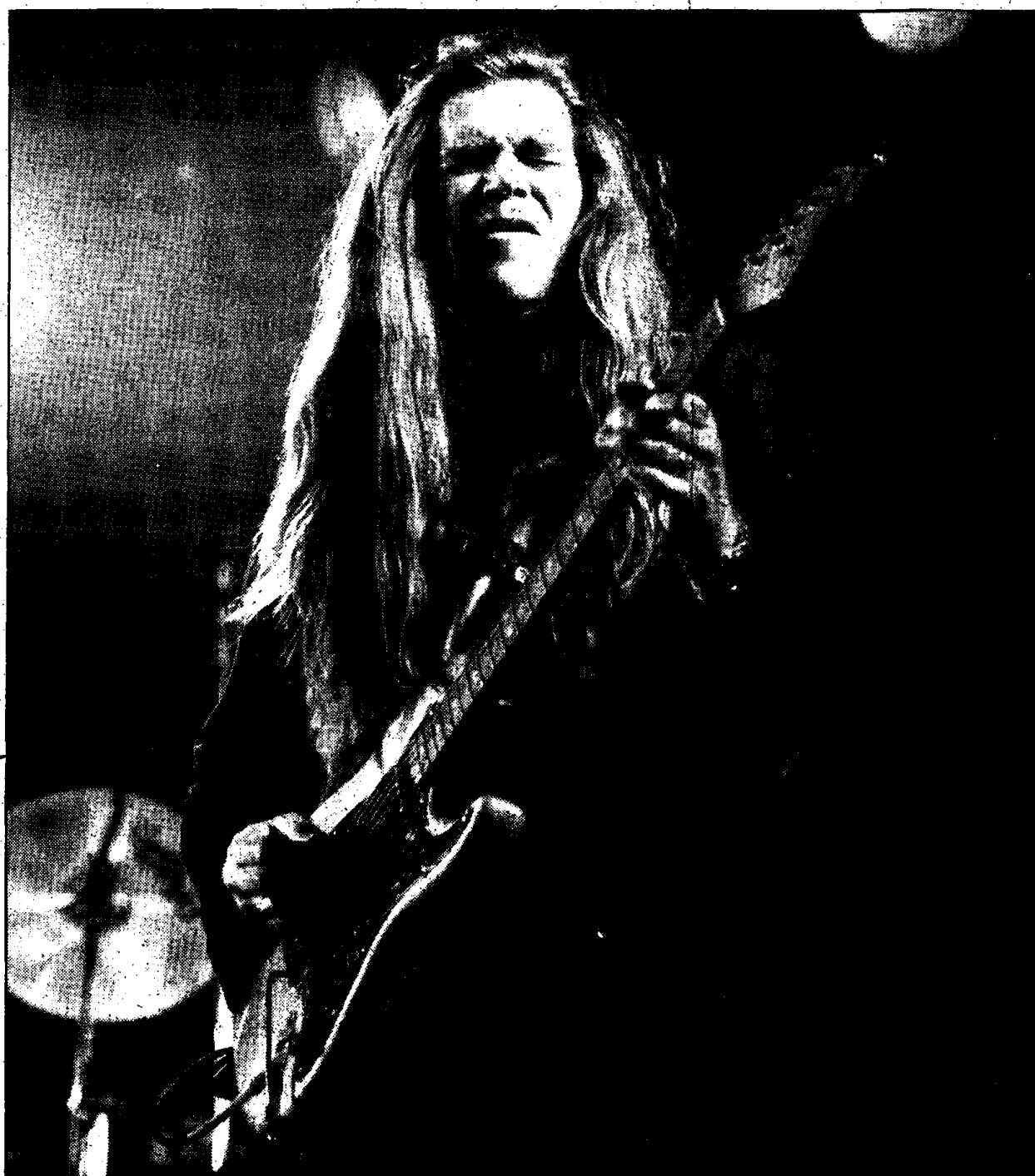
TEGELEN - De wederopstanding van de supergroep Cream onder de naam BBM op het elfde Bluesrockfestival in Tegelen gaat niet door. Het management van de groep verklaarde gisteren dat Gary Moore tijdelijk kampt met gehoorstoornissen. Inmiddels zijn voor het evenement op zaterdag 3 september in openluchttheater De Doolhof in Tegelen al meer dan 4000 van de 5000 kaartjes verkocht.

Normaal gesproken is bij de aankoop van een entreekaart voor een festival 'wijzigingen voorbehouden' bindend, maar vanwege het gewicht van BBM in dit programma, wil de organisatie, bij hoge uitzondering, hier van afwijken. Fans van BBM kunnen de entreekaart bij hun voorverkoopadres inwisselen.

Pinkpopbaas Jan Smeets blijft ondanks deze afzegging toch rekenen op de trouwe festivalgangers. Er wordt nog gezocht naar een nieuwe act, maar daarover was gisteravond niets bekend. Overigens biedt het programma van 'Tegelen' nog voldoende om van te genieten. De acts die als derde, vierde, vijfde en zesde staan geprogrammeerd waren de afgelopen jaren allemaal al eens te zien op het Moulins Blues Festival in Ospel.

Het gaat wel om acts die staan voor degelijke blues(rock). Het gaat om de Belgische bluesfunk (blunk)groep Blue Blot, de meedogenloos boogende Michael Katon, veteranen Lonnie Mack en de jonge honden van de Red Devils. De nederzede-coband Louisiana Radio bijt om een uur 's middags het spits af, gevolgd door The Hoax. Kaartjes kosten in de voorverkoop 47,50 gulden.

● Michael Katon, zaterdag op het Bluesrockfestival in Tegelen. Foto: JOHN SMEETS

Verbouwing van Feijenoord-stadion Rotterdam speelt concert parten Improviseren voor Pink Floyd-bezoekers

Van onze verslaggever

ROTTERDAM - De naar verwachting 125.000 bezoekers van de drie Pink Floyd-concerten op 3, 4 en 5 september in het Feijenoordstadion, moeten bij aankomst en vertrek rekenen op ongemak door de renovatie van de Kuip. De verbouwing is nog enkele maanden verwijderd van zijn voltooiing, wat volgens de directie allereerst rond het complex merkbaar is. „Het wordt een verduvelde lastig,” voorziet stadiondirecteur J. van der Vegt. „Maar eenmaal binnen zullen bezoekers weinig last ondervinden,” belooft hij.

Bij de ingrijpende vernieuwing van het Feijenoordstadion is rekening gehouden met de belangen van Mojo-Concerts, de organisator van de meeste popconcerten in de Kuip. Zo zijn de hekken rond het veld vervangen door een publieksvriendelijker betonnen gracht. Het binnenrein is op gelijke hoogte met het veld gekomen. Bij grootschalige evenementen wordt deze loopgraaf met roosters bedekt. Het publiek kan zich dan onbelemmerd verplaatsen.

„Voor Pink Floyd wordt aan de zuidzijde een tijdelijke tribune langs de lengte van het veld neergezet, vanwaar 5500 bezoekers de concerten kunnen bijwonen,” zegt Van der Vegt. „Alle andere parkeertribunes zijn demontabel gemaakt. De kap bovenop de tweede ring is zo geconstrueerd, dat zelfs heel hoge en diepe podia aan de zuidzijde kunnen worden opgesteld. Aan de binnenkant is een geavanceerde geluidsinstallatie weggevoerd.”

Toeschouwers met een veld-

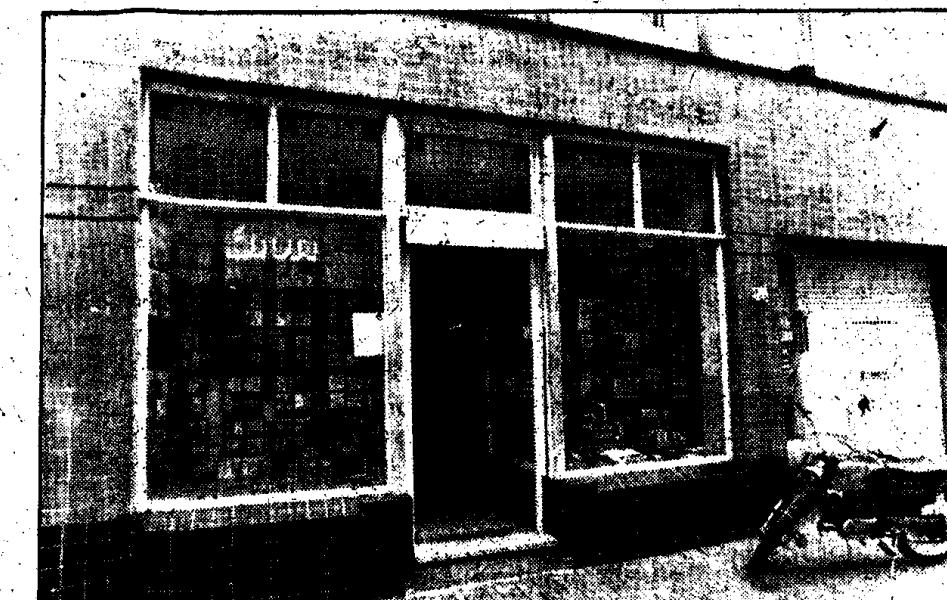

● De Rotterdamse Kuip wordt verbouwd, een probleem voor de concerten van Pink Floyd dit weekend. Foto: NIELS VAN DER HOEVEN

plaats voor Pink Floyd treffen de speciale mat aan die door het Feijenoordstadion is ontwikkeld en waarvoor in binnen- en buitenland veel belangstelling bestaat. De samenstelling is bedacht door Akzo. De onderkant bestaat uit een soort dikke schuurspons. Het gras wordt niet gekneusd als er veel publiek overheen gaat. „Na afloop van

ieder concert veert de mat op, waardoor het gras weer kan ademen,” aldus Van der Vegt. „Deze bedekking heeft zijn nut vorig jaar bewezen bij de concerten van U2. Een week nadat het veld vier dagen bedekt was geweest, lag het gras er perfect bij voor de bekerfinale Ajax-Heerenveen.” Nieuw voor het stadion zijn verder de tourniquets (draaihekken)

aan de ingang. Zodra het complex klaar is, verloopt de kaartcontrole elektronisch. „Ik hoop dat de toeschouwers begrip zullen hebben als ze daar enig onthoud ondervinden. Verder zou het goed zijn als het publiek zoveel mogelijk het openbaar vervoer neemt. Het aantal parkeerplaatsen bij het stadion is beperkt.”

● Siva in Sittard. Foto: ERMINDO ARMINO

groepen in (min of meer) hetzelfde genre. Platen luisteren mag, maar niet onbepaald om de verveling te verdrijven. De eigenaar dient de bezoeker graag van advies, ook als die vraagt om de Japanse of Duitse persing van het nieuwe Stones-album. Siva biedt naast lp's en cd's ook (enkele) video's

en posters, een redelijk aantal T-shirts en muziektijdschriften. Ook kaarten voor vrijwel alle concerten in de regio, en busreizen tot ver daar buiten zijn te krijgen. Qua aanbod lijkt Siva met name gespecialiseerd in het 'Oorpost'-publiek: veel wave, gitaarrock en independent-muziek.

Huiswerk met muziek MTV

DEN HAAG - Ruim de helft van de scholieren heeft tijdens het maken van huiswerk de tv aan, meestal de muziekzender MTV. Dat hebben onderzoekers van de Leidse universiteit vastgesteld. Gemiddeld wordt wekelijks elf uur huiswerk gemaakt. Op de achtergrond klinkt dan vaak pop, house en rock uit radio, cd- of cassettepeiler. Achtien procent ploetert altijd in stilte. De onderzoekers stelden verder vast dat vbo-leerlingen vaker huiswerk combineren met beeld of geluid dan havo- en vwo-scholieren, terwijl mavo's er een tussenpositie innemen. De onderzoekers menen dat er behalve eventuele negatieve mogelijke ook positieve effecten zijn: het kan zijn dat 'achtergrondmedia' leerlingen motiveren, zodat zij meer plezier in huiswerk hebben en het langer volhouden.

de beste tien

- (1) Sleeps With Angels - Neil Young & Crazy Horse
- (2) American Recordings - Johnny Cash
- (3) Turf - Luka Bloom
- (4) Voodoo Lounge - Rolling Stones
- (5) True Spirit - Carleen Anderson
- (6) Dewdrops in the Garden - Deelite
- (7) Highway Trance - Jimmy LaFave
- (8) Come - Prince
- (9) Worst Case Scenario - dEUS
- (10) Betty - Helmet

● Prince

De Limburg cd Top 10 wordt wekelijks samengesteld door Omroep Limburg, op basis van de hitlijsten van 25 Euregionale popjournalisten. Omroep Limburg zendt De Beste Tien elke zaterdagmiddag om twee uur uit.

popagenda

SEPTEMBER

- 2 Pink Floyd, Festivalterrein Werchter ★★★★★ □; Dragonfly, Sue Nation, Downtown Geleen; Gorefest, Fenix Sittard; Stake-Out, V. Luifelje Geleen; Take 7, De Blaue Schuit Heerlen; Neco & Friends, Moustache Echt; Bourbon Blues Band, De Gievel Maasmechelen
- 3-4 Superbang '94, met o.a. Red Hot Chili Peppers, Midnight Oil, Arrested Development, Frank Black, Helmet, Afghan Whigs, vliegbasis Duren ★★★★★
- 3 Pink Floyd, Feyenoord Rotterdam ★; Purple Ona Gersona, Green Dream, Honky Soul, Marshmellow Steamhammer, Beverly Jo Scott, Markt Sittard; Bluesrockfestival Tegelen, met BBM, Red Devils, Lonnie Mack, Michael Katon, Blue Blot, The Hoax, Louisiana Radio ★★; Lee Sound, Feesttent Wijnandrade; Standpunt, met The Churl, Red Hot, The Gedge, Parochiehuus Waulbach; Erwtjes Ouwe Leem Band, In den Hof Heerlen; Alice D, Stainless Steel, Montoya, Post va Voelender Voerendaal; Nightriders, De Klinker Neer; Stonehole Country Festival, met Jurby Gibson Band, Stjeekol Kerkrade; Bourbon Blues Band, Miller Time Heerlen
- 4 Pink Floyd, Feyenoord Rotterdam ★; Golden Earring, Sporthal Maasbracht; De Train, Camarero, Markt Sittard; Frits the Dog, Fenix-café Sittard; Nightriders, De Boebel Heerlen; Stonehole Country Festival, met Whistling Dixie, Jany Sasbe, Major Dundee, Stjeekol Kerkrade; Metropolis festival, Zuiderpark Rotterdam
- 5 Pink Floyd, Feyenoord Rotterdam ★
- 7 Pink Floyd, Stragho Stadion Praag ★★ □
- 8-10 Folkfestival Peer (B)
- 9 Janse Bagge Band, feesttent Beringe; Man or Astro-Man?, Perron 55 Venlo; Bouwen Hies, feesttent Grevenbicht; Nightriders, Fenix-café Sittard; Nightriders, De Boebel Heerlen; Stonehole Country Festival, met Whistling Dixie, Jany Sasbe, Major Dundee, Stjeekol Kerkrade; Metropolis festival, Zuiderpark Rotterdam
- 10 Phil Collins, Bercy Paris ★★ □; Wild Ride, Boerderij Geleen; Nu of Nooit, met Syphonaptera, Noise Pollution, Ginn Palace, Point Attack, The Churl, Spuagh Vaals; All Of A Doodah, (cd-presentatie) Azijnfabriek Roermond; Pleas-freem, feesttent Grevenbicht
- 11 The Swallows, Markt Sittard; Justin Sullivan & David Blomberg, New Model Army, Fenix Sittard
- 12 De Nachtreve, feesttent Grevenbicht
- 16 Janse Bagge Band, feesttent Echt; The Apeman, Fenix Sittard
- 17 Nu of Nooit, met Auro, Kachuk Whop, Hammerslag, Backlash, No Exit, Niks Horst; Brothers Grimm, Loosin' the Blues, Markt Sittard; John Denver, Ahoy Rotterdam ★; Blo' Ya' Top, D' Londener Kerkrade
- 18 Fish, Hanenhof Geleen ★; Slapshot, Cultureel Centrum Dilsen (B); Red Blood, Markt Sittard
- 20 Roxette, Ahoy Rotterdam ★
- 21 Roxette, Ahoy Rotterdam ★
- 22 Milva, Eurogress Aken; J.J. Cale + John Hammond, Congregebouw Den Haag ★
- 23 Nu of Nooit, met Honky Soul, Agness and the Sun, The Real McCoy, Hang-over, Schröder, Fenix Sittard; Bennie & His Amazing Twenty Fingers, Captain Gumbo, feesttent Jabek
- 24 Fifties Hot Rock Festival, met Dixie Aces, Roy & the Kilian Brothers, Stay Cats, The Thunderbirds, Hanenhu, Geleen; The Gentlemen, Fenix Sittard
- 26 Joe Cocker, Ahoy Rotterdam ★
- 27 Phil Collins, Festhalle Frankfurt ★★; Joe Cocker, Ahoy Rotterdam ★
- 28 Phil Collins, Festhalle Frankfurt ★★ □ Patrick Bruel, Ahoy Rotterdam ★
- 29 The Dubliners, Sittard ★; Van Morrison, Vredenburg Utrecht
- 30 Larry Garner, Tapas Sittard; Van Morrison, Vredenburg Utrecht; dEUS, Fenix Sittard

OCTOBER

- 1 Nu of Nooit, met Six Feet Six, Soucraft, Hippalowpeep, Passing Strangers, Paint It Black, Azijnfabriek Roermond; Santana, Ahoy Rotterdam ★; Super Oldie-Festival, met Showaddywaddy, Sailor, vliegbasis Widenrath ★★
- 6 Rockin' Hard, met Saxon, Uriah Heep, vliegbasis Widenrath ★★
- 8 Nu of Nooit, met Red Blood, The New Age Pharoos, Smokehouse Brews, Ruffin, Cooler Than Jesus, Sijwa Basilio
- 9 Umberto Tosi, Vorst Nationaal Brussel ★★
- 10 Roxette, Sporthalle Keulen ★★
- 11 Bryan Ferry, Vorst Nationaal Brussel ★★
- 12 Joe Cocker, Sporthalle Keulen ★★; Yousou 'N Dour, Vredenburg Utrecht
- 14 Nu of Nooit, met Boozie & The Wildcats, Green Dream, Companion, Sons of Rain, Stonen, Bech, Lochtmanhuis Maasbracht
- 17 Diana Ross, Ahoy Rotterdam
- 20 Laura Pausini, Mecc Maastricht

uitverkocht

- busreis
- ★ kaarten bij alle VVV-theaterbesprekingsbureaus
- ★ kaarten bij Buro Pinkpop, 0046-752500
- ★★ kaarten bij Kasimir Productions, 00492-4400
- ★★ kaarten bij Ticket Express, 0045-457273

Opgeve van concerten voor de popagenda uitsluitend schriftelijk, uiterlijk dinsdag voor publicatie: Popredactie Limburgs Dagblad, Postbus 3100, 6401 DP Heerlen. Faxen kan ook: 0045-789264.

ld-cd

Flower Power, The Road to Woodstock - Diverse artiesten (MCA/BMG)

DOOR RIK VAN DRUTEN

De hysterie rond de twee Woodstock-herdenkingen is gelukkig achter de rug. Nu alleen nog de commerciële spin-off, de oudjes die nieuw succes ruiken (Crosby, Stills en Nash) en de platenmaatschappijen die al dan niet originele Woodstock-live-opnamen op een cd'je proppen. Gezien het succes van de films als *The Doors* en *Malcolm X* en de muziek van Lenny Kravitz kennelijk niet zonder reden. *Flower Power, the Road to Woodstock* haakt in op die trend, maar voorziet waar-schijnlijk wel degelijk in een behoefte. De 23 verzamelde songs op dit schijfje vormen een heel aardige dwarsdoorsnede van de popmuziek anno 1969. En dat was hoe je het wendt of keert tot de min of meer het uitgangspunt van waaruit de popmuziek zich kon ontwikkelen. Op uitzondering als Beatles, Stones en Doors, dreigen veel toen bekende namen in de vergetelheid te raken, al was het maar omdat een groot deel van het huidige poppubliek toen nog niet eens geboren was. Een leuke verzamelaar derhalve, mits zonder melancholisch geleuter over de 'te gekke' jaren zeventig.

The Prodigy - Music for the Jilted Generation (EMI/Virgin/PIAS)

DOOR JOOS PHILIPPENS

De Britten van The Prodigy ver-tegenwoordigen wat je de 'moderne muziek' zou kunnen noemen: disco met ambient-involoeden en veel tierelantijnen. Op een enkel nummer na is de cd instrumentaal. Opmerkelijk is bij deze stroming dat je vaak herinnerd wordt aan de jaren zeventig. Zo is het nummer *Voodoo People* de dynamische versie van *Pocket Calculator* van de Duitse groep Kraftwerk. The Prodigy heeft natuurlijk veel meer beat en tempo, maar de elektronische joefjes zijn in essentie hetzelfde. *Music for the Jilted Generation* bevat vakkundig jaterwerk. Full Throttle lijkt eerst verdracht veel op Me, Myself, I van Joan Armatrading om vervolgens over te gaan in de Blue Monday-dreun van New Order. En al zal menige ouder er gestoord van worden, The Prodigy valt in de categorie

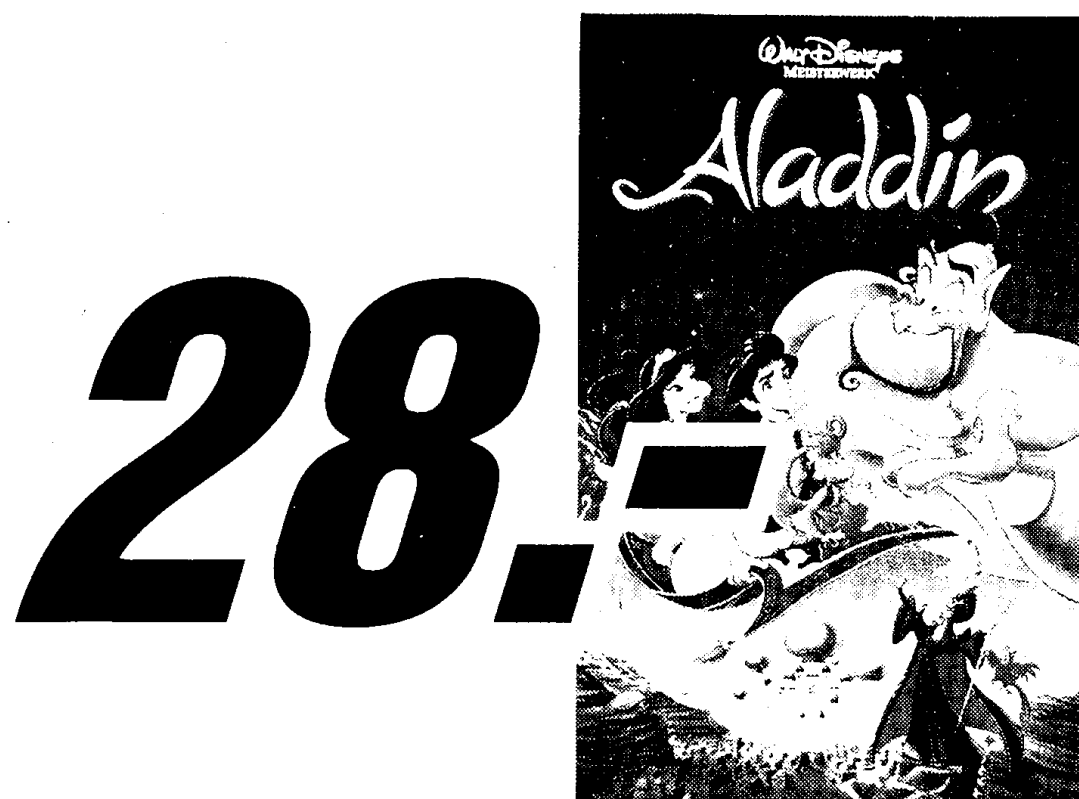
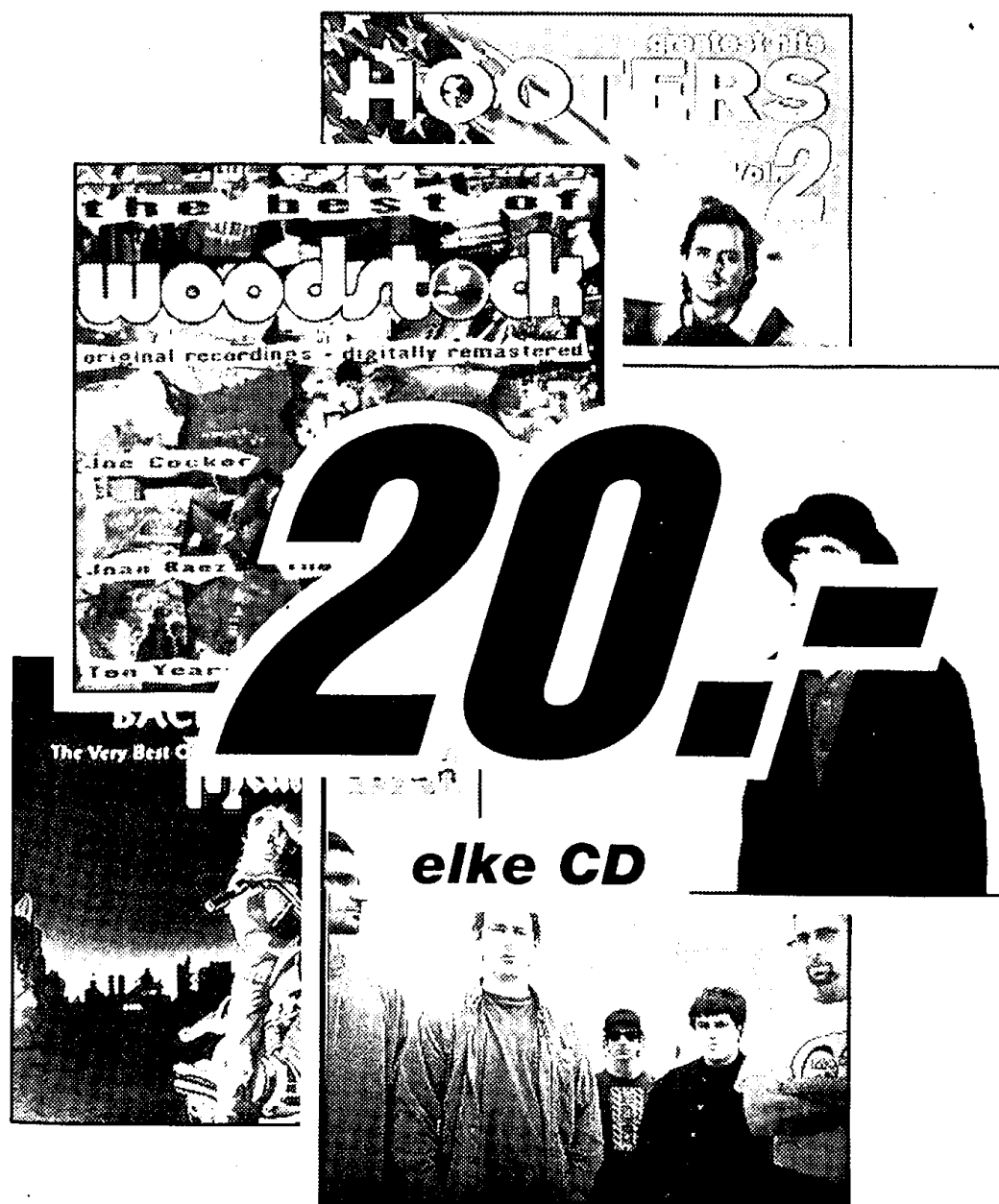

van toegankelijke houters. Ondanks de nodige geluidsfarfen en experimenten is de muziek te gestroomlijnd om ze psychedisch te kunnen noemen.

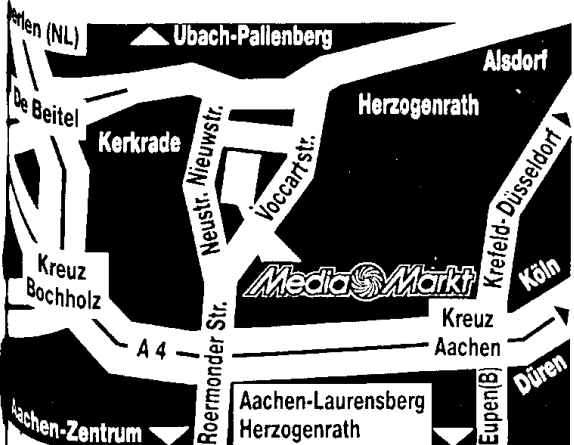
Prince - Come (Warner)

DOOR RIK VAN DRUTEN

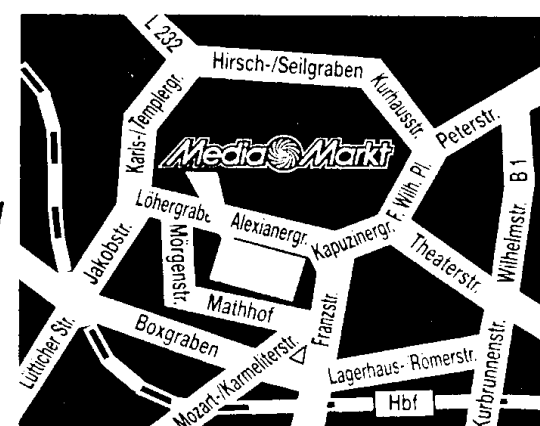
Prince heeft weer een dikke drie kwartier aan zijn oeuvre toegevoegd en we hoeven hem niet eens *The Sign* te noemen, het onuitsprekbare teken waarmee Roger Nelson zichzelf sinds 7 juni 1993 aanduidt. Onder de naam staat wel 1958-1993, hetgeen erop zou kunnen duiden dat het geoordeeld met namen eerder een juridisch slimmigheidje is om aan zijn contractuele verplichtingen ten opzichte van platenbaas Warner te voldoen dan de zoveelste gril van dit muzikale genie. Een genie dat zijn vaardigheden nu vooral heeft aangewend om zich nog explicieter dan voorheen te exhibiteren, hetgeen Come zeker in Engelstalige landen op geringe 'airplay' zal komen te staan: 'explicit lyrics', dus een 'parental advisory' op de hoes ter bescherming van de kinders. Come zet met de titel song dermate hitis in, dat in het daarop volgende Space een vrouw al zachtes maar onmiskenbaar meekreunt. Waar dat op uitdraait is te horen in het slotnummer - aan naspel doet Prince kennelijk niet - *Orgasm*, dat inderdaad precies dat is wat de titel aangeeft. Voordat het zover is, passeren ouderwetse-groovy nummers als *Race* en *Letigo*, het met prachtige koper-licks omlijste *Dark* en zo mogelijk nog moedere *Dark*, dat zowaar aan het Hollandse *Luz/Akerman*-project Eli uit de jaren zeventig doet denken. Prince blijft een muzikale potloodventer, maar wel een naar wie je onwillekeurig blijft kijken.

- Alle prijzen DM prijzen
- Aanbiedingen maximaal 2 stuks per klant
- Aanbiedingen zolang de voorraad strekt
- afwijkingen in de afbeeldingen en kennelijke drukfouten voorbehouden
- Wij staan donderdag's tot 20.30 uur voor U klaar

Media Markt

Video - TV - HiFi - CDs - Electro - Foto - Computer - Telecom - voor Meeneemprijzen

Voccartstr. 66
☎ 0049/2406/9520

Herzogenrath/Aachen

Franzstr. 6

☎ 0049/241/479890

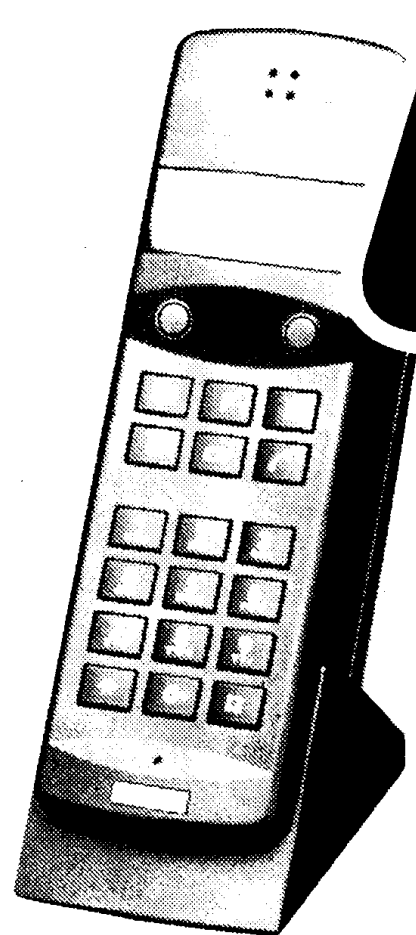
Nieuw

SONY
E-240
CD
per stuk
3,95

49.-

249.-

79.-

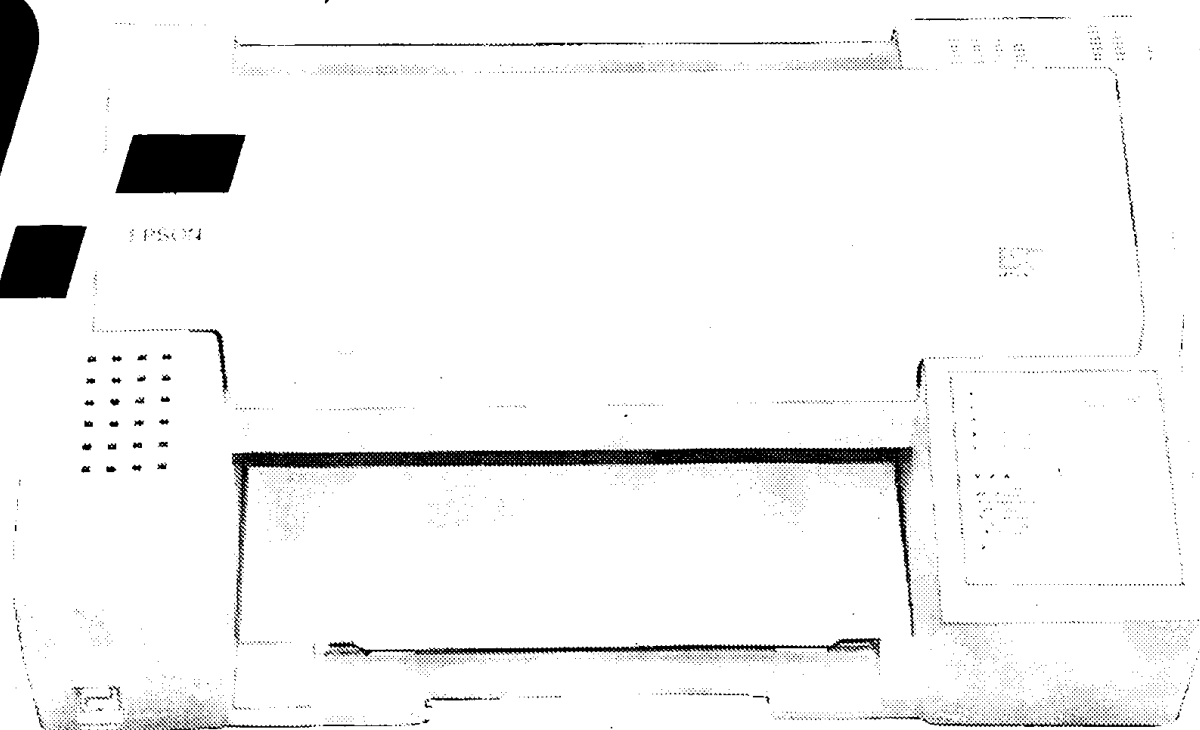

699.-

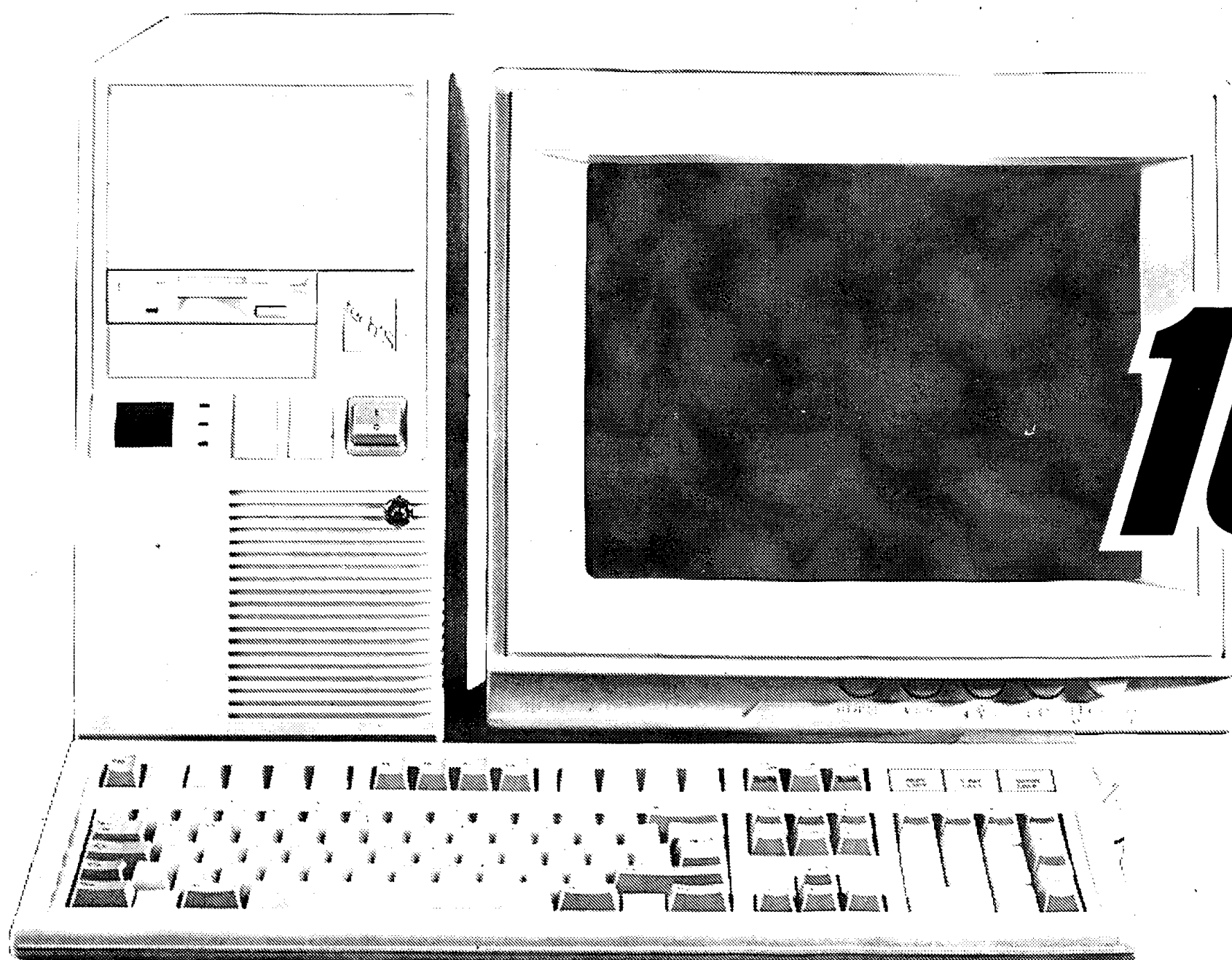

249.-

399.-

899.-

1699.-

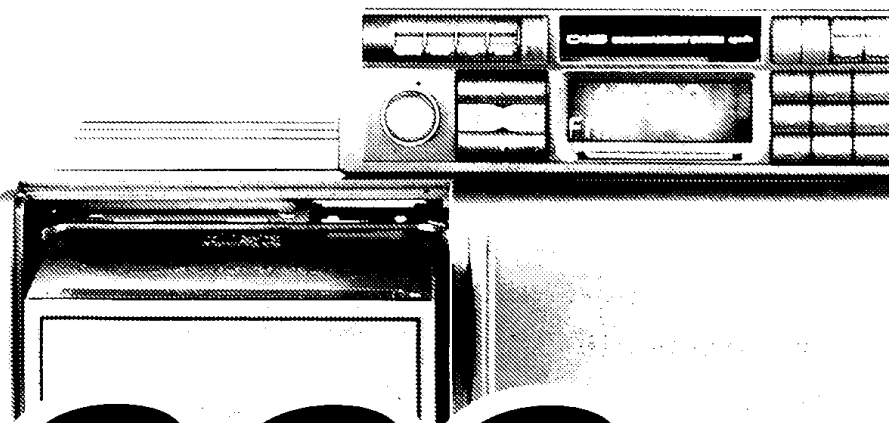
- Alle prijzen DM prijzen
- Aanbiedingen maximaal 2 stuks per klant
- Aanbiedingen zolang de voorraad strekt
- Afwijkingen in de afbeeldingen en kennelijke drukfouten voorbehouden
- Wij staan donderdag's tot 20.30 uur voor U klaar

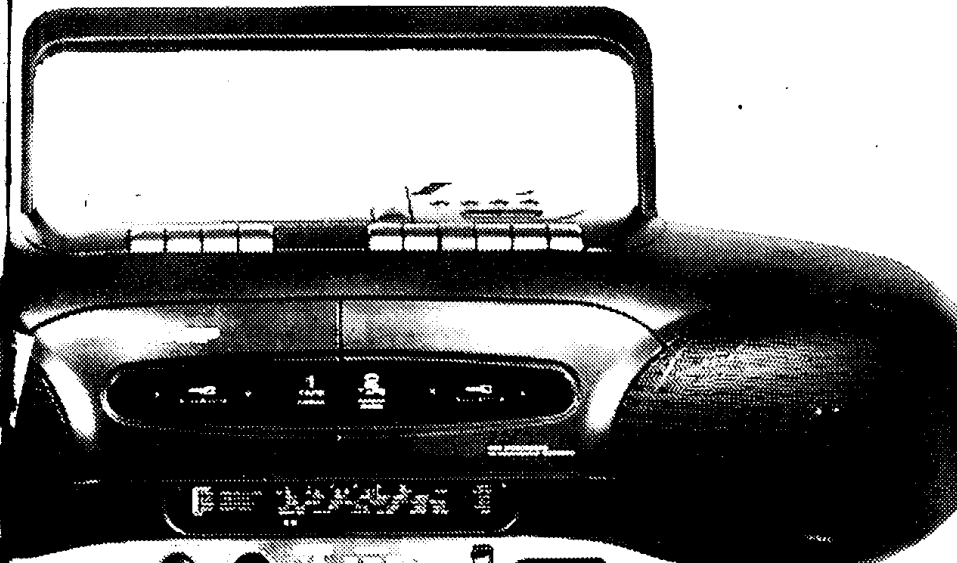
19.-

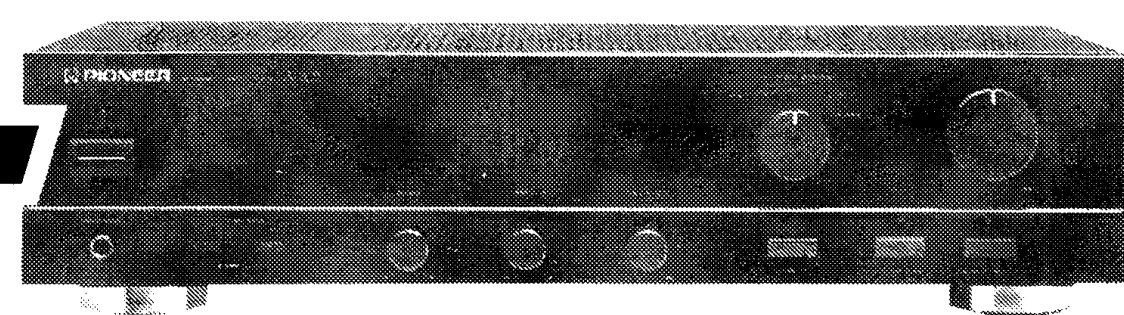
249.-

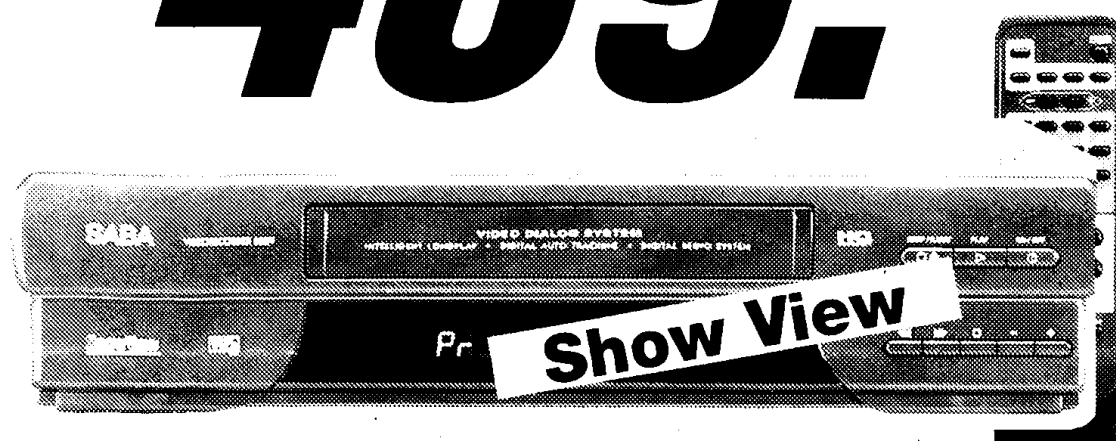
699.-

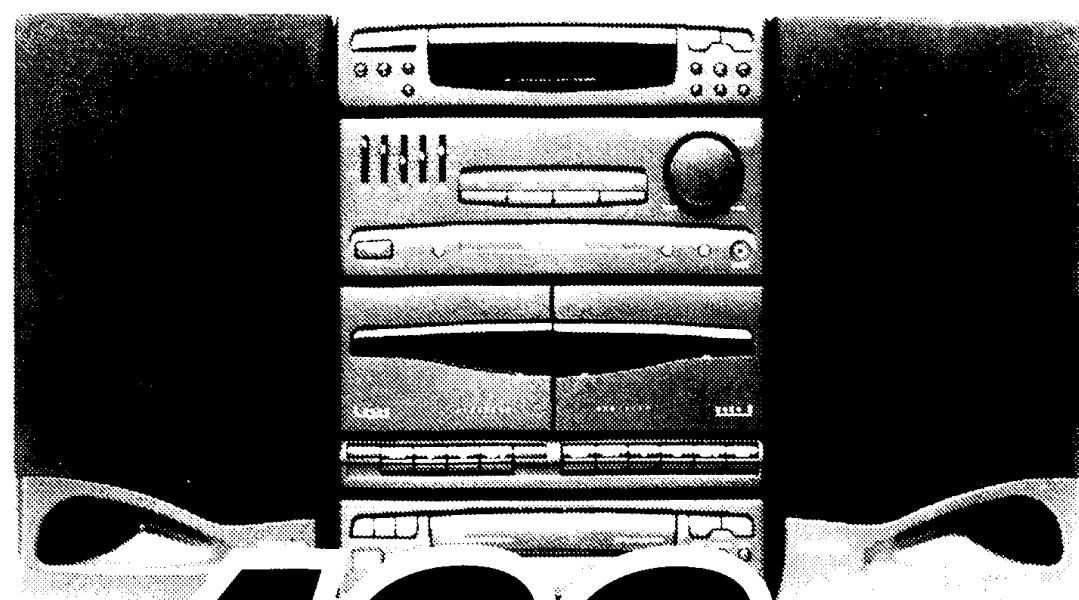
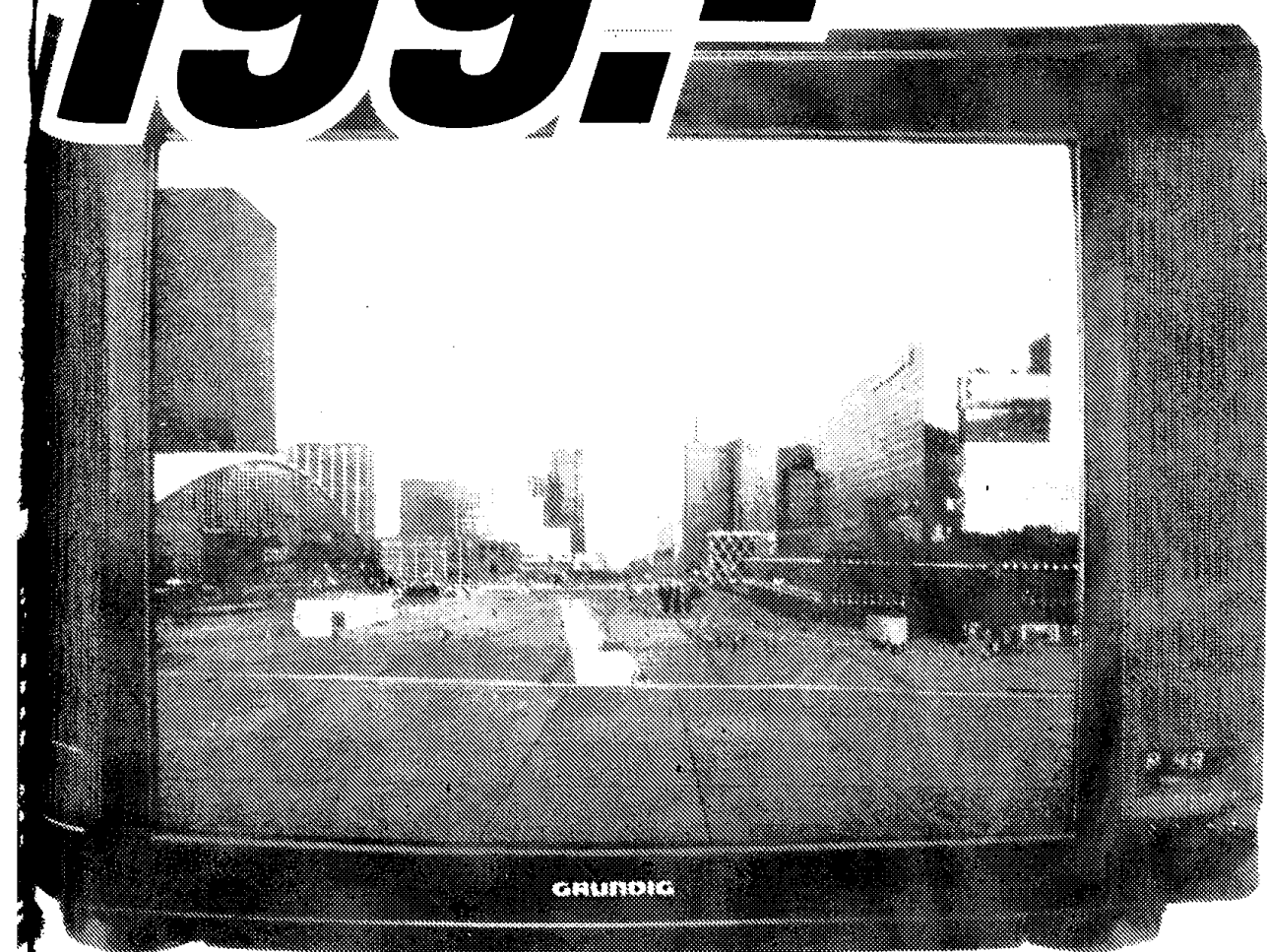
179.-

469.-

199.-

499.-

179.-

Media Markt

Video - TV - HiFi - CDs - Electro - Foto - Computer - Telecom - voor Meeneemprijzen

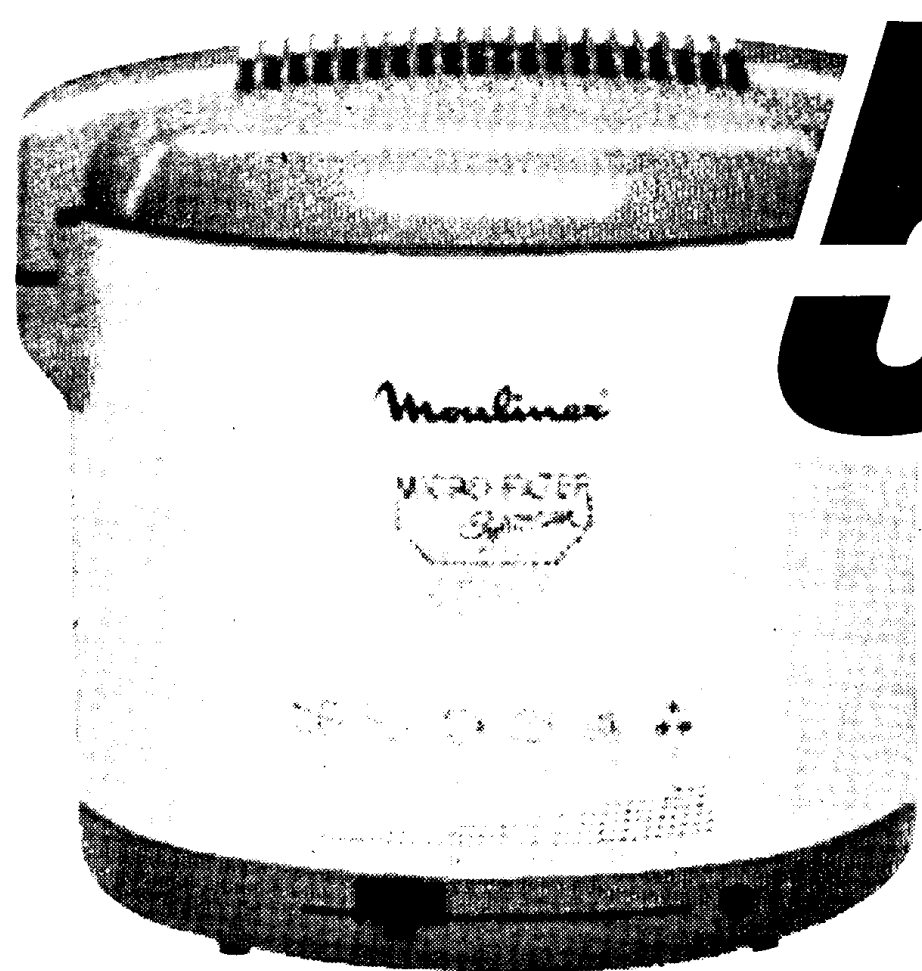
Voccartstr. 66

0049/2406/9520 Herzogenrath/Aachen

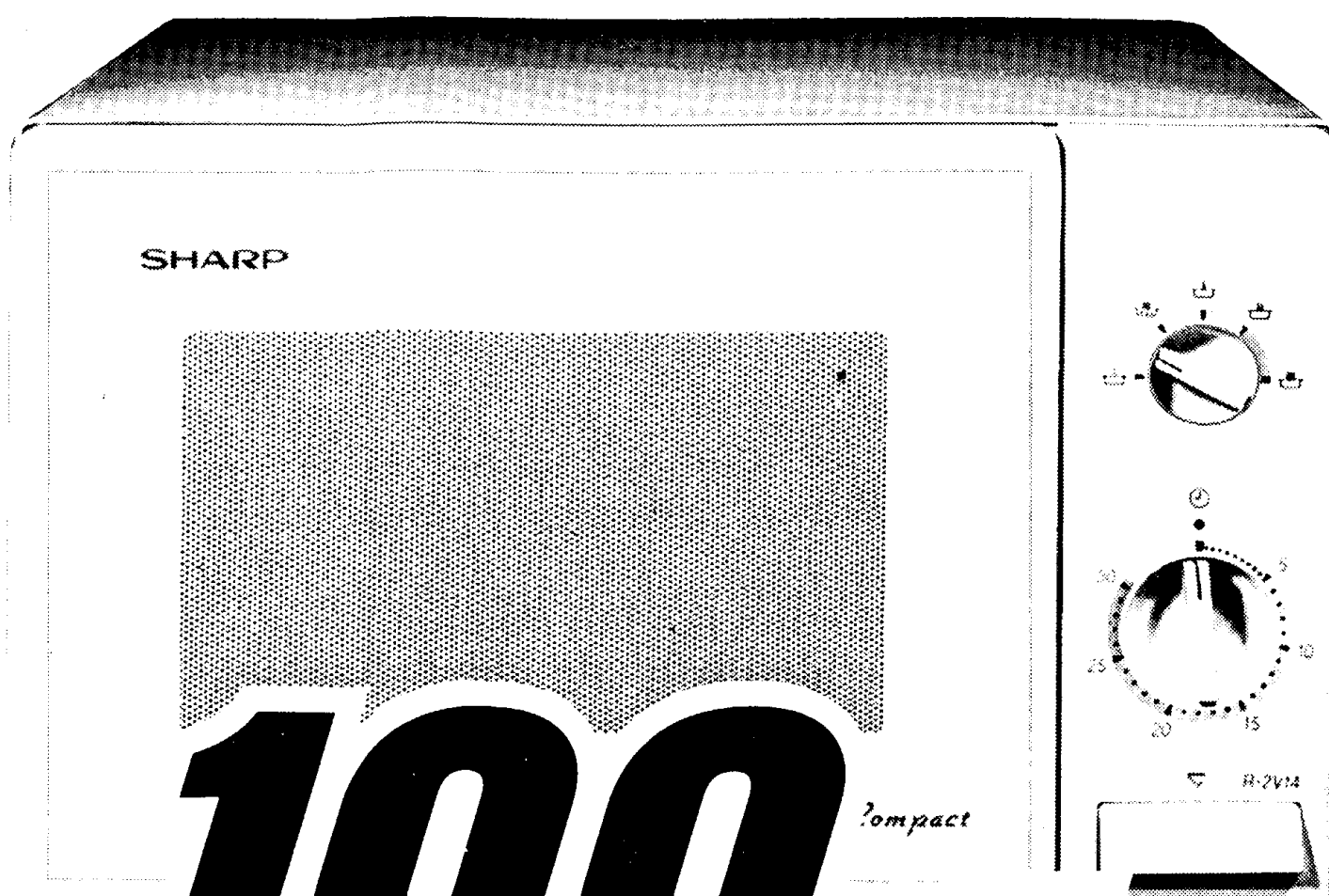
Franzstr. 6

0049/241/479890

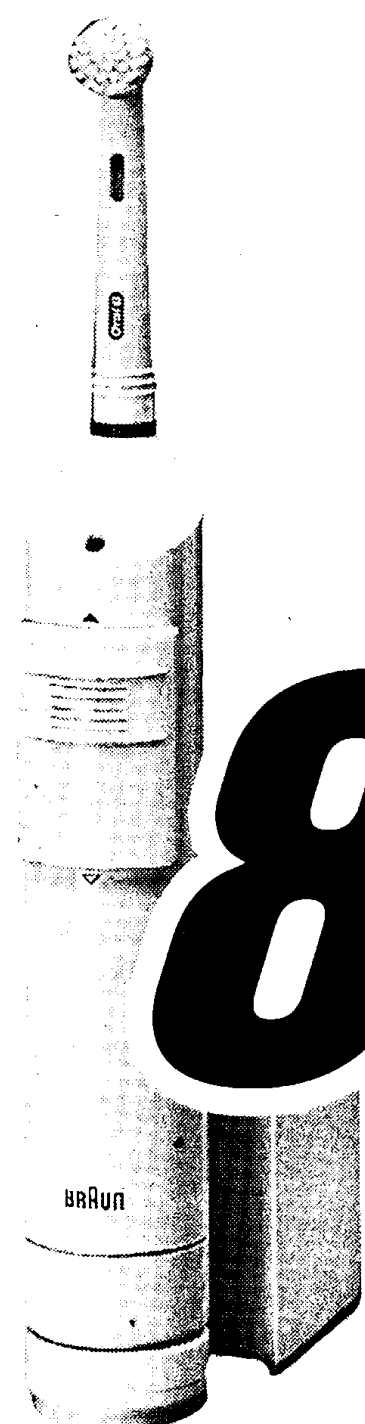
Nieuw

59.-

199.-

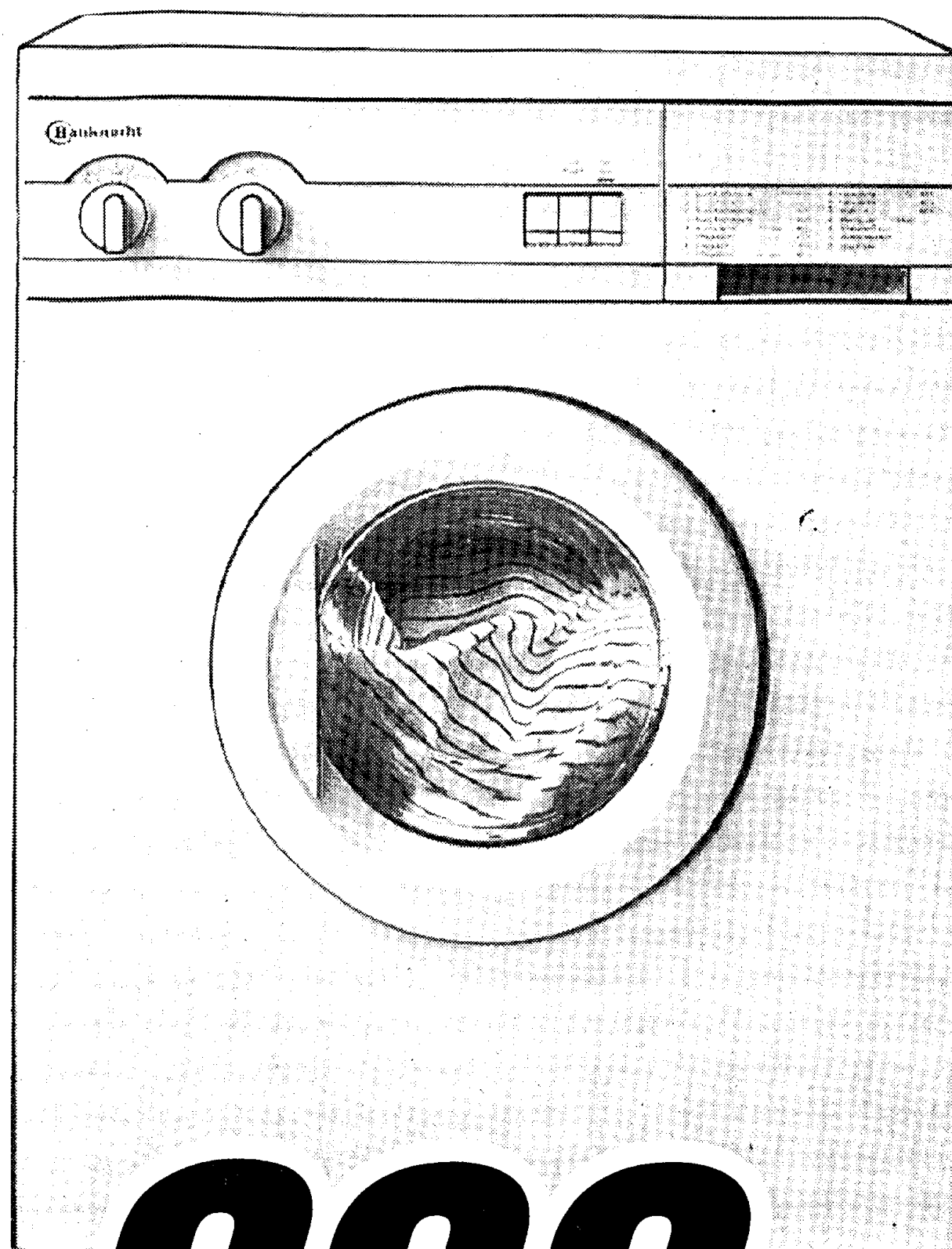
89.-

149.-

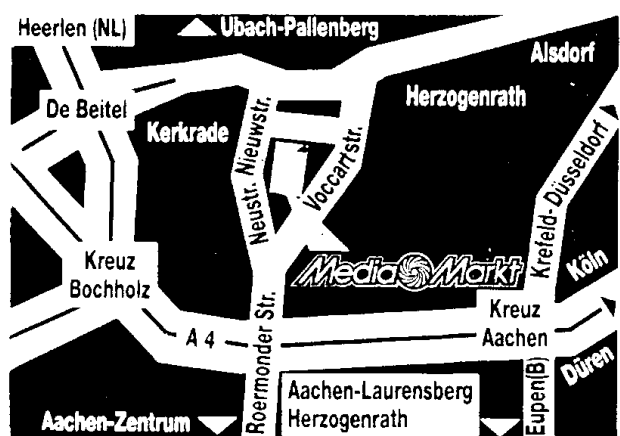

29.-

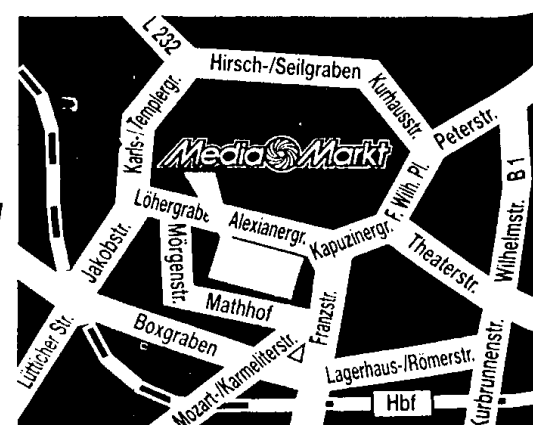

899.-

- Alle prijzen DM prijzen
- Aanbiedingen maximaal 2 stuks per klant
- Aanbiedingen zolang de voorraad strekt
- afwijkingen in de afbeeldingen en kennelijke drukfouten voorbehouden
- Wij staan donderdag's tot 20.30 uur voor U klaar

Media Markt

Video - TV - HiFi - CDs - Electro - Foto - Computer - Telecom - voor Meeneemprijzen

Voccartstr. 66

0049/2406/9520

Herzogenrath/Aachen

Franzstr. 6

0049/241/479890

Nieuw

Gedramatiseerd beeld Limburgse benden zeker geen geschiedschrijving

Bokkerijdersserie vanaf oktober op tv

Van onze rlv-redactie

HEERLEN – Dertien afleveringen telt de tv-serie De Legende Van De Bokkerijders, waarmee de KRO-televisie vanaf 22 oktober wekelijks op zaterdagavond van 18.50 tot 19.20 uur op Nederland 1 uitpakt. Voor dit gedramatiseerde verhaal over De Bokkerijders, de roversbenden die het straatarme Limburgse land aan de vooravond van de Franse Revolutie (1789) teisterden, maakte een filmploeg in de loop van 1993 opnamen op diverse locaties in Limburg, het aangrenzende België en Duitsland. Tijdens de presentatie van het winterprogramma van de gezamenlijke omroepen Avro, KRO en NCRV, werd gistermiddag meegedeeld dat de ruim vijf miljoen gulden kostende serie behalve door de KRO ook in België (BRTN), Frankrijk (France 3) en Duitsland (ZDF) wordt uitgezonden.

De geschiedenis wordt bezien door de ogen van de opgroeiende jongen Martien. Een crew onder leiding van regisseur Karst van der Meulen werkte in het glooiende landschap bij Margraten wekenlang aan de opnamen voor de Legende van de Bokkerijders. Hoofrolspelers zijn Hugo Metsers (de schout), Lennert Hillege (Martien), Eugene Bervoets (dokter Kirchoffs), Joost Prinsen (Lei de Tinnegiet), Fidesse Hunter (Anna Swinkels), John Leddy en Huib Broos. Het script werd geschreven door Dick van den Heuvel op basis van het boek van Ton van Reen over de Bokkerijders, getiteld Ontsnapt aan de galg.

In de tweede helft van de achttiende eeuw vormden zich in heel Europa 'honger-benden', zoals de schrijver ze noemt. De leefomstandigheden waren bar, opstandige burgers besloten korte metten te maken met de laatste feodale heersers in Europa. Echt voet aan wal kregen ze, volgens schrijver Ton van Reen, alleen op Sicilië, waar de mafia werd gevormd, en in Parijs, waar woedende burgers de Bastille bestormden en de aanzet gaven tot de revolutie. In Limburg hadden de rovers ook redelijk wat aanhang bij de burgerij. Niettemin werden ze massaal opgepakt en geëxecuteerd. „Een voorbeeld

● Hugo Metsers (Schout) en Fidesse Hunter (Anna Swinkels) in een scène uit De Legende van de Bokkerijders.

Foto: GPD

van zo'n misdadige overlevingsbede is de Bende van Jan de Lichte, waarover Louis Paul Boon een boek heeft geschreven."

Van Reen putte de informatie voor zijn boek uit de talrijke justitiële archieven in Duitsland, Nederland en België. „Ze waren door allerlei verschillende plaatselijke potentaten opgepakt. Het was geen georganiseerde vervolging."

De hoofdfiguur in het televisieverhaal, de Zwarte Kapitein, is gemodelleerd naar de belangrijkste historische benedeider uit die dagen Mathijssse, die actief was in de buurt van Valkenburg.

De spanning in het verhaal, dat in dertien delen van elk 25 minuten op de buis komt, wordt voor een deel opgebouwd rond de ge-

heime identiteit van de Zwarte Kapitein.

De betiteling 'Bokkerijders' ontstond rond 1840 toen voor het eerst gegevens over het Limburgse bendewezen werden opgetekend.

Het land verkeerde in chaos, volop op zoek naar een identiteit. Intellectuelen en wetenschappers weken uit naar België, waartoe Limburg volgens velen moest behoren. De arme garde bleef achter. Schrijver van Reen: „Het waren allemaal losse staatjes geworden. De benden kregen achteraf de schuld van alles wat slecht was. De 'bok' is een ander woord voor 'de duivel', net als 'Joost' uit het spreekwoord 'Joost mag het weten'. De gezamenlijke identiteit in Limburg werd gevonden in het Roomse geloof. De tientallen benden kregen achteraf de verzamelnaam Bokkerijders.

De opnamen van de Legende van de Bokkerijders gingen totnogtoe niet over rozen. Het team had te kampen met regenval en ziekte, waardoor de productieschema's in de war werden geschopt. Om continuïteit in de beelden te krijgen moest de regie als het opklaarde wachten op een wolkje dat voor de zon kroop.

De KRO wilde 'een stukje geschiedenis van Nederland' laten beschrijven. De eis die de omroep stelde aan produktiemaatschappij Belbo Film was dat de voertaal Nederlands was, wat ondanks het feit dat het een internationaal project geworden is, aardig is gelukt.

Scriptschrijver Van Den Heuvel vertelt hoe veel werk en tijd is besteed aan het verhaal. „In korte tijd heb ik gewerkt met acht verschillende dramaturgen en ik

heb dertien versies van het script moeten maken." In de loop van de produktie was het ZDF aangeschoven, die onder meer als voorwaarde stelde dat de serie in afleveringen van 25 minuten werd aangeboden, terwijl het stuk op dat moment zes afleveringen telde van vijftig minuten.

Van den Heuvel is van mening dat het nauwgezet volgen van de historische feiten een onmogelijke opgave is. „Het is een familierisico geworden. We hebben ervoor gekozen om een hoofdperson te kiezen waarmee de kijker zich kan identificeren. Daardoor wordt hij het symbool van de Limburger die zijn sociale strijd moest aangaan. Het verhaal is geconstrueerd."

Harry Prins van Belbo Film Productions: „Het is drama, fictie, en dus geen geschiedschrijving."

Geldinzameling via tv voor goede doeleinden

NCRV zeventig jaar

Van onze rlv-redactie

HILVERSUM – Op radio en televisie besteedt de NCRV de komende maanden uitgebreid aandacht aan haar 70-jarig bestaan. Elke maandagochtend (vanaf 5 september) zendt Hier en Nu-radio op Radio 1 de rubriek 'Daar en Toen' uit, met nieuwsfragmenten van de afgelopen 70 jaar die nog steeds actueel zijn. Het Radio 2-programma 'Bergweg 30' laat elke donderdagmiddag een radiofragment uit het NCRV-archief horen.

Op televisie is vanaf 9 september wekelijks op vrijdagmiddag om 16.10 uur 'O ja! de NCRV in beeld' te zien. De omroep zond dit programma de afgelopen periode al op donderdagmiddag uit. De archiefbeelden die de NCRV in dit programma uitzendt, worden wekelijks uitgezocht door lezers van de NCRV-gids. Jos Brink presenteert tijdens de viering van het zeventigjarige bestaan het programma 'Brink op 1'. Hierin praat hij met gasten over de betekenis van de C in het onderwys, de vakbonden, het gezin, de politiek, de kunst en de media. De eerste aflevering is op 9 november te zien.

'De samenleving maak je samen' is de slogan rond de viering van het 70-jarig bestaan van de NCRV. Het officiële startschot voor de festiviteiten rond het jubileum werd gegeven door de voorzitter van de omroepvereniging mr. A. Herstel. Hij refereerde in een toespraak aan de bijdrage die de NCRV heeft geleverd aan de emancipatie van het protestants-christelijke volksdeel. „De NCRV heeft daarin een voortrekkersrol gespeeld. Ik denk aan de wereld van het to-

neel en de film, die in de vijftiger en zestiger jaren door de NCRV ontsloten werd voor het achterland. En met programma's als Rondom Tien en Plein Publiek houdt de NCRV de discussie over geloof, samenleving en ethische vragen levend." De omroep, die zeventig jaar geleden ontstond uit een initiatief van radio-pionier Pieter Dommissie, is volgens Herstel uitgegroeid tot een volwaardig communicatiebedrijf. „We hebben een heldere visie op ons programmabeleid. Mensgericht, maatschappelijk betrokken en christelijk geïnspireerd."

In het kader van het 70-jarig bestaan heeft de NCRV een groot aantal activiteiten opgezet die allemaal in het teken staan van de slogan 'De samenleving maakt je samen'. Zo is er de prijsvraag 'Leve de kerk', opgezet in samenwerking met de Samen op Weg-kerken. 'Kansen voor kerken' is de titel van een te houden symposium in samenwerking met het Areopagus-beraad en in de NCRV-gids wordt gepuzzeld voor negen goede doelen: Leprebestrijding, Kinderen in de knel (opvang Joegoslavische kinderen), Youth for Christ, YMCA, een woonproject voor verstandelijk gehandicapten in Ede, een blindenbos in Ermelo, de bouw van een afkickdorp, hulp aan verslaafden door Stichting de Regenboog en de Stichting Behoud Natuur en Leefmilieu.

Naast deze goede doelen zal de NCRV tijdens het 70-jarig bestaan via de televisie (een speciale aflevering van De Stool op 23 september en een speciale aflevering van Zondagskinderen op 24 september) en via jongerenprojecten geld inzamelen voor de Stichting Colombine. Al eerder brachten de lezers van de NCRV-gids geld bijeen voor het Colombinehuis.

● Jos Brink presenteert tijdens de viering van het zeventigjarig bestaan het programma 'Brink op 1'. Foto: KIPPA

Van onze rlv-redactie

HILVERSUM – De Avro, KRO en NCRV gaan met ingang van het nieuwe televisieseizoen weer onder eigen vlag kinder- en jeugdprogramma's uitzenden. Het programma Alles Kits komt daarmee in zijn huidige vorm te vervallen. Wel zullen de omroepen van het eerste net incidenteel gezamenlijk kinderprogramma's maken en uitzenden.

Het stoppen van de structurele samenwerking is het gevolg van de verhuizing van het dagelijkse NOS-jeugdblok (Sesamstraat, Jeugdjournaal en Het Klokhuis) naar Nederland 3. De zendtijd die hierdoor vrijkomt moeten de Avro, KRO en NCRV nu zelf gaan vullen. Volgens eindredacteur Jeugd van de KRO, Signe Zeilich-Jensen, is achteraf de samenwerking tussen de drie omroepen in Alles Kits moeilijk gebleken.

„Ik had er meer van verwacht. Er zat uiteindelijk te weinig ontwikkeling in het programma. Veel tijd is gaan zitten in overleggen en vergaderen en dat komt de kwaliteit van het programma niet ten goede. Dat is jammer. Met drie mensen een schip sturen is lastig. In je eentje kun je daadkrachtiger optreden en de programma's brengen die je wil. Veranderingen zijn sneller door te voeren. Alles Kits was met de live-presentatie van Bas Westerweel gericht op kinderen van 6 tot 12 jaar. Een programma voor de kleuters paste daar niet in en die weg zijn wij nu wel ingeslagen," aldus Signe Zeilich-Jensen gisteren tijdens de presentatie van de kinder- en jeugdprogramma's van de KRO in het nieuwe seizoen.

De KRO gaat vanaf 7 september kleuter- en kinderprogramma's uitzenden op woensdag

Alles Kits verdwijnt in het nieuwe seizoen

KRO richt zich op meer eigen kinderproducties

● Knabbelaar & Platvoet in de nieuwe kinderserie Medisch Centrum Muis. Foto: KIPPA

(16.35-17.25 uur) en zaterdagmiddag (17.00-17.25 uur). De donderdagmiddag is gereserveerd voor programma's voor de oudere

jeugd. Op zaterdagochtend (dag-televisie) levert de KRO programma's voor Alles Kits, dat voortaan zonder presentatie uit-

gezonden wordt en bestaat uit herhalingen. De KRO-jeugafdeling wil zich volgens eindredacteur Signe Zei-

lich-Jensen vooral richten op meer eigen producties. De programma's die de KRO voor kinderen uitzendt moeten volgens haar niet gewelddadig zijn en een positieve kijk op de wereld geven.

De jeugdblokken van de KRO krijgen een magazinevorm onder de titel Studio op stellen en worden gepresenteerd door Freddy (Eric van Sauer) en zijn broertje Ro (een pop). Freddy is serieus en Ro wat minder.

Opvallende eigen nieuwe programma's van de KRO zijn de poppensoapserie Medisch Centrum Muis en Wat gebeurt er later. Medisch Centrum Muis (MCM) is vanaf woensdag 7 september om 17.05 uur te zien en speelt zich af in en rond een ziekenhuis. De poppen zijn gemaakt door de Engelsman John Thirtle, die onder meer poppen maakte voor Spitting Image en de Muppet Show. In 26 afleveringen van vijf minuten worden steeds verschillende thema's behandeld. MCM is een idee van Michel Zenyali. In Wat gebeurt er later (vanaf 7 september, 17.00 uur) leest Julia Henneman verhalen uit de boeken van Toon Tellegen, winnaar van de Gouden Griffel 1994, voor.

De verhalen gaan over de eekhoorn en zijn vrienden in het bos.

Verder zijn op woensdag herhalingen van de eerste afleveringen van Paulus de Boskabouter uit de jaren 1967 en 1968 te zien. Vanaf zaterdag 21 januari herhaalt de KRO de succesvolle jeugdserie Q & Q. De serie werd in 1974 voor het eerst uitgezonden en tien jaar later nog eens herhaald. Bij de KRO komen nog steeds herhalingsverzoeken binnen van kinderen die van hun ouders over de serie hebben gehoord. In Q & Q gaan de twee vrienden Aristides Quarles van Ispen en Wilbur Quant op onderzoek uit nadat ze een foto hebben gemaakt waarop iets vreemds staat.

Zevende Stonehole Country Festival

KERKRADE – In De Stiekoel aan de Kaffeebergweg in Kerkrade-Chevremont wordt zaterdag en zondag voor de zevende maal het bekende Stonehole Country Festival gehouden. Zaterdag beginnen de festiviteiten om 19.00 uur met een optreden van Jurby Gibson and the J.G. Band uit België. In eigen land is deze vijfmansformatie, die moderne en traditionele country muziek brengt, al meerdere malen tot 'meest belovende groep' uitgeroepen.

De nieuwe Limburgse formatie Whistling Dixie met Jan Robert, Marc Rixen, Ruud Smets, Sief Crijns en Loek van Heijster, zorgt zondagmiddag om 15.00 uur voor de overtuuring op de tweede dag van het Stonehole Country Festival. Daarna is het de beurt aan country-zangers Jany Szabo met songs van o.a. Patsy Cline, Lorie Morgan en The Judds. Apotheose van het festival moet het optreden van de formatie Major Dundee worden.

● Country-zangeres Jany Szabo.

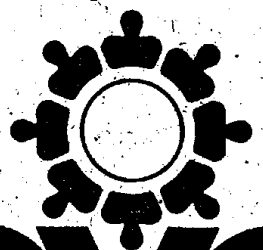
● Toon Hermans wordt in het zonnetje gezet met muziekclips van zijn liedjes.

Foto: DIJKSTRA

Nieuwe Jas voor Toon Hermans

Van onze rlv-redactie

HEERLEN – Onder de titel 'Een Nieuwe Jas voor Toon Hermans' brengt de Avro-televisie op dinsdag 8 november een unieke hulde aan de in Sittard geboren en getogen Limburgse komiek en conferencier. Tien regisseurs maken muziekclips van liedjes van Toon Hermans. Tot de uitvoerende artiesten behoren onder andere Emmy Verhey en de Maastreechter Staar, Paul de Leeuw, Mathilde Santing, de Jazz Politie, Ramses Shaffy en Henk Hofstede van The Nits. Verder maakte de Avro 'Een Nieuwe Jas' met Annie M.G. Schmidt.

mondelinge
avondcursussen

* van eind september tot april
* ook bij u in de buurt!

Voor: productiemedewerkers, magazijnmeesters, technisch administratief personeel met lbo/mavo of havo vooropleiding. Onderwerpen: tekeninglezen, materialenkennis, werktuigbouwkundige begrippen, motoren etc.

Voor: onderhoudstechnici en operators met IIS/MTS vooropleiding. Onderwerpen: storingen en oorzaken, technische aspecten van onderhoud en revisie, werkstroombeheersing, planning, evaluatie, organisatie en magazijnbeheer. Met practicumdag.

voor onderhoudstechnici en toekomstig constructeurs met
vooropleiding op mts-niveau. Gericht op het bepalen van
mechanische overbrengingen.

Voor: monteurs en bedieners met lts/mts vooropleiding.
Onderwerpen: afstellen, onderhouden en repareren van
stationair en snelopende dieselmotoren. Met practicumdag
dieselmotoren.

Voor monteurs en operators met lts/mavo vooropleiding.
Onderwerpen: lezen van besturingsschema's (pneumatisch,
elektrisch, IC en PLC) en storingzoeken aan geautomati-
seerde installaties. Met 2 practicumdagen.

Voor: technici met vooropleiding op mbo-niveau.
Onderwerpen: ontwerpen, storingslokaliseren en aanpassingen verrichten aan geautomatiseerde installaties. Met practicumdag.

Voor: technici met voorgeopleiding op mts-niveau en kennis van besturingstechniek. Onderwerpen: opbouw en werking PLC-systemen t.b.v. het lokaliseren en oplossen van storingen in complexe installaties en programmeer-technieken.
Met practicumdag.

Voor: niet-elektrotechnici met hts/mts vooropleiding.
Onderwerpen: relais techniek, elektromotoren, hoofd- en
stuurstroomschema's. Met relais- en motorenpracticum.

Voor: niet-elektronici met hts/mts vooropleiding.
Onderwerpen: meten o.a. aan printplaten, storing zoeken,
componenten, schakelingen en toepassingen in de praktijk.

Voor technici op mts-elektro niveau met kennis van elektronica. Onderwerpen: analoge en digitale geïntegreerde elektronische schakelingen in industriële toepassingen. Met scopepracticum.

Voor: technici met its/mits-voorbereiding. Onderwerpen: schematezen, storingszoeken en componentenkennis. Met pneumatiek- en hydrauliekprakticum.

voor te stellen op mitsmits-niveau met kennis van hydraulica, onderwerp, proportionele techniek, pomp- en motormetingen, verslides en berekeningen met hydraulische circuits.

Volmijnteurs en apparaten met de vooropleiding
Onderwerpen: werking en/of van apparatuur in de medische
techniek aan de hand van schematische en complete processen

Voor de onderstaande lijst van parameters en hun bijbehorende oorsprong en oorspronkelijke afkomst en regelgevingen, zie de bijlage.

voor onderopbrengingen van de werkdag, alsmede
veroorspaling. Onderwerpen: veranderingen, storingen,
apparatuur en koelmiddelen, en andere aangelegenheden.

Voet onderhouden bij alle sporteurs met juiste schoeisel en juiste verzorging. Onderaan in koelmiddel en montage en onderhouden spelen, vullen, plaatsen, installeren en van de laatste 2 maanden.

Voor lage- en middenkader: Ouderwerven organisatie van de onderneming, functies en van de mens in de organisatie, bedrijfs- en algemeen economie. Met praktijkdag.

Heeft u belangstelling?
Deze boni in een envelop 200000 Postzegel worden aan:
R.O.V.C.-Antwoordnummer 65-6710 VB toe of bel. 09380-32514

Grad ontvans ik uitgebreide informatie over de cursus(en).

1940

Name:

Straat: _____

Postcode: _____ Plaats: _____

LDA42

hierop maar tijdelijk.

behoudens het opsturen van uw naam en adres, niets voor hoeft te doen

! Dus of u nu kiest voor een sportieve Colt of een representatieve Galant.

na afrekening schrijven wij als onbetaald duizend gulden op uw rekening bij

Een dertig spaarcentje. Of een buitencentje om eens. Laten we zeggen, naan

Nieuw York is riepger. Een auto-CD-speler aanschaffen kan natuurlijk ook.

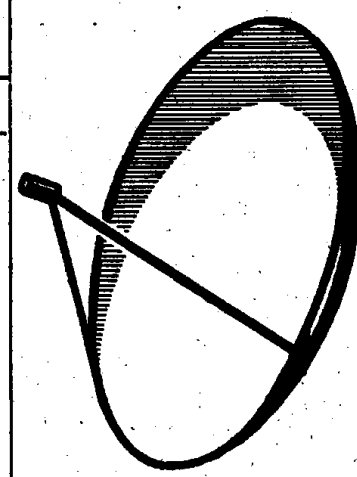
[illegible]

DE VINGERS VAN DE DODEN voor een abonnement van duizend gulden op de koop toe.

[illegible]

Volantie & Reactie

ADP Valentin
Barceloneta
Medellin
Legon
Set of 4
Spain
770
1911
1912
1913
1914
1915
1916
1917
1918
1919
1920
1921
1922
1923
1924
1925
1926
1927
1928
1929
1930
1931
1932
1933
1934
1935
1936
1937
1938
1939
1940
1941
1942
1943
1944
1945
1946
1947
1948
1949
1950
1951
1952
1953
1954
1955
1956
1957
1958
1959
1960
1961
1962
1963
1964
1965
1966
1967
1968
1969
1970
1971
1972
1973
1974
1975
1976
1977
1978
1979
1980
1981
1982
1983
1984
1985
1986
1987
1988
1989
1990
1991
1992
1993
1994
1995
1996
1997
1998
1999
2000
2001
2002
2003
2004
2005
2006
2007
2008
2009
2010
2011
2012
2013
2014
2015
2016
2017
2018
2019
2020
2021
2022
2023
2024
2025
2026
2027
2028
2029
2030
2031
2032
2033
2034
2035
2036
2037
2038
2039
2040
2041
2042
2043
2044
2045
2046
2047
2048
2049
2050
2051
2052
2053
2054
2055
2056
2057
2058
2059
2060
2061
2062
2063
2064
2065
2066
2067
2068
2069
2070
2071
2072
2073
2074
2075
2076
2077
2078
2079
2080
2081
2082
2083
2084
2085
2086
2087
2088
2089
2090
2091
2092
2093
2094
2095
2096
2097
2098
2099
2100
2101
2102
2103
2104
2105
2106
2107
2108
2109
2110
2111
2112
2113
2114
2115
2116
2117
2118
2119
2120
2121
2122
2123
2124
2125
2126
2127
2128
2129
2130
2131
2132
2133
2134
2135
2136
2137
2138
2139
2140
2141
2142
2143
2144
2145
2146
2147
2148
2149
2150
2151
2152
2153
2154
2155
2156
2157
2158
2159
2160
2161
2162
2163
2164
2165
2166
2167
2168
2169
2170
2171
2172
2173
2174
2175
2176
2177
2178
2179
2180
2181
2182
2183
2184
2185
2186
2187
2188
2189
2190
2191
2192
2193
2194
2195
2196
2197
2198
2199
2200
2201
2202
2203
2204
2205
2206
2207
2208
2209
2210
2211
2212
2213
2214
2215
2216
2217
2218
2219
2220
2221
2222
2223
2224
2225
2226
2227
2228
2229
2230
2231
2232
2233
2234
2235
2236
2237
2238
2239
2240
2241
2242
2243
2244
2245

RTBF/La Une

16.25 Vacaturebank. 16.40 Noubu noubu. 17.35 Charlie's angels. 18.30 Info première. 18.45 Weerbericht. 18.55 Maguy. 19.30 Nieuws. 20.05 Jours de libération. 20.30 Autant sa voir. Herh. 21.00 Firewalker. Amer. avonturenfilm. 22.45 Télévision. 23.15 Coup de film. 23.45 Nieuws. 00.00 24 H sur les marchés.

SPORTS 21

18.47 Les schtroumpfs. 19.12 Info première. 19.30 Zie La Une. 20.01 Champion's 94. Herh. 20.33 Zie La Une. 22.42 Nieuws. 23.13 24 H sur les marchés + Dow Jones.

TV 5

06.00 La maison Deschenes. 06.30 Télématin. Met om 7.25 nieuws. 08.00 Nieuwsflits. 08.03 Canadees nieuws. 08.30 Nieuwsflits. 08.35 Paris lumières. Herh. 09.00 Nieuwsflits. 09.05 Reves et Afrique. 09.35 Santé visions. 10.00 Orient sur Seine. 10.05 Espace francophone. 10.35 Sindbad. 11.00 C'est tout Coffe. Kookmagazine. 11.30 Questions pour un champion. 12.00 Nieuwsflits. 12.05 La chance aux chantiers. 12.40 Weerbericht. 12.45 Zitters nieuws. 13.05 La maison Deschenes. Herh. 13.30 Bas les masques. Herh. 14.45 Magellan. Herh. 15.00 Les pays du Québec. 15.25 Gourmandises. 15.35 Quelle histoire. 16.00 Nieuws. 16.10 Vision 5. 16.25 40x à l'ombre. 16.30 Nieuws. 16.55 Presse hebdo. 16.59 Paris lumières. 19.25 La météo des cinq continents. 19.30 Zitters nieuws. 20.00 Reportages. 20.30 Tel quel. 20.55 La météo des cinq continents. 21.00 Frans nieuws. 21.35 La marche du siècle. 23.10 Viva. 00.00 Nieuws. 00.30 Sept jours en Afrique. 00.40 Intérieur nuit. 01.10 Clip postal. Herh. 01.40 La chance aux chantiers. Herh. 02.15 Paris lumières. Herh. 02.40 40x à l'ombre. Herh. 04.35 C'est tout Coffe. Herh. 05.00 La Suisse au fil temps. Herh.

RAI UNO

06.00 Euronews. 06.45 Unomattina estate. 09.35 Cose dell'altro mondo. 10.00 Speelfilm. 11.40 Verdemattina. 12.35 La signora in giallo. 13.30 Nieuws. 14.00 Mi ritorni in mente flash. 14.10 Speelfilm. 16.00 Uno per tutti. 18.00 Nieuws. 18.20 Spazio 1999. 19.05 Mi ritorni in mente. 19.50 Weerbericht. 20.00 Nieuws. 20.30 Sport. 20.40 Beate tra le donne. 23.00 Nieuws. 23.10 Bruciapelo. 23.40 Magazine. 00.05 Nieuws. 00.15 DSE Sapere. Informatief magazine. Aansl.: Nachtprogrammering.

BBC 1

07.00 Business breakfast. 08.00 BBC Breakfast news. 10.05 Teenage mutant hero turtles. Herh. 10.30 Why don't you...? Herh. 11.00 Nieuws. 11.05 Playdays. Herh. 11.30 Get your own back. Herh. 11.45 The O-Zone. 12.00 Nieuws. 12.05 Charlie's Angels. 12.55 Tekenfilm. 13.00 Nieuws. 13.05 Big day out. 13.55 Nieuws. 14.30 Neighbours. 14.50 Turnabout. 15.20 Press for time. Engelse speelfilm. 17.00 Animal hospital live. 17.10 The Bot's master. 17.35 Tricks 'n' tracks. Herh. 18.00 Newsround. 18.10 Record breakers. Herh. 18.35 Neighbours. Herh. 19.00 Nieuws. 20.00 Top of the pops. 20.30 EastEnders. 21.00 Animal hospital live. 21.30 Terry and June. 22.00 Nieuws. 22.30 French and Saunders. Herh. 23.00 Final justice. 2-delige Amerikaanse miniserie. 00.30 Rosh Hashana. Herh. 00.50 The protectors. 01.15 The sky at night. 01.40-01.45 Weerbericht. 04.00-04.30 BBC Select.

BBC 2

07.20 Open University. 09.00 Breakfast news. 09.15 Pinocchio. Herh. 09.40 Babar. Herh. 10.05 Hotel Sahara. Engelse speelfilm. 11.35 The heart of the matter. Engelse speelfilm. 13.20 The secret gardens. 13.30 Last summer with the seaside. 14.20 Melvin and Maureen's music-a-grams. Herh. 14.35 Go birding. Herh. 15.00 Nieuws. Aansl.: The return. 15.55 A day that shook the world. 16.00 Nieuws. Aansl.: The gun. 16.20 Providence. Herh. 16.50 Nieuws. 17.00 Key Largo. Amerikaanse speelfilm. 18.40 Rosh Hashana. 19.00 Go towards the light. Amerikaanse tv-film. 20.30 The business. 21.00 The realms of the russian bear. Herh. 21.50 Wild tracks. 22.00 The travel show. 22.30 The Hama' trilogy. 23.20 Building sights. Aansl.: Video nation shorts. Herh. 23.30 Newsnight. 00.15 40 Minutes. Herh. 01.00-01.35 Open University.

Eurosport

08.30 Step aerobics. 09.00 Atletiek. Wereldbeker triathlon vanuit Wilkes Barre. 10.00 Aerobics. 11.00 Dansen. Rock 'n' Roll German Masters Frankfurt. 12.00 Voetbal. Finale Copa Libertadores: 2e wedstrijd. 14.00 Formula 1. GP magazine. 15.00 Olympisch magazine. 16.00 Surfen. World Tour: Pro Landes vanuit Hossegor. 16.30 Eurof. EK Viotvaren vanuit Tirlo. 17.30 Atletiek. Wereldbeker triathlon vanuit Wilkes Barre. 18.30 Motorsport. WK superbike 2e ronde vanuit Hockenheim. 19.30 Eurosportnieuws. 20.00 Worstelen. 21.00 Worstelen. EK voor dames vanuit Sofia. 22.00 Voetbal. Finale Copa Libertadores. Hoogtepunten. 00.00 Tennis. Overzicht ATP-Toernooien. 00.30 Surfen. World Tour: Pro Landes vanuit Hossegor. 01.00-01.30 Eurosportnieuws.

NBC

05.30 NBC News. 06.00 Business insiders. 06.30 NBC News. 07.00 ITN World news. 07.15 US Market wrap. 07.30 Business insiders. 08.00 ITN World news. 08.15 US Market wrap. 08.30 Nightly news. 09.00 Super show. 10.00 Rolonda. 11.00 Rivera live. 12.00 Today's business. 12.30 FT Business tonight. 13.00 Today. Actualiteitsrubriek. 14.00 The money wheel. 17.30 FT Business tonight. 18.00 Today. 19.00 ITN World news. 19.30 Executive lifestyles. 20.00 Entertainment Xpress. 20.30 News magazine. Nieuwsmagazine. 21.30 Disaster chronicles. 22.00 ITN World news. 22.30 Real personal. Talkshow. 00.00 FT Business tonight. 00.20 US Market wrap. 00.30 Nightly News. 01.00 Equal time. 01.30 The tonight show. Talkshow. 02.30 Executive lifestyles. 03.00 Rivera live. 04.00 Rolonda. Talkshow. 05.00 Equal time.

MTV

06.00 Awake on the wild side. 09.00 Ingo. 12.00 The soul of MTV. 13.00 Greatest hits. 14.00 The afternoon mix. 16.00 Sports. 16.30 The report. 16.45 At the movies. 17.00 News at night. 17.15 \$ from 1. 17.30 Dial MTV. 18.00 Music non-stop. 20.00 Greatest hits. 21.00 Guide to dance music. 22.30 Beavis & Butt-head. 23.00 The report. 23.15 At the movies. 23.30 News at night. 23.45 \$ from 1. 00.00 Party zone. 02.00 Marine van der Vlugt. 03.00-08.00 Night videos.

CNN

24 uur per dag nieuws. 07.30 Moneyline. Herh. 08.30 World report. 09.45 CNN Newsroom. 11.30 World report. 12.15 World sport. 12.30 Business morning. 13.30 Business day. 14.30 Business Asia. 15.00 Larry King live. Herh. 16.45 World sport. Herh. 17.30 Business Asia. Herh. 20.00 World business today. 21.00 International hour. 22.45 World sport. 23.00 World business today update. 23.30 Showbiz today. 00.00 The world today. 01.00 Moneyline. 01.30 Crossfire. 02.00 Prime news. 03.00 Larry King live. 05.30 Showbiz today. Herh.

radio

België/RTBF

Eik heel uur nieuws. 6.05 RadiothuisRock + Spiel Glücksreiter (6.15 Wort in den Tag; 6.45 Hörergratulation; 7.15 Verrassingsgiganten; 8.30 Presseschau; 9.10 Gut Aufgelegt; 11.30 Ties and Times am Verrassings; 12.05 Musik & à la carte; 16.30 GRF Aktuell; 19.00 Presseschau; 19.05 Musikbox; 16.05 Popcom; 18.05 GRF Aktuell (Aktuelle vom Tag); 18.40 Jazz à la BRF; 20.00-20.05 Nachrichten.

RTL Radio

Eik heel uur nieuws. 7.00 Jan van de Putte. 10.00 Jan de Heer. 12.00 Ron Bleck. 16.00 Luc van Rooij. 20.00 Late Rock. 00.00-07.00 Night Rock.

WDR 4

04.05 Radiolecker. 6.05 Morgenmetode (niet om 7.00 en 8.00 uur). 6.55 Overzichtsrap. 8.00 Nieuws. 9.05 Musikparade (10.00 Nieuws). 12.00 Nieuws. Zur Sache. 12.07 Gut Aufgelegt (met om 13.00 Nieuws). 14.00 Nieuws. Stichwort Wirtschaft. 15.00 Café-Konzert. 16.00 Nieuws. 16.05 Heilmelodie. 17.00 Der Tag um Kirn. Aansluitend Musikparade (18.00 en 19.00 Nieuws; 19.30 Choral). 20.00 Nieuws. 20.05 Zieker Broodweg. 21.00 Nieuws. 21.05 Nieuws. 22.30-4.05 Nachtreis.

RTL5

17.20 Tv boetiek. 17.50 C.O.P.S. Cartoon. 18.15 Paradise Beach. Serie. 18.40 Happy days. Comedy. 19.10 Knighttrider. Actieserie. 20.00 Denktank. Quiz. 20.30 Northern exposure. Amerikaanse dramaserie. 21.25 Weer. 21.30 Half tien nieuws. 21.45 Sportnieuws. 22.00 Micki and Maude. Amer. filmkomedie van Blake Edwards. Met: Dudley Moore, Ann Irving, Ann Reinking, George Haynes e.a. De tv-verslaggever Rob Salinger wil heel graag vader worden. Zijn vrouw Micki heeft die behoefte helemaal niet. Na een vluchtige flirt met Maude, de zus van Micki, blijkt ze zwanger. Maude besluit het kind te houden, waardoor Rob een dubbelvelen moet gaan leiden; aan de ene kant als getrouwd man en aan de andere kant als vader.

● Daniel Massey. 'Intimate Contact' (RTL4 - 23.15 uur).

België/TV 1

17.55 Tik tak. Animatieserie. Aft. 244. 18.00 Journaal. 18.10 The bold and the beautiful. Soapserie. 18.35 African skies. Avonturenserie. 19.00 Hélène et les garçons. 19.30 Journaal. 20.00 Neighbours. 20.25 Stahkammer. Zürich. Duitse avonturenserie. Met: Robert Atzorn, Jacques Breuer, Christina Gattys e.a. Aft. 14: Post uit Messina. In de safe van de Italiaan Paolo Lorenzo vindt Yves Klein een manuscript van een zekere Marisa Valdo met uiterst explosieve onthullingen over bepaalde Siciliaanse families. 21.20 Panorama. Documentaires. Vandaag: De president van Robbe-nland, Engelse documentaire over dit Zuidafrikaanse gevangenis-eiland, waarheen de huidige president, Nelson Mandela, en vele andere politieke gevangenen werden verbannen. 22.20 Vis, natuurlijk. Visrecepten. 22.30 Vandaag en sport. 22.55 Programma van ABVV-Focus. 23.10 Coda. Leopold M. van den Brande leest voor uit eigen werk.

België/TV 2

21.30 Journaal. 22.00-23.21 Want to stay alive. Franse detective uit 1990 van Claude Bernard Aubert. Met: Michael Brandon, Guy Marchand, Mickey Sebastian e.a. Detective Tom Lepski krijgt de moeilijkste opdracht uit zijn hele loopbaan: hij moet een moordenaar opsporen die onder de bijnaam de Beul schijnt maar zonder enig motief een aantal mensen in koelen bloede afmaakt. Lepski is vastbesloten de moordenaar te ontmaskeren. De echte naam van de Beul is Tolohe, een knappe, maar verdoemde jongeman die met een systematische terechtstelling begonnen is van de rijkeld van de Yuppie 50 Club. Tolohe werd daar namelijk ontslagen omdat hij niet wou ingaan op de homofiele avances van één van de klanten. Bron: Naar een verhaal van James Hadley Chase.

RTL4

06.30 Hel eiei kuck eiei. 07.00 Nieuws & krantenoverzicht. 07.07 Captain Planet. 07.30 Nieuws & krantenoverzicht. 07.37 Thelma Todd. 08.00 Nieuws & krantenoverzicht. 08.08 The bold & the beautiful. Amerikaanse soap. Herh. 08.30 Nieuws. 08.35 Santa Barbara. Deel 1. Herh. 09.00 Nieuws & krantenoverzicht. 09.10 Santa Barbara. Deel 2. 09.30 Goede tijden slechte tijden. Nederlandse soapserie. Herh. 09.55 Rescue 911. Amerikaanse gedramatiseerde documentaire. Herh. 10.50 Showtime shop. 10.55 As the world turns. Amerikaanse soapserie. Herh. 11.40 Stude. Datingprogramma. Herh. 12.16 Telekids. Kinderprogramma. 13.10 RTL text. 13.25 Lief en Leed. Herh. 14.20 Showtime shop. Thuis belien en bestellen. 14.25 As the world turns. 15.10 Rad van fortuin. Herh. 15.40 Santa Barbara. Soap. 16.30 The Oprah Winfrey show. Amerikaanse talkshow. Herh. 17.20 Wie ben ik? Herh. 18.00 Zes uur nieuws. 18.15 Ooggetuige. Reportages. 18.30 Rad van fortuin. Herh. 19.00 The bold & the beautiful. 19.50 Weer. 20.00 Goede tijden slechte tijden. 20.25 Miss Nederland. Rechtstreekse uitzending waarin zes overgebleven Nederlandse schone, waaronder Miss Limburg (Sharon D.C. Maffioli Del Casteletto), strijden om de titel Miss Nederland. 22.00 Showtime. Het laatste nieuws uit de nationale en internationale showbiz. 22.30 Miss Nederland. Rechtstreekse uitzending. Vervolg. 23.00 Nieuws en weer. 23.15 Intimate contact. Miniserie. 00.55 The Oprah Winfrey show. Amerikaanse talkshow. Herh. 01.40 As the world turns. Herh. 02.25 Nachtprogramma.

RTL Television

05.30 Guten Morgen Deutschland. 09.05 Emergency. Herh. 10.00 The bold and the beautiful. 10.30 Days of our lives. 11.00 Der Preis ist heiss. Spelshow. 11.30 Familien Duell. 12.00 Punkt 12. 12.30 The guiding light. 13.15 Santa Barbara. 14.10 Murder, she wrote. Herh. 15.00 Ilona Christen. Talkshow. Thema: Die Ammut ist weiblich - Rentnerinnen. 16.00 Hans Meiser. Talkshow. Thema: Und es kam noch schlimmer - Krank durch Therapie. 17.00 Who's the boss? Herh. 17.30 Married: with children. Herh. 18.00 The bold and the beautiful. Herh. 18.30 Explosiv - Telegramm. 18.45 RTL aktuell. Nieuws, sport en weerbericht. 19.10 Explosiv - Das Magazin. 19.40 Gute Zeiten, schlechte Zeiten. Duitse familieserie. 20.15 Notruf. 21.15 Stadtklinik. Herh. 22.15 Die Wache. 23.15 RTL-Nachtshow. Talkshow. 00.00 RTL-Nachtshow. 00.30 Married with children. 01.00 Die Tracey Ullman Show. Herh. 01.30 Who's the boss? 02.00 Explosiv - Das Magazin. Herh. 02.30 RTL-Nachtshow. Herh. 03.00 Hans Meiser. Herh. 04.00 Ilona Christen. Herh. 05.00 Gute Zeiten, schlechte Zeiten. Herh.

SAT 1

05.30 Deutschland heute morgen. 09.00 Superboy. Herh. 09.30 Love Boat. Herh. 10.30 Neighbours. 11.00 The young and the restless. 11.55 Riskier was! Spelprogramma. Herh. 12.30 Knots landing. 13.30 Love Boat. 14.30 Superboy. 15.05 Bonanza. 16.00 Star Trek: Deep Space Nine. 17.00 Riskier was! Spelprogramma. 17.30 Regionale programma's. 18.00 Geh auf Ganzel Spelprogramma. 19.00 Sat 1 News-magazine. 19.10 Täglich ran. Sportmagazine. 19.30 Glücksrad. Spelshow. 20.15 Wolffs Revier. 21.15 Papillon. Amerikaanse actie-film. Aansl.: TopNEWS. 00.00 Callan. Engelse spionagemagazine. 01.35 Star Trek: Deep Space Nine. Herh. 02.25 Hunter. Amerikaanse misdaadserie. 03.15 Bonanza. Amerikaanse westernserie. Herh. 04.05 Nachbarn. Soap-serie. Aansl.: Programma-overzicht. 04.35 Wolffs Revier. Herh.

Nederland 3

Vara/NOS. 05.53-09.00 Nieuws voor doven en slechthorenden. 15.00 Open Amerikaanse tenniskampioenschappen. Verslag van dit tennistoernooi. 17.23 Nieuws voor doven en slechthorenden. 17.30 Villa Achterwerk: First love Zweedse serie. Aft. 5. Herh. 18.00 Journaal. 18.17 Flying doctors. Australische doktersserie. Aft.: Waarheid of legende. Er doen al lang geruchten de ronde over een oude woudloper. Als iemand hem op een dag denkt te signaleren, veroorzaakt dat heel wat opschudding. Jack gelooft er niet in. 19.07 (TT) Lingo. Spelprogramma. 19.30 (TT) Bureau Krulsan. Nederlandse politiereis. Aft. 23: Kind ontvoerd. De recherche staat voor een compleet raadsel als het dochtertje van een welgestelde fabrikant ontvoerd wordt. Herh. 20.00 A touch of infidelity. Amerikaanse komedie uit 1989 van Joel Schumacher. Met: Ted Danson, Isabella Rossellini, Sean Young e.a. Larry Kozinski en Maria Hardy worden door een huwelijk familie van elkaar. Als Larry's vrouw een verhouding krijgt met Maria's man, heeft dit een romantische kettengreactie tot gevolg die de familie voorgoed zal veranderen. 22.00 (TT) Journaal. 22.15 Sportjournaal. 22.30 Nova. Actualiteitenprogramma. Aansl.: NOS - Den Haag Vandaag. Parlementaire rubriek. 23.30 Trekking dagelijkse lotto. 23.36 Afdeling moordzaken. Amerikaanse politiereis. Aft.: Vuurwerk. Het drugsteam maakt tijdens een inval een grote hoeveelheid drugs buit. De afdeling moordzaken bereidt zich voor op een druk weekje, want de dealers hebben zich nu tegen elkaar gekeerd. 00.25 Natuurmoment. Serie. 00.30-02.00 Open Amerikaanse tenniskampioenschappen. Verslag van dit tennistoernooi.

Duitsland 3 West

08.15 Tele-Gym. Ochtendgymnastiek. 08.30 Zomercurus dataverwerking. 09.00 Es grünt so grün. 09.15 Medizin-Magazin. 10.00 Schöntelevision. 12.00 Vale Tudo - Um jeden Preis. 12.25 Programmverschau. 12.30 Mittwoch live. 13.45 Tele-Praxis. 14.00 WDR aktuell. 14.05 Hit-Clip. 14.30 Naturwissenschaftliche Weltbild. 15.00 WDR aktuell. 15.05 Fensterplatz. 16.00 Eine Laubhütte in Thüringen. 16.30 Zomercurus dataverwerking. 17.00 Die Sendung mit der Maus. 17.30 Don Quixote. 18.00 NRW - Nachrichten aus Rheinland und Westfalen. 18.05 KUK. Gevarieerd magazine. 18.30 Streifzüge. 18.45 Aktuelle Stunde. 19.25 Fensterprogramme der Landesstudios. 19.45 Comic & Chaoten. Sketches. 20.15 L'nie K. Cultureel magazine. 21.00 WDR aktuell. 21.15 Monitor im Kreuzverhör. 22.00 The great Sioux uprising. Amerikaanse speelfilm 23.20 Filmtip. Filmmrubriek. Vandaag: Drei Farben: Rot, van Krysztof Kieslowsky. 23.30 Magnum. 00.12 Magnum. 00.55 Nachrichten. 01.05-08.15 Nachtprogrammering.

Duitsland 3 SWF

08.45 Tele-Gym. 09.00 Schoolltelevisie. 10.40 Non-Stop-Fernsehen. Met weerbericht. 14.00 Schoolltelevisie. 14.59 Programma-overzicht. 15.00 Hallo, wie geht's? Herh. 15.15 Hallo Rheinessen! Herh. 15.45 Schlaglicht. Herh. 16.15 Abenteuer Wissenschaft. Herh. 17.00 Die Mackenbacher kommen. 17.30 Die Sendung mit der Maus. 17.58 Es war einmal ... das Leben. 18.25 Unser Sandmann. 18.30 Südwest aktuell. 18.35 Hallo, wie geht's? 18.50 Eisenbahnromantik. 19.19 Programma-overzicht. 19.20 Landes-schau. 19.48 Landesschau aktuell. 20.00 Tagesschau. 20.15 Sport unter der Lupe. 21.00 Nachrichten. 21.15 Politik Südwest. 21.45 Fahr mal hin. 22.15 Kultur Südwest. 22.45 Francois Truffaut-cyclus: Le dernier metro. Franse speelfilm uit 1980 van Francois Truffaut. Met: Catherine Deneuve, Gérard Philipe, Jean Poiret e.a. 00.50 Schlussschicht. 01.05 Non-Stop-Fernsehen.

● Amy Irving, Dudley Moore en Ann Reinking in: 'Micki and Maude' (RTL5 - 22.00 uur).

(1984-USA) Geslaagde komedie van Blake Edwards (The Pink Panther) waarin tv-presentator Dudley Moore (niet weet waar hij blijven moet als zowel zijn vrouw als zijn vriendin een kind krijgt).

Duitsland 2 23.15 uur - Street of No Return (1989-F/P) Intrigerende misdaadfilm van Samuel Fuller met Keith Carradine en Bill Duke. Carradine was een beroemd zanger, toen viel hij voor een gangstermeisje en begon zijn ellende.

Duitsland 2 00.50 uur - Les Carabiniers (1963-F/P) Scherpe aanklacht tegen de oorlog van Jean Luc Godard. Twee echtparen leven ongestoord, totdat de mannen in dienst moeten. Met: Marino Mase en Albert Juross.

Nederland 1

NCRV/NOS. 00 Journaal. 05 Alles kits: Ko de Boswachter. Vlaanderse jeugd magazine. 06 Journaal. 08 KRO's Tekenfilmfestival. 09 Journaal. 10 Paperclips. 11 Journaal. 12 KKKoon. Jeugdprogramma. 13 Journaal. 14 Tussen kunst & kitsch. Herh. 15 Total work out. 16 (TT) Vrouw-zing. Herh. 17 Nederland-zing: Zomeravondvierdaagse. Herh. 18 Het zekienhuis. Herh. 19 Weerzien in Vietnam. Herh. 20 Straatmuzikanten. Document-serie. Aft. 4: Amsterdam. Herh. 21 (TT) Journaal. 22 Studio Sport. Herh. 23 Van geweest tot geweest. Herh. 24 NOS-dans: Martha Graham - danslegende. Portret. Herh. 25 Uitzending politieke partijen: gemeen Ouderen Verbond. Herh. 26 (TT) Journaal. 27 O, ja! De NCRV in beeld. 28 NCRV-Dokument: Nacht van Nederland. Aft. 2. 29 Herman van Veen in New York. Op stap met Herman van Veen New York. Herh. 30 Sesamstraat. 31 Familie Knots. 32 Flevototaal-festival. 33 (TT) Blik op de weg. Verkeersmagazine. Presentatie: Leo de Haas. 34 (TT) Journaal. 35 Kenmerk. Actualiteiten. 36 Kinderogen: The summer of Aviya. Israëlsche speelfilm. Met: Lipo Cohen e.a. De 10-jarige Aviya langt in 1951 de zomer door bij haar vader Hanya, wiens leven nog steeds overschaduwd wordt door gebeurtenissen uit WO II. 37 Wilde ganzen. 38 The commish. Amerikaanse politiereis. Aft.: The anti-commish. 39 Journaal. 40 Nieuws voor doven en slechthorenden.

Duitsland 1

00 Länderjournal. 01 Morgenmagazin - Sport. 02 Morgenmagazin. Ontbijt. 03 Heute. 04 Dallas. Serie. Herh. 05 Let's move. 06 Heute. 07 (TT) ARD-Ratgeber: Gesundheit. 08 Gezondheidsstips. Herh. 09 ZDF-Info Verbraucher. 10 Heute. Met beursberichten. 11 In dieser Stadt daheim. Tv-film van Eberhard Ippenplitz en Andreas Messner. Herh. 12 Umschau. 13 Presseschau. 14 ZDF-Mittagsmagazin. 15 Heute. Met beursberichten. 16 In dieser Stadt daheim. Tv-film van Eberhard Ippenplitz en Andreas Messner. Herh. 17 Umschau. 18 Presseschau. 19 ZDF-Mittagsmagazin. 20 Wirtschaftstelegramm. 21 Tagesschau. 22 Schlupf - 19 17. Talkshow. 23 Die wunderbare Reise des kleinen Nils Holgersson mit dem Enten. 24 Barbapapa. Tekenfilmserie. 25 Tagesschau. 26 Kinderquatsch mit Michael. 27 Hey Dad! Comedyserie. 28 Tagesschau. 29 Flieger. Talkshow. Herh. 30 (TT) Tagesschau. 31 Brisant. Boulevardmagazine. 32 ARD vor acht. 33 Tagesschau-Telegramm. 34 Dingede, spelprogramma. 35 Marienhof, serie. 36 Tagesschau-Telegramm. 37 Trauzeuge FBI, serie. 38 Heute. 39 (TT) Tagesschau. 40 (TT) Monitor. Actualiteiten. 41 Tagesschau-Telegramm. 42 (TT) Der 7. Sinn. Verkeersstips. 43 Die Gaudimax-Show. Humor-pours voor amateur-entertainers. 44 JA oder NEIN. Spelprogramma. 45 Tagesschen. 46 Kinderregen wird zum Fluch. Portage over geboorteregeling. 47 (TT) Alles Pastel. 48 Tagesschau. 49 Logan's run. Amerikaanse speelfilm uit 1976 van Michael Anderson. Geschiedt voor breedbeeld-tv. 50 Zuschauen - Entspannen. Schenken. Fränkische Miniaturen. 51 Merkendorf.

Nederland 2 20 uur - Und ich dachte Du bist Michi - (1987-D) Vrolijke film over een groep tieners. 21 uur - Hannelore Unterberg. Met: Hannelore Unterberg. Met: Hannelore Unterberg en Sören Lissner.

Nederland 2 20 uur - Press for Time (1986-GB) De kleinzoon van de premier verdient de kost als teverloper. Opa bezorgt hem baan als journalist. Komedie van Robert Asher met: Angela Laine en Derek Bond.

Nederland 2 20 uur - Key Largo (1948-USA) Een gangster glijdt met een groep mensen in een hotel in Florida. Buiten raast een orkaan, spannende thriller van John Huston met goede rollen van Lauren Bacall en Humphrey Bogart.

Nederland 3 20 uur - A touch of infidelity (1989-USA) Doldwaze komedie van Joel Schumacher over de lief-tussen een neef en een nicht,

Nederland 2

Veronica/Tros. 10.15-16.00 Debat: regeringsverklaring. Rechtstreeks verslag van de tweede dag van het debat in de Tweede Kamer over de regeringsverklaring van het kabinet Kok. 16.00 Journaal. 16.10 Nature on track. 16.40 Judge Roy Bean. Amerikaanse westernserie. Aft. 1. 17.10 Mega top 50. 17.50 De Staatsloterij Show op lokale. 17.58 12 Vandaag. 18.00 Journaal. 18.15 Actualiteiten. 18.39 Sportjournaal. 18.47 Hoofdpunten uit het nieuws gevolgd door het weer. 18.55 (TT) Onderweg naar morgen. Nederlandse soapserie. 19.30 Magnum P.I. Amerikaanse misdaadserie. Aft.: Laura. Magnum maakt kennis met Michael Doherty, een gepensioneerde politieman uit New York. Deze is op zoek naar ene Kevin Geiger, wiens familie een forse beloning uitgelopen heeft voor informatie over zijn verblijfplaats. 20.20 Love life. Praatprogramma over liefde, seks en relaties. Aft. 1. Presentatie: Anita Witzler. 21.00 9 1/2 weeks. Amerikaanse speelfilm uit 1986 van Adrian Lyne. Met: Mickey Rourke, Kim Basinger, Margaret Whitton e.a. Elizabeth verdient haar brood als medewerkster in een kunstgalerie. Op een dag ontmoet ze de mysterieuze en aantrekkelijke John, die allerlei onderdrukte gevoelens bij haar weet los te maken. Zij raakt steeds verder verstrikt in de netten van haar geheimzinnige minnaar. 22.45 (TT) Crazy Holland. 3-delige documentaireserie over commerciële seks in Nederland. Aft. 1: Ongeveerde jongens. 23.20 Lassen, lijmen en plaatbewerken. Aft. 1. 23.50 Dromen. Informatie. 23.55 Journaal. 00.00 Nieuws voor doven en slechthorenden.

Duitsland 2

05.10 Zie Duitsland 1. 09.03 Ferien-Fieber. Zomervakantieprogramma voor de jeugd. 09.15 Sebastian Superbar. Nederlandse tekenfilm. 11.00 Heute. Met beursberichten. 11.04 In dieser Stadt daheim. Duitse tv-film van Eberhard Ippenplitz e.a. Herh. 12.45 Umschau. 12.55 Presseschau. 13.00 ZDF-Mittagsmagazin. 13.45 Guten Appetit. Culinaire tips. 14.00 Löwenzahn. Jeugdserie. Herh. 14.30 Gesucht, entdeckt, erfunden. Tekenfilmserie. 14.50 Und ich dachte Du magst mich. Duitse jeugdfilm. Herh. 16.00 Logo. Jeugdjournaal. 16.08 Heute-Schlagzeilen. 16.09 The flying doctors. Herh. 17.00 Heute, sport en weerbericht. 17.15 Ländersjournal. Aansl.: heute-Schlagzeilen. 17.50 SOKO 5113. Duitse politiereis. Aansl.: Guten Abend. 19.00 Heute. 19.20 Weerbericht. 19.25 Unsere Hagenbecks. Duitse serie. Met: Tilly Lauenstein, Peter Striebeck, Beatrice Kessler e.a. Aft.: Von Forschern und Träumern. 20.15 Hitparade im ZDF. 21.15 WISO. 21.45 Heute-journaal. 22.15 Live. Live talkshow vanuit Frankfurt. Presentatie: Christa Schulte-Rohr en Wolfgang Herles. 23.15 (TT) Street of no return. Frans-Portugees misdaadfilm uit 1989 van Samuel Fuller. Met: Keith Carradine, Valentina Vargas, Bill Duke e.a. 00.45 Heute. 00.50-02.10 Les carabiniers. Frans-Italiaanse speelfilm uit 1982 van Jean-Luc Godard. Met: Marino Mase, Albert Juross, Geneviève Galé e.a. Ulysses en Michaelangelo worden door twee carabinieri gerekwaerd voor het leger van de koring. Op hun vraag wat er allemaal toegestaan is, krijgen ze een voor hen zeer bevredigend antwoord: plunderen, moord, brandschatten en verkrachten! Enthousiast trekken de twee erop uit, om een spoor van geweld en bloed achter zich te laten.

waardoor de gehele familie op drift raakt. Met: Ted Danson.

Nederland 1 21.00 uur - The Summer of Aviya (1988-IL) Deels autobiografische film van Eli Cohen waarvoor hij in Berlijn een Zilveren Beer ontving. Hanya wordt achtervolgd door traumatische uit WOII en haar dochter mist haar vader. Met: Kaipo Cohen.

Nederland 2 21.00 uur - 9 1/2 weeks (1986-USA) Een knappe kunsthandelaarster (Kim Basinger) ontmoet een mysterieuze jongeman (Mickey Rourke), en hij trekt haar mee in een draakolk van sensualiteit.

Wilt u 'm pittig groen, knapperig rood, mals oranje of zacht geel?

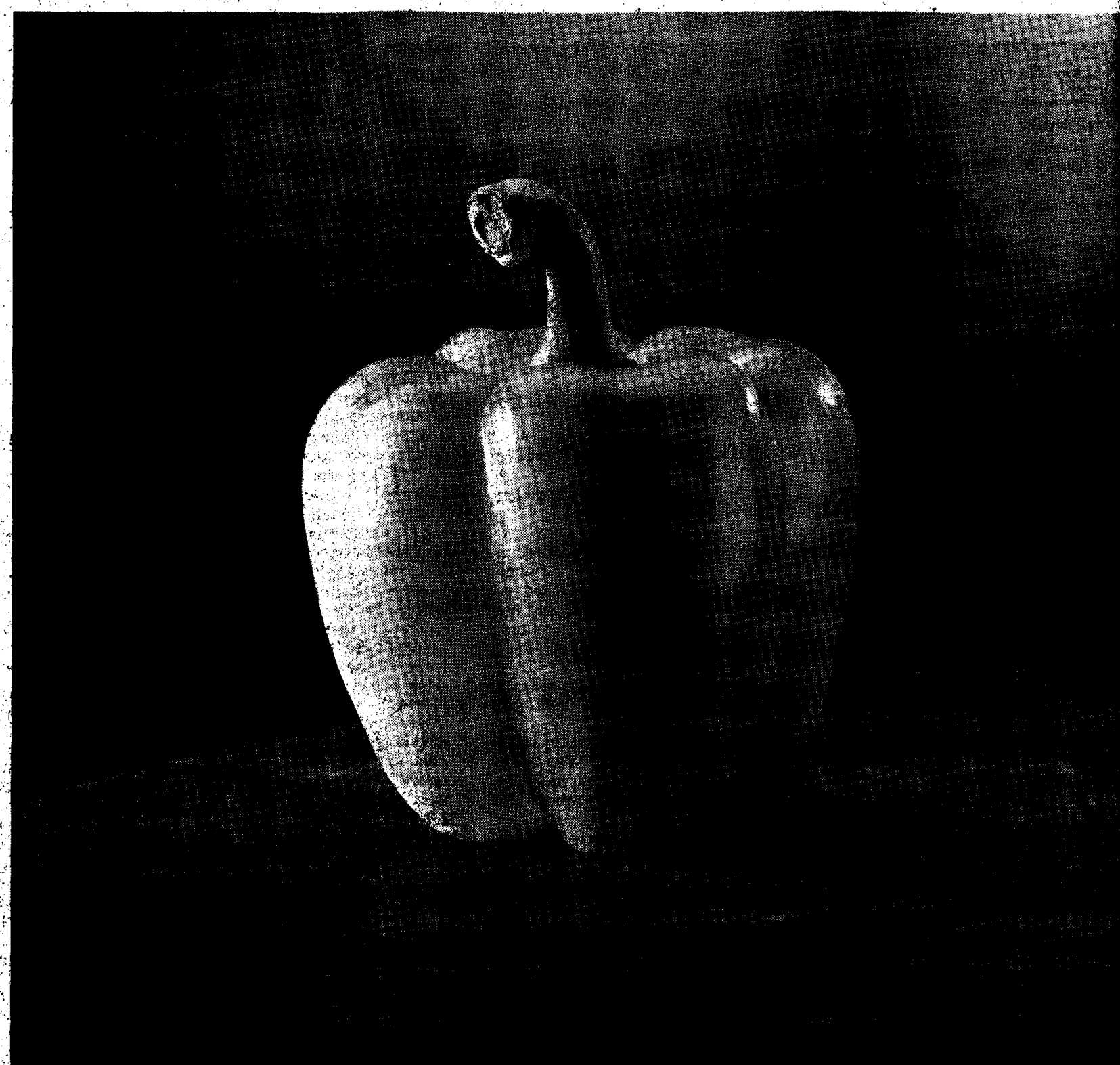
Wist u dat eigenlijk? Dat iedere kleur paprika z'n eigen smaak heeft? Dat komt omdat onze groene paprika eigenlijk nog een onrijpe vrucht is. Die smaakt dan ook het pittigst.

Als de paprika aan de plant verder rijpt, kan hij rood, oranje of geel worden. 'n Rode krijgt dan vanzelf wat meer smaak.

'n Oranje paprika smaakt ietsje malser en zachter. En 'n gele neigt het meest naar zoet.

Keuze genoeg, dachten we zo. En allemaal even goedkoop.

Paprika, groen, rood, oranje, of geel 500 gram **1.99**

Een voorstellen.

<p>Peljnburg ontbijtkoek, volkoren 12-15, gesneden 2,59, Aoning/caramel of pareldand 0,00, pak 400 gram 2,19</p> <p>Exp. bij AH Spaar voor 20% korting bij Peet & Cloppenburg (zie de actiepakking)</p> <p>Uit de belevingsafdeling: Ardant Landrauschschinken, 100 gram 0,00, 3,29 2,69</p> <p>Stegeman boeren- of slagers-leeuwvurst, 100 gram 0,00, 1,39 99</p> <p>Johna selleriesalade, 100 gram 0,00, 1,39 99</p>	<p>Verkade Café Nok, Knappertjes en Digestive, 3 pack + 25% extra inhoud, 5,87 5,99</p> <p>Kelderman koffiebroodjes, verpakt, 4 stuks 0,00, 2,15 1,75</p> <p>On Perla Mild cafeïevrij, snelfiltermaling, bundel, 2 x 250 gram 18,90 of pak 500 gram 18,90 7,90</p> <p>Wijn van de maand: 1991 Montagny 1er Cru, 'n droge, delicate witte wijn uit de Bourgogne, fles 0,75 liter 9,95</p> <p>Duyvis tiggernootjes, bacon/kaas of saté/curry, 100 gram 0,00, 2,19 2,19</p> <p>Fougerond 45+ kaas, vers van 't mes, 100 gram 0,00, 2,39 1,99</p>	<p>Chambourcy rijstdessert, griesmeek, caramel, vanille, of chocoladepudding, beker 500 gram 0,00, Nu 1,99</p> <p>Uit de diepvries: Twix-, Mars- of Snickers ijsrepen, doos ca. 240 ml 0,00, 4,99 3,99</p> <p>Dixan Megaperls of Megaperls Color, 2 navulzakken à 1,6 kilo 31,98 29,98</p> <p>Nu met gratis Tefal koekepan Ø 24 cm in de doos.</p> <p>Dee mee met de "Buy, Try & Win" actie. En maak kans op een Rover 100. Aanmelding tot woensdag 14 september één van de 1.000 kookboeken (zie de folder in de winkel).</p>
---	--	--

Wegens succes verlengd

Onze kringloopwinkel wordt nog langer open. De kringloopwinkel is nu open van maandag tot zaterdag van 10.00 tot 18.00 uur.

Stegeman 250 gram 4,59

Allegri 250 gram 4,59

Runderbraadworst, 100 gram 0,00, 1,39 **1,19**

Greenfields rtiager runderlappen*, kilo 21,50 18,50 **9,49**

Kalkoenfilet, 100 gram 0,00, 1,85 **1,75**

Groene/bloeiende planten, 3 stuks naar keuze 0,00 **10,-**

Sappige nectarines, mand 1 kilo **1,99**

Braziliaanse persinaas-appelen, net 2 1/2 kilo **2,99**

On Sultana's cup 275 gram 0,00, 3,39 **2,69**

Witlof, 100 gram 0,00, 1,49

De nieuwe AllerHande is er. Deze maand alles over druk. Extra: 'AH en het milieu'-jaarslag.

AH Servicelijn: 06-0305. De artikelen deze advertentie kunt u in alle AH winkels kopen, behalve de artikelen waar cijfertjes bij staan. Die artikelen zijn alleen kopen in AH winkels waar de cijfertjes op de deur staat. Red prijzen gelden t/m zaterdag 3 september a.s. * Zolang de voorraad strekt. * Krijgbaar in de meeste AH-bedrijven.

's Lands grootste kruidenblijft op de kleintjes let

Je huis in de krant brengt mensen over de vloer.

En de makelaar weet van wanten en kranten.

TOYOTA

ENORME SPORTTAS CADEAU BIJ EEN PROEFRIJ.

Een ding valt direct op bij de Toyota-dealers: ze zijn in een sportieve huis. De showroom staat in het teken van het sportfestival, de prijzen zijn nu erg scherp en u krijgt honderden tot duizenden guldens voordeel op uitvoeringen van de Starlet, Corolla en de Carina E. Elk voorzien van sportieve en comfortabele extra's waarvoor u nauwelijks iets extra's betaalt. Bent u aan een nieuwe auto toe, maak dan nu een serieuze proefrit bij een van de onderstaande Toyota-dealers en u krijgt, zodra de voorraad staat, een enorme sporttas met afneembare rugzak cadeau.

SPORTFESTIVAL NEEL TOYOTA

BERTHUYSEN - AUTOBEDRIJF GIELEN B.V. - Stationsstraat 29-31 - Tel. 04749-1728 • OIRSBEEK - AUTOMOBIELBEDRIJF MENGELERS B.V. - Provincialeweg Zuid 91 - Tel. 04492-1814 • POSTERHOLT - AUTOBEDRIJF JAN BAKKES B.V. - Provincialeweg 18A - Tel. 04742-2444 • LANDGRAAF - AUTOMOBIELBEDRIJF MENGELERS B.V. - Baanstraat 129 - Tel. 043-31406 • MAASTRICHT - AUTO PETIT MAASTRICHT B.V. - Molensingel 5 - Tel. 043-616900 • SITTARD - AUTOMOBIELBEDRIJF MENGELERS B.V. - Rijksweg Zuid 212 - Tel. 046-521000 • SOSTEREN - AUTOMOBIELBEDRIJF SWENTHOUT B.V. - Rijksweg Noord 54 - Tel. 04499-3300 • ULESTRATEN - AUTO-MOBIELBEDRIJF LOUIS PETIT B.V. - Langs de Gewannen 8 - Tel. 043-612703